

S.C. HABITAT PROIECT S.A. IASI

J.22.419/91- C.F. R1968073

B-dul. Carol I nr. 4

E-mail: habitat@mail.dntis.ro

Tel: 0232-267590

Fax: 0232-267591

PROIECT

REACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL COMUNA POJORÂTA, JUDEȚUL SUCEAVA

Volum I: MEMORIU GENERAL

Contract nr. **15391 / 2007**

Faza de proiectare: **P.U.G.**

Beneficiar: **PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI POJORÂTA**

Nr. volum: 1

Volume: 3

Nr. exemplar: 1

Proiectul conține:

- Vol. I - P.U.G.

- Vol. II - R.L.U.

Cod borderou:

15391/PUG/I

15391/RLU/II

- 2007 -

F . HP . PO . 7.3.3.2. 01.rev. 1/2003

S.C. HABITAT PROIECT S.A. IASI

B-dul. Carol I nr. 4 Tel: 0232-267590
E-mail:habitat@mail.dntis.ro Fax:0232-267591

REACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL
COMUNA POJORĂȚA, JUDEȚUL SUCEAVA

Contract nr.:15391 / 2007 Vol.:I PUG cod: 15391/2007/PUG/I

Piese
scrise

Pag.
1/206

LISTA DE RESPONSABILITĂȚI ȘI SEMNĂTURI

DIRECTOR GENERAL: Ing. Iuliana Otilia Pleșu
REPREZENTANT
MANAGEMENTUL CALITĂȚII: Ing. Valentina Bădăru
COORDONATOR C.T.E.: Ing. Ionel Vidrașcu
EF PROIECT: Arh. Elena Dimitriu

COLECTIV DE ELABORARE:

	Proiectant	Verificat	Aprobat CTE
Urbanism	Arh. Elena Dimitriu	Arh. Florin Mrejeru	Arh. Elena Dimitriu
	Ing. Cristina Cîrlaru		
	Geogr. Monica Horaicu		
	Geogr. Dan Picioru		
	Geogr. Adrian Covșnianu		
	Ing. Emilia Melnic		
	Geogr. Elena Iacob		
	Ing. Nicoleta Acsinte		
	Ing. Carmen Păuș		
	Ing. Florentin Petruc		
	Geogr. Ioan-Radu Grigora		
	Geogr. Roxana Cernescu		

BORDEROU

<u>PIESE SCRISE</u>	<u>PAG.</u>
	1
-Lista de responsabilități și semnături	
-Borderou	2
CAPITOLUL 1-INTRODUCERE:	4
1.1. - ELEMENTE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI	4
1.2. - OBIECTUL STUDIULUI	4
1.3. - NECESITATEA ȘI SCOPUL LUCRĂRII	6
1.4. - DOMENII DE UTILIZARE	6
1.5. - EFECTE ECONOMICE ȘI SOCIALE SCANTATE	6
1.6. - BAZA JURIDICĂ	6
1.7. - MODUL DE ELABORARE	8
1.8. - BAZA ȘI SURSELE DE DOCUMENTARE, SUPTUL TOPOGRAFIC	8
CAPITOLUL 2 – STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII	10
2.1. - SITUAȚIA EXISTENTĂ ȘI EVOLUTIE	10
2.2. - ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL	13
2.3. - RELAȚII IN TERITORIU	30
2.4. - ACTIVITĂȚI ECONOMICE	32
2.4.1. SECTORUL PRIMAR (AGRICULTURA, SILVICULTURA, PISCICULTURA)	33
2.4.2. SECTORUL SECUNDAR (INDUSTRIA EXTRACTIVĂ, INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE)	52
2.4.3. SECTORUL TERȚIAR	54
2.4.4. TURISMUL	66
2.5. - POTENȚIALUL DEMOGRAFIC ȘI RESURSELE DE MUNCĂ	89
2.5.1. EVOLUȚIA ȘI DENSITATEA POPULAȚIEI	90
2.5.2. RESURSELE UMANE	106
2.6. - CIRCULAȚIA	113
2.7. - INTRAVILAN EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE. BILANȚ TERITORIAL	114
2.7.1. CARACTERISTICI ALE ZONELOR FUNCȚIONALE	114
2.7.2. BILANȚ TERITORIAL	121
2.8. - ZONE CU RISCURI NATURALE	122
2.8.1. FENOMENE METEOROLOGICE PERICULOASE: FURTUNI, INUNDAȚII, SECETE, ÎNGHE	122
2.8.2. INCENDII DE PĂDURE	123
2.8.3. FENOMENE DISTRUCTIVE DE ORIGINE GEOLOGICĂ	123
2.9. - ECHIPAREA EDILITARĂ	125
2.9.1. GOSPODĂRIREA APELOR	125
2.9.2. ALIMENTAREA CU APĂ	125
2.9.3. CANALIZAREA	126
2.9.4. ALIMENTAREA CU ENERGIE ELECTRICĂ	126

2.9.5. REEAUA DE TELECOMUNICATII, ACTIVITATEA DE POT	126
2.9.6. ALIMENTAREA CU GAZE NATURALE ICLDUR	127
2.9.7. GOSPODRIREA COMUNAL	127
2.10.- PROBLEME DE MEDIU	127
2.10.1 CADRUL NATURAL	127
2.10.2. DISFUNCIONALITĂȚI. PRIORITĂȚI	130
2.10.3. CALITATEA FACTORILOR DE MEDIU	131
2.11.- DISFUNCIONALITĂȚI	134
2.12. -NECESITĂȚI ȘI OPȚIUNI ALE POPULAȚIEI	137
CAPITOLUL 3 – PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ	139
3.1. - STUDII DE FUNDAMENTARE	139
3.2. - EVOLUȚIE POSIBILĂ. PRIORITĂȚI	140
3.3. - OPTIMIZAREA RELATIILOR ÎN TERITORIU	143
3.4. -DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE ȘI SOCIALE	144
3.5. - EVOLUȚIA POPULAȚIEI	165
3.6. - ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI	170
3.7. INTRAVILAN PROPUȘ. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ. BILAN TERITORIAL	171
3.8. - MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE	173
3.9. - DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE	176
3.10.- PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA MEDIULUI	185
3.11.- REGLEMENTĂRI URBANISTICE	189
3.12.- OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ	190
CAPITOLUL 4 – CONCLUZII. MĂSURI ÎN CONTINUARE	196
ANEXĂ FONDURI STRUCTURALE	198

PIESE DESENAȚE

1. ÎNCADRAREA ÎN TERITORIU A COMUNEI POJORĂȚA	Sc. 1:25.000
2.1. SITUAȚIA EXISTENTĂ - DISFUNCȚIONALITĂȚI LOCALITATEA POJORĂȚA	Sc. 1:5.000
2.2. SITUAȚIA EXISTENTĂ - DISFUNCȚIONALITĂȚI LOCALITATEA VALEA POIENII	Sc. 1:5.000
3.1. REGLEMENTĂRI URBANISTICE . ZONIFICARE LOCALITATEA POJORĂȚA	Sc. 1:5.000
3.2. REGLEMENTĂRI URBANISTICE . ZONIFICARE LOCALITATEA VALEA POIENII	Sc. 1:5.000
4.1. REGLEMENTĂRI ECHIPARE EDILITAR LOCALITATEA POJORĂȚA	Sc. 1:5.000
4.2. REGLEMENTĂRI ECHIPARE EDILITAR LOCALITATEA VALEA POIENII	Sc. 1:5.000
5.1. PROPRIETATEA ASUPRA TERENURILOR LOCALITATEA POJORĂȚA	Sc. 1:5.000
5.2. PROPRIETATEA ASUPRA TERENURILOR LOCALITATEA VALEA POIENII	Sc. 1:5.000

CAPITOLUL 1 - INTRODUCERE

1.1. ELEMENTE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI

Denumirea lucrării:	Plan Urbanistic General al comunei Pojorâta
Elaborator:	S.C. HABITAT PROIECT S.A. IA I
Număr proiect:	15391 / 2007
Beneficiar:	Consiliul Local al comunei Pojorâta, jude ul Suceava
Perioada elaborării:	trimestrul IV, 2007 . trimestrul II, 2008

1.2. OBIECTUL STUDIULUI

Elaborarea Planului Urbanistic General al comunei Pojorâta, reprezintă strategia, cadrul de dezvoltare în perspectivă a unității administrativ- teritoriale și corelarea cu strategiile elaborate în cadrul planificărilor spațiale ale Regiunii de Dezvoltare Nord – Est și ale județului Suceava.

În componența comunei Pojorâta intră satele Pojorâta și Valea Putnei.

Planurile urbanistice generale (P.U.G.) au caracter de reglementare (caracter operațional) și răsund programul de amenajare spațială a teritoriului și de dezvoltare a localităților ce compun unitatea teritorial . administrativ de bază .

P.U.G. se elaborează în scopul:

- Stabilirii direcțiilor, priorităților și reglementărilor de amenajare a teritoriului și dezvoltare urbanistică a localităților;
- Utilizării raționale și echilibrate a terenurilor necesare funcțiilor urbanistice;
- Precizării zonelor cu riscuri naturale (alunecări de teren, inundații, neomogenități geologice, reducerea vulnerabilității fondului construit existent);
- Evidențierea fondului valoros și a modului de valorificare a acestuia în folosul localității;
- Creșterea calității vieții, cu precădere în domeniile locuirii, dotărilor aferente locuirii și serviciilor;
- Fundamentarea realizării unor investiții de utilitate publică ;
- Asigurării suportului reglementar (operațional) pentru eliberarea certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire;
- Corelarea intereselor colective cu cele individuale în ocuparea spațiului.

Materializarea propunerilor de amenajare spațială și dezvoltare urbanistică reglementate prin P.U.G. se face în timp, în funcție de fondurile prevăzute din bugetul propriu unităților teritoriale administrative de bază , în corelare cu fondurile alocate de la bugetul statului sau ale unor întreprinderi.

Dintre principalele obiective urmărite în cadrul Reactualizării Planului Urbanistic General se menționează :

- Optimizarea relațiilor localităților cu teritoriul lor administrativ și județean;
- Valorificarea superioară a potențialului natural, economic și uman;
- Organizarea și dezvoltarea căilor de comunicații existente;
- Stabilirea și delimitarea unui nou intravilan care să corespundă necesităților viitoare de dezvoltare;
- Stabilirea și delimitarea de noi zone construibile;
- Stabilirea și delimitarea noilor zone funcționale;

- Stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară sau definitivă de construire;
- Stabilirea și delimitarea zonelor protejate și de protecție a acestora;
- Modernizarea și dezvoltarea echipării edilitare;
- Stabilirea noilor obiective de utilitate publică;
- Stabilirea unui mod superior de utilizare a terenurilor și condițiilor de conformare și realizare a construcțiilor.

În "Caietul de sarcini" și în Tema-program a **Elaborării Planului Urbanistic General al Comunei Pojorâta**, Consiliul Local a formulat solicitări pentru:

- Reambularea planurilor topografice;
- Modernizarea și dezvoltarea canalelor de comunicație;
- Reamplasarea unor dotări din sistemul echipării tehnice edilitare;
- Realizarea unor indicatori de locuire la nivelul mediei pe județ;
- Dezvoltarea economică în cadrul industriei mici și agriculturii;
- Dimensionarea amplasamentelor rezervate pentru construcția de locuințe în perspectivă, ținând cont de factorii reali de dezvoltare a localităților;
- Instituirea zonelor de protecție pentru monumente;
- Mărirea suprafeței intravilanului, cât și îmbunătățirea zonificării funcționale a acestuia.

Completările intravilanului și reconsiderarea utilităților în localitățile comunei Pojorâta se vor face pe cât posibil în suprafețe compacte care să permită dotarea cu echipări edilitare, de-a lungul drumurilor principale care le traversează, cât și a celor de legătură și exploatare a satelor. Pentru cele două sate ale comunei Pojorâta se vor lua în considerare următoarele extinderi:

Pojorâta - în partea de E a localității, o suprafață de 12,3 ha;

- de o parte și alta a DJ 175B spre Rarău, de-a lungul pârâului Giumalău, în S localității, o suprafață de 4,7 ha;
- paralel cu extinderea precedentă, spre pârâu, o suprafață de 8,2 ha;
- în S, de-a lungul pârâului Chilia 9,2 ha;

Valea Putnei. pe partea dreaptă a DJ 17. Spre Mesteceni 4 suprafețe de extinderi:

- o suprafață de 2,6 ha;
- o suprafață de 4,5 ha;
- o suprafață de 4,8 ha;
- o suprafață de 1,1 ha;
- o suprafață la Popasul Mesteceni, la limita teritoriului administrativ, de 19,2 ha;
- o suprafață la Schit de 17,25 ha;
- în partea de S a localității, pe partea dreaptă a pârâului Putna o suprafață de 2,4 ha;
- extinderea trupului existent B2. fost caban de vânatoare, actualmente caban nou, cu o suprafață de 4,0 ha.

Proiectantul va studia teritoriul comunei Pojorâta, depistând posibilități de introducere în intravilan a acelor suprafețe care corespund, fără restricții și fără riscuri în ceea ce privește posibilitățile de construire, terenuri proprietate ale persoanelor fizice sau juridice.

Planul urbanistic general (P.U.G.) orientează aplicarea unor politici în scopul construirii și amenajării teritoriului localităților, politici ce îi propun, între altele, restabilirea dreptului de proprietate și implementarea unor noi relații socio-economice în perioada de tranziție spre economia de piață și integrare europeană.

1.3. NECESITATEA ȘI SCOPUL LUCRĂRII

Necesitatea lucrării decurge din identificarea și asigurarea unor condiții favorabile desfășurării funcțiilor localităților rurale, care după anul 1989 cunosc procese noi de dezvoltare și extindere. Satele ce compun comuna Pojorâta sunt: Pojorâta și Valea PUTNEI.

Lucrarea are ca scop evidențierea situației actuale, a problemelor și a propunerilor de dezvoltare urbanistică a comunei Pojorâta și a localităților componente, din punctul de vedere al amenajării teritoriului, în corelație cu prevederile Planului de Amenajare a Teritoriului Județului Suceava (PATJ), cu prevederile Planului de Amenajare a Teritoriului Zonal Regional - Regiunea de Nord - Est și cu prevederile Planului de Amenajare a Teritoriului Național (PATN) - secțiunile I - V, precum și cu **"Strategiile de dezvoltare și planificare a teritoriului județului Suceava"**, strategii elaborate de Consiliul Județean Suceava.

1.4. DOMENII DE UTILIZARE

Lucrarea se va constitui într-un instrument operațional practic aflat la îndemâna Consiliului Local și al Primăriei Comunei Pojorâta, care hotărăsc strategiile de dezvoltare și amenajare a teritoriului pe care îl administrează.

Regulamentul aferent lucrării va sta la baza elaborării tuturor documentelor și documentațiilor pentru aprobarea autorizării construcțiilor de locuințe și a celorlalte obiective de utilitate publică.

1.5. EFECTE ECONOMICE ȘI SOCIALE SCONTATE

Lucrarea va putea contribui indirect la creșterea nivelului de trai al populației prin găsirea unor soluții de amenajare a teritoriului care să asigure un grad de confort acceptabil, o sumă de utilități și obiective de utilitate publică care să satisfacă nevoile colective în spațiul administrativ; prin lucrările propuse se dorește facilitarea accesării fondurilor de finanțare naționale și internaționale ale U.E. (fonduri structurale - ANEXA 1).

1.6. BAZA JURIDICĂ

Planul urbanistic general este elaborat în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare, specifice domeniului sau în complementarea acestuia. Dintre principalele acte normative, cu implicații asupra dezvoltării urbanistice, se menționează:

- Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul;
- Legea nr. 289 din 7 iulie 2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul;
- Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuințelor nr. 1430/2005 cu modificările și completările;
- Legea nr. 10/1995 - privind calitatea în construcții;

S.C. HABITAT PROIECT S.A. IASI

B-dul. Carol I nr. 4 Tel: 0232-267590
E-mail: habitat@mail.dntis.ro Fax: 0232-267591

REACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL
COMUNA POJORĂȚA, JUDEȚUL SUCEAVA

Contract nr.: 15391 / 2007 Vol.: I PUG cod: 15391/2007/PUG/I

Piese
scrise

Pag.
7/206

- Legea nr. 18/1991 republicat în 1998 a fondului funciar, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 213/1998 - privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia;
- Legea nr. 54/1998 - privind circulația juridică a terenurilor;
- Legea nr. 33/1994 - privind exproprierea pentru o cauză de utilitate publică ;
- Legea nr. 219/1998 - privind regimul concesiunilor;
- Legea nr. 7/1996 privind cadastrul și publicitatea imobiliară , republicată în M.Of. 201 din 03.03.2006 cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 215/2001 - privind administrația publică locală ;
- O.U.G. nr. 195/2005 - privind protecția mediului aprobat prin Legea 265 din 2006;
- Legea nr. 326/2001 a serviciilor publice de gospodărire comunală , cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 426/2001 pentru aprobarea OUG nr. 78/2000 privind regimul de eurozoni;
- SR 13387/1997 Salubritatea localităților. De eurozoni urbane. Prescripții de proiectare a punctelor pentru precolectare.
- Legea nr. 82/1998 - pentru aprobarea O.G. nr. 43/1997 privind regimul juridic al drumurilor;
- Legea nr. 203/2003 republicată în 2005 privind realizarea, dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport de interes național și european;
- Legea apelor nr. 107/1996, modificată și completată prin Legea nr. 310/2004;
- Legea nr. 41/1995 - privind protecția patrimoniului național;
- Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G.R. nr. 525/1996 - pentru aprobarea Regulamentului General de Urbanism;
- Regulamentul RUR din 26.09.2006 referitor la organizarea și funcționarea Registrului Urbanităților din România, publicat în M.O.nr. 853/18.10.2006.
- Codul civil;
- Ordinul ministrului Sănătății nr. 536/1997 pentru aprobarea Normelor de igienă și a recomandărilor privind mediul de viață al populației;
- Legea nr.363/2006 privind aprobarea PATN - Secțiunea I - Căi de comunicație;
- Legea 171/1997 privind aprobarea PATN - Secțiunea II - Apa;
- Legea 5/2000 privind aprobarea PATN - Secțiunea III - Zone protejate;
- Legea 351/2001 privind aprobarea PATN - Secțiunea IV - Rețeaua de localități;
- Legea 575/2001 privind aprobarea PATN- Secțiunea V- Zone de riscuri naturale.
- Legea 215/2001 a administrației publice locale;
- Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă ;
- Ordinul Ministerului de Interne nr. 171/1998 pentru aprobarea Normelor metodologice de avizare și autorizare privind prevenirea și stingerea incendiilor;
- H.G.R. nr. 525/1996 republicată în 2002 pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism
- H.G.R. nr. 584/2001 privind amplasarea unor obiective de mobilier urban
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr.50/1998, privind Normele tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile rurale+ publicat în M.Of. nr. 138bis/1998.
- Ordinul comun al Ministrului Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului, Șefului Departamentului pentru Administrație Publică Locală și al Ministrului Apelor, Pârurilor și Protecției Mediului nr. 62/N/19.O/288/1.955 privind delimitarea zonelor expuse riscurilor naturale
- H.G.R. nr. 382 din 2 aprilie 2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind

exigențele minime de conținut ale documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism pentru zonele de riscuri naturale;

- H.G.R. nr. 447 din 10 aprilie 2003 pentru aprobarea normelor metodologice privind modul de elaborare și conținutul hărților de risc natural la alunecări de teren și inundații.
- H.G.R. 930/2005 privind protecția sanitară a surselor și instalațiilor de aprovizionare cu apă;
- H.G.R. 974/2004 privind normele de supraveghere, inspecție sanitară și monitorizare a calității apei potabile și a procedurii de autorizare sanitară a producției și distribuției apei potabile și a procedurii de autorizare sanitară a producției și distribuției apei potabile;
- H.G.R. 348/2004 privind exercitarea comerțului cu produse și servicii de piață în unele zone publice;
- Ordinul Ministerului de Interne nr. 171/1998 pentru aprobarea Normelor metodologice de avizare și autorizare privind prevenirea și stingerea incendiilor;
- H.G.R. nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- H.G.R. nr. 918/2002 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului și pentru aprobarea listei proiectelor publice sau private supuse acestei proceduri.

1.7. MODUL DE ELABORARE

La baza elaborării **Actualizare Plan Urbanistic General al comunei Pojorăț** se află :

1. Ordinul M.L.P.A.T. nr. 21/N/2000 pentru aprobarea reglementării tehnice „Ghid privind elaborarea și aprobarea regulamentelor locale de urbanism”;
2. Ordinul M.L.P.A.T. nr. 13N/10.03.1999, Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul - cadru al Planului Urbanistic General.
3. Ordinul comun al ministrului lucrărilor publice și amenajării teritoriului, al ministrului apărării naționale, al ministrului de interne și al directorului Serviciului Român de Informații nr.34/N/M.30/3.422/4.221/1995 pentru aprobarea precizării privind avizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a documentațiilor tehnice pentru autorizarea execuției construcțiilor.

1.8. BAZA ȘI SURSELE DE DOCUMENTARE, SUPORTUL TOPOGRAFIC

A. Baza documentară

Planul Urbanistic General reprezintă o etapă obligatorie și de importanță majoră în elaborarea documentațiilor de urbanism și a strategiilor de dezvoltare spațială și economică a comunei analizate.

Pentru fundamentarea Planului Urbanistic General este necesară studierea documentelor elaborate anterior, a studiilor de bază, sectoriale și de fundamentare, elaborate pe domenii de activitate ce intră în incidența amenajării teritoriului:

- planurile de amenajare a teritoriului național:
 - P.A.T.N. - secțiunile I - V;
 - P.A.T.Z.R. Regiunea de Nord - Est;
- planurile de amenajare a teritoriului județean și intercomunal:

P.A.T. Jude ul Suceava

- planurile urbanistice generale ale unității teritoriale administrative:
P.U.G.- ul comunei Pojorâta.

Surse statistice:

- Date statistice de la Institutul Național de Statistic Direcția Județeană Suceava;
- Date puse la dispoziție de către Agenția de Protecția Mediului;
- Date puse la dispoziție de către Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul județean Suceava;
- Date puse la dispoziție de către Consiliul Local al comunei Pojorâta prin fișele tehnice Registrul Agricol.

Obiectivul acestora este punerea în evidență a stadiului actual al dezvoltării și opțiunile generale ale amenajării teritoriului în vederea utilizării judicioase a solului, repartizării armonioase a activităților social-economice, protejării factorilor de mediu și peisajului.

Analiza de detaliu a relațiilor complexe și sincrone dintre spațiul rural (reprezentat de comuna Pojorâta) și spațiul urban (reprezentat de Municipiul Câmpulung Moldovenesc) se face pe baza a numeroase cercetări de teren, a interpretării de date statistice, a caracteristicilor și funcțiilor economice, a poziției geografice, dar mai ales în raport cu deplasările pentru muncă și aprovizionarea cu produse agroindustriale. Se utilizează de asemenea date privind gradul de dezvoltare al comunei, modul de utilizare actuală a terenurilor, producția agricolă și forța de muncă la nivel de unitate administrativă.

B. Suportul topografic

Suportul topografic al lucrării constă în planșe reactualizate, după cum urmează:

- încadrarea comunei Pojorâta în teritoriu - scara 1: 25.000,
- intravilanțele satelor din comuna Pojorâta - scara 1 : 5000,
- Ortofotoplanuri . scara 1: 5000,
- Planuri topografice . trapeze . sc. 1:5000.

CAPITOLUL 2 - STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII

2.1. SITUAȚIA EXISTENTĂ ȘI EVOLUȚIE

2.1.1. Date privind evoluția în timp a unității teritorial – administrative

Comuna Pojorâta este situată în partea vestică a județului Suceava, la circa 7 km vest-de Municipiul Câmpulung Moldovenesc și la circa 77 km față de municipiul Suceava.

Formele de relief pe care este așezată comuna au favorizat întemeierea localității pe aceste plaiuri încă din cele mai vechi timpuri, comuna fiind așezată în bazinul superior al râului Moldova.

Repartiția și evoluția în teritoriul așezărilor locale, în ansamblu, este rezultatul unui complex de condiții naturale și social-economice din diferite etape istorice.

Așezările rurale au evoluat, în principal, sub acțiunea factorilor social-economici, dar s-au dezvoltat și sub influența mediului natural, a localizării în raport cu posibilitățile de alimentare cu apă, cu existența unor resurse (lemn, piatră, loc de cultivat și de pășunat), a unor microclimate de adăpostire, a terenurilor prielnice pentru extinderea vetrelor, etc.

Referitor la formarea și evoluția așezărilor rurale menționate mai sus, actuala rețea este rezultatul unui proces istoric, multiseclar care atestă continuitatea de locuire a acestui teritoriu din cele mai vechi timpuri. Se consideră că actuala configurație este moștenită din perioada feudală cu completările ulterioare care s-au produs prin defrișări, împroprietărirea, roiri.

Astfel, rețeaua de localități prinde a se contura mai bine abia în partea a doua a secolului XIX, prin formarea de sate noi prin împroprietărirea și fixarea rețelei de sate au contribuit în mare măsură la construcția căii ferate și modernizarea drumurilor principale. Acestea au provocat fenomenul de roire, satele de codru și cele retrase migrând spre zone deschise, de-a lungul drumurilor și spre văi.

Fenomenul de roire și formarea de sate prin împroprietărirea au determinat în unele cazuri extindere tentaculară sau constituirea de nuclee noi.

Fenomenul de extindere tentaculară a vetrelor de sat a început după 1989 aproape în tot județul, satele fiind din perimetrele în care au fost încorsetate și obligate să se dezvolte prin legea sistematizării din 1974.

Analizând poziția în teritoriul comunei, se observă atracția față de municipiul Câmpulung Moldovenesc, comuna aflându-se în zona de influență a acestui municipiu.

În ceea ce privește dinamica relațiilor demografice ale comunei Pojorâta cu orașul Câmpulung Moldovenesc, se constată că la începutul anilor 1990 aceasta a prezentat un avantaj pentru zona rurală, populația întorcându-se la sat după închiderea anumitor centre industriale.

O analiză mai aprofundată relevă complexitatea și complementaritatea sistemului relațiilor existente, care cuprinde relații demografice, social-culturale și politico-administrative. Un tip de relație care se stabilește între centrul urban polarizator (orașul Câmpulung) și teritoriul comunei, constă în legătura dintre industriile existente în mediul urban și resursele naturale ale ariei adiacente, respectiv între consumul agroalimentar urban și agricultura spațiului rural.

Această zonă se caracterizează prin următoarele elemente:

- localizare: Grupa Nordică a Carpaților Orientali, la contactul dintre Obcinele Bucovinei și Masivul Rarău-Giumalău;
- componență: satele Pojorâta și Valea Putnei.

- potențial fizico-geografic: zon montan situat în bazinul depresionar Pojorâta, pe valea râului Moldova, la confluența acestuia cu pâraiele ce drenează masivele montane înconjurătoare;
- potențial demografic: populația în scădere cu tendințe de îmbătrânire, cu sold natural negativ.
- potențial economic: agricultură bazată pe creșterea animalelor, resurse forestiere importante, resurse ale subsolului ca materiale de construcții (piatră spart, calcar, gresie), activitate turistică dezvoltată.
- accesibilitate: bună, cu o rețea de drumuri judicios distribuită pe întreg teritoriul.
- posibilități de dezvoltare: specializarea agriculturii (zootehnie), dezvoltarea micii industrii și a meșteșugurilor tradiționale, a turismului etnografic, de tranzit, agroturism, a serviciilor de bază și a infrastructurii.

2.1.2. Caracteristici semnificative ale teritoriului și localităților, repere în evoluția spațială a localităților

Prima prezentare sistematizată, analitic și complexă a istoriei românilor din toate provinciile tradiționale, începând tratarea problematicii din cele mai vechi timpuri până la unirea din 1859 este **Istoria Românilor din Dacia Traiană a lui A.D. Xenopol**.

A.D. Xenopol arată că mulți cronicari și istorici (Cantemir, Neculai Costin, Grigore Ureche, Miron Costin) au fost de părere că Moldova s-ar fi fost cu totul deșertă de locuitori, atunci când fu colonizată prin Români de peste munți.

De altă parte sunt boierii Moldovei care au întocmit vestita anafora din 1817, care i s-a dat numirea de „**anafora pentru feliul proprietății în țară din vechime**”. Aceasta este o șocotină a boierilor, un proces al războaielor de Vrancea cu vistierul lordache Ruset. Războiul susținea că stăpânirea lor era mai veche decât înființarea Moldovei și deci nu puteau avea hrisoave de la domnișce venise în urma nașterii proprietății lor. Argumentul pe care îl aduc războiul pentru a susține că ara a fost locuită din vechime, că pământul Moldovei n-a fost cu totul pustiu pe timpul descoperirii este semnificativ istoricului Filipide arătând că **„Câmpul-Lung din Moldova și Vrancea erau locuite cu mult înainte de descălecarea lui Dragoș, pentru că au fost locuri tari și pentru bărbăția locuitorilor, singuri erau stăpânitori slobozi acestor părți”**.

Din studiul întemeierii domniei Moldovei, reiese cum s-așează ară primit în două rânduri imigrări din Maramureș, cea întâi sub Dragoș, ce avu de pricină dorința Românilor de a căuta un trai mai ușor, cătră părțile mai joase ale regiunilor carpatine, deci motive economice și cea de-a doua, sub Bogdan, care se smulse de sub această stăpânire și punând muni hotărâți între el și Unguri, întemeie în Moldova o domnie neatârnată, A.D. Xenopol. Istoria Românilor din Dacia Traiană, când începe istoria propriu-zisă a statului moldovean.

În anul 1348, Bogdan I dezlipsește Moldova de coroana ungurească și o face de sine stătătoare, Moldova începând a trăi propria viață. Pentru a-și întări stăpânirea în Moldova, Bogdan I a recunoscut, ca și Radu Negru pentru Muntenia, „**privilegiile grupelor de Români așezați prin locurile tari, precum celuilalt Câmpulung din Bucovina, pe care îi lasă să se ocârmuiască de sine, numindu-și ei judecătorii lor și plătind domnului numai un tribut anual, apoi fiind îndatorați la slujba armată, pozițiune de care se bucură locuitorii acestei regiuni, până pe timpul lui Cantemir**”. (A.D. Xenopol. Istoria Românilor, vol. II).

Vestigii privind vechimea așezărilor umane din teritoriu s-au identificat în partea de est a comunei, pe versantul drept al Moldovei, unde, prin săpăturile arheologice efectuate au fost găsite unelte de silex din paleolitic și urme de locuire din neolitic, **dovedind că pe aceste meleaguri oamenii au avut condiții prielnice de existență din cele mai vechi timpuri**.

Din legendele locale reiese că în teritoriu existau pe timpul n v lirilor t tare din anul 1241, locuri de straj . Primele gospod rii au fost construite în locul numit Valea Str jerelui, extinzându-se cu timpul pe toate amplasamentele de azi.

Zona de amplasare a comunei Pojorâta constituie una din cele mai interesante regiuni române ti, atât din punct de vedere istoric, cât i ca aspect politic, social i economic. Comuna Pojorâta cu satele Valea Putnei i Pojorâta a apar inut vechiului Ocol al Câmpulungului Moldovenesc, vechiul inut amintit în sDescriptio Moldaviae+ a lui Dimitrie Cantemir, denumit i srepublica Câmpulungului Moldovenesc+.

Dovad c inutul Câmpulungului Moldovenesc a fost inut de grani este i toponimia local . cei doi mun i a eza i la circa 6 km de târgul Câmpulungului, pe drumul spre Pojorâta - Munceii Str jii i Piatra Str jii, care formeaz defileul ce face leg tura dintre Ardeal, Maramure i Moldova.

Din documentele posterioare lui Dimitrie Cantemir, în anul 1783 (aproape 9 ani de la ocuparea de fapt a Bucovinei de c tre trupele austriece), câmpulunghenii chema i înaintea unei comisii imperiale pentru a fi întreba i ce teritoriu cuprinde inutul Câmpulungului, arat **că acest ținut cuprinde:** Târgul Câmpulung, satele Sadova, **Pojorâta**, Fundul Moldovei, Por escu, Cioc ne ti, **Valea Putnei**, Dorna, Cândreni, S reni i Iacobeni, în total 11 localit i (T. V. Stefanelli, Istoricul luptei pentru drept în inutul Câmpulungului Moldovenesc. Discurs de recep ie la Academia Român rostit la 3.VI.1911).

Gheorghe C. Leon în lucrarea %Proprietatea forestier în vechiul Ocol al Câmpulungului Moldovenesc+ afirm : %ocotind c suprafa a comunelor sus ar tate nu ar fi suferit prea multe schimb ri, a a încât poate fi luat în considerare . cu oarecare aproxima ie . teritoriul actual al comunelor respective i inând seama c unele din acestea, în decursul timpului, din cauza înmul irii a ez rilor omene ti, s-au divizat în dou sau trei comune, rezult c suprafa a vechiului Ocol al C mpulungului Moldovenesc (por iunea din Bucovina anexat Austriei) este de 139.672 ha, din care **10.070 ha Pojorâta și 3.795 ha Valea Putnei**".

Comuna Pojorâta este situat în partea de nord-est a României, în vestul jude ului Suceava. Denumirea oficial a satului Pojorâta apare la data de **6 ianuarie 1707** i este un zapis de împ r eal a mo iei Obcina Floreasc între fra ii Ieremie, Vasile i Dumitra cu, fii lui Gheorghe Focea din Pojorâta care a fost scris în Pojorâta de c tre dasc lul Pavel pentru care a primit suma de 50 parale.alc tuit din dou sate: Pojorâta i Valea Putnei, suprafa a total este de 13.770 ha, din care 722,70 ha, construibil.

Cu privire la întemeierea satului Pojorâta, cronicarii i istoricii arat c primii locuitori ai acestei localit i au fost svreo trei familii de str jeri care st teau de paz la locul denumit Piatra Str jii+, iar primele locuin e au fost pe Valea Str jerelui . un c tun al localit ii.

B trânii satului sus in c denumirea satului ar deriva de la cuvântul scoborât+ sau sdesc lecat+, sau spogorâta+. Teodor B lan constat c etimologia cuvântului pojorâta deriv din cuvântul slav spojor+, care ar însemna straj . locul unde se inea staja.

rani st pâneau p mântul în dev lm ie cu micii proprietari s te ti, care era împ r it în **delnițe**. O delni era folosit de o singur familie care avea amplasat aici o cas . Locuitorii erau rani liberi, supu i numai Domnului rii, ocupându-se cu cre terea animalelor, albin ritul, cultivarea micilor suprafe e de teren, inerea str jii la hotar.

Dup ocuparea nordului Moldovei de c tre trupele austriece (octombrie 1774) i satul Pojorâta intr sub ocupa ia austriac . Denumirea comunei devine **Pozoritta**.

Deoarece documentele vechi au fost distruse în timpul primului r zboi mondial, nu cunoa tem data real când localitatea Pojorâta a devenit independent , dar putem men iona c prima pecete a localit ii dateaz din anul 1797, iar primul vornic men ionat în catagrafia Moldovei alc tuit de ofi erii ru i în anul 1774 a fost vornicul tefan Bedrule, urmat de al i 7 vornici.

În anul 1805 austriacul Anton Manz a adus coloni ti din Styria, Boemia, Zipa i Graiu

ii au întemeiat satul austriac sLouisenthal+care se întindea pe malul râului Moldova până la hotar cu Fundu Moldovei.

Coloniții germani aveau o comunitate politic puternică, cu vornicul și pecetea ei, 2 biserici (una catolică și una evanghelică) ce funcționează și azi.

În perioada 1805 - 1918 localitatea Pojorâta se dezvoltă mult întrucât existau locuri de muncă la cele trei fabrici de cherestea și la exploatarea miniere deschise de austriacul Manz la Pojorâta și Iacobeni.

Numărul familiilor în 1774 era de 104 cu 520 membri, în 1908, erau 1100 locuitori, iar în 1937 numărul locuitorilor era de 3286, din care 1925 - români, 1243 - germani, 76 - evrei.

Satul **Valea Putnei** a luat ființă în 1783 pe terenul Fondului Bisericesc Ortodox Român, ca sat component al Ocolului Câmpulung Moldovenesc (cu 335 locuitori în 1908), la altitudinea de 835 m, în pasul Mesteceni, la poalele masivului Giumalău, pe drumul ce leagă Câmpulungul Moldovenesc de Vatra Dornei.

Satul Valea Putnei face parte din comuna Pojorâta din 1952, ca sat aparținător. În timpul ocupației austro-ungare, numele vechi al satului Valea Putnei a fost **Valeputna (Waleputna)**. Suprafața satului este de 3.795 ha.

Pe raza satului, în partea dinspre masivul Giumalău, a fost construit un Castel de vânătoare, care a îngrozit până după al doilea război mondial, partidele de vânătoare ale Casei Regale, în prezent acesta funcționează ca adăpost pentru lucrătorii forestieri din zonă.

Suprafața actuală totală a comunei Pojorâta este de 13.770 ha, din care 722,70 ha este perimetrul constructibil. Numărul de locuitori este de 3235, din care 460 în satul Valea Putnei.

2.2. ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL

2.2.1. Substratul geologic

2.2.1.1. Alcătuire petrografică și aspecte tectono-structurale

Din punct de vedere geologic teritoriul comunei Pojorâta aparține unor unități ale orogenului carpatic, mai târziu, dar și mai pregnant în arhitectura teritoriului României fașă de unitățile de platformă situate la exteriorul arcului carpatic. Formarea materialului litologic constitutiv al unităților orogenului carpatic începe din precambrian, orogenezele mai vechi metamorfozând rocile și aducându-le la stadiul de cristale, conturarea unităților structurale realizându-se pe parcursul evoluției alpine. Cristalele astfel formate (mezometamorfice, epimetamorfice, ankimetamorfice), cu învelișurile lor sedimentare paleozoice, constituie *osatura* sau *structura de rezistență* a orogenului carpatic+ (I. Bojoi . *România. Geografie fizică*, 2000).

Comuna Pojorâta este poziționată în **Carpații Orientali**, iar substratul teritoriului său aparține atât ariei morfostructurale a fluvului cât și ariei masivelor cristaline și cristalino-mezozoice a acestor munți.

Aria morfostructurală a masivelor cristaline și cristalino-mezozoice din Carpații Orientali include parțial, printre alte masive desfășurate de la nord la sud, și Munții cristalini ai Bistriței cu Masivele Suhard, Giumalău și zona cristalino-mezozoică a Rarăului. Cum, în mare parte, teritoriul comunei Pojorâta cuprinde **masivul Giumalău** și porțiuni din **zona Rarăului**, substratul geologic va corespunde și el acestor arii montane.

Astfel, Giumalul este alcătuit în întregime din isturi cristaline, iar în dreptul celor mai mari înalțimi, dintr-o bandă de rocă dură ce străpunge acest masiv. Rocile cristaline, paleozoice reprezintă fundamentul Răului și alcătuiesc în întregime masivul Giumalul. Isturile cristaline epizonale sunt compuse din isturi cloritice, sericitice, apoi din cuarțite, porfiroide, calcare cristaline și gnaisuri oculare numite de Rău.

De altfel, în peretele stâncos și abrupt al Măgurii se regăsește rezervația geologică cunoscută sub denumirea de „Stratele de Pojorâta”, cu fosile de genul *Aptychus* (molusc fosil din era mezozoică), în marne și calcare roșii violacee și verzui asociate cu gresii într-un anticlinal aplecat spre vest care atestă vârsta jurasică superioară a acestor straturi. „Stratele de Pojorâta” fac parte din așa-numita serie Bucovinică, alături de formațiunile conglomeratelor și gresiilor de Muncelu de vârstă barremian inferior. Hauterivian, alcătuit din următoarele tipuri petrografice: gresii grosiere, cenușii sau gălbui, calcare-gresii rubanate, bine stratificate, dure, cenușii-albe struie. La acestea se adaugă calcare și dolomite de vârstă anisiană. Campanian ce provine din rama estică a sinclinalului Breaza. Rău.

Teritoriul comunei se suprapune apoi și peste zona montană formată parțial din ultimele ramificații ale **Obcinei Feredeului** și **Obcinei Mestecănișului**. Acestea fac parte din Obcinele sedimentare ale Bucovinei, încadrate *ariei morfostructurale a flișului*.

Litologic unitatea de fliș cuprinde o suită clară de roci detritice cu sedimentare ritmică, acumulată în mai multe cicluri, începând din mezozoic și până în miocen, într-un bazin geosinclinal ce a migrat succesiv de la vest către est (după I. Bojoi, 2000).

Obcina Mestecănișului este alcătuită din formațiuni metamorfice, sedimentare și magmatice.

- Formațiunile metamorfice sunt reprezentate prin gnaise de Rău, ce apar în grupul Bretila-Rău și apar în partea estică a Obcinei Mestecănișului, ca o fâșie îngustă de la Pojorâta spre nord-vest, mica isturi cu granași, isturi muscovitice, cuarțite-grupul de Rebra-Barnar, isturi sericito-cloritoase, sericito-grafitoase, cuarțite negre, metatufuri și metatufite acide și bazice - grupul de Tulghe.
- Formațiunile sedimentare apar în latura estică a Obcinei Mestecănișului, unde alcătuiesc terminația nordică a cuvetei Rău. Ele se caracterizează transgresiv și discordant peste isturile cristaline, fiind reprezentate prin roci carbonatate și roci silicioase. Toate se impun în relief prin forme specifice: dolomitele și calcarele triasice, care creează reliefuluri cu abrupturi și chei; pe argilele cretacee, foarte expresive în zona Pojorâta și pe pârâul Cailor.
- Formațiunile magmatice apar sub forma unor Klippe (blocuri) pe o suprafață mai mare, între Bena și Sadova, fiind reprezentate prin bazalte, peridotite și serpentin.

Obcina Feredeului este modelată pe depozite de fliș, roci predominant detritice, sub formă de succesiuni ritmice, groase de sute și mii de metri și se suprapune, în cea mai mare parte, pe pânza de Audia, alcătuită din depozite cretacee și paleocen-eocene. Acestea din urmă, cât și cele cuarțitoase, fiind roci dure, se înscriu pregnant în relief, conferind Obcinei Feredeului particularitățile sale morfologice.

Cuaternarul este reprezentat prin acumulări ale produselor de eroziune pe principalele văli și în special pe valea Moldovei, constituind depozitele de terasă, de suprafață, rezultate în urma proceselor de alterare, dezagregare, transformare și redepunere a rocilor din substrat. Acestea sunt dispuse discordant peste formațiunile epimetamorfice din seria de Tulghe (care alcătuiesc fundamentul).

Grosimea scoarței de alterare (alohtonă și autohtonă) variază între 7 și 10 m. Scoarța de alterare alohtonă s-a format în condițiile a trei faciesuri diferite: aluvial pentru depozitele care alcătuiesc terasele, deluvial pentru depozitele acumulate pe versanți și coluvial pentru depozitele de la baza versanților.

Depozitele aluviale sunt reprezentate prin agregate naturale de râu (pietri uri, nisipuri, bolovni uri). Din punct de vedere petrografic sunt alcătuite din diverse tipuri de roci sedimentare (calcare, dolomite, marnocalcare, gresii) și roci metamorfice (isturi cuarțitice sericitoase, cloritoase, roci porfirogene, gnaise, mica isturi, amfibolite). Forma iunilor deluviilor și coluviilor au un grad redus de sortare, fragmentele având forme unghiulare și subunghiulare, rar subrotunjite și sunt prinse într-o matrice argilo-nisipoasă sau argiloasă.

Din punct de vedere *tectonic*, sinclinalul marginal Breaza. Rar se prezintă ca o cuvetă ușor deversată spre est cu flancurile inegal dezvoltate. Flancul vestic prezintă, spre deosebire de cel estic, o remarcabilă continuitate de la nord-vest către sud-est, întreaga zonă terminându-se centriclinal în zona Grebin.

Tectonica flancului vestic al sinclinalului marginal este dominată de faliiile sistemului transversal (NE-SV), care produc decorații de până la 100 m. Compartimentele astfel rezultate au dimensiuni de 200 - 1000 m (dacă se au în vedere numai faliiile principale), dispunându-se direcțional în sistemul *Wulise+*. Din punct de vedere plicativ, sinclinalul marginal este de fapt un sinclinoriu, cutarea de care este afectat având frecvent aspecte mai complicate (conform unui *Studiu Geologic-tehnic Preliminar* pentru un amplasament, realizat de S.C. Geomold S.A., Câmpulung Moldovenesc).

Dintre **resursele subsolului** se exploatează roci de construcție: gresie silicioasă de culoare cenușie, verzuie, conglomerate silicioase și calcare dolomitice.

Gresiile și conglomeratele sunt utilizate la lucrări de taluzare, terasamente, între inerea oșezelor, construcții civile etc.

Calcarele sunt întrebuințate la fabricarea varului, iar calcarele dolomitice sunt folosite, aproape exclusiv, ca material concasat pentru întreținerea oșezelor, dar ar putea fi utilizate și ca amendament în agricultură.

2.2.1.2. Caracteristici geotehnice

a) Stratificația terenului de suprafață

Un studiu geologic cu privire la zona centrală a satului Pojorâta arată existența, în zona superficială, a unei succesiuni cuprinzând:

- un nivel cu grosimi variind între 0,15 și 0,40 m de sol vegetal, nisipos, cu elemente centimetrice rulate, subrulate sau subunghiulare de roci metamorfice și mai rar sedimentare. Stratele care alcătuiesc acest nivel sunt consolidate, de o compactitate medie, fiind observate diferențieri;
- un strat de argile nisipoase, cenușii-negrice sau cenușii, cu frecvente elemente de roci metamorfice de dimensiuni centimetrice rulate, subrulate sau subunghiulare, strat care are grosimi de 0,50 m;
- un nivel de pietri uri, nisipuri grosiere sau medii și bolovni uri, cu o compoziție destul de omogenă care are grosimi, în sondajul executat, de 0,70 m, constituite din galeți de roci predominant metamorfice (porfirogene, gnaise, cuarțite, isturi cuarțitice cloritoase, sericitoase etc.) și mai rar sedimentare (gresii, calcare, dolomite, jaspuri, marnocalcare).

Aceste depozite sedimentare de vârstă cuaternară sunt dispuse pe un fundament metamorfic alcătuit din roci constituite predominant din isturi sericito-cloritoase sau clorito-sericitoase, cu slab pigment grafitos. În cuprinsul acestora nu există nivele de roci plastice care să permit alunecări gravitaționale.

b) Apa subterană

Nivelul hidrostatic al apelor subterane este situat la o adâncime cuprins între 7 m și 10 m, iar în lunca râului Moldova și a pâraielor afluate apa se ridică până aproape de nivelul solului.

Stratul acvifer este alimentat din precipitațiile pluvio-nivale ce se infiltrează de pe versanții râului Moldova și ai afluenților acestuia.

c) Adâncimea de îngheț

În conformitate cu STAS 6054/77, în zona localității Pojorâta adâncimea de îngheț este de 1,10 m.

d) Seismicitate

Conform Codului de proiectare seismică P100 din 2006, perioada de control (col) a spectrului de răspuns este $T_c = 0,7s$.

Zonarea teritoriului României în termeni de valori de vârf ale accelerației terenului pentru proiectare a_G , pentru cutremure având intervalul mediu de recurență $IMR = 100$ ani, plasează comuna Pojorâta în zona cu $a_G = 0,12g$.

e) Condiții de fundare

În zona cercetată, în funcție de litologia terenului și prin similitudine cu lucrările executate anterior, caracteristicile geotehnice ale acestuia și prescripțiile standardelor în vigoare privind adâncimea maximă de îngheț, adâncimea de fundare este $D_f = 1,00 - 1,20$ m, în stratul de pietriuri, nisipuri și bolovani, luându-se în considerare presiunea convențională $p_{conv} = 350$ kPa, pentru sarcini de calcul din gruparea de încărcări fundamentale.

2.2.2. Relieful

2.2.2.1. Aspecte dimensionale și morfografice

Situat în aria montană a județului Suceava, respectiv în nordul Carpaților Orientali, comuna Pojorâta ocupă o zonă cuprinsă între obcinele bucovinene Feredeul și Mestecani și culmile Giumalului și Rarăului.

Satul Pojorâta se plasează în sinclinalul marginal al Rarăului, în zona formată prin îndepărtarea, de o parte și de alta a Văii Moldovei, a rocilor mai puțin dure, care alcătuiesc umplutura acestui sinclinal.

Masivul Giumalului domină întreaga zonă, profilându-se ca un uriaș. Cele trei nord-culmile sunt greoaie și văile înguste, iar înălțimile coboară în trepte, cea mai joasă fiind la 1200 - 1300 m, a doua treaptă până la 1400 m, iar a treia la 1650 m. Deasupra acestora se înalță vârful Giumalului, cu o altitudine maximă de 1857 m.

Obcinele Bucovinei reprezintă o unitate fizico-geografică bine individualizată, distingându-se două tipuri de peisaj: tipul obcinelor și tipul culoarelor de depresiune și al văilor transversale.

Obcinele sunt caracterizate prin culmi relativ domoale, cu altitudini moderate. Altitudinea medie a culmilor principale scade de la vest la est, fiind sub 1400 m în Obcina Mestecaniului, între 1300 - 1200 m în Obcina Feredeului și în jur de 1100 m în Obcina Mare. Maximul altitudinal este atins în Vf. Lucina - 1588 m, din nordul Obcinei Mestecaniului, iar altitudinea minimă o întâlnim la ieșirea Moldovei din munte, la Pârținoasa, de 460 m.

O alt trăsătură generală a reliefului o reprezintă paralelismul culmilor și văilor pe direcția NV-SE, direcție concordantă cu cea a componentelor structurale. Versanții, care

ocupa peste 70% din spațiul Obcinelor Bucovinei, se găsește în cea mai mare parte într-un echilibru relativ stabil, întrucât procesele gravitaționale sunt mult atenuate de învelișul vegetal al pajiștilor.

Bazinul depresionar Pojorâta se înscrie în aria geografică a munților Rarău - Giumalău, delimitându-i de Obcinele Bucovinei. Acest bazin corespunde nivelului altitudinal cuprins între 600 - 800 m, în timp ce valorile densității fragmentării reliefului se mențin la 4 - 5 km/km², în cazul bazinelor hidrografice mici depășind 5 km/km² pe un singur segment al văii Fundul Pojorâței. Valoarea fragmentării reliefului este dependentă de litologie, fapt evident în cazul valorilor mai mici de 3 - 4 km/km², care se suprapun în totalitate depozitelor de wildfli.

În mijlocul acestui peisaj dominat de culmi împănate și puține înalte, separate de văi largi cu pajiști întinse și intens umanizate, se înalță doi munți aproape simetrici ca formă, în lîmbe și covor vegetal, pe care bogata fantezie a locuitorilor i-a denumit Adam și Eva (1024 m și respectiv 1009 m).

În ce privește declivitatea, suprafața morfologică cu cele mai mari valori ale declivității este reprezentată tocmai de abrupturile piramidelor dolomitice Adam și Eva. Valorile declivității determină gradul de antrenare a materialelor pe versanți și formarea depozitelor derivate, fiind în raport invers proporțional cu grosimea solurilor și volumul edafic util, și direct proporțional cu scheletul solului.

2.2.2.2. Tipuri genetice de relief

În funcție de modul cum au acționat factorii externi și rezultatul interacțiunii acestora cu factorii interni (geologici), tipologia reliefului este variată:

Relieful structural și petrografic

Raporturile evolutive strânse ale relieului de văi cu dispoziția straturilor și cu alcătuirea lor petrografică explică succesiunea de sectoare largi, adevărate depresiuni de eroziune diferențială, orientate longitudinal și sculptate în roci puțin rezistente (Câmpulung Moldovenesc, spre exemplu) și sectoare înguste, orientate transversal, sculptate în roci dure (îngustarea-defileului de la Pojorâta, dacă ne referim strict la zona analizată) (*Geografia Carpaților și Subcarpaților*, 2004).

Din punct de vedere morfostructural, Pojorâta este considerată ca fiind o parte din unitatea wildfliului Pojorâta. Izvorul Alb, unitate ce corespunde cuverturii sedimentare a pânzei bucovinene, caracterizat prin dominarea formelor de modelare selectivă în raport cu cele structurale.

Astfel, compartimentul depresionar Pojorâta este considerat ca fiind unul tipic de eroziune selectivă litologică. Din masa wildfliului s-au detașat numeroși martori litologici, mici abrupturi și vârfuri izolate, elemente de modelare selectivă tipică. Ca efect al condițiilor litologice sunt favorizate alunecările de teren, instabilitatea versanților fiind un fenomen caracteristic.

Pe seama formărilor moi din umplutura sinclinalului marginal al Rarăului a avut loc și lărgirea văii Moldovei la Pojorâta, realizând pitorescul bazinet, cunoscut în literatura de specialitate sub numele de Cuveta Pojorâței. Lărgirea văii Moldovei este accentuată aici de confluența în acest sector a Moldovei cu pârâul Putna, Izvorul Giumalăului și pârâul Pojorâta. În aval de satul Pojorâta, Valea Moldovei se îngustează brusc în gresiile și conglomeratele de Muncel, luând aspect tipic de chei - Cheile Pojorâței - care sunt flancate de dealurile Muncel la Nord, Măgura cu Piatra Strajerului la est.

Apoi, orientarea versanților (expoziția) are o importanță deosebită, întrucât influențează dispunerea locuințelor și a școlilor și modul de utilizare al terenurilor,

determinând diferențieri climatice locale, concretizate prin însorire mai puternică și pe durata mai mare, temperaturi mai ridicate, topirea mai timpurie a zăpezii, dinamica mai activă a aerului, uneori descendentă și cu posibilități suplimentare de mărirea temperaturii aerului, pe versanții orientati către soare. Prin contrast, versanții opuși sunt umbriți, mai reci, persistent pe streașă până la un timp îndelungat, sunt acoperiți cu vegetație naturală umbroasă, care valorifică soluri mai reci, mai umede, formate uneori chiar în condiții de exces hidric și care impun o dominantă silvică, cel mult silvo-pastorală în utilizarea terenurilor (I. Ungureanu - *Geografia mediului*, 2005).

Având în vedere specificul zonei la care ne referim, respectiv prezența în substrat a argilelor și marnelor, roci recunoscute pentru slabă rezistență la eroziune, o mare importanță va reveni reliefului dezvoltat pe astfel de depozite. Prin prezența faciesurilor mai friabile cu depozite argiloase, marnoase și istoase se explică prezența reliefului de profil, cu caracter de depresiuni intramontane din lungul văilor montane, cum este și cazul văii Moldovei la Pojorâta. În munții înalți, predispoziția la deplasări în masă pe versanții ale scoarțelor de alterare depinde de frecvența intercalării argilo-marnoase.

Densitatea relativ mare a reliefului hidrografic, și îndeosebi a celui torențial, este un indiciu asupra atacului intens al apei asupra versanților. Acest atac se manifestă mai vizibil și cu precizie în zona fostelor și actualelor exploatare miniere din zonă (Pecetea, cariera primăriei de la intrarea în satul Pojorâta) și pe versanții pârâului Pojorâta.

Relieful periglaciara

Mediul morfogenetic periglaciara, așa cum a fost el definit, ca ansamblu de condiții precursoră și ulterioare constituirii mediului glaciara propriu-zis (I. Bojoi, 2000), este foarte răspândit, fiind format în generații succesive începând din pleistocen și suprapunându-se fostului domeniu glaciara (...). Acest tip de relief se grupează în complexe care diversifică și complică morfologia glaciara din unele sectoare înalte, producând convergențe morfologice de tip glaciara la altitudini mai mici și reducând stabilitatea versanților, în special în sectoarele puternic antropizate (despărțite, cu nivel freatic și unghiuri de taluz natural modificate etc.) (I. Ungureanu, 2004).

Formele reliefului periglaciara regăsite pe teritoriul comunei Pojorâta au luat naștere datorită formării și circulației de tundra, care, în timpul periglaciara ultimei glaciara (würm), au permis dezvoltarea nestingerii și avalanșelor de *grohotișuri* și zapad până la 1000 - 1200 m. Efectele acestor procese s-au materializat aici prin câmpurile de grohotișuri care s-au acumulat la baza abruptului Rarăului.

Între 100 - 1200 m, munții scunzi au intrat în aria de dezvoltare a *solifluxiunilor* (proces de alunecare lentă a solului pe pantele mici ca urmare a îmbibării cu apă a depozitelor superficiale). Astfel, în Masivul Giumalău au fost identificate văi de solifluxiune pe afluenții ai pârâului Giumalău. Aici versanții umbriți au scoarțe de alterare groase de 2 - 3 m și morfologie în valuri și trepte, în timp ce versanții însoriți sunt mai înclinați și cu depozite având stratificație ritmică ordonată (după I. Bojoi, 2000).

Relieful de acumulare

Relieful de acumulare este reprezentat prin valea Moldovei și văile numeroșilor afluenți ai acesteia din zonă (Pojorâta, Izvorul Giumalău, Putna ș.a.) - puternic influențate de specificul substratului geologic și prin complexe de terase (în număr de 9 pe Moldova) cu altitudini relative de la 1 m - 2 m la 100 m - 110 m. Relieful văii Moldovei la Pojorâta este de altfel accentuat de confluența în acest sector a pârâielor menționate cu râul Moldova.

Văile ocupă porțiunile cele mai coborâte ale reliefului, având o pantă redusă și o mică energie de relief, constituind și cele mai recente forme de relief de acumulare, iar unele conuri de dejecție și glacișuri continuă să se formeze și în prezent.

Conul de dejecție constituie o **formă de relief în evantai, rezultată din acumularea materialului** transportat **de torenți acolo unde se micșorează panta**. Acestea sunt foarte prezente fiind generate de pâraiele afluate Moldovei.

Glacisurile sunt forme de relief cu pant redus , care constituie un racord între versant și lunc . Unele continu să se formeze și în prezent, atât prin acțiunea unor procese naturale (doborâturi de copaci cauzate de vânt), cât mai ales datorită activității antropice (defrișări și punat). Materialele erodate din sectoarele mai înalte sunt depuse în zonele joase din imediata apropiere contribuind la atenuarea contrastelor morfologice și conturarea unui profil de echilibru.

Pe vâile de munte activitatea fluvială , în principal acumulativă , a creat sisteme bogate de terase, care dovedesc efecte stimulativ-puțin puternice ale înclinațiilor tectonice din romanian-pleistocen. + Cele mai vechi terase nu se pot identifica însă decât fragmentar, ele însă demonstrează vigoarea râurilor ca factori morfogenetici, capabili să impună în relieful montan actual complexe morfologice de însemnătate excepțională pentru dinamica apelor, pedogeneză , habitat uman+(I. Ungureanu, 2004).

De exemplu, conform unui Studiu geologic tehnic preliminar pentru un amplasament din centrul comunei, situat în imediata apropiere a confluenței pârâului Izvorul Giumalău cu râul Moldova, terasa de 1,0 - 2,0 m altitudine (ca terasă inferioară sau de luncă), situată în imediată apropiere a albiei minore a pârâului Pojorâta, are o extindere redusă . Litologic este constituit din bolovniuri, pietriuri, mai puțin nisipuri grosiere, rar medii și este frecvent inundat , îndeplinind în cea mai mare parte rolul de albie majoră .

Terasa următoare, de 3,0 - 4,0 m altitudine, ca primă terasă inferioară sau de vale, are o extindere mai mare, fiind constituită predominant din nisipuri și pietriuri, la care se adaugă subordonat bolovniuri. Fruntea terasei de 3,0 - 4,0 m este înclinată , iar podul este neted, ușor înclinat spre Moldova, având o lățime de circa 200 m. Din punct de vedere litologic este constituit din pietriuri în cadrul cărora se disting uneori ritmuri cu stratificarea gradată , iar alteori se constată prezența unei stratificări încrucișate, la care se adaugă uneori argile și argile nisipoase, ca matrice pentru pietriuri, nisipuri grosiere și bolovniuri.

Terasele descrise, sub aspect morfologic și structural, apar în teraselor de fund de vale, bine reprezentate în zonă și bine individualizate, cu toate că diferența de altitudine dintre ele este în general redusă . Relieful de modelare ciclică este identificat prin suprafața a căreia numele - Mesteceni , la 1000 - 1100 m, incluzând partea superioară a culmilor marginale dinspre bazinul Moldovei.

Influența reliefului asupra drenajului extern

Microdepresiunile de alunecare și cele din anumite sectoare de vale împiedică drenajul solurilor, apa stagnând la suprafața solului timp îndelungat.

Pe valea Moldovei și în unele sectoare ale cursurilor secundare, drenajul este foarte lent, cu bătăie de 2-3 saptămâni, fie lent cu întâzieri apreciabile.

Pe sectoare mai înclinate de vale și pe versanți, apa se scurge într-un timp relativ scurt.

Pe pantele cu înclinare moderată , apa din precipitații este repede îndepărtată prin scurgere superficială .

2.2.3. Clima

Temperatura și regimul termic

Sub aspect climatic, unitatea administrativă studiată se încadrează în aria climatului temperat moderat continental, care suportă influențele ale climatului boreal din nord și unele manifestări ale climatului mai accentuat continental din est.

Având în vedere că limita dintre etajul temperat montan și cel boreal montan în sud-estul Obcinelor Bucovinene se situează la 900 - 1000 m și coboară treptat spre nord și vest, până la fundul văilor, la 700 - 800 m, comuna Pojorâta aparține sectorului sud-estic al Obcinelor, de predominanță a climatului temperat montan, cu medii anuale mai ridicate ale temperaturii, plasate între 5 și 7°C.

Obcinele Bucovinei se bucură de un climat specific regiunilor montane joase și mijlocii, lipsit de temperaturile prelungit și zute, vânturile și umezeala vârfurilor înalte, ca și de căldurile excesive ale regiunilor extracarpătice. Temperaturile medii ale lunilor cele mai calde, iulie-august, sunt în jur de 15°C, iar a celor mai reci, decembrie-februarie, în jur de 5°C.

Aadar temperatura medie este de 6,9°C, cu un maxim în luna iulie de 16,9°C și un minim de 4,9°C în luna ianuarie.

Relieful accidentat, cu altitudini și expoziții variate, precum și celelalte componente ale climatului determină variații importante ale valorilor termice.

Astfel, temperaturile medii anuale variază de la 2,3°C la stația meteo Rarău și 6,8°C la Câmpulung Moldovenesc, fiind printre cele mai coborâte din Moldova și din țară.

Amplitudinea termică medie lunară are cele mai mari valori în lunile de iarnă, cu un maxim în luna februarie de 14,8°C (la Câmpulung Moldovenesc), iar cele mai reduse se înregistrează vara, cu un minim în luna iulie. Rezultă astfel că, la Câmpulung Moldovenesc, amplitudinea termică absolută a fost de 67,6°C.

Mediile lunare cele mai coborâte se înregistrează în ianuarie (- 3,5°C), iar cele mai ridicate în iulie (16,4°C). Extremele absolute sunt mult mai mari: de exemplu, în iulie 1957 s-au înregistrat 34,4°C, iar în ianuarie 1963 m -30,3°C.

Rolul altitudinii reliefului asupra temperaturii este deosebit de important: astfel, comparativ cu datele prezentate anterior pentru Stația meteo din orașul Câmpulung Moldovenesc (642 m altitudine), la stația din Rarău (1536 m) cei trei indici termici au valori mai coborâte cu circa 4 - 5°C. Media anuală este de 2,3°C, media lunii cele mai reci (ianuarie) este de -7,7°C, iar a celei mai calde (iulie) de +11,8°C. Temperaturi medii diurne sub zero grade se pot înregistra timp de peste 100 de zile.

Frecvența temperaturilor medii diurne sub 0°C variază de la 100 zile în depresiunea Câmpulung Moldovenesc, la 150 zile în Giurmalu. Temperaturi sub 0°C se înregistrează, în medie, timp de 2/3 din durata anului.

Frecvența zilelor de iarnă variază de la 120 la 150 și chiar 180 de zile pe culmile cele mai înalte. Iernile sunt lungi și aspre în Rarău și Giurmalu și ceva mai moderate în depresiune. Prima zi cu îngheț se semnalează înainte de 1 octombrie, iar ultima zi cu îngheț după 1 mai.

Fenomenele caracteristice formelor negative de relief, în special depresiunilor și culoarelor de vale, cum sunt inversiunile termice, au o frecvență, durată și intensitate mare.

Astfel, și în bazinul depresionar Pojorâta au loc, îndeosebi în perioadele reci ale anului, inversiuni termice: pentru câteva ore sau zile, în vatra depresiunii este mai frig decât pe munții din preajmă. În aceste condiții, pe văi se produc fenomene meteorologice caracteristice: rouă, brumă, smurci de nori, în timp ce pe culmile înalte strălucesc soarele.

Poziția geografică a localității face ca desprinderea și întârzierea circa trei săptămâni față de locurile de la aceeași latitudine din Câmpia Moldovei. Cu același interval de timp își fac apariția mai timpurie fenomenele de toamnă (bruma, căderea frunzelor). Urmarea este o scurtare a anotimpului cald, care împiedică la rândul ei creșterea unor plante de cultură, deci, determină o suprafață agricolă mai redusă.

Precipitațiile și regimul pluviometric

Regimul precipitațiilor este influențat de circulația atmosferei și particularitățile reliefului. Valoarea precipitațiilor medii anuale oscilează între 686 mm la Câmpulung

Moldovenesc, 926 mm pe Rar u i peste 1000 mm pe Giumal u. Cea mai mare parte a precipita iilor cade în perioada de var . Astfel, la Rar u, în intervalul iunie-septembrie, se înregistreaz peste 51% din cantitatea anual , dar luna cea mai ploioas este mai, când cad 143 mm, fa de 133,7 mm în iunie, 126 mm în iulie, 119,5 mm în august i doar 9,37 mm în septembrie. Lunile cu cele mai pu ine precipita ii sunt, pe Rar u, noiembrie - 33,2 mm, decembrie - 33,9 mm i ianuarie - 36,1 mm.

La Pojorăta media anual a precipita iilor este de 835 mm. Aici se constat o cre tere brusc a precipita iilor în luna mai, atingând maximul în luna iunie i iulie, în această perioad înregistrându-se 56% din totalul precipita iilor anuale, precipita ii care se men in ridicate pân în luna august. Cantit ile reduse de precipita ii din perioada septembrie . aprilie sunt un rezultat al persisten ei regimului anticiclonar continental în estul Europei.

Distribu ia pe semestre a cantit ilor de precipita ii relev faptul c 73% din cantitatea de precipita ii se produce în semestrul cald (IV - IX) . 493,8 mm, în timp ce cantitatea medie înregistrat în semestrul rece este de 169,6 mm.

Cantit i medii de precipita ii la Pojorăta (1891 . 1987)

Postul pluviometric	Pojorăta (altitudinea 750 m)											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Precipita ii	23,9	24,6	34,2	48,7	99,0	110,1	102,1	79,4	54,5	35,4	30,2	21,3
Anual	663,4											
Semestrul rece	169,6											
Semestrul cald	493,8											

Z pada, având în medie 50 cm, este prezent din noiembrie pân în aprilie, durând între 115 . 135 zile/an, putând fi cu succes valorificat pentru diverse sporturi de iarn . Ploile toren iale din perioada iunie . august produc uneori viituri pe cursurile de ap .

Dintre fenomenele meteorologice negative legate de precipita ii *grindina* are o frecven redus , mai obi nuite fiind fenomene hidrometeorologice ca *roua*, *bruma*, *ceața*.

Comparativ cu precipita iile medii anuale, *evapotranspirația* este mai redus , ea variind între aproximativ 600 mm în sud i 500 mm în nord . vest.

Indicele de ariditate înregistreaz o valoare maxim în luna iulie (24) i cea mai mic valoare în luna noiembrie (20).

Un element climatic caracteristic este *nebulozitatea* medie anual , care aici are valoarea de 6,5 - 7,0 zecimi din bolta cereasc la peste 1200 m i ceva mai scazut în valea Moldovei - 5,5 - 6,0 zecimi. Nebulozitatea, relativ ridicat iarna i primavara, scade în timpul verii i toamnei, îndeosebi în august . septembrie - octombrie, când predomin timpul senin i o pronun at acalmie atmosferic .

Mai exact, media anual a nebulozit ii înregistrat la Sta ia meteo Câmpulung Moldovenesc este de 5,8. Nebulozitatea în lunile de iarn are valori ridicate (6,3 . 6,9), iar începând cu luna aprilie descre te, ajungând ca în lunile mai . iunie s aib o valoare relativ constant . Nebulozitatea medie lunar cea mai sc zut se înregistreaz în luna octombrie . 5,0.

Num rul mediu anual de zile cu cer senin este sub 40, iar al acelora cu cer acoperit este de peste 140.

Urm rile varia iilor neperiodice i periodice ale nebulozit ii se r sfrâng în primul rând asupra insola iei, reducând din durata i intensitatea acesteia. *Durata de strălucire a soarelui* însumeaz cele mai multe ore în lunile iulie i august, valorile anuale oscilând între 1700 . 2100 ore.

Dinamica aerului

În zona comunei Pojorâta, direcția vânturilor la sol este în mod hotărât influențată de orientarea generală și gradul de fragmentare al reliefului regiunii și de circulația generală a maselor de aer în această zonă. Relieful exercită o mare influență asupra vânturilor, determinând modificarea direcției și vitezei acestora, ceea ce conduce la intensificări sau accentuări locale.

Cea mai mare frecvență au vânturile din sectoarele V-NV (28%), urmate de cele din SE, cu intensități mari toamna și primăvara, viteza medie anuală fiind de 8-10 m/s. Vânturile din direcția NE au o frecvență și durată mai reduse și bat, de regulă, iarna și primăvara. În perioada în care invaziile de aer din nord sunt mai puternice, acestea capătă o mare dezvoltare pe verticală, traversând culmile și provocând efectul de foehn pe versanții de sud.

Frecvența calmului poate atinge chiar 40%, mai ales în depresiuni, datorită zonei de adăpost, la Pojorâta atingând valori chiar mai ridicate de 52,3%.

Pe vânturi se înregistrează și influența brizelor, de munte și de vale, ușor de sesizat, acestora datorându-li-se aerul curat și bine ozonat. Cu un rol climatic deosebit de benefic sunt brizele de munte: cele de dimineață ridică cerurile de pe fundul văilor și le dispersează în atmosfera înaltă, iar cele de seară, cu caracter descendent, îngreună descoperirea aerosolilor și ioni negativi, care sunt de mare importanță în calmarea sistemului nervos.

Topoclimate

În urma analizei făcute asupra variației valorilor elementelor climatice, ca și în baza informațiilor, a observațiilor directe, ori a aprecierilor comparative, pe teritoriul comunei Pojorâta se pot separa o serie de topoclimate:

- *Topoclimatul versanților cu orientare sudică* ocupă în deosebi versanții de stânga ai râului Moldova. Versanții sunt bine însoriți, iar insolația intensă face ca temperatura să capete cele mai mari temperaturi de pe teritoriul comunei. Partea inferioară a acestor versanți este însă afectată de inversiuni termice.

Stratul de zăpadă se formează mai târziu și se topește mai devreme. Dinamica atmosferică este mai activă, dar aceste versanți sunt adăpostiți față de vânturile reci dinspre nord, nord-est.

De regulă aceste versanți sunt mai puțin împinși în comparație cu cei nordici, predominând mai mult puștile.

- *Topoclimatul versanților cu orientare nordică, nord-estică, nord-vestică* ocupă versanții de dreapta ai Moldovei și sunt caracterizați prin însorire mai slabă, atât ca durată, cât și ca intensitate. De aceea temperatura solului rămâne mult timp scăzută față de restul zonelor, iar stratul de zăpadă se menține mai târziu primăvara cu peste două săptămâni, în deosebi în sectoarele împinșite. Sunt acoperiți de vegetație umbroasă, cu dominanță silvică.

- *Topoclimatul culmilor*, unde vânturile au o intensitate mai mare, iar brumele și înghețurile se produc mai târziu toamna și dispar mai devreme primăvara. Stratul de zăpadă se formează aici mai timpuriu, cu cel puțin o săptămână înainte față de restul.

- *Topoclimatul văilor înguste* se caracterizează printr-un minus de lumină în timpul verii și un plus de umiditate. În general sunt văi adăpostite, din care cauză, ca urmare a curenților de aer mai puțin activi, aici se produc inversiuni de temperatură. Inversiunile termice produc ceuri și brume (timpuri toamna și târziu primăvara).

În concluzie, *climatul comunei Pojorâta este unul temperat cu nuanțe de moderat - continental, care suportă influențe ale climatului boreal din nord și unele manifestări ale climatului mai accentuat continental din est. Predomină vânturile din V-NV și SE, cu intensități mari toamna și primăvara. Iernile sunt lungi, bogate în zăpezi; verile sunt scurte, răcoroase și umede. Temperaturile medii anuale prezintă valori scăzute, precipitațiile atmosferice sunt bogate.*

Cunoașterea caracteristicilor climatice predominante în zona analizată este importantă deopotrivă pentru întreținerea căilor de transport rutier, agricultură, habitat în general și prevenirea eventualelor situații de risc cauzate de acestea.

2.2.4. Apele de suprafață și subterane

Ca urmare a condițiilor geologice, de climă și de relief, teritoriul comunei Pojorâta se remarcă printr-o mare bogăție de ape subterane și de suprafață.

Apele de suprafață sunt reprezentate în principal prin torenți și pâraie cu debite bogate, însă principala arteră hidrografică o constituie râul Moldova.

Rețeaua hidrografică de pe teritoriul comunei urmărește cu fidelitate configurația relieului hidrografic din Obcinele Bucovinei, în sensul că domină tipul rectangular de rețea. Alimentarea predominant pluvială, susținută subterană de cea subterană, asigură permanența scurgerii râurilor și un debit relativ stabil și constant, cu variații în funcție de anotimp.

Pojorâta este situată la confluența râurilor Moldova, Putna, Izvorul Giumalului și pâraul Pojorâta, ceea ce face să fie o adevărată piață de adunare a apelor, venite din trei puncte cardinale: dinspre nord de sub Lucina, dinspre vest de sub Mesteceni și dinspre sud de sub vârful Giumalului.

Moldova, ale cărei izvoare sunt separate de ale Sucevei prin culmea joasă a Alunului și Pasul Izvor are o lungime totală de 237 km și o suprafață de 4316 km² și străbate Obcinele Bucovinene longitudinal în cursul său superior - de la izvoare până la Pojorâta - și le delimitează spre sud prin cursul său mijlociu, transversal - între Pojorâta și Paltinoasa. Pe tot acest traseu montan, cu o lungime de aproape 90 km, ea străbate o succesiune de mici depresiuni - Izvoarele Moldovei, Breaza, Botuș, Fundu Moldovei, Pojorâta, Câmpulung, Vama, Gura Humorului și chei - Brezei, Pojorîței, Strâmtura Roșie. Talvegul are o cădere de la 25 m/km în amonte de Moldova Sulișă, la 5 m/km în depresiunea Câmpulung și la 3,5 m/km între Vama și Paltinoasa. Principalii săi afluenți de pe dreapta, din Obcina Mesteceniului, sunt Lucina, Luciva, Târca - 9 km, Botuș - 10 km, Valea Putnei - 20 km împreună cu pasul Mesteceni - 1096 m - completează limita sudică a Obcinelor. De pe stânga primește pe Sulișă, Breaza, Pârâul Negru, Sadova, Pârâul Morii, Corlăni, Deia, Moldovișă, Dobra, Beltagul, Humorul.

Râul Moldova are, pe teritoriul comunei, o albie minoră îngustă, pe care însă, în perioadele de precipitații abundente se pot produce inundații limitate la partea de nord a localității Pojorâta.

Analiza debitelor râului la postul hidrologic Fundu Moldovei pe o perioadă de 42 de ani (1953 - 1994) indică o valoare medie multianuală de 3,49 m³/s. Prin comparație, la postul hidrologic Prisaca Dornei debitul mediu anual al râului se dublează (7,00 m³/s). Debitul maxim anual s-a înregistrat în 1970 (6,90 m³/s - Fundu Moldovei), iar cel mai mic debit anual s-a înregistrat în anii 1986 și 1990 la același post hidrologic (2,04 m³/s).

Regimul scurgerii este condiționat de cel al debitelor, fiind o consecință directă a particularităților climatului cu unele modificări induse de morfometrie, tipul și structura vegetației caracteristice bazinelor hidrografice.

Surgerea minimă corespunde anotimpului rece (10,41%), iar scurgerea maximă se înregistrează în lunile de primăvară (39,75%).

Principalul afluent al Moldovei de pe teritoriul comunei Pojorâta este pâraul Valea Putnei, care-și are obârșia în Munții Giumalului. Acesta are o lungime de 20 km, iar principalii săi afluenți sunt: Putna Mică, Putna Mare, Putnișoara, Tiniș, Frumosu.

Al doilea afluent al râului Moldova este pârâul Izvorul Gimal ului, care î i are izvoarele în aua Fundu Colbului, are cu o lungime mai mic , de 10 km i doi afluen i: pârâul urii i pârâul Colbu.

Un alt afluent al Moldovei de pe teritoriul comunei este pârâul omonim acesteia: Pojorâta.

Alte cursuri de ap mai pu in importante, din zona satului Pojorâta, sunt pâraiele Cârstea, Peci te, M gura, Podirei, Chilia, Runc, iar din zona Valea Putnei pâraiele Nistor, Cârjoi, Tunel, Haului, Uli a P str v riei.

În general, apele au s pat spre obâr ie v i înguste, care se l rgesc c tre confluen a acestora cu Moldova, unde au creat condi ii prielnice de locuire.

În ceea ce prive te regimul termic al râurilor, acesta depinde esen ial de regimul termic al aerului, variind în jurul acestuia. Temperatura medie a apelor râurilor variaz între 0,3 i 13,3°C, cu o medie anual de 6,1°C.

Pe toate râurile din regiune se poate observa fenomenul de înghe în anotimpul rece. Frecven a, durata i forma sub care apare variaz în limite largi i sunt condi ionate de particularit ile climatului i caracteristicile hidrologice (debit, vitez de curgere). Durata medie a prezen ei forma iunilor de ghea este cuprins între 60 . 90 zile, cu o medie de 78 de zile.

Alimentarea râurilor i pâraielor este predominant superficial (mai mult de 60% din ploi i z pezi), alimentarea subteran fiind moderat (20 . 40%). Între sursele de alimentare superficial , cea mai mare o au ploile (60 . 80%), z pezile fiind pu in abundente (20 . 40%), dar mai persistente decât în alte regiuni carpatice, consecin a temperaturilor negative de mai lung durat .

Sub aspectul compozi iei chimice, apele din cadrul perimetrului intr în clasa apelor slab carbonatate, cu con inut apreciabil de sulfat i.

Prin ac iunea lor eroziv , apele de suprafa au avut un rol hot rător în modelarea reliefului de depresiune, dându-i configura ia actual .

Apele subterane

În ceea ce prive te apele subterane de adâncime, acestea sunt bogate i dau na tere la numeroase i abundente izvoare cu ap cristalin , mai cu seam la contactul calcarelor i al conglomeratelor cu isturile cristaline margina e ale fli ului cretacic. Pe flancurile de vest, sud-vest i nord-vest ale Giumal ului exist o mare abunden de ape minerale care sunt valorificate îns doar în cadrul sta iunii Vatra Dornei.

Apele subterane sunt cantonate la baza depozitelor permeabile la adâncimi ce variaz între 0,60 m (pe v ile pâraielor i treimea inferioar a versan ilor) i 10 - 15 m în punctele cele mai ridicate ale terenului.

În teritoriul intravilan, apa freatic , indicat de nivelul apei din fântâni, se afl la o adâncime cuprins între 7 m i 10 m, iar în lunca râului Moldova i a pâraielor afluen te apa se ridic pân aproape de nivelul solului.

Stratul acvifer este alimentat atât din precipita iile pluvio-nivale ce se infiltreaz de pe versan i cât i direct din cursurile pâraielor.

2.2.5. Ecosistemele naturale și antropice

Ecosisteme de păduri și pajiști

Vegeta ia comunei Pojorâta completeaz pitorescul reliefului, oferindu-i valori peisagistice remarcabile.

Din punct de vedere biogeografic, teritoriul comunei Pojorâta se încadreaz , conform zonalit ii dominant altitudinal a vegeta iei, atât etajului altitudinal al p durilor de foioase, mai

exact etajului de predominare a fagului (în amestec cu brad și molid), dacă ne referim la zonele mai joase, corespunzătoare toare bazinului depresionar și culoarelor de vale, până spre altitudinea de 1200 - 1400 m, cât și etajului pe durilor de conifere (dominat de prezența molidului) și etajului superior al rariștilor de arbori și tufiuri de la 1600 - 1800 m. Pe versantul superior al Giurnalului apar paji și subalpine.

Față de influența ariei anterioare intervenției umane, asociațiile vegetale prezintă modificări importante datorate intervenției antropice. Acționând timp îndelungat, omul a reușit să modifice atât structura vegetației, cât și limitele pe durii în favoarea creșterii suprafețelor cu paji și tufiuri.

Analiza compoziției floristice a reliefat prezența în comuna Pojorâta a aproximativ 507 specii și subspecii de plante, care se încadrează în 68 de familii și 270 de genuri. Familiile cu cele mai numeroase specii sunt: Gramineae (35), Rosaceae (30), Labiatae (26), Leguminosae (23), Ranunculaceae (22), Cruciferae (20) și Compositae (76).

P durile

Pe durile ocupă cca. 75% din suprafața totală a teritoriului, adică aprox. 10500 ha, fiind formate în special din conifere. Din suprafața totală pe durilor, 70% sunt constituite din arborete pure de molid, restul fiind reprezentate prin amestecuri de rariștoase cu fag și, azonal, în luncile pâraielor, prin aniniuri.

Pe durile de amestec de pe culmile mai scunde dinspre bazinul Moldovei sunt situate, în general, între 800 - 1100 m (în funcție de topoclimatul specific) și sunt formate predominant din fag (*Fagus sylvatica*), la care se adaugă în proporții variate bradul (*Abies alba*) și molidul (*Picea abies*). Sporadic se întâlnesc și alte specii de arbori, precum: frasin (*Fraxinus excelsior*), carpen (*Carpinus betulus*), ulm (*Ulmus sp.*), mesteacănul (*Betula verrucosa*), plopul (*Populus tremula*), paltinul de munte (*Acer pseudoplatanus*), scorușul (*Sorbus aucuparia*), teiul pucios (*Tilia cordata*), arinul de munte (*Alnus viridis*), plopul (*Populus tremula*). Rata de creștere a masei lemnoase (după I. Bojoi, 2000) este de 4,5 t/ha/an.

Subarboretul este, de obicei, sărăcăcios: tulichina (*Daphne mezereum*), alun (*Corylus avellana*), soc (*Sambucus Nigra*). În substratul ierbos se întâlnesc: *Asperula odorata*, *Salvia glutinosa*, *Rubus hirtus*, *Allium ursinum*, *Festuca drymeia*, *Luzula luzuloides*, *Calamagrostis arundinacea* ș.a. De altfel, în pe durile de conifere și în cele de amestec etajul arbusturilor este slab reprezentat, lumina puțină și umezeala multă fiind cauzele care determină sărăcirea vegetației de la parterul acestor pe duri. Predominanța chii, întâlniți peste tot, apoi mărișorul (*Acetosa pratensis*), degetarutul (*Soldanella major*), lăcrămăia (*Maianthemum bifolium*), clopoci (*Campanula abienta*).

Pe durile de molid constituie formațiunea vegetală principală situându-se altitudinal între 1100 - 1700 m. Zona molidului are o largă dezvoltare în partea vestică a Obcinelor, respectiv pe culmea și versantul vestic al Obcinei Feredeului, în culoarul depresionar Moldova - Sadova și în toată aria Obcinei Mestecăniului. Participarea izolată a altor specii de arbori nu afectează autoritatea molidului. Astfel, fagul și bradul se insinuează ceva mai frecvent în partea sudică a zonei Câmpulung - Pojorâta. În structura pe durilor de molid ponderea principală o are, de adară, *Picea abies*, asociată cu *Betula pendula*, *Sorbus aucuparia*, *Acer pseudoplatanus*, *Ulmus glabra*, *Abies alba* și, destul de rar, *Fagus sylvatica*. Apare și pinul (*Pinus silvestris*), laricea sau zădă (*Larix decidua*), precum și două specii rare și ocrotite - zămbrul (*Pinus cembra*) și tisa (*Taxus baccata*). Arbustii sunt, după cum am precizat, puini: cununi (*Spirea ulmifolia*), coacăz (*Ribes petaeum*). Stratul ierbaceu este și el sărăcăcios: *Oxalis acetosella*, *Orthilia secunda*, *Soldanella hungarica*, *Hieracium transsilvanicum*, *Vaccinium myrtillus*, *V. vitis-idaea* ș.a. Acumularea anuală prin lemn de molid prin creștere naturală (I. Bojoi, 2000) este 5 - 8 m³/ha.

La marginile pe durii și în tinereturile recente se întâlnesc murul (*Rubus caesius*), zmeurul (*Rubus idaeus*) și fragul (*Fragaria vesca*), precum și tufiurile de alun și de soc. Pe versantul

vestic al Masivului Giumal u, lângă cantonul Poiana I cani, pe valea pârâului Putna Mare, se află rezervația tiințific denumită "Codrul secular Giumalău". Rezervația are o suprafață de 165 ha, pe versantul nord-vestic al Muntelui Giumal u și este constituită dintr-o pădure virgină de molid cu vârstă de peste 130 de ani, prezentând interes tiințific pentru studiul evoluției naturale a pădurii și a celor câtorva plante rare existente în acest codru. Aici se găsește și câteva exemplare de molizi de rezonanță.

De la altitudinea de 1500 - 1600 m în sus începe domeniul complexului de tufăriuri, rariți și pajiti subalpine, care ocupă suprafețe mai mari în Giumal u. Aici întâlnim tufăriuri de jneapăn (*Pinus montana*), ienupăr pitic (*Juniperus sibirica*), ienupăr (*J. Communis*), de afin (*Vaccinium myrtillus*), de merișor (*V. vitis-idaea*).

Pajiti

Pajiti ocupă aproximativ 18% din suprafața teritoriului și sunt utilizate ca pășuni, în partea inferioară, și fânețe, în ariile mai joase. Acestea sunt în cea mai mare parte secundare, luând naștere prin defrișări în masa compactă a pădurilor din trecut. Se individualizează în special în arealele de pajiti subalpine între 1700 - 1850 m altitudine. Cea mai mare parte a vegetației pajitilor montane subalpine naturale sau secundare o constituie ierburile, între care predomină cele din familia graminee - coada vulpii (*Alopecurus pratensis*), firiorul (*Poa alpina*), firușca (*Poa compressa*), golomatul (*Dactylis glomerata*), iarba vântului (*Agrostis rupestris*), părușca (*Festuca supina*), păiușul (*Festuca ovina*). În compoziția acestor pajiti mai intră *Festuca pratensis*, *Nardus stricta*, *Agrostis tenuis*, *Poa pratensis*, *Trifolium pratense*, *Medicago lupulina*, *Carex leporina*, *Campanula abietina*, *C. glomerata*, *Achillea millefolium*, *Viola declinata*, păiușul roșu (*Festuca rubra*), rugina (*Juncus trifidus*), firușca (*Poa pratensis*), pirul crestat (*Cynosurus cristatus*), zăzania (*Lolium perenne*), păiușul de pădure (*Deschampsia caespitosa*), timoftica (*Phleum pratense*), tremurătoarea (*Briza media*).

Dintre flori amintim: arnica sau podbalul de munte (*Arnica montana*), brândușe de primăvară sau de toamnă, bulbucii de munte (*Trollius europaeus*), bumbacăria, ciuboșica cucului (*Primula officinalis*), clopoșei (*Campanula l.*), garofițele de munte (*Dianthus l.*), ghinura sau geniana (*Gentiana l.*) etc.

Din alte familii botanice sunt prezente o diversitate de alte plante, dintre care unele endemice sau rare ocrotite: *Carex digitata*, varianta *palidda*, *Corydalis capnoides* care crește pe Măgura, *Viola canina* care crește pe Muncel, *Drosera L.*, planta carnivora care crește pe Măgura și pe versantul sudic al Munților Adam și Eva, crinul de pădure, bulbucul, arginica, floarea de colț și un endemism local numit vulturic (*Hieracium pojoritense*).

Dintre plantele cu o anumită valoare economică, o pondere importantă o dețin cele medicinale și melifere, cu 201, respectiv 120 de specii, urmate de plantele furajere cu 65 specii, 30 de specii de plante ornamentale, 23 de specii de plante industriale, 18 specii de plante alimentare, 6 specii de plante aromatice. Plantele toxice sunt reprezentate printr-un număr de 63 de specii.

Cele mai importante plante medicinale sunt *Abies alba*, *Actillea milefolium*, *Armoracia rusticana*, *Artemisia absintium*, *Corum carvi*, *Chelidonium majus*, *Sambucus nigra*, *Vaccinium myrtillus*.

Flora meliferă este foarte bogată și variată, având în toată zona condiții favorabile dezvoltării ei. Principalele plante melifere sunt: *Rubus idaeus*, *Tilia cordata* și *Tilia platyphyllos*, *Abies alba*, *Melilotus alba*.

Vegetația saxicolă

Vegetația saxicolă este vegetația care se dezvoltă printre stânci și roci, în stâncării, pe grohotișuri sau bolovnișuri. Este, în general, rară și prezintă adaptări specifice pentru fixarea rădăcinilor în fisurile rocilor și printre fragmentele clastice de diferite dimensiuni.

Mai rar spândite sunt: *Asplenium trichomanes*, *Polypodium vulgare*, *Poa nemoralis*, *Sedum maximum*.

Pe stânc riile calcaroase întâlnim: *Saxifraga paniculata*, *Seseli rigidum*, *Allium flavum*, *Festuca violacea*, *Festuca versicolor* .a. Pe calacarele dezagregate i grohoti urile calcaroase se dezvolt asocia ii de *Melica ciliata*. Pe diferite tipuri de grohoti uri întâlnim: *Rumex scutatus*, *Dryopteris robertiana*, *Geranium robertianum*, *Parietaria officinalis*, *Lunaria rediviva* etc.

Agroecosistemele și vegetația naturală asociată

Vegeta ia cultivat

În afara vegeta iei spontane, pe teritoriul comunei Pojorâta mai exist o serie de culturi agricole, restrânse îns ca suprafa urmare a condi iilor climatice i edafice specifice ale zonei, care sunt mai degrab favorabile fâne elor i p unilor naturale sau culturii plantelor furajere. Terenurile arabile ocup doar 2,8% din suprafa a comunei i sunt ocupate de regul de cartofi, legume i plante de nutre . Produc ia vegetal - cartofii, legumele . este destinat aproape exclusiv autoconsumului locuitorilor din comun .

Produc iile medii la hectar la cartofi, legume, plante furajere sunt inferioare fa de produc iile medii pe jude , în principal din cauza condi iilor pedo-climatice pu in favorabile culturilor agricole.

Vegeta ia segetal i ruderal

Acest tip de vegeta ie a ap rut i se dezvolt datorit activit ii antropice. Vegeta ia segetal înso e te culturile agricole, iar vegeta ia ruderal se dezvolt în preajma a ez rilor omene ti i a drumurilor.

În unit ile montane vegeta ia segetal ajunge pân la 700 . 1000 m, iar cea ruderal urc la altitudini mai mari, îns cu areale restrânse.

În zona comunei Pojorâta, culturile predominante fiind de pr itoare, în special de cartofi, i tipul de vegeta ie segetal va corespunde acestora. Cele mai frecvente specii de plante din asemenea culturi sunt: *Setaria glauca* (mohor), *Chenopodium album* (spanac s lbatic), *Amaranthus retroflexus* (tir), *Convolvus arvensis* (volbur), *Hibiscus trionum* (z mo i), *Heliotropium europaeum* .a.

Între plantele ruderales care invadeaz p unile, mai comune sunt: tiri a (*Amaranthus retroflexus*), urda vacii (*Lepidium ruderale*), pelini a (*Artemisia austriaca*), holera (*Xanthium spinosum*), scaietele (*Xanthium strumarium*), scaiul de câmp (*Eryngium campestre*), ciulinul (*Carduus nutans*), p l mida (*Cirsium arvense*), iarba arpelui (*Echium vulgare*), laptele câinelui (*Euphorbia* sp.) etc. Paji tile de munte sunt îns mai pu in degradate i afectate de invazia plantelor d un toare, comparativ cu cele din unit ilor de podi i câmpie.

Fauna

Fauna p durilor era mult mai abundent în trecut, când nu era a a mult vânat de om. În prezent, din cauza cre terii densit ii popula iei i a reducerii suprafe ei ocupat cu p duri, fauna este mult stânjenit în înmul irea i r spândirea ei.

Componen a faunistic este strict determinat de vegeta ie i relief, r spândirea speciilor de animale corespunzând zon rii altitudinale a vegeta iei.

Fauna, în cea mai mare parte specific Carpa ilor de altitudine joas i mijlocie, este reprezentat prin mamifere ca: lupul (*Canis lupus*), vulpea (*Canis vulpes*), mistre ul (*Sus scrofa*), iepurele (*Lepus europaeus*), veveri a (*Sciurus vulgaris*), jderul (*Martes martes*), pisica salbatic (*Felis silvestris*), pâr ul (*Glis glis*), oarecele v rgat (*Sicista betulina*), oarecele scurm tor (*Clethrionomys glareosus*).

Fondul cinegetic al masivelor mai înalte are splendide exemplare de urs brun (*Ursus arctos*), cerbi i ciute (*Cervus elaphus*), c priori i c prioare (*Capreolus capreolus*), mistre i (*Sus scrofa*), râ i (*Lynx lynx*).

Lumea reptilelor este reprezentat prin vipera comun (*Vipera berus*), opârta de munte (*Lacerta vivipara*), iar amfibienii prin tritonul de munte (*Triturus alpestris*).

Lumea păsărilor este foarte variată. Păsările de talie mică sunt în număr mare și bine adaptate la condițiile de mediu de aici, altele sunt sezoniere sau în pasaj. Ca principale reprezentanți ai păsărilor menționăm: cocoșul de mesteacăn (*Lyrurus tetrix*), ierunca sau găinușă (*Tetrastes bonasia*), cocoșul de munte (*Tetrao urogallus*), corbul (*Corvus corax*), fâsa de munte (*Anthus spinolletta*), cinteza alpin (*Montifringilla nivalis*), vânturelul (*Falco tinnunculus*), găina de munte (*Nucifraga caryocatactes*), gaia (*Buteo buteo*), brumărița de stânc (*Prunella collaris*), toboșarul păsărilor (*Pica pica*), forfecușă (*Laxia curvirostra*), pițigoiul (*Parus major*), negruica (*Dryocopus martius*) etc. Dintre păsările răpitoare amintim: uliul găinilor (*Accipiter gentilis*), uliul păsărilor (*Accipiter nisus*), oreșarul (*Buteo buteo*), ciuful (*Asio otus*), huhurezul (*Strix aluco*), cucuveaua (*Athene noctua*), acvila împetoare (*Aquila clanga*), eretele (*Circus macrourus*), șoimul (*Falco vespertinus*), bufnița sau buha (*Bubo bubo*).

Apele adpostesc peșteră vulindigen (*Salmo trutta fario*), peșteră vul curcubeu (*Salmo irideus*), lipan (*Thymallus thymallus*), zglăvoacă răsăritean (*Cottus poecilopus*), clean (*Leuciscus cephalus*), mreana (*Barbus barbus*), moioaga (*Barbus meridionalis*), boiștean (*Phoxinus phoxinus*), porcușor (*Gobio gobio*). Dintre speciile ocrotite de lege apare, rar, loștia (Hucho hucho), care este cel mai mare salmonid de pe teritoriul României, unele exemplare putând să ajungă la peste 1 m lungime și circa 14 kg greutate. Peștii apelor comune se încadrează în zona peșteră vului, cei din pâraiele mici, și în zona lipanului și mreanei, cei din râul Moldova. Cu excepția loștiei, ocrotite de lege, celelalte specii ale faunei ihtiologice constituie mari atracții pentru pescuitul sportiv.

2.2.6. Solurile

Factori și procese pedogenetice

Solul, prin poziția, natura și rolul său, este un produs al interacțiunii dintre mediul biotic și abiotic, reprezentând un organism viu, în care se desfășoară o viață intensă și în care s-a stabilit un anumit echilibru ecologic.

Solul este alcătuit din: material mineral provenit din dezagregarea și alterarea rocilor, material organic provenit din transformarea resturilor vegetale, apa provenit din precipitațiile atmosferice sau irigațiile și aerul, proporția în care aceste componente se găsesc în sol determinând gradul de fertilitate al solului.

Solul este rezultatul acțiunii conjugate a tuturor factorilor genetici: climă, rocă, relief, ape freatice și stagnante, vegetație și faună, factorul antropic. Ele se întrepătrund și se influențează reciproc, prin variația lor determinând manifestarea unor procese pedogenetice specifice:

Procesele de bioacumulare sunt cele prin care se îmbogățesc partea superioară a solului cu humus și alte substanțe, datorită activității microorganismelor. Depunerea și mineralizarea resturilor organice a dus la formarea humusului, de tip mor și moder, specifice solurilor din zona de munte, și de tip mull, specific cernoziomurilor, gleisolurilor molice și aluviosolurilor molice.

Procesele de bioacumulare au un rol de cea mai mare importanță în crearea fertilității solurilor.

Argiloiluviera este specifică arealelor aflate sub vegetație forestieră ca și zonelor limitrofe care au fost defriate în ultimele două secole. Orizontul Bt se asociază uneori cu orizonturile de pseudogleizare.

Procesele vertice sunt condiționate de prezența argilelor din lunca Moldovei și luncilor pâraielor ce traversează regiunea.

Procesele de pseudogleizare sunt prezente în lunci și pe versanți mai slab înclinați, datorită prezenței unui procent mai mare de argile fine care constituie materialul parental al solului.

În microdepresiunile de alunecare și la baza versanților deluviali slab înclinați se creează exces de umiditate.

Excesul de apă din sol determină o aerație insuficientă și o încetinire a proceselor de mineralizare a materiei organice precum și formarea de compuși toxici.

O mare parte din luvisoluri, care au un orizont impermeabil, sunt afectate de pseudogleizare. Gleizarea predomină la solurile din lunci și de pe fundul văilor înguste unde apa freatică este la mică adâncime.

Procesele vermice se datorează faunei din sol. Prin procese specifice micro- și mezofaunei masa profilului de sol își modifică structura datorită materialului ingerat, expulzat, amestecat sau deplasat de către aceste organisme.

Procesele de eluviere – iluviere constau în spălarea (levigarea) de către apă provenită din precipitații a compușilor solubili și depunerea acestora la diferite adâncimi. Cel mai ușor eluviate sunt sărurile, în ordinea solubilității, urmate de unele componente care în apă nu se dizolvă dar trec sub formă de particule foarte fine, respectiv substanțele coloidale (argilă, sescvioxizi de fier și aluminiu, acizi huminici).

Tipuri de sol

Conform terminologiei Sistemului român de taxonomie a solurilor (SRTS) elaborat de Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie. București, 2003, pe teritoriul comunei Pojorâta au fost identificate următoarele clase și tipuri de sol:

- Clasa protisoluri (451 ha . 14,22 %), cu tipurile :
 - Litosoluri (10 ha . 0,31%)
 - Aluviosoluri (441 ha . 13,91 %)
- Clasa cambisoluri (1850 ha . 58,41 %) cu:
 - Eutricambosoluri (552,5 ha . 17,47%)
 - Districambosoluri (1297,5 ha . 40,94 %)
- Clasa luvisoluri (345 ha . 10,88 %) cu:
 - Preluvosoluri (345 ha . 10,88 %)
- Clasa spodisoluri (523 ha . 16,49 %), cu:
 - Prepodzoluri (347,5 ha - 10,96 %)
 - Podzoluri (175,5 ha . 5,53 %).

Preluvosolurile sunt mai răspândite pe suprafețele cu panta mai mică pe Dealul Măguri, pe platoul de la poalele munților Adam și Eva și pe partea stângă a râului Moldova.

Eutricambisolurile sunt dispuse sub forma unui areal compact pe Măgura, Dealul Raia, sub muntele Adam.

Districambosolurile sunt cele mai răspândite soluri zonale, fiind prezente peste tot în cuprinsul comunei, mai puțin în zona de luncă.

Prepodzolurile și **podzolurile** au o pondere redusă, sunt întâlnite pe pârâurile de pe culmile înalte și anume pe Muntele Giumalău, Obcina Floceasc.

Litosolurile se întâlnesc pe suprafețe mici, în zone cu relief accidentat sau pe pante mari.

Aluviosolurile sunt soluri tinere, formate exclusiv în zonele de luncă și anume în lunca râului Moldova, Izvorul Giumalăului, pârâul Putna.

Pe teritoriul comunei Pojorâta s-a cartat pedologic o suprafață totală de 3169 ha.

Încadrarea în clase de calitate (bonitarea)

Opera iunea de bonitare reprezintă opera iunea complexă de cunoaștere aprofundată a condițiilor de creștere și dezvoltare a plantelor, de determinare a claselor de calitate pentru fiecare folosință printr-un sistem de indicatori tehnici și note de bonitare.

Redăm mai jos structura claselor de calitate după nota medie de bonitare naturală pe folosințe:

- Pentru folosința pășune (3169 ha) avem:
 - terenuri de clasă I-a 95 ha . 2,99 %
 - terenuri de clasă II-a 198 ha . 6,24 %
 - terenuri de clasă III-a 460 ha . 14,51 %
 - terenuri de clasă IV-a 2074 ha . 65,44 %
 - terenuri de clasă V-a 342 ha - 10,79 %

Încadrarea medie a întregii suprafețe este de clasă IV-a, cu o nota de bonitare medie de 35 puncte.

- Pentru folosința fâneață (3169 ha) avem:
 - terenuri de clasă I-a 17,0 ha.
 - terenuri de clasă II-a 155,0 ha.
 - terenuri de clasă III-a 174,0 ha.
 - terenuri de clasă IV-a 1336,0 ha.
 - terenuri de clasă V-a 1494,0 ha.

Încadrarea medie a întregii suprafețe este de clasă IV-a, cu o nota de bonitare medie de 26 puncte. Menționăm că întreaga suprafață luată în considerare în studiul pedologic s-a bonitată ca și cum ar fi fost pășune sau fâneață.

Din informațiile noastre privind teritoriul Pojorâta, nu există date cu privire la execuția unor lucrări de combatere a eroziunii solului, irigații, drenaje.

Alte precizări privesc faptul că pe 72,9 % din teritoriu reacția solului este puternic acid și acid, 17 % este slab acid, iar 10,1 % are o reacție slab alcalină. Pe suprafețele afectate de acidifiere se impun măsurile de îmbunătățire de amendamente. Se mai poate aplica gunoierul de grajd, atât prin împrăștierea uniformă, cât și prin târlirea vară pe pajiți. Îngrășmintele chimice se aplică sub formă de îngrășăminte complexe de tipul 1 : 1, nitrocalcar, îngrășăminte care mențin pH-ul normal al solului. Nu se recomandă aplicarea îngrășămintelor pe bază de uree sau de azotat de amoniu pentru că acidifică solurile. Ca alte măsuri se impun următoarele:

- scoaterea și strângerea cioatelor;
- tăierea arboretului provenit prin autoînsămânțare;
- strângerea pietrelor și depozitarea lor în grămezi și microdepresiuni.

2.3. RELAȚII ÎN TERITORIU

2.3.1. Încadrarea în teritoriu

Comuna Pojorâta este situată în partea vestică a județului Suceava, la circa 7 km vest de Municipiul Câmpulung Moldovenesc și la circa 77 km față de municipiul Suceava, învecinându-se cu:

- Nord și nord-vest: comunele Sadova și Fundul Moldovei.
- Sud și sud-est: orașul Vatra Dornei și comuna Dorna Arini;
- Est: Municipiul Câmpulung Moldovenesc;
- Vest: Comunele Iacobeni și Ciocnești.

Vetrele de sat sunt dezvoltate de-a lungul principalelor c i de comunica ie rutier .
Centrul politico-administrativ al comunei este satul Pojorâta.

Satul Pojorâta este a ezat de-a lungul DN 17 Suceava . Vatra Dornei, în apropierea
intersec iei cu DJ 175 A Pojorâta- Izvoarele Sucevei. Satul prezint o dezvoltare
tentacular , cu extinderile de-a lungul cursurilor de ap : Vatea Str jerului, Valea Pojorâtei,
Izvorul Giumal u, Cârstea etc.

Satul Valea Putnei este dezvoltat de-a lungul drumului DN 17, în partea de vest a
teritoriului administrativ.

Leg tura comunei Pojorîta cu municipiul Suceava se realizeaz prin DN 17 i prin
calea ferat electrificat Suceava . Gura Humorului . Vatra Dornei;

Leg tura între satele din comun se face pe DN 17;

Linia ferat Bucure ti-Suceava traverseaz comuna de la sud-vest spre nord- est.

2.3.1. Rela iile în teritoriu

Rela iile în teritoriu ale comunei Pojorâta sunt cu:

- cealalt comun : între comuna Pojorâta i comuna Valea Putnei exist un sistem de
rela ii, care are ca scop coordonarea, deservirea i cooperarea în comun a unit ilor
agricole i industriale; în comun , localitatea Pojorâta are rol de coordonare
administrativ i socio-cultural .
- Municipiul Câmpulung Moldovenesc: rela iile sunt constituite, în principal, din
deplas rile pentru munc , deplas rile pentru înv mânt, aprovizionarea cu produse
comerciale de larg consum, sau pentru comercializarea de produse agroalimentare.
- municipiul Suceava: rela iile sunt constituite în principal din deplas rile pentru
învmânt preuniversitar i universitar, munc , servicii specializate din domeniul
s n t ii, par ial pentru aprovizionarea cu produse comerciale de larg consum, sau
pentru comercializarea de produse agroalimentare.

Între satele comunei s-a stabilit un sistem complex de rela ii de complementaritate,
care include rela ii demografice, rela ii economice, social - culturale i rela ii administrative.

Toate aceste rela ii sunt facilitate de un transport în comun organizat printr-o re ea de
maxi . taxi i microbuze apar inând unor firme de transport c l tori private.

Re ea de c i ferate asigur transportul unui însemnat num r de locuitori ai comunei
spre principalele ora e, unii dintre ace tia deplasându-se zilnic spre locurile de munc .

Rela iile economice

Rela iile economice ale comunei Pojorâta cu zona înconjur toare, i în special cu
municipiul Câmpulung Moldovenesc în a c rui zon de influen se afl , constituie suportul
material al dezvolt rii mediului rural. Astfel, prin asigurarea cu materii prime pentru unele
ramuri industriale din ora , cu produse agroalimentare pentru pia a urban , se ob in cea mai
mare parte a veniturilor necesare dezvolt rii comunei i traiului zilnic al popula iei i, în
acela i timp, ora ul acoper cu produse industriale necesarul spa iului rural.

În conturarea zonei de influen , rela iile economice au devenit fundamentale,
realizând leg tura material dintre spa iul rural i cel urban. Ele se caracterizeaz printr-o
mare complexitate i printr-o stabilitate ce dep e te celelalte tipuri de rela ii. Aceast
stabilitate rezult din rela iile de complementaritate care exist între poten ialul economic al
ora ului i cel al zonei înconjur toare.

Dup nivelul de dezvoltare, satul Pojorâta este superior satului Valea Putnei, este
centru social-administrativ, este centru principal de produc ie agricol , fiind mai dezvoltat i
din punct de vedere al echip rii edilitare.

Relații demografice

Dinamica relațiilor demografice dintre ora și zona rurală adiacentă în care este inclusă comuna Pojorâta evidențiază în final un avantaj categoric pentru mediul urban. Astfel, raportul dintre populația născută în ora și cea provenită din alte localități relevă aportul important al sporului migratoriu în creșterea populației urbane.

În perioada anterioară anului 1989, eliberarea unui mare volum de forță de muncă din ramurile agricole a determinat intense mișcări de populație din zonele rurale spre oraș, pe de o parte, dar și migrații spre zonele deficitare ale țării, pe de altă parte. În prezent asistăm la schimbarea sensului de flux migrator prin revenirile în zonele de origine și angrenarea populației în activități agricole cu eficiență scăzută.

Inexistența locurilor de muncă în domeniul industrial și lipsa capitalului pentru dezvoltarea unei agriculturi competitive, lipsa posibilităților de calificare, cât și nivelul relativ modest al dotărilor comunei au determinat o mare parte din tineretul rural să emigreze spre orașele mari (Câmpulung, Suceava) sau în țări din vestul Europei în căutarea unui loc de muncă bine remunerat.

2.4. ACTIVITĂȚILE ECONOMICE

Amplasat pe axa de circulație trans-carpatică Câmpulung Moldovenesc - Vatra Dornei - Transilvania, la o distanță de 7 km de municipiul Câmpulung Moldovenesc și la circa 77 km față de municipiul Suceava, comuna Pojorâta beneficiază de posibilități sporite de dezvoltare economică, cu opțiuni mai diversificate decât ale așezărilor localizate pe văile secundare ale obcinelor.

Ca **tip de spațiu rural**, conform Atlasului României 2006, comuna Pojorâta este caracterizată ca fiind de **tipul 3**, specific spațiilor montane, mai precis, un **spațiu rural relativ bine echipat edilitar, și cu o economie rurală diversificată**.

Activitățile economice s-au dezvoltat în concordanță cu potențialul și resursele locale: creșterea animalelor, în special a bovinelor, prin valorificarea suprafețelor întinse a pășunilor și fânelor, activități de silvicultură, exploatarea forestieră și prelucrarea lemnului, valorificându-se astfel fondul forestier valoros al comunei, activități de exploatare a rocilor utile (piatră, gresie silicioasă, conglomerate silicioase, calcare dolomitice), și, nu în ultimul rând, turismul, și mai ales agroturismul, care valorifică uriașul potențial turistic și amplasarea extrem de favorabilă a comunei Pojorâta între munți, la poalele Obcinelor și ale masivelor Giumalău și Rarău.

Studiul de față urmărește identificarea particularităților economice ale comunei, precum și evidențierea disfuncționalităților, în vederea stabilirii celor mai bune direcții de dezvoltare economică a comunei Pojorâta.

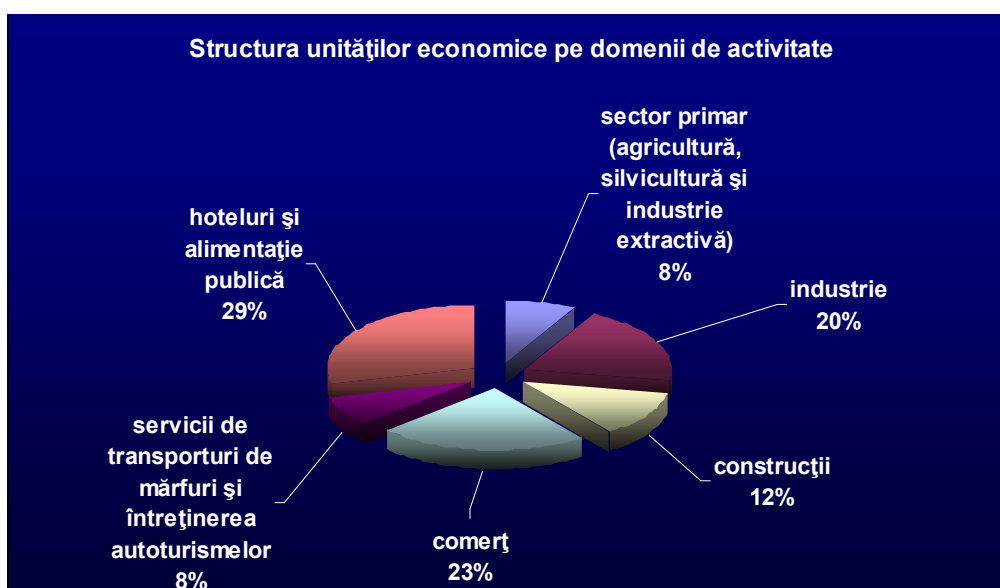
În realizarea studiului s-au utilizat date din Fișa localității, furnizată de Direcția Județeană de Statistică Suceava, date extrase din Registrul Agricol al comunei Pojorâta, informații colectate pe teren, informații provenind din diferite studii realizate în comuna Pojorâta.

Structura unităților economice pe domenii de activitate

În urma analizei societăților economice care funcționează în comuna Pojorâta, pe domenii de activitate, se constată următoarele:

Domeniul de activitate	Nr. unităților economice
Agricultur , silvicultur , piscicultur , industrie extractiv	5
Industrie	14
Construc ii	8
Comer	15
Servicii de transporturi de m rfuri i între inerea autoturismelor	5
Hoteluri i alimenta ie public	19

Sursa: prelucrarea datelor furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2008

Se remarcă dominanța, din punct de vedere al numărului de unități active, a sectorului **hoteluri și alimentație publică**, care, cu 19 unități, deține **29%** din totalul societăților din comuna Pojorâta, de unde rezultă gradul avansat al dezvoltării activităților turistice din comună.

Pe locul 2, ca pondere din totalul activităților economice, se situează **comerțul**, cu **23%** din totalul unităților economice active. **Industria** se situează pe locul 3, cu **20%** din total, în timp ce **construcțiile**, cu o pondere de **13%**, se plasează pe locul 4. Împreună, **industria și construcțiile reprezintă sectorul secundar**, cu o pondere de **33%** din totalul unităților active din comuna Pojorâta.

Domeniul **prestări servicii** reprezintă **8%** din totalul unităților economice, fiind reprezentat în special de societăți care prestează servicii de transporturi de mărfuri și repararea auto; **activitățile din sectorul primar**, reunind agricultura, silvicultura, piscicultura și industria extractivă de în un procent egal, respectiv **8%**. Cele menționate anterior demonstrează tocmai caracterul diversificat și relativ echilibrat al economiei comunei Pojorâta.

2.4.1. Sectorul primar

Sectorul primar reunește activitățile din agricultură, silvicultură, piscicultură și industrie extractivă. În comuna Pojorâta, **activitățile desfășurate în sectorul primar** reprezintă, conform diagramei anterioare, **8% din totalul activităților economice** din comună.

2.4.1.1. Agricultura

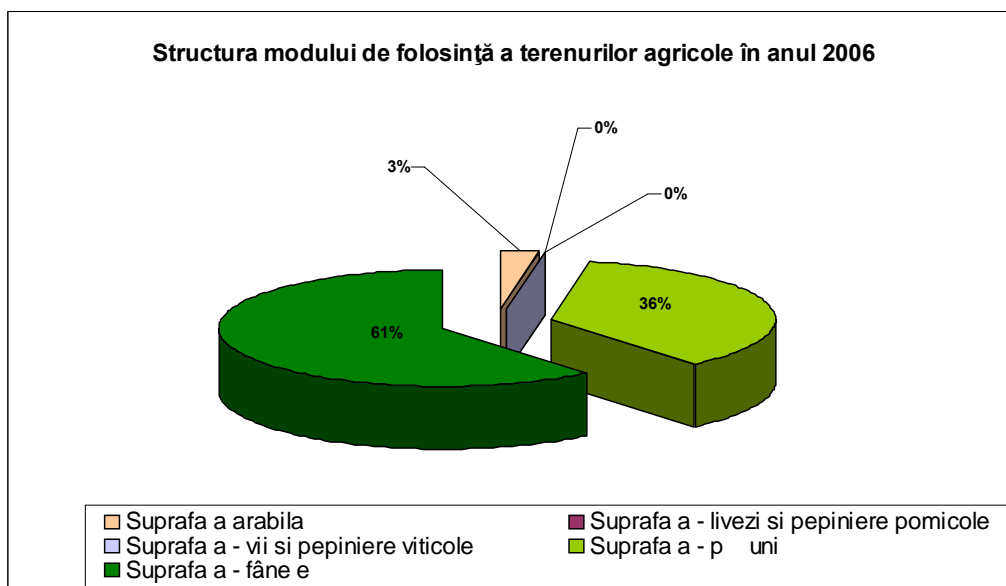
Potențialul agricol al comunei Pojorâta este reprezentat, ca în cazul tuturor aezurilor montane, de suprafața mare a pășunilor și fânelor care determină ca principalul sector al agriculturii locale să fie creșterea animalelor, tradițional a bovinelor. Cultura plantelor este de importanță secundară, datorită suprafețelor foarte restrânse a terenurilor arabile fertile cât și datorită condițiilor climatice locale care nu favorizează decât cultura cartofului și, restrâns, cultura plantelor furajere și a legumelor, pe parcele mici. O altă cultură favorizată de condițiile pedo-climatice este inul, însă populația a renunțat la cultivarea acestei plante.

Din suprafața totală de 13770 ha a comunei Pojorâta, la nivelul anului 2006, **terenul agricol** ocupă o suprafață de 3015 ha, adică **21,89%**. Suprafața redusă a terenului agricol este o caracteristică a aezurilor montane, în care cea mai mare parte a teritoriului administrativ al comunelor este ocupată de pădure. Suprafețele ocupate de diferitele categorii de folosință agricolă, la nivelul anului 2006, sunt prezentate în tabelul următor:

Modul de utilizare al terenurilor agricole – anul 2006

SUPRAFAȚA AGRICOLA TOTALĂ	3015
Suprafața arabilă	82
Suprafața - livezi și pepiniere pomicele	0
Suprafața - vii și pepiniere viticole	0
Suprafața - pășuni	1094
Suprafața - fânețe	1839

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, anul 2008

Din datele și graficul anterior se observă că, din totalul de 3015 ha teren agricol, 97% reprezintă suprafața ocupată de pășuni și fânețe, acestea din urmă ocupând mai bine de jumătate din suprafața terenului agricol. Suprafața ocupată de terenul arabil este nesemnificativă, acesta de înănd o pondere de 3% din totalul terenului agricol.

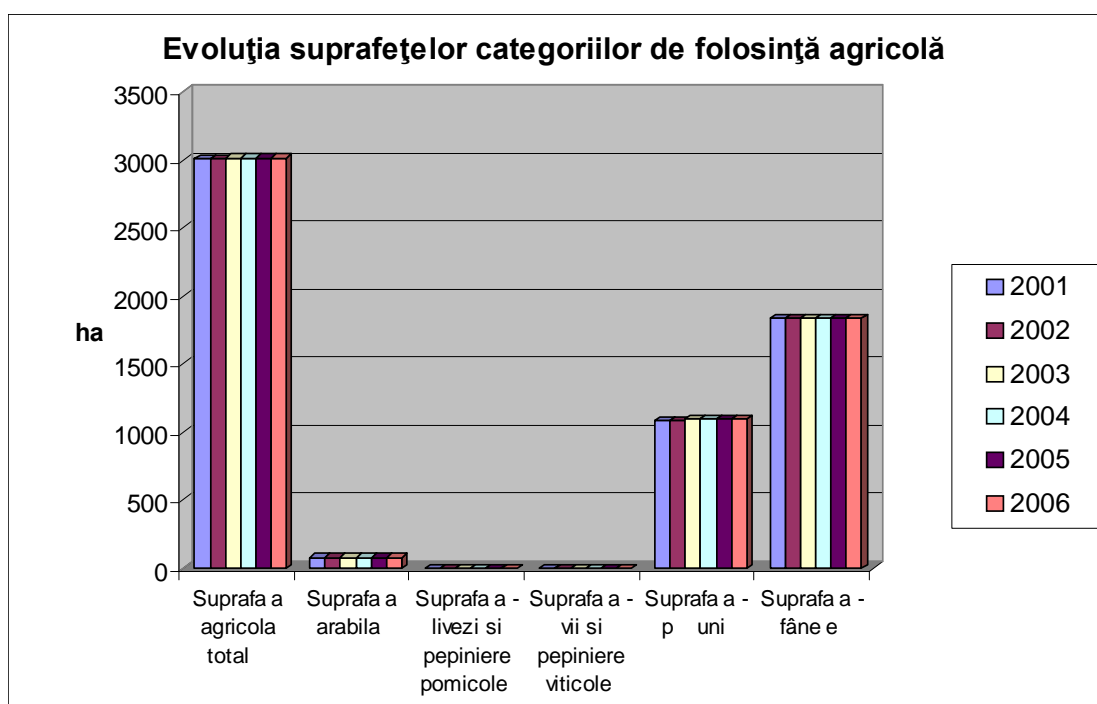
În cazul comunei Pojorâta nu putem vorbi despre suprafețe arabile întinse, de mari dimensiuni. Dimpotrivă, terenurile arabile sunt de dimensiuni reduse, răspândite pe lângă gospodăriile populației, concentrate în lungul văilor râurilor și pâraielor, care au furnizat, în timp, un minim de material fertil care permite o agricultură subsistențială, destinat consumului propriu al populației comunei. Comuna nu deține suprafețe cultivate cu pomi

fructiferi și vi de vie, climatul local fiind nefavorabil acestor tipuri de plantații. Pășuni și paji sunt răsădite în gospodăriile populației.

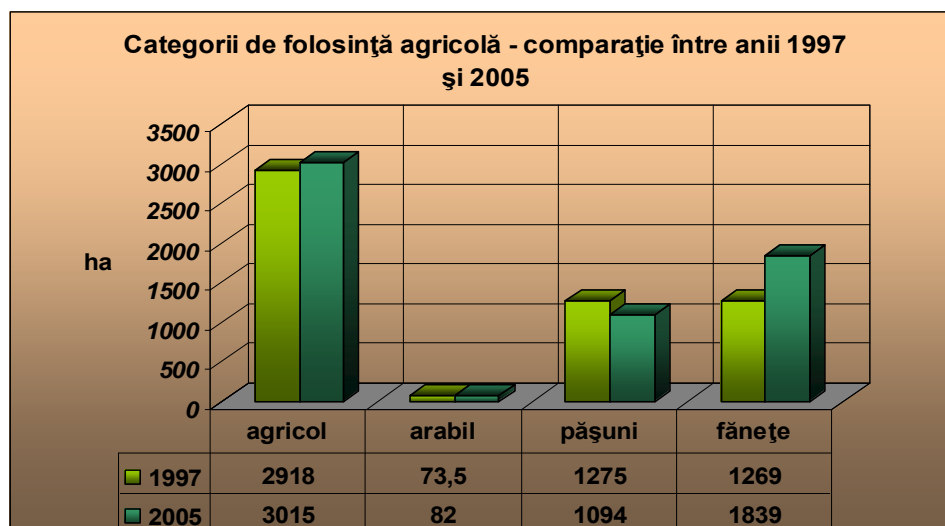
Evoluția suprafețelor categoriilor de folosință agricolă - este redată în tabelul și diagrama următoare:

	2001	2002	2003	2004	2005
Suprafața agricolă totală	3010	3010	3015	3015	3015
Suprafața arabilă	82	82	82	82	82
Suprafața - livezi și pepiniere pomicole	0	0	0	0	0
Suprafața - vii și pepiniere viticole	0	0	0	0	0
Suprafața - pășuni	1088	1088	1094	1094	1094
Suprafața - fânețe	1840	1840	1839	1839	1839

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, Fișa localității, 2008

Pe ansamblu, se observă că, în intervalul 2001 - 2005, suprafața agricolă totală s-a menținut constantă. Totuși, comparativ cu datele furnizate de Planul Urbanistic General realizat în anul 1995, situația este diferită, astfel:

Analizând situația terenului agricol și a categoriilor de folosință agricolă, se constată următoarele:

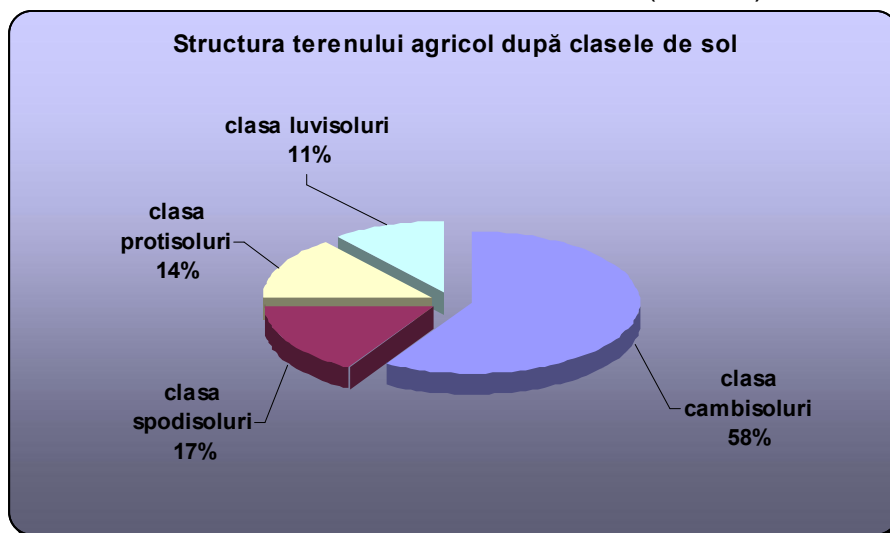
- suprafața terenului agricol a crescut până în anul 2005 cu 3,2%, comparativ cu anul 1997,
- suprafața ocupată de terenul arabil a crescut cu 10,3% față de anul 1997,
- suprafața ocupată de fânețe a crescut cu 31%, față de anul 1997,
- suprafața ocupată de pășuni s-a redus cu 14,2% comparativ cu anul 1997.

Prima concluzie pe care o putem deduce din structura modului de folosință a terenului agricol este că, în ceea ce privește agricultura, cultura plantelor este mai puțin reprezentativă, comuna Pojorâta remarcându-se prin **potențialul ridicat pentru sectorul creșterii animalelor**.

Incadrarea terenului în clase de favorabilitate și pretabilitate

Operațiunea de bonitare reprezintă operațiunea complexă de cunoaștere aprofundată a condițiilor de creștere și dezvoltare a plantelor, determinarea claselor de calitate pentru fiecare folosință printr-un sistem de indicatori tehnici și note de bonitare.

Solurile prezente pe teritoriul comunei Pojorâta sunt specifice zonelor montane, **58%** din teren fiind încadrat în **clasa cambisolurilor** care ocupă 1850 ha, **16,5%** din teren este încadrat în **clasa spodisolurilor** (523 ha), **14,22%** din teren reprezintă **clasa protisolurilor** (451 ha), iar **10%** din teren se înscrie în **clasa luvisolurilor** (345 ha).

Prin urmare, calitățile de fertilitate ale terenului arabil din comuna Pojorâta sunt destul de reduse, și nu permit cultivarea unei game variate de culturi agricole.

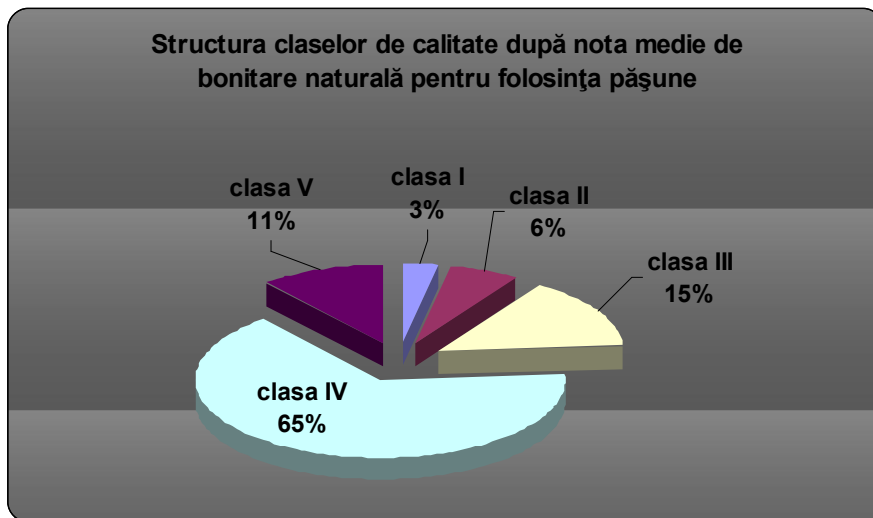
Din punct de vedere al categoriilor de folosință a terenului agricol, teritoriul comunei Pojorâta include teren arabil și pășuni. Pe teritoriul comunei Pojorâta s-a cartat pedologic o suprafață totală de 3169 ha.

Redăm mai jos structura claselor de calitate după nota medie de bonitare naturală pe folosințe. Menționăm că datele au fost furnizate de *Oficiul Județean Pentru Studii Pedologice și Agrochimice Suceava*. De asemenea, precizăm că autorul studiului pedologic a bonitat întreaga suprafață ca și cum ar fi fost pășune sau fâneață.

1. Pentru folosința pășune (3169 ha) avem:

- terenuri de clasa a I-a 95 ha,
- terenuri de clasa a II-a 198 ha ,
- terenuri de clasa a III-a 460 ha,

- terenuri de clasa a IV-a 2074 ha,
- terenuri de clasa a V-a 342 ha.

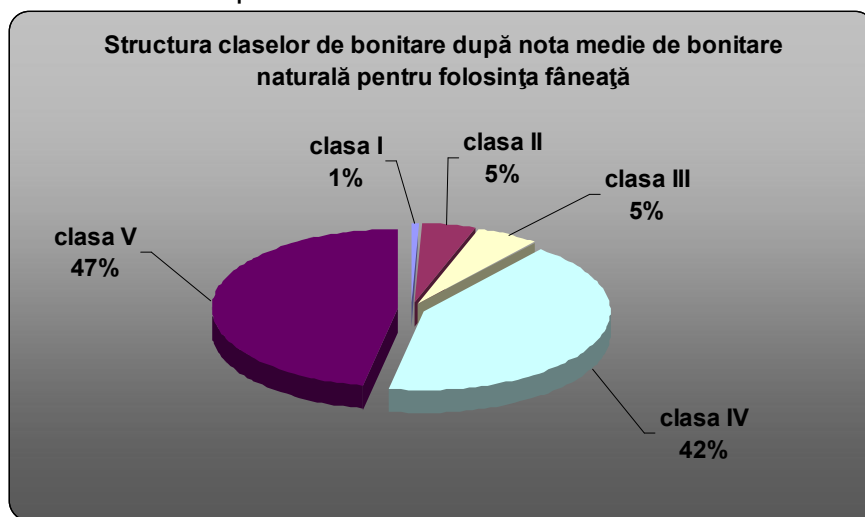

Reiese deci că, pentru folosința pășune, încadrarea medie a întregii suprafețe este de clasa a IV-a, cu o notă de bonitare medie de 35 puncte.

2) Pentru folosința fâneată (3169 ha) avem:

- terenuri de clasa a I-a: 17 ha,
- terenuri de clasa a II-a: 155 ha,
- terenuri de clasa a III-a: 174 ha.
- terenuri de clasa a IV-a: 1336 ha.
- terenuri de clasa a V-a: 1494 ha.

Pentru folosința fâneată, încadrarea medie a întregii suprafețe este de clasa a IV-a, cu o notă de bonitare medie de 26 puncte.

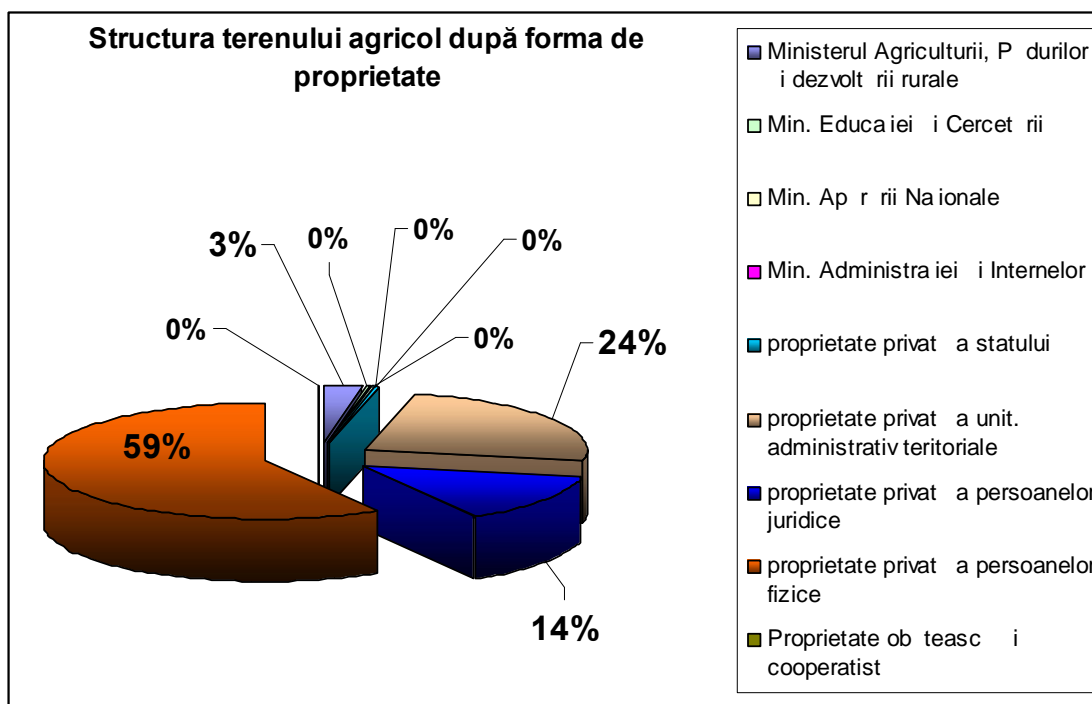

Tipuri și forme de exploatare a terenului agricol

Spre deosebire de comunele aflate în zonele de deal, podi și câmpie, aezirile din zonele montane au fost protejate de fenomenul colectivizării, în comuna Pojorâta nu s-a aplicat colectivizarea. Prin urmare, evenimentele politice din 1989 nu au condus la transformări radicale în ceea ce privește situația fondului funciar. Conform datelor furnizate de Primăria Pojorâta, structura terenului agricol după forma de proprietate este următoarea:

Structura terenului agricol după forma de proprietate	suprafața (ha)
Teren agricol total	3015
Proprietate publică aparținând statului , din care:	99
Ministerul Agriculturii, P durilor i dezvolt rii rurale	87
Min. Educa iei i Cercet rii	8
Min. Ap r rii Na ionale	2
Min. Administra iei i Internelor	2
Proprietate privată , din care:	2916
proprietate privat a statului	12
proprietate privat a unit. administrativ teritoriale	736
proprietate privat a persoanelor juridice	408
proprietate privat a persoanelor fizice	1758
Proprietate ob teasc i cooperatist	2

Sursa: date furnizate de Primăria Pojorăta, anul 2008

Fondul agricol din comuna Pojorăta nu se preteaz pentru crearea de asocia ii agricole de cultur a plantelor, dat fiind suprafa a redus , distribuit în parcele mici, pe lâng gospod riile popula iei. Peste 90% din terenul agricol este reprezentat de p uni i fâne e, prin urmare, zona este favorabil cre rii unor asocia ii i ferme de cre tere a animalelor, mai precis a bovinelor, pentru care Bucovina este renumit .

Lucrări de amenajare a terenurilor

Din informa iile de inute de Oficiul Jude ean pentru Studii Pedologice i Agrochimice Suceava, pe teritoriul comunei Pojorăta nu s-au realizat lucr ri de combatere a eroziunii solului, iriga ii, drenaje. Totu i, se mai pot face câteva preciz ri, i anume faptul c , pe 72,9% din teritoriu, reac ia solului este puternic acid i acid , 17% este slab acid , iar 10,1% din soluri au o reac ie slab alcalin .

De asemenea, pe anumiți versanți lipsiți de vegetație forestieră din teritoriul extravilan al comunei, datorită dezvoltării sectorului de creștere a animalelor, se semnalează, datorită unui excesiv, *riscul degradării pășunilor*, fenomene de eroziune a solului, dezgolirea accentuată a biotopului, tasarea și strivirea învelișului vegetal și erodarea / degradarea unor suprafețe întinse de teren. Pe unele Arși se semnalează prezența unor suprafețe afectate de ravenare.

Servicii pentru agricultură

Îngrășăminte chimice, îngrășăminte naturale, pesticide

Se valorifică îngrășămintele naturale din gospodăriile rurale. Gunoii de grajd este practic singurul îngrășământ (organic și natural) utilizat de localnici - gospodăriile tradiționale din zona montană fiind ferite de colectivizare și de agricultura intensivă practică în zonele de câmp. Referitor la îngrășămintele chimice, cantitatea acestora este destul de redusă. Aplicarea de pesticide și alte substanțe pentru combaterea bolilor și dăunătorilor se realizează pentru culturile de cartof.

Mecanizarea

Următorul tabel definește o situație clară a dotărilor pentru agricultură din comuna Pojorâta la nivelul anului 2007:

	2007	
	PERS. FIZICE	PERS. JURIDICE
tractoare	12	5
pluguri pentru tractor	15	-
motocosele	60	-
Instalații de muls	42	
remorci pentru tractor		17

Sursa: date furnizate de Registrul Agricol, Primăria Pojorâta, anul 2008

Se observă că, la nivelul anului 2007, cea mai mare parte a mașinilor și utilajelor agricole sunt de înaltă calitate. Se mai observă, de asemenea, că achiziționarea mașinilor și utilajelor agricole s-a făcut în concordanță cu necesitățile locale: cele mai numeroase mașini agricole sunt motocosele, datorită suprafețelor mari de câmp și instalațiile de muls, deoarece creșterea bovinelor reprezintă principalul sector agricol din comună. Există de asemenea și un număr rezonabil de pluguri și tractoare.

Totalizând numărul de tractoare existente în comuna Pojorâta atât la persoanele juridice cât și în gospodăriile populației, și luând în considerare suprafața terenului arabil (82 ha) rezultă că, la nivelul anului 2007, **gradul de încărcare pentru un tractor** era de **4,82 ha/tractor fizic**, care indică un nivel al mecanizării foarte ridicat, mult mai coborât decât media pe țară - 55,34 ha arabil/tractor, și chiar mai redus comparativ cu media europeană, de circa 12,7ha arabil/tractor.

Acest indicator însă nu este întru totul relevant deoarece comuna Pojorâta deține o suprafață foarte mică de teren arabil, iar numărul tractoarelor este mare deoarece sunt foarte folosite în lucrările de exploatare a lemnului. De aceea vom raporta numărul de pluguri existente în comună la suprafața terenului arabil. În urma calculelor, rezultă un **grad de încărcare pentru un plug** de 5,46ha arabil, reflectând, din nou, un nivel foarte ridicat al mecanizării.

Acest mecanizare se refer preponderent la terenul arabil, care nu este reprezentativ pentru comuna Pojorâta. Tocmai de aceea, vom analiza nivelul mecanizării **raportând suprafața de fâneță la numărul de tractoare și numărul de motocositoare**. În urma calculelor rezultă o **încărcare de 108ha fâneță / tractor**, o încărcare destul de ridicată, acest nivel indicând o supraexploatare a tractoarelor în raport cu suprafața exploatată. Pe de altă parte, raportând numărul motocositoarelor la suprafața fânelor, rezultă o **încărcare de 30 ha fâneță/motocositoare**, reflectând un nivel ridicat de încărcare. Prin urmare, în comuna Pojorâta **este necesară o suplimentare a numărului de motocositoare**.

Reiese deci că, din punct de vedere al mecanizării agricole, comuna Pojorâta, privit prin perspectiva diversității și varietății utilajelor agricole, are un **nivel mediu**, necesitând suplimentarea numărului acestora pentru a atinge eficiența atât în exploatarea suprafețelor agricole cât și în exploatarea utilajelor și mașinilor agricole (a căror durată de viață se prelungește considerabil dacă se evită supraexploatarea).

Sectorul sanitar – veterinar

Comuna Pojorâta beneficiază de prezența dispensarului veterinar, localizat în satul Pojorâta, deservit de 1 medic și 1 asistent veterinar. De asemenea, în comună este prezent și un tehnician veterinar care deservește punctul P.I.A.V. Pojorâta.

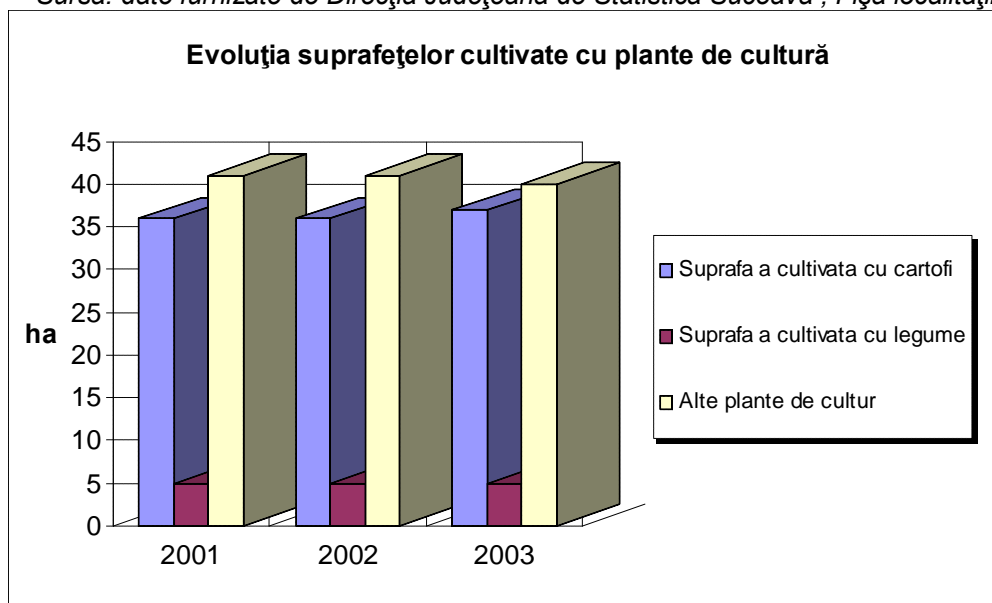
Producția vegetală

Producția vegetală este puțin reprezentativă pentru comuna Pojorâta, dat fiind suprafața restrânsă de teren pretabil pentru cultura plantelor. Atât clima, caracteristic zonelor montane, cu veri fierbinți și ploioase, cât și condițiile edafice – solurile specifice zonei montane (majoritar brune acide și aluvionare în lunca Moldovei), nu permit dezvoltarea plantelor cerealiere și tehnice, asigurând condiții favorabile dezvoltării vegetației ierboase din pășunile și fânețele naturale precum și a culturilor de plante furajere.

Suprafețele ocupate de principalele plante de cultură în cadrul terenurilor arabile și evoluția acestor suprafețe sunt prezentate în tabelul și diagrama următoare:

	2001	2002	2003
Suprafața cultivată cu cartofi	36	36	37
Suprafața cultivată cu legume	5	5	5
Alte plante de cultură	41	41	40

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, Fișa localității, anul 2008

Cele mai însemnate culturi sunt cele de cartofi și legume, răspândite pe suprafețele arabile de pe lângă gospodăriile populației. Se remarcă faptul că, pentru intervalul 2001 - 2003, este caracteristic o anumit constant în ceea ce privește suprafețele cultivate cu cartofi și legume.

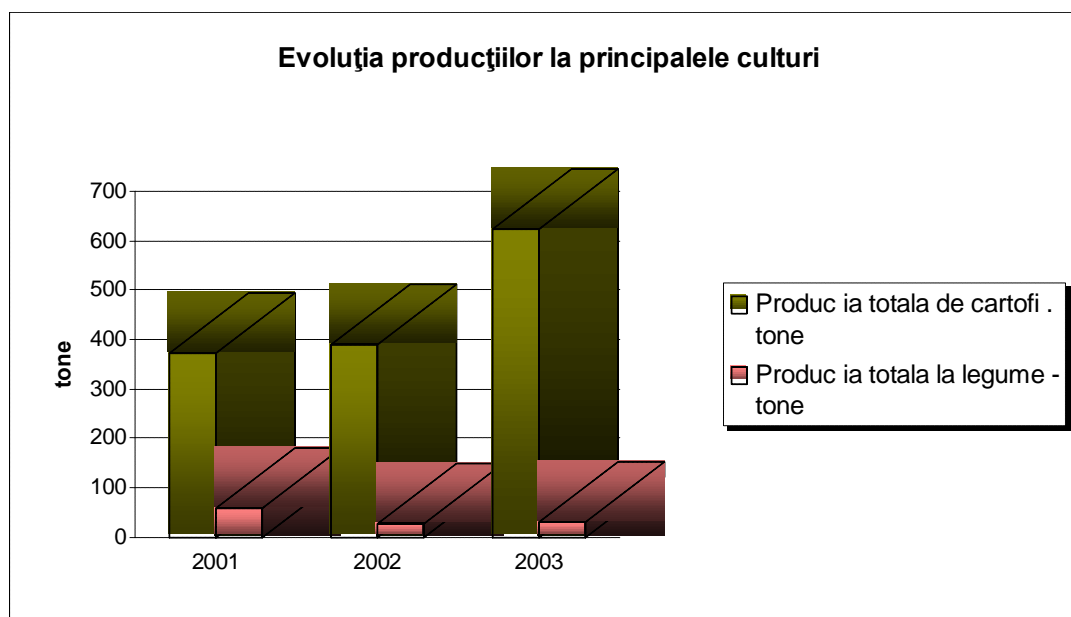
Cultura cartofului este singura care dă producții satisfăcătoare în comuna Pojorâta. Conform diagramei următoare, cartoful se cultivă pe aproximativ 45%, din suprafața arabilă, obținându-se producții inferioare producției medii a județului Suceava. Legumele se cultivă pe aproximativ 6% din suprafața arabilă a comunei Pojorâta. În localitatea Pojorâta își desfășoară activitatea Centrul de Cercetare pentru Cultura Cartofului.

Producția vegetală, cu excepția plantelor furajare, (ne referim la cartofi și legume) este destinat aproape în totalitate locuitorilor comunei, deci autoconsumului.

Producțiile obținute la principalele culturi sunt prezentate în tabelul și diagrama următoare:

	2001	2002	2003
Producția totală de cartofi - tone	373	390	624
Producția totală la legume - tone	58	27	30

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, Fișa localității, anul 2008

Comparând diagrama evoluției suprafețelor ocupate de culturile agricole cu diagrama evoluției producțiilor vegetale constatăm că între variația suprafețelor și variația producțiilor nu există un raport de dependență, mărimea suprafeței nu determină mărimea producției. Astfel, chiar dacă suprafețele cultivate cu cartofi și legume rămân constante în intervalul 2001 - 2003, producția de cartofi crește cu 40,2% în 2003 față de 2001, în timp ce, dimpotrivă, producția de legume scade cu 48,2%.

Intervin astfel o serie de factori care acționează în corelație, determinând variabilitatea producției. Aceștia sunt:

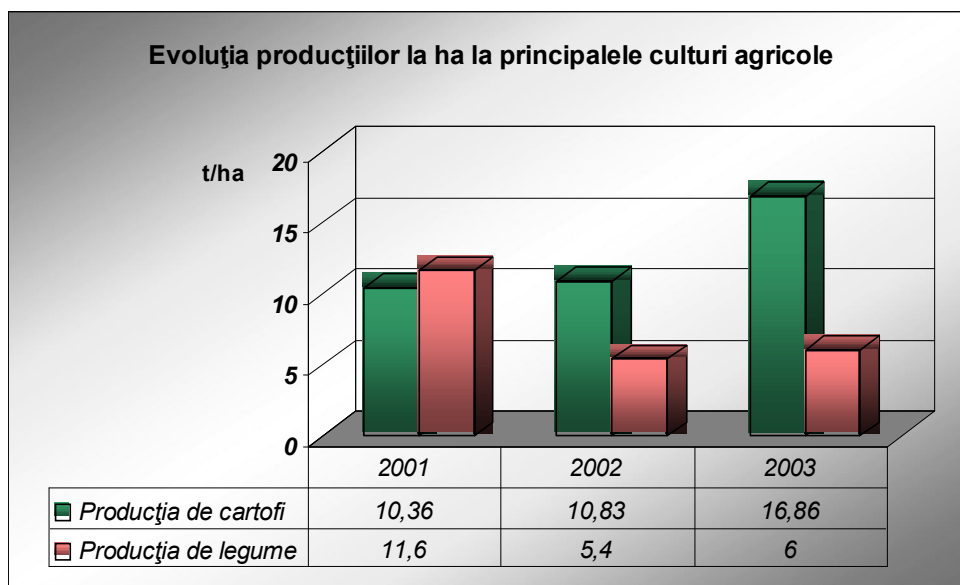
- condițiile meteorologice nefavorabile în fazele de vegetație;
- proprietățile și caracteristicile solului (fertilitate naturală, umiditate, pant, erodabilitate, textură, porozitate), care sunt diferite pentru fiecare categorie de sol;
- agrotehnica deficitară;
- resurse materiale reduse ale proprietarilor de terenuri agricole;
- lipsa de experiență a cultivatorilor în gestionarea resurselor de sol;

- o lipsa unor lucrări ameliorative și lipsa aplicării tratamentelor pentru combaterea bolilor și dăunătorilor.

Efectul direct al acestor factori se manifestă asupra **producțiilor la hectar** realizate pentru principalele plante de cultură. Acestea sunt prezentate mai jos:

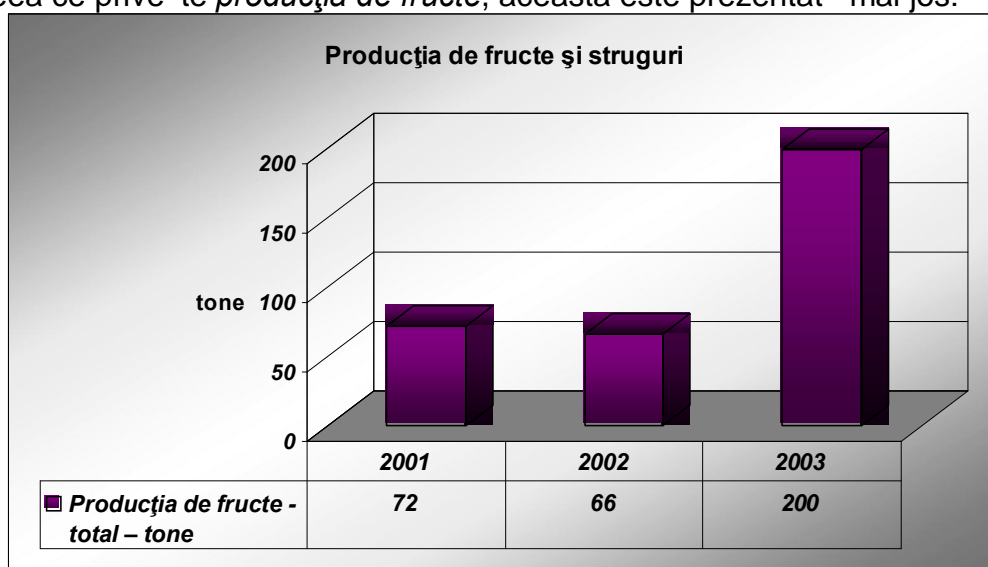
	2001	2002	2003
Producția de cartofi	10,36	10,83	16,86
Producția de legume	11,6	5,4	6

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, Fișa localității, anul 2008

Producțiile medii la hectar la culturile de cartofi, legume, și chiar plante furajere, sunt inferioare producției medii înregistrate în județul Suceava, cele din comuna Pojorâta situându-se între 48% - 84% din valoarea producției județene.

În ceea ce privește **producția de fructe**, aceasta este prezentată mai jos:

Pentru producția de fructe se înregistrează o tendință ascendentă, de creștere continuă în intervalul 2001 - 2003. Remarcăm totuși o creștere semnificativă în anul 2003, când producția de fructe a fost cu 64% mai mare decât în 2001. Explicația ar putea fi faptul că anul 2003 a fost un mai călduros față de alii ani, și, cu toate acestea este considerat un an

secetos, în condițiile climatului de munte seceta a însemnat mai mult cldur , care a favorizat maturizarea și coacerea fructelor, determinând creșterea producției.

Cu toate acestea, producția nu este mare, deoarece, prin specificul său montan, comuna nu dispune de terenuri pe care se pot dezvolta plantații viticole și pomicole pe suprafețe mari.

Puinișii pomi fructiferi se cultivă în curți sau grădini, doar pentru necesarul familial și nu pentru comercializare. Ca pomi fructiferi, se cultivă meri, pruni, peri. Pomicultura nu are condiții optime în comun, soiurile indigene fiind de slabă productivitate, fructele rămânând uneori nematurizate sau brumele târziu produc cderă florilor înainte de fecundare.

Producția zootehnică

Ca toate comunele din zona montană, comuna Pojorâta își axează preocupările din agricultură pe ramura cea mai importantă, și anume creșterea animalelor, în special creșterea bovinelor.

Creșterea animalelor este o ocupație tradițională și îndelungată a locuitorilor acestei comune, asigurându-se necesarul de carne, lapte și produse lactate pentru populația locală și disponibilă de vânzare, atât pe piața urbană dar și pe plan local, prin valorificare în domeniul agroturismului.

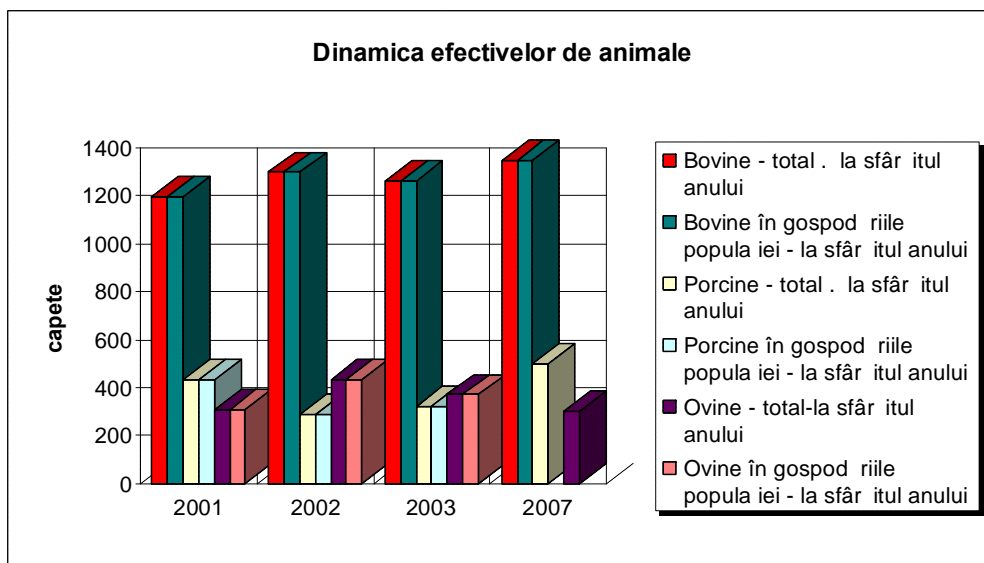
Potențialul natural este foarte favorabil dezvoltării acestei activități, comuna Pojorâta beneficiind de o generoasă suprafață acoperită de pășuni și fânețe naturale. 2933 ha - care reprezintă 97% din suprafața totală a terenului agricol, respectiv 21,2% din suprafața teritoriului administrativ al comunei.

Conform înregistrărilor statistice, efectivele de animale sunt prezentate în tabelul și diagrama următoare:

	2001	2002	2003	2007
Bovine - total . la sfârșitul anului	1195	1300	1265	1350
Bovine în gospodăriile populației - la sfârșitul anului	1195	1300	1265	1350
Porcine - total . la sfârșitul anului	435	290	320	500
Porcine în gospodăriile populației - la sfârșitul anului	435	290	320	
Ovine - total-la sfârșitul anului	310	433	370	300
Ovine în gospodăriile populației - la sfârșitul anului	310	433	370	

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava , Fișa localității, informații din Registrul Agricol al Primăriei Pojorâta, anul 2008

Animalele se cresc în sistem gospodăresc, în intervalul 2001 - 2003 neexistând complexe sau asociații cu personalitate juridică pentru creșterea bovinelor, porcilor sau ovinelor.

Referitor la evoluția efectivului de animale, se observă următoarele:

- *efectivul de bovine* este cel mai însemnat, iar pe parcursul intervalului studiat numărul de capete de bovine a crescut, astfel că, în 2003 erau cu 11,49% mai multe bovine decât în 2001;

În bazinele Câmpulung Moldovenesc și Vatra Dornei specia taurină este reprezentată cu precizie de **rasele Holstein, Bălțată germană, Bălțată românească, Brună, rasa Pinzgau**, tradițional în această zonă, fiind **pe cale de dispariție**. De asemenea, recent, în comună s-au adus câteva exemplare de bovine pentru lapte provenind din SUA. Condițiile de mediu și tehnologiile de creștere extensive, tradiționale din bazinele Vatra Dornei și Câmpulung Moldovenesc, recomand creșterea taurinelor în această zonă.

În comuna Pojorâta crescătorii de animale au început să formeze **asociații de creștere a bovinelor**. În prezent, în comună funcționează astfel de asociații în localitatea Pojorâta, în localitatea Valea Putnei asociația fiind în curs de înființare. În cadrul asociației Adam și Eva Pojorâta sunt înscrise familii care cresc bovine în sistem gospodăresc folosindu-se peștele și fânurile naturale existente în comună. Menționăm că în localitatea Pojorâta există 4 familii, care dețin un număr de circa 10 bovine fiecare.

În comuna Pojorâta există preocupări pentru promovarea raselor superioare, cu producții ridicate de lapte și carne, prin utilizarea metodei de înșănămare artificială, prin Punctul de Înșănărire Artificiale Vaci Pojorâta, acesta fiind deservit de un tehnician veterinar. De asemenea, crescătorii de animale beneficiază și de sprijinul acordat de către stat prin subvenții pentru lapte și animalele de rasă.

- *efectivul de porcine*, prezintă în intervalul studiat o evoluție oscilantă, în anul 2002 numărul de capete reducându-se cu 33,3% față de anul 2001, pentru ca, în anul următor să crească cu 9,4% comparativ cu anul precedent; în 2007, în comună existau 500 de capete porcine, cu 36% mai multe capete decât în anul 2003.

În comuna Pojorâta porcinele nu au condiții optime de creștere, locuitorii preferând importul de pe alte piețe. Producția de cartof ce se obține în comună nu satisface necesarul ca furaj pentru porcine, în comună resimțindu-se lipsa cerealelor, mai ales a porumbului, care susține creșterea porcinelor.

În comuna Pojorâta, conform datelor furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava există, la nivelul anului 2007, o societate care se ocupă cu creșterea porcinelor:

nr. crt.	Denumirea societății	Forma juridică	CAEN	Domeniu de activitate	NR. SALARIAȚI
1.	VALSERG	SRL	123	creșterea porcinelor	1

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2008

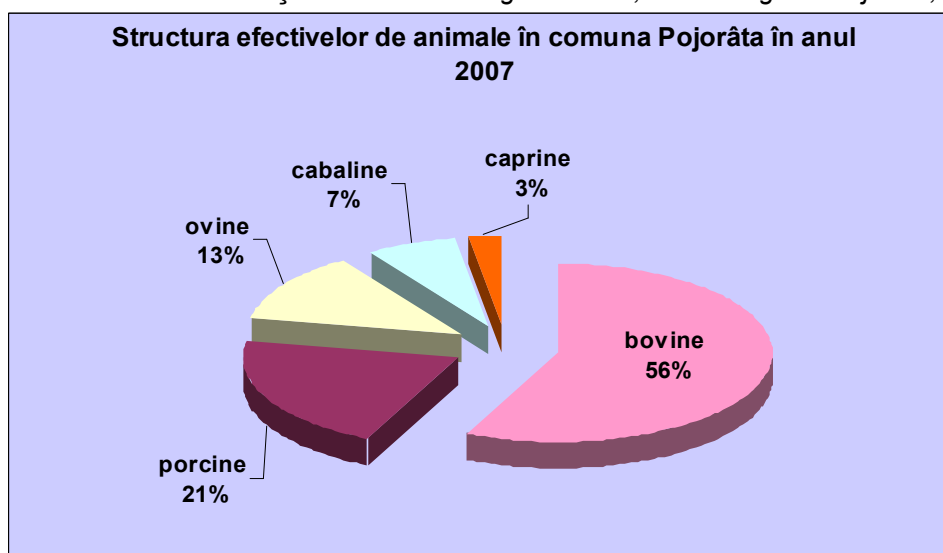
▪ *efectivele de ovine* cresc cu 28,4% în intervalul 2001 - 2002, dar se diminuează în anul 2003 cu 14,55%. În 2007, numărul capetelor de ovine se reduce și mai mult, cu 19% față de anul 2003.

Cea mai adecvată rasă de ovine, în raport cu condițiile naturale ale comunei Pojorâta este rasa urcan, care se recomandă să fie crescută în zona montană și submontană a rii, datorită particularităților sale de rezistență la boli și intemperii.

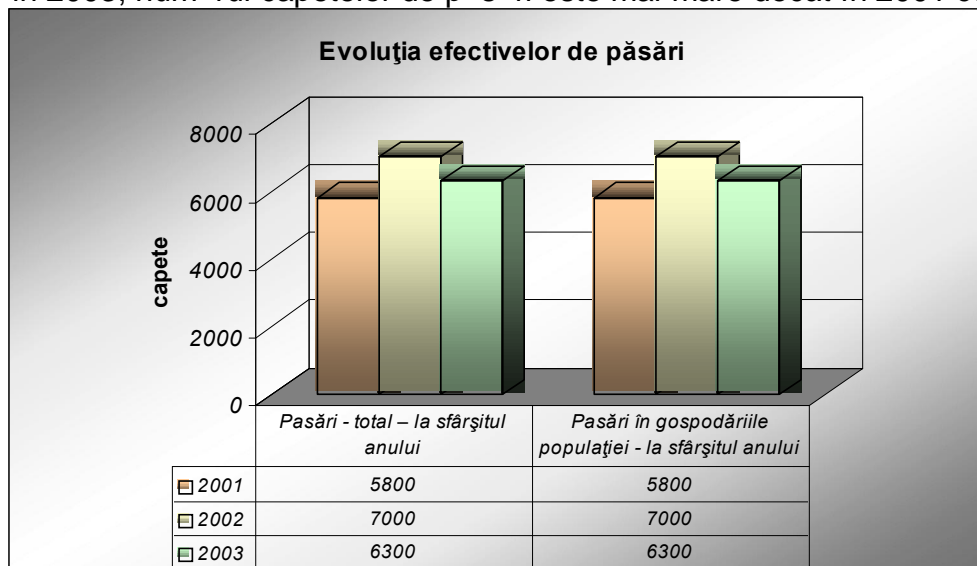
La nivelul anului 2007, structura efectivelor de animale din comuna Pojorâta se prezintă astfel:

Structura efectivelor de animale	nr. capete
bovine	1350
porcine	500
ovine	300
cabaline	160
caprine	60

Sursa: informații extrase din *Catagrafie 2007, Centrul Agricol Pojorâta, anul 2008*

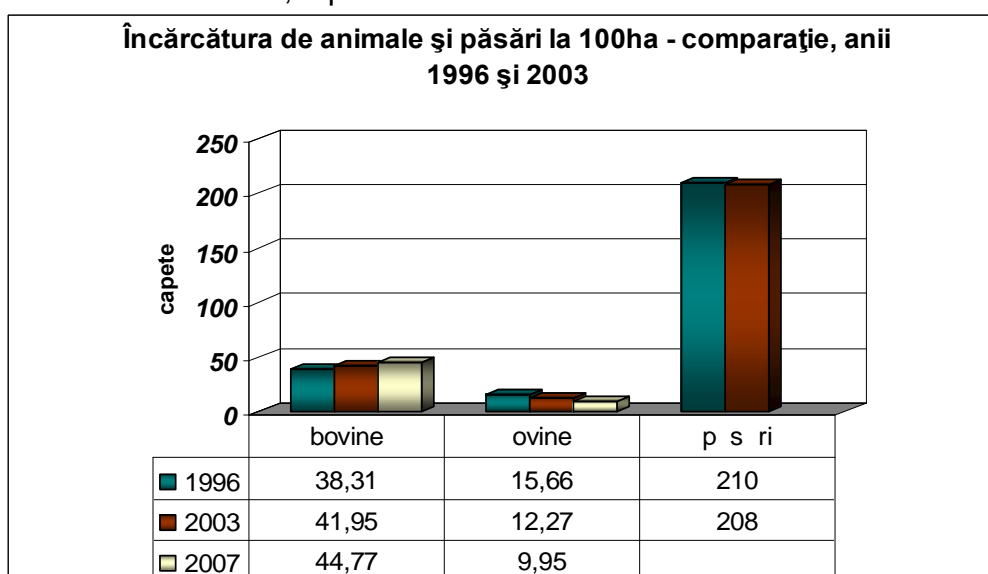
Numărul păsărilor pe teritoriul comunei Pojorâta a avut o evoluție oscilatorie, în sensul creșterii cu 17,15% în anul 2002 față de anul 2001. În 2003 efectivele de păsări se reduc cu 10%, astfel că, în 2003, numărul capetelor de păsări este mai mare decât în 2001 cu 8,94%.

O altă activitate care se practică pe teritoriul comunei Pojorâta este **apicultura**. În comună există 4 apicultori, fiecare deținând aproximativ 20 de stupi. Practicarea apiculturii are ca bază ponderea mare a plantelor medicinale și melifere în cadrul vegetației fânelor și pășunilor. Câteva exemple de plante medicinale sunt *Actilea millefolium*, *Armoracia rusticana*, *Artemisia absintium*, *Corum carvi*, *Chelidonium majus*, *Sambucus nigra*. Principalele specii melifere sunt *Rubus idaeus*, *Tylia cordata* și *platyphyllos*, *Melilotus alba*, *Salix canea*.

Cu toate acestea activitatea de creștere a animalelor domestice constituie principala preocupare agricolă a populației comunei Pojorâta, încercătura animalelor la 100ha teren și producțiile medii pe cap de animal sunt mai mici (între 65 - 80%) comparativ cu aceiași indicatori la nivel de județ.

Pe ansamblu, față de anul 1996, **încercătura¹ de animale și păsări la 100ha** la nivelul anului 2003 este diferit, fapt ilustrat de datele din tabelul următor:

Se observă că, la nivelul anului 2003, numărul capetelor de bovine la 100ha este mai mare cu 8,68% mai mare decât în 1996, în timp ce în 2007, încercătura de bovine la 100ha crește cu 14,4% față de valoarea din anul 1996. Prin urmare, numărul capetelor de bovine din comuna Pojorâta este în creștere.

Dacă în cazul bovinelor se constată o creștere a încercăturii de animale la 100ha, în cazul ovinelor se remarcă o tendință opusă, de diminuare a numărului de capete la 100ha, astfel că, în 2003, față de 1996, erau cu 21,65% mai puține ovine, iar în 2007 numărul capetelor de ovine scade cu 36,4 comparativ cu valoarea din anul 1996.

În cazul numărului de capete de păsări se remarcă o ușoară tendință de reducere, valoarea înregistrată în 2003 diminuându-se cu 1% comparativ cu anul 1996.

Producția zootehnică este prezentată în tabelul următor.

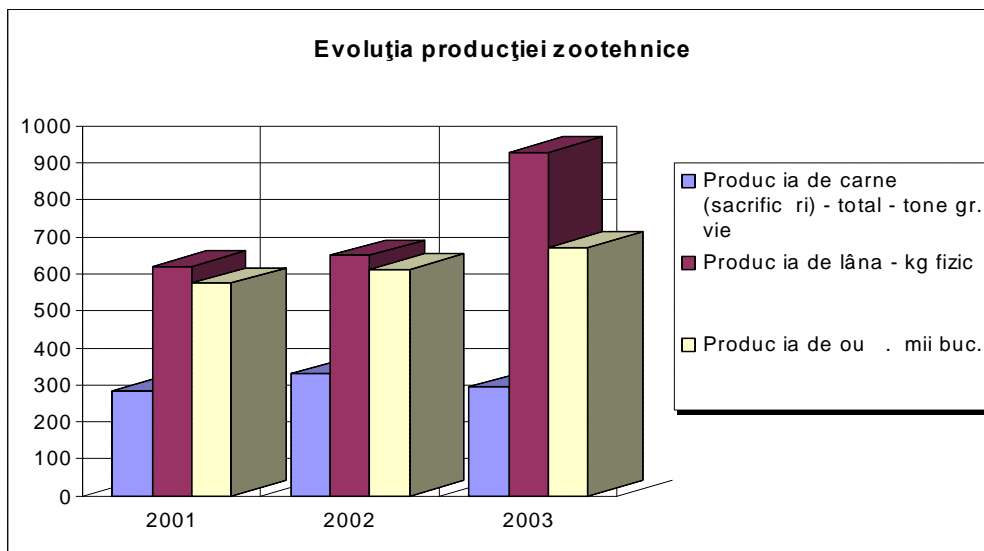
	2001	2002	2003
Producția de carne (sacrificii) - total - tone gr. vie	284	330	295
Producția de lână - kg fizic	620	650	930
Producția de ouă - mii buc.	575	612	671
Producția de lapte de vacă și bivoli - total hl fizic	25337	24252	27228

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, Fișa localității, anul 2008

¹ Bovinele și ovinele s-au raportat la arabil + pășuni + fânețe, porcinele la arabil, păsările la agricol.

Din evoluția principalelor categorii de produse de origine animală se constată următoarele:

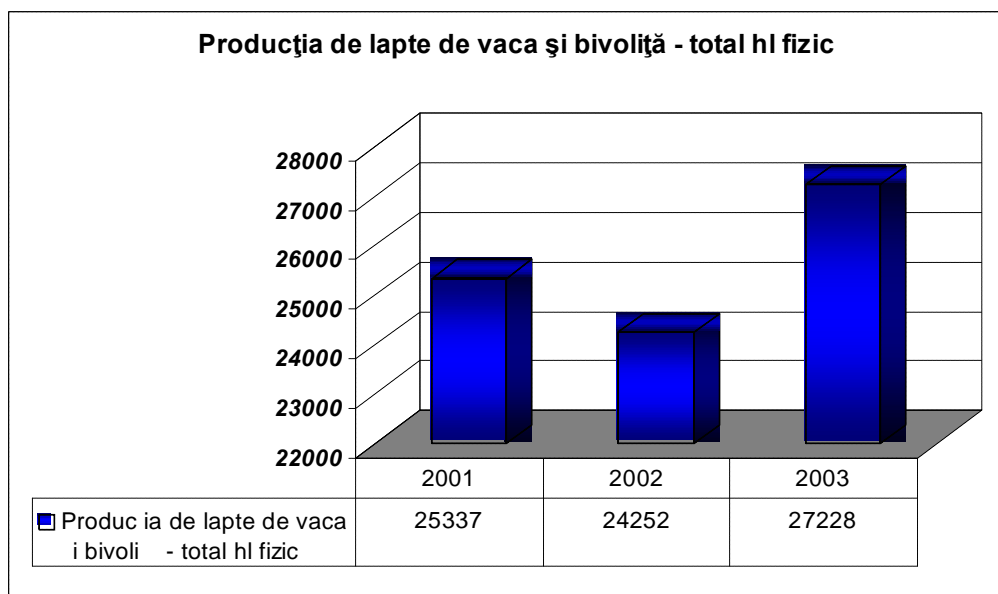
- producția de carne se menține la valori relativ apropiate, valoarea maximă înregistrându-se în anul 2002, în creștere față de anul 2001 cu 15,1%; în 2003 producția scade cu 10,7% față de anul 2003;

- producția de lână este în continuă creștere în intervalul 2001 - 2003, astfel că, în 2003 este mai mare cu 33,3% față de anul 2001;

- producția de ouă, ca și producția de lână, manifestă o tendință crescătoare, în anul 2003, producția de ouă fiind cu 14,3% comparativ cu producția din anul 2001.

Cel mai important produs zootehnic al comunei Pojorăța îl reprezintă însă laptele, a cărui producție pe ani este prezentată în diagrama următoare:

Cea mai mare producție de lapte se înregistrează în anul 2003, când producția a fost mai mare cu 6,95% față de anul 2001 și cu 10,9% mai mare comparativ cu anul 2002.

Pentru creșterea producției vegetale și zootehnice se impune fertilizarea suprafețelor existente, utilizarea îngrășămintelor naturale, extinderea de hibridi productivi pentru culturile agricole, creșterea de rase ameliorate de bovine și ovine, adaptate zonei montane, folosirea

pe scară mai mare a furajelor concentrate, exploatarea rațională a pășunilor și fânelor prin practicarea sistematică a «târlirii».

2.4.1.2. Silvicultura și gospodărirea apelor

a) Silvicultura

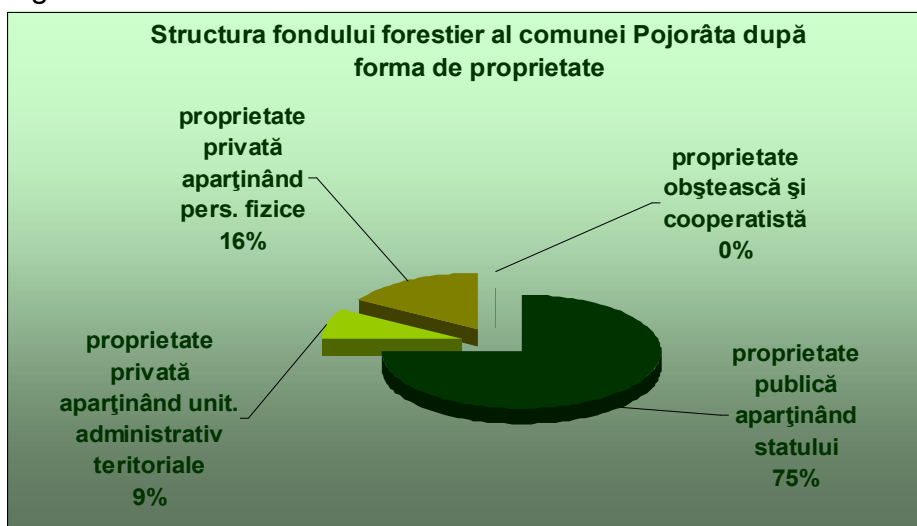
Condițiile pedoclimatice favorizează dezvoltarea vegetației lemnoase care acoperea în trecut cea mai mare parte a teritoriului comunei Pojorâta. Pădurile reprezintă, poate, cea mai valoroasă resursă a comunei, atât din punct de vedere economic, cât și ecologic. În timp, pădurile au fost reduse prin defrișări pentru a se obține terenuri pentru pășuni și fânețe, astfel încât, în prezent, comuna Pojorâta dispune de un **fond forestier de 10237 ha**, reprezentând **74,34% din suprafața totală** a comunei, peste 70% fiind constituite din arborete pure de molid, iar restul arboretelor din amenestecuri de rășinoase (molid, brad) cu fag, iug, azonal, din aninii uri în luncile pâraielor.

Din cele 10237 ha pădure, **7678 ha, adică 75%** din totalul fondului silvic reprezintă **proprietate publică aparținând statului**. Ministerul Agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale, fiind administrate de **Ocolul Silvic Pojorâta, Brigada Silvică Pojorâta**.

Restul de **2559 ha**, adică **24,9%** din fondul forestier se află în **proprietate privată**, astfel:

- 877 ha - 34,27% din suprafața privată, reprezintă proprietate privată a unității administrativ teritoriale Pojorâta,
- 1672 ha - 65,33% din suprafața privată, sunt în proprietate privată a persoanelor fizice,
- 10 ha - 0,39% din suprafața privată, reprezintă proprietate obștească în cooperatist.

Structura fondului forestier al comunei Pojorâta după forma de proprietate este prezentată în diagrama următoare:

Sursa: date furnizate de Primăria Pojorâta, anul 2008

Fondul forestier este administrat de Ocolul Silvic Pojorâta, cu următoarele districte:

- Districtul 1 - Campulung Moldovenesc,
- Districtul 2 - Valea Putnei,
- Districtul 3 - Fundu Moldovei,
- Districtul 4 - Sadova,
- Pârâria Valea Putnei,

- Fond de vân toare nr. 20 Valea Putnei,
- Cabana silvic de vân toare Valea Putnei.

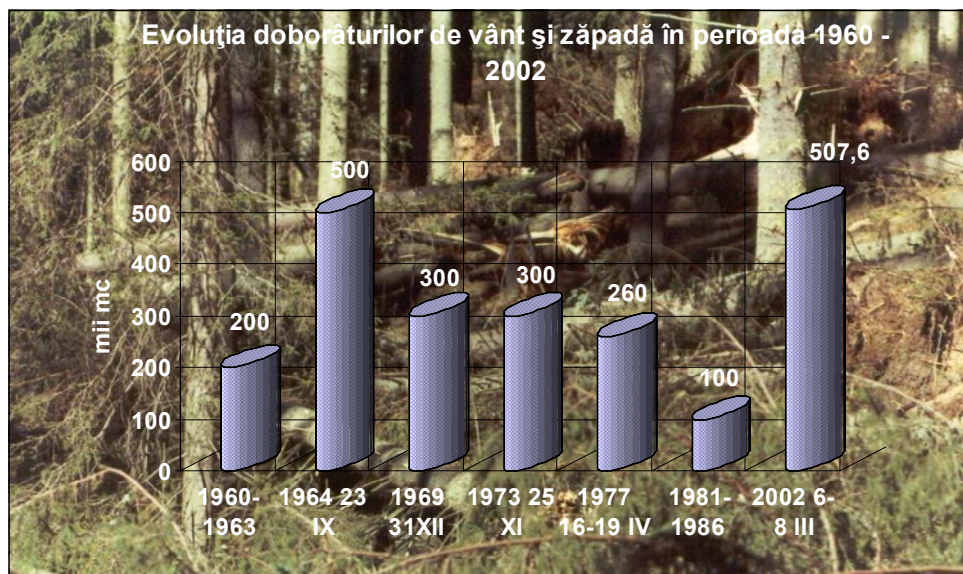
Ocolul Silvic Pojorăta de ine i *Pepiniera Silvică din Pojorăta*, cu suprafa a de 23439 m², adic 2,34ha.

Silvicultura în comuna Pojorăta se confruntă cu probleme legate de administrarea fondului forestier i degrad rile de mediu, cum ar fi: defri ri i desp duriri provocate de exploat rile miniere din zon ; insuficienta accesibilitate pe suprafa a fondului forestier, etc.. Principala problemă o reprezint îns deteriorarea i diminuarea fondului forestier datorit **doborâturilor de vânt**, care, se pare, afecteaz p durile din Bucovina cu o frecven aproape ciclic .

Conform unor studii de specialitate realizate de Direc ia Silvic Suceava, aceste doborâturi s-ar fi produs din cauza t ierilor rase pe suprafe e mari i nerespectarea amplas rii parchetelor func ie de direc ia dominant a vântului.

Cele mai grave doborâturi din zona Pojorăta au avut loc în zilele de **6 – 8 martie din anul 2002**, din cauza unor furtuni care au afectat în special bazinul superior al râului Moldova, bazinul Moldovi a i în special bazinul Suceava Superioar , pe raza Ocolului Silvic Pojorăta producându-se doborâturi i rupturi apreciate la un volum de peste 507 000 m³.

O situa ie a Direc iei Silvice Suceava indic urm toarea evolu ie a doborâturilor de vânt în perioada 1960 . 2002 (*Sursa: date prelucrate conform http://www.silvasv.ro/images/Pojorata_A.htm*):

Toate activit ile legate de activitatea de silvicultur constituie preocup ri economice importante în teritoriu: conservarea i protec ia p durilor, lucr ri de împ duriri, îngrijirea arboretelor, valorificarea produselor lemnoase, gospod rirea vânatului i a pe telui din apele de munte.

Pe lângă gospod rirea i regenerarea p durilor, prin Ocolul Silvic Pojorăta se desf oar i activit i productive: exploat ri i vânz ri de material lemnos, recoltarea i comercializarea fructelor de p dure (zmeur , afine, mure), a ciupercilor comestibile, precum i valorificarea anual a circa 6 tone de p str v de la P str v ria Valea Putnei.

O activitate deosebit o reprezint practicarea vân torii de cerb carpatin, c prior, mistre , pentru vân torii str ini i români.

Lista firmelor ce desf oar activit i în domeniu silviculturii i exploat rii forestiere este prezentat în tabelul urm tor:

nr. crt.	Denumirea societății	CAEN	Forma juridică	localitatea	Domeniu de activitate
1.	COSOSEM S.R.L	0201	SRL	Pojorâta	Silvicultur i exploatare forestier
	LUCIBRAD	0221	SRL	Pojorâta	Exploatare forestier

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2008

Activități de exploatare forestier desfășoară societatea S.C. CALCARUL, în paralel cu activități de exploatare a pietrei. Activitatea de exploatare forestier la S.C. CALCARUL este deservită de personal calificat și de utilaje specifice (capacitate materială și umană de exploatare de cca 1.500 mc/ lună).

Corelat cu existența unui bogat fond forestier, în comuna Pojorâta funcționează societatea S.C. AGRA CONSULT S.R.L. Alba Iulia, care se ocupă cu **recoltarea, conservarea și valorificarea fructelor și a ciupercilor de pădure**. Societatea a beneficiat de **fonduri SAPARD** (Măsură 3.4.) pentru construirea halei de producție ce este amplasată pe partea dreaptă a DN 17, la intrarea în satul Pojorâta dinspre Câmpulung Moldovenesc.

b) Gospodărirea apelor și piscicultura

Suprafața totală ocupată de ape și ape cu stuf a comunei Pojorâta este de 43ha, reprezentând 0,31% din totalul suprafeței comunei Pojorâta. Apele care străbat teritoriul comunei Pojorâta se află sub jurisdicția Direcției Apelor Siret. Sistemul de Gospodărirea Apelor Suceava.

Pojorâta este situată la confluența râurilor Moldova, Putna, Pârâul Colbului sau Izvorul Giumalului și pârâul Pojorâta, ceea ce face să fie o sădevrată piață de adunare a apelor, venite din trei puncte cardinale: dinspre nord de sub Lucina, dinspre vest de sub Mesteceni și dinspre sud de sub vârful Giumalului.

Cele mai importante cursuri de apă de pe teritoriul comunei Pojorâta sunt:

- râul Moldova - principala arteră hidrografică a comunei, care delimitează partea de nord a localității Pojorâta,
- pârâul Valea Putnei - principalul afluent de dreapta al râului Moldova, are o lungime de 20 km, având ca afluenți pâraiele Putna Mare, Putna Mică, Putnișoara, Tiniș, Frumosu,
- pârâul Giumalului este al doilea afluent de dreapta important al râului Moldova, având o lungime de 10 km și afluenți pâraiele Colbuș și pârâul Țurii,
- pârâul Pojorâta - se varsă direct în râul Moldova, în partea de est a comunei.

Cursurile de apă din comuna Pojorâta nu ridică probleme deosebite, cu excepția **ploilor torențiale care afectează mai ales nivelul pâraielor** de-a lungul cărora sunt amplasate locuințele care devin din ce în ce mai dese, și, din ce în ce mai apropiate de albia apelor.

Un astfel de eveniment s-a înregistrat în luna august a anului 2005, când, în urma unei puternice ploii torențiale, pârâul Izvorul Giumalului s-a revărsat, determinând inundarea a aproximativ 20 de gospodării și 5 ha teren agricol. În urma viiturii, albia minoră a înregistrat puternice modificări morfologice, pe viitor fiind necesară regularizarea acesteia și recalibrarea albiei, construirea de apărări de maluri cu ziduri din beton și praguri de fund pentru corectarea pantei și stabilizarea talvegului.

În ceea ce privește preocupările pentru piscicultură, pe pârâul Valea Putnei, în localitatea cu același nume, este amplasată o **păstrăvărie aparținând de Ocolul Silvic Pojorâta** care produce peșteră pentru consum și puieți de **păstrăv "fântânel"** pentru popularea apelor de munte. Bazinele se află lângă fosta peșteră întemeiată de familia

Antonovici, în perioada interbelică. Tot în localitatea Valea Putnei, vis-a-vis de Gara Valea Putnei se află o altă stradă, recent înființată, proprietate particulară.

În satul Pojorâta există și o altă stradă, de asemenea recent înființată, de dimensiuni mai reduse, aparținând unei persoane fizice. În decursul acestui an (2008) se vor finaliza lucrările pentru încă o stradă, amplasată de asemenea în Pojorâta. Ambele străzi din Pojorâta sunt localizate pe valea pârâului Izvorul Giumalului.

Prin urmare, putem aprecia că, în comuna Pojorâta, există preocupări și interes pentru activitățile piscicole, dezvoltate în strâns legătură cu activitățile turistice.

2.4.1.3. Industria extractivă

Consecința modului de formare și structurii geologice a substratului, teritoriul comunei Pojorâta, precum și comunele învecinate, beneficiază de importante resurse ale subsolului, constând în roci de construcție: gresie silicioasă de culoare cenușie-verzuie, conglomerate silicioase, calcare dolomitice.

Gresiile și conglomeratele sunt utilizate la lucrări de taluzare, terasamente, între inerea oșezelor, construcții civile, etc. Calcarele sunt întrebuințate la fabricarea varului, iar cele dolomitice sunt folosite, aproape exclusiv, ca material concasat pentru între inerea oșezelor dar ar putea fi utilizate și ca amendamente în agricultură.

În industria extractivă, conform bilanșului pe anul 2006 al Oficiului Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, funcționează următoarele societăți:

Nr. crt.	Denumirea unității	CAEN	Forma juridică	Domeniul de activitate	Nr. salariați
1.	S.C. CALCARUL	1412	S.A.	Extracția pietrei calcaroase, a gipsului și a cretei	140

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2008

Activitatea minieră a S.C. Calcarul gestionează două componente structurale/funcționale:

▪ Capacități de extracție la zi:

- cariera Pârâul Cailor (extracție dolomit) - aflat în exploatare;
- cariera Breaza (extracție ultrabazit serpentinizat) - aflat în exploatare;
- cariera Botu (extracție calcar) - exploatare sistematizată;

Producția anuală se ridică la circa 300 mii tone și este asociată unui grad de asigurare cu rezervă geologică de aproximativ 50 ani.

Dolomita brută este extrasă folosind mijloace de extracție la zi, asistate cu mașinile și utilajele specifice producției de agregate minerale de carieră.

▪ Capacitatea de prelucrare:

Sistemul productiv dispune de trei instalații mecanice prin concasare (concasare primară, granulare) - sortare (presortare, clasare volumetrică finală) în 2 trepte, destinate obținerii produselor pentru lucrări de drumuri, construcții și siderurgie, cu o capacitate instalată constructiv de 225 tone/oră și o instalație de prelucrare mecanică în 2 trepte de concasare-clasare, destinat obținerii pietrei sparte, savurilor și spliturilor, cu o capacitate instalată de 50 tone/oră.

Activitatea minieră este deservită de toate facilitățile necesare, inclusiv cele privind protecția mediului:

- substații de transport și distribuție a energiei electrice;
- ambranament de cale ferată uzinală, deservit cu două silozuri (2.000 tone capacitate de stocare), rampe descărcătoare auto, trolu de linie;
- instalații de umectare și desprăfuire a fluxurilor de fabricație;
- stație de pompare pentru alimentarea cu apă;

- utilități specifice de canalizare și evacuare a apei uzate.

Pe partea stângă a drumului național DN 17, la intrarea în localitatea Pojorâta dinspre Câmpulung Moldovenesc, se află o carieră aflată în proprietatea primăriei Pojorâta, din care se exploatează piatră spartă.

I. 2.4.2. Sectorul secundar

Din structura unităților economice pe domenii de activitate rezultă că **activitățile sectorului secundar**, industria și construcțiile, reprezintă **33%** din totalul activităților economice din comuna Pojorâta.

2.4.2.1. Industria

În ceea ce privește industria, domină activitățile de prelucrare a lemnului (tăiere, rindeluire, impregnare), la care se adaugă activitățile din industria alimentară, cu subramurile morărit și panificație și industria de prelucrare a laptelui. **Activitățile industriale** reprezintă **20% din totalul activităților** desfășurate în comuna Pojorâta.

Principalele ramuri industriale care funcționează în comuna Pojorâta sunt prezentate în cele ce urmează:

➤ **Industria alimentară** – este reprezentată de următoarele subramuri:

- morărit și panificație:

Nr. crt.	Denumirea unității	CAEN	Forma juridică	Domeniul de activitate
1.	ALCOSTIN PROD COM	1581	SRL	Fabricarea produselor proaspete de patiserie
2.	SAVA	1560	SRL	Fabricarea produselor de morărit

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2008

- industria de prelucrare a laptelui:

Nr. crt.	Denumirea unității	CAEN	Forma juridică	Domeniul de activitate
1.	S.C. Chilia	1551	SRL	Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2008

➤ **Fabricarea altor produse din materiale nemetalice:**

Nr. crt.	Denumirea unității	CAEN	Forma juridică	Domeniul de activitate
1.	IZTI COM SERV	2661	SRL	Fabricarea elementelor din beton pentru construcții

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2008

➤ **Industria de prelucrare a lemnului:** reprezintă unul din cele mai importante sectoare de producție din comuna Pojorâta, în care, după informațiile disponibile, lucrează aproximativ 90 de persoane. Industria de prelucrare a lemnului reprezintă o activitate susținută de bogatul fond forestier al comunei Pojorâta. Lista unităților care activează în acest domeniu este prezentată mai jos:

NR. CRT.	DENUMIREA UNITĂȚII	CAEN	FORMA JURIDICĂ	DOMENIUL DE ACTIVITATE	NR. SALARIAȚI	LOCALITATEA
1.	CEOMOLD SERVCOM	2010	SRL	Tierea și rindeluirea lemnului, impregnarea lemnului	5	Pojorâta
2.	GATALPIN	2010	SRL	Tierea și rindeluirea lemnului, impregnarea lemnului		Pojorâta
3.	HERMAN PROD	2010	SRL	Tierea și rindeluirea lemnului, impregnarea lemnului	34	Pojorâta
4.	Maderas de Bucovina	2010	SRL	Tierea și rindeluirea lemnului, impregnarea lemnului	12	Pojorâta
5.	Novemart	2010	SRL	Tierea și rindeluirea lemnului, impregnarea lemnului	5	Pojorâta
6.	Q.Z. BED CONSTT	2010	SRL	Tierea și rindeluirea lemnului, impregnarea lemnului		Pojorâta
7.	RATCOM	2010	SRL	Tierea și rindeluirea lemnului, impregnarea lemnului	13	Pojorâta
8.	Viomar Forest	2010	SRL	Tierea și rindeluirea lemnului, impregnarea lemnului	3	Pojorâta
9.	Zion	2010	SRL	Tierea și rindeluirea lemnului, impregnarea lemnului		Pojorâta
10.	S.C. HALUS	2010	SRL	Tierea și rindeluirea lemnului, impregnarea lemnului	11	Valea Putnei

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2008

Precizăm că societatea Maderas de Bucovina este o societate cu capital străin, provenind din Spania.

De asemenea, menționăm că, în peisajul economic al comunei Pojorâta, societatea S.C. Calcarul deține un loc important prin varietatea domeniilor în care desfășoară activități. Astfel, pe lângă activitatea de exploatare a pietrei, societatea desfășoară și lucrări de prelucrare primară și superioară a lemnului, în 2 secții:

- secția de prelucrare primară: capacități materiale și umane de prelucrare de cca 2.000 mc/bucătănie/lună;
- secția de prelucrare superioară: capacități materiale și umane de prelucrare de cca 250 mc/lună produs finit - semifabricate utilitare pentru construcții, tâmplărie și dulgherie.

2.4.2.2. Construcțiile

Unitățile economice active în sectorul construcțiilor reprezintă 13% din totalul activităților care se desfășoară în comuna Pojorâta. Domeniul construcțiilor se caracterizează printr-un remarcabil dinamism, care este vizibil pe teritoriul întregii comune, atât în ceea ce privește construcțiile de locuințe ale rezidenților comunei cât și în ceea ce privește construcțiile reședințelor de vacanță aparținând unor persoane din alte zone ale țării (Iași, Botoșani, Vaslui, București) sau chiar din străinătate (Franța, Belgia). Astfel, în decursul ultimilor 2 ani, în comună au fost finalizate 34 de noi construcții, majoritatea în localitatea Pojorâta.

Sectorul construcțiilor în comuna Pojorâta este reprezentat de următoarele societăți:

nr. crt.	Denumirea unității	CAEN	Forma juridică	Domeniul de activitate	nr. salariați
1.	ANNAVIL	4521	SRL	Construcții de clădiri și lucrări de geniu	3
2.	AUGUDEC	4521	SRL	Construcții de clădiri și lucrări de geniu	1
3.	IULINELA	4542	SRL	Lucrări de tâmplărie și dulgherie	1
4.	KRUELA	4521	SRL	Construcții de clădiri și lucrări de geniu	
5.	LUPUL SINGURATIC	4521	SRL	Construcții de clădiri și lucrări de geniu	
6.	MIDOCON	4521	SRL	Construcții de clădiri și lucrări de geniu	
7.	PATYSERG	4521	SRL	Construcții de clădiri și lucrări de geniu	
8.	TIMVAS	4521	SRL	Construcții de clădiri și lucrări de geniu	3

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2008

Acestora li se adaugă S.C. CALCARUL, pe lângă activitățile de exploatare minieră, exploatare forestieră, prelucrarea lemnului, se ocupă și cu activități de construcții. Astfel, din 2005, CALCARUL S.A. a devenit producător de case și cabane din lemn, cu beneficiari din România și Țările Uniunii Europene, în special Franța.

Abordată ca obiectiv de perspectivă, în vederea diversificării domeniului de activitate și a exploatarea resurselor zonale de materie primă, prelucrarea lemnului a evoluat din 1999 până azi, de la exploatare forestieră și fabricarea cherestei până la proiectarea, execuția și montajul de construcții din lemn, construcții de o vastă diversitate, începând cu reședințe de vacanță sau locuințe terminând cu ansambluri rezidențiale sau birouri cu suprafețe de până la 1800 mp.

2.4.3. Serviciile

2.4.3.1. Comerțul, servicii destinate întreprinderilor și serviciile în turism și alimentație publică

Sectorul comerțului este bine reprezentat în comuna Pojorâta, existând, conform informațiilor furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, 15 societăți

care se ocupă cu comercializarea diverselor bunuri. **Activitățile în domeniul comerțului** reprezintă **23% din totalul activităților** desfășurate în comuna Pojorâta.

Structura bunurilor comercializate pe plan local nu este foarte diversificată, comercializându-se în special produse alimentare, băuturi și tutun, cel mai des întâlnit cod CAEN fiind **5211 - comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun**. Există o singură societate care se ocupă cu comercializarea materialului lemnos, cod CAEN **5153 - comerț cu ridicata al materialului lemnos și de construcții**.

În ceea ce privește structura pe localități, **13** din cele 15 societăți care se ocupă cu comercializarea diverselor bunuri sunt localizate în satul Pojorâta, în satul Valea Putnei existând doar 2 astfel de firme.

Societățile cu activitate în **domeniul comerțului** sunt menționate în tabelul de mai jos:

NR. CRT.	Denumirea unității	CAEN	Forma juridică	localitatea	nr. salariați
1.	Alex&Andra	5211	SRL	Pojorâta	
2.	Alexdia	5211	SRL	Pojorâta	1
3.	Columbia Forest	5211	SRL	Pojorâta	
4.	Coop Bucovina-Societate Cooperativ de Consum	5211	SRL	Pojorâta	
5.	Cristirom	5211	SRL	Pojorâta	3
6.	DORAU	5211	SRL	Pojorâta	1
7.	GRUCO COM	5211	SRL	Pojorâta	
8.	IAREX	5211	SRL	Pojorâta	3
9.	La Nua Prodcum	5211	SRL	Pojorâta	
10.	S.C. Marius	5211	SRL	Pojorâta	2
11.	Tudorancea Prodcum	5211	SRL	Pojorâta	8
12.	Vicamon Com	5211	SRL	Pojorâta	3
13.	Econ Chiril Mixt	5211	SRL	Valea Putnei	1
14.	Sfarm Piatr	5211	SRL	Valea Putnei	1
15.	Eurocons Bucovina	5153	SRL	Pojorâta	1

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2008

În afara serviciilor comerciale, în comuna Pojorâta s-au dezvoltat **o serie de servicii private destinate atât întreprinderilor cât și populației**. Acestea au apărut în concordanță cu necesitățile și oportunitățile de afaceri pe care le oferă mediul economic al comunei Pojorâta.

Astfel, ca urmare a accesibilității ridicate precum și a circulației intensive a traficului auto intens, și a prezenței în comuna Pojorâta a unor unități producătoare, s-a dezvoltat serviciul transporturilor rutiere de marfuri destinat întreprinderilor, precum și serviciile de întreținere și reparare a autovehiculelor, destinat populației.

O altă consecință a accesibilității ridicate, a traficului auto intens, dar și a prezenței unui potențial turistic remarcabil, o reprezintă prezența unităților de alimentație publică, restaurante și a celor din domeniul hoteluri. În afara acestora, în comună mai există societăți care se ocupă cu intermediari financiare și servicii de consultanță în agricultură și dezvoltare rurală.

Lista unităților care prestează servicii este prezentată în cele ce urmează:

S.C. HABITAT PROIECT S.A. IASI

B-dul. Carol I nr. 4 Tel: 0232-267590
E-mail: habitat@mail.dntis.ro Fax: 0232-267591REACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL
COMUNA POJORĂTA, JUDEȚUL SUCEAVA

Contract nr.: 15391 / 2007 Vol.: I PUG cod: 15391/2007/PUG/I

Piese
scrisePag.
56/206**a) Servicii de întreținere și reparare autovehicule și transporturi de mărfuri:**

NR. CRT.	DENUMIREA SOCIETĂȚII	CAEN	FORMA JURIDICĂ	DOMENIU DE ACTIVITATE	NR. SALARIAȚI	LOCALITATEA
1.	S.C. RANCANAR TRANS	6024	SRL	Transporturi rutiere de mărfuri	6	Pojorâta
2.	ILARION	6023	SRL	Transporturi terestre de călătorii, ocazionale		Pojorâta
3.	FILMARDOR	6024	SRL	Transporturi rutiere de mărfuri		Pojorâta
4.	Trans Camarad	6024	SRL	Transporturi rutiere de mărfuri		Valea Putnei
5.	Costel Auto Service	5020	SRL	Întreținerea și repararea autovehiculelor	3	Pojorâta

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2008

În acest domeniu de activitate se remarcă prezența societății S.C. CALCARUL, în cadrul căreia activitatea de transport deservește două sectoare de activitate:

- **transport tehnologic intern și pentru terți**, în general până la 50 km/sens, la medie capacitate (max. 16 tone/unitatea de transport);
- **transport greu specializat agregate, pentru clienți contractuali**, pe distanțe de maxim 500 km/sens (în medie 30 tone/unitatea de transport);

SC CALCARUL SA deține o **secție de transport auto** dotată cu un parc de autobasculante Roman Diesel cu capacitate nominală de 16t (16 unități) și un parc de 8 tandem-uri cap tractor-semiremorcă basculabil (autotrenuri cu capacitate nominală de 30 tone), dispunând de facilități de reparații și revizii, vulcanizare, sudură electrică auto.

b) Servicii prestate în turism și alimentație publică: activitățile din **domeniul Hoteluri și restaurante reprezintă 29% din totalul activităților economice** desfășurate în comuna Pojorâta, reprezentând astfel cel mai important domeniu din punct de vedere al numărului de societăți active. Astfel, în comuna Pojorâta există 15 unități constând în pensiuni care oferă cazare turiștilor, la care se adaugă 2 restaurante și 2 cafenele.

NR. CRT.	DENUMIREA UNITĂȚII	CAEN	FORMA JURIDICĂ	DOMENIUL DE ACTIVITATE	NR. SALARIAȚI	LOCALITATEA
1.	Adriana Ioni	5523	SRL	Alte mijloace de cazare	2	Pojorâta
2.	BIO TURISM	5523	SRL	Alte mijloace de cazare		Pojorâta
3.	CALEMIL ENA	5523	SRL	Alte mijloace de cazare		Pojorâta
4.	CASA VLAHOPOL	5523	SRL	Alte mijloace de cazare	2	Pojorâta
5.	CATIFAN	5523	SRL	Alte mijloace de cazare		Pojorâta
6.	DE LUXE	5523	SRL	Alte mijloace de cazare	1	Pojorâta
7.	FORIL	5523	SRL	Alte mijloace de	2	Pojorâta

				cazare		
8.	GABIFAN TURISM	5523	SRL	Alte mijloace de cazare		Pojorâta
9.	GEOBELL	5523	SRL	Alte mijloace de cazare		Pojorâta
10.	GYON GAVRILEI	5523	SRL	Alte mijloace de cazare		Pojorâta
11.	JULIETA	5523	SRL	Alte mijloace de cazare		Pojorâta
12.	MARCEL TURISM	5523	SRL	Alte mijloace de cazare		Pojorâta
13.	MITROEURO	5523	SRL	Alte mijloace de cazare		Pojorâta
14.	SCUFI A RO IE	5523	SRL	Alte mijloace de cazare		Pojorâta
15.	ALEX-ELA	5510	SRL	Hoteluri	12	Valea Putnei
15.	ALEX-ELA	5530	SRL	Restaurante		Valea Putnei
16.	Alfil Group	5530	SRL	Restaurante		
17.	Universal Orient Adam i Eva	5530	SRL	Restaurante		Pojorâta
18.	S.C. Baricom	5541	SRL	cafenele si baruri f r spectacol	2	Pojorâta
19.	Gambrinus Prodcum	5541	SRL	cafenele si baruri f r spectacol	6	Valea Putnei

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2008

c) Servicii financiar – bancare:

- Casa de Economii și Consemnățiuni . CEC . Agenția Pojorâta.

d) Servicii de consultanță în agricultură și dezvoltare rurală:

În **comuna Pojorâta** există o **sucursală** a **Societății de Microfinanțare Rurală FAER SA**. În anul 2005 odată cu apariția Legii 240/2005 "Legea Microfinanțării" activitatea de creditare a fundației FAER s-a reorganizat prin crearea unei instituții de Microfinanțare, organizată sub forma unei societăți pe acțiuni, în care fundația FAER a devenit acționar majoritar, și anume **Societatea de Microfinanțare Rurală FAER SA**.

Societatea de Microfinanțare Rurală FAER acționează pe regiunea reprezentată de județele Mureș, Bistrița . Năsăud, Suceava. Scopul activității de creditare este încurajarea **economiei private** și **îmbunătățirea situației economice și sociale, realizarea și păstrarea de locuri de muncă în zona rurală**.

e) Alte servicii:

În localitatea Pojorâta există o **stație de alimentare** pentru combustibil auto . **Peco PETROM**.

2.4.3.2. Transportul

Situat în partea de vest a judeului Suceava, în bazinul superior al râului Moldova, la aproximativ 7 km de municipiul Câmpulung Moldovenesc, comuna Pojorâta este traversat de drumul național DN 17 / E 576, pe traseul Suceava - Vatra Dornei.

a) Căi rutiere

Transportul se realizează prin următoarele căi rutiere:

- **DN 17 / E 576**, pe direcția NE - SV, Suceava - Vatra Dornei, străbate comuna pe o lungime de 18,09 km. Având în vedere traficul rutier ridicat, precum și gradul ridicat de dificultate a drumului datorită serpentinelor în lungime de 3,7 km de pe sectorul Mesteceni și pantei abrupte, în prezent pe DN 17 se execută cea de a treia bandă de circulație. Drumul european E 576 a fost realizat în anul 1962.

- **DJ 175** - străbate teritoriul comunei Pojorâta pe o lungime de 2 km, asfaltat, realizează legătura între comuna, respectiv localitatea Pojorâta și comuna Fundu Moldovei,

- **DJ 175 B Pojorâta - Rarău** - străbate comuna pe o lungime de 18,6 km, din care 1 km asfaltat, restul fiind pietruit; 6,5 km din acest drum se află în intravilanul satului Pojorâta.

- **Drumurile sătești, drumurile vicinale și Drumul Țătarilor** - totalizează 48 km.

- Drumul Izvorul Giumalului,

- Drumul Mesteceni,

- Drumul Pojorâta - Sadova,

- Drumul reprezentat de vechiul DN 17 - pe o lungime de 950 m.

- Drumul Țătarilor se desfășoară pe o lungime de 13 km, și este din

plământ.

Pe teritoriul comunei Pojorâta s-au desfășurat **2 proiecte SAPARD** pentru reabilitarea unor segmente de drum:

- Drumul de legătură cu comuna Sadova pe o porțiune de 900 m,

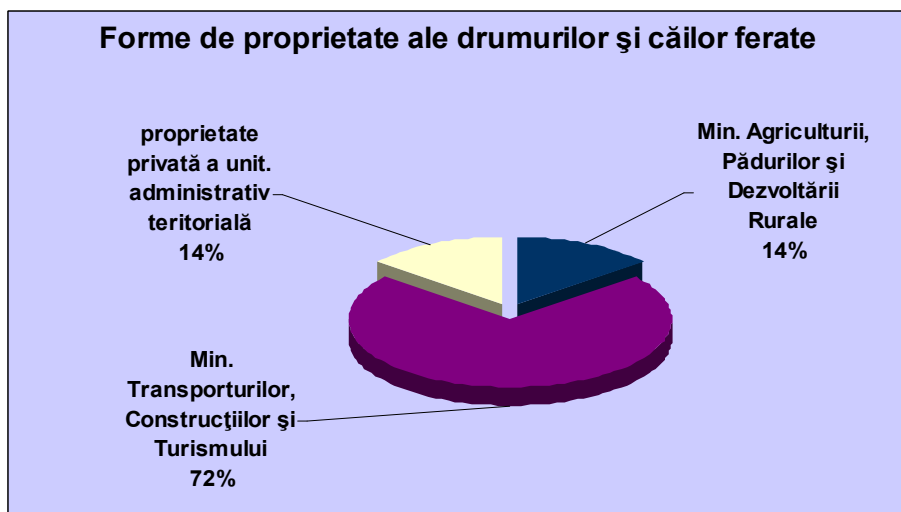
- Drumul Izvorul Giumalului - pe un segment de 900 m la care se adaugă 2

poduri.

Suprafața ocupată de căile de comunicație și căile ferate din comuna Pojorâta este de 126 ha, reprezentând 0,91% din teritoriul comunei. Ca formă de proprietate, structura este următoarea:

forme de proprietate ale drumurilor și căilor ferate	Suprafața (ha)
Suprafața total ocupată de drumuri și căi ferate	126
Proprietate publică - total , din care:	108
proprietate publică aparținând statului	108
Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale	18
Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului	90
Proprietate privată - total , din care:	18
proprietate privată unit. administrativ teritorial	18

Sursa: date furnizate de Primăria Pojorâta, anul 2008

Pe teritoriul comunei Pojorâta își desfășoară activitatea *Subunitatea Pojorâta* din cadrul *Antreprizei de Lucrări Drumuri și Poduri Iași*. Subunitatea ALDP Pojorâta deține instalații pentru prepararea mixturilor asfaltice, utilaje proprii pentru execuția lucrărilor de construcție întreținere drumuri și poduri, mijloace pentru transportul materialelor și semifabricatelor.

Rolul acestei subunități este de a executa și de a superviza lucrările contractate în zona de intervenție, pentru a diminua la maximum cheltuielile legate de transportul materialelor, al semifabricatelor și al echipelor de lucru.

Tot pe teritoriul comunei Pojorâta își desfășoară activitatea *Unitatea 62 Drumuri și Poduri a Societății Comerciale de Drumuri și Poduri SA Suceava*, care administrează și exploatează drumurile județene și podurile, având în lucru modernizarea DJ 175 Pojorâta. Izvoarele Sucevei și a altor drumuri din această zonă.

O altă societate care desfășoară activitate în domeniul reabilitării drumurilor pe teritoriul comunei Pojorâta este *S.C. MOCHLOS SA*, din Grecia, societate care a fost desemnată, prin licitație, să realizeze lucrările de reabilitare a E 576, pe porțiunea Vatra Dornei - Poiana Stampei - Pojorâta.

Transportul public. Transportul în comun este asigurat de curse regulate de maxi-taxi și autobuze pe traseul Vatra Dornei - Câmpulung Moldovenesc, Câmpulung - Breaza, care tranzitează comuna Pojorâta. Există de asemenea și trasee secundare care fac legătura cu localități din jur: Sadova, Fundu Moldovei, Ciocnești, Iacoveni.

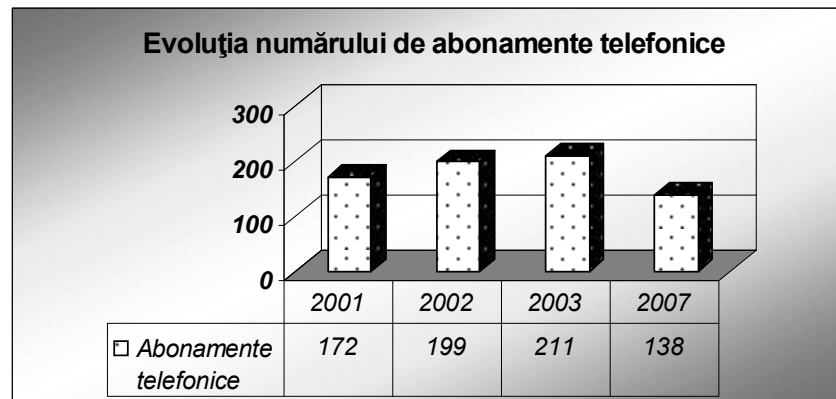
b) Căi ferate

Căi ferate. Comuna Pojorâta este traversată de linia ferată Suceava - Vatra Dornei, cu bifurcare spre Fundu Moldovei. Calea ferată străbate comuna Pojorâta pe o distanță de 16,5 km. În localitatea Pojorâta își desfășoară activitatea Districtul L. 4 - Pojorâta, care se ocupă cu întreținerea căilor ferate.

2.4.3.3. Poștă și telecomunicații

Comuna este deservită de *Compania Națională Poșta Română*, Direcția Regională de Poștă Iași, Oficiul Județean de Poștă Suceava. Oficiul Poștal Pojorâta, din localitatea centru Pojorâta. În localitatea Valea Putnei există un oficiu poștal, acesta aparținând de Câmpulung Moldovenesc. Oficiul Poștal 3 Valea Putnei. Oficiile poștale din comuna Pojorâta sunt deservite de 4 factori poștali.

În domeniul telecomunicațiilor, comuna Pojorâta aparține de *Direcția Județeană RomTelecom Suceava, Centrul Regional de Telecomunicații Bacău*. În comună există o centrală telefonică automată, cu o capacitate de a prelua 1000 de abonați. În diagrama următoare este prezentată evoluția numărului de abonamente telefonice Romtelecom.

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, Fișa localității, anul 2008

Se observă că numărul abonamentelor este în creștere în intervalul 2001 - 2003, dar, la nivelul anului 2007 se remarcă o scădere cu 34,6%, probabil o consecință a prinderii pe piața locală a rețelelor de telefonie mobilă Orange, Vodafone, Cosmote, Zapp. În localitatea Pojorâta există 2 antene de telefonie GSM, una dintre ele aparținând rețelei COSMOTE.

2.4.3.4. Servicii în sănătate și asistență socială

Asistența medicală în comuna Pojorâta este asigurată de către dispensarul comunal situat în reședința de comună Pojorâta. Dispensarul este deservit de un medic de familie generalist. Există de asemenea și un cabinet stomatologic, în care serviciile medicale sunt asigurate de un medic stomatolog și un cadru sanitar mediu. Dispensarul din localitatea Pojorâta beneficiază de apă curentă din surse proprii. Cabinetele medicale sunt bine dotate, serviciile medicale fiind asigurate de cadre medicale bine pregătite profesional.

În satul Valea Putnei există un punct sanitar, situat în vecinătatea bisericii, deservit de către un medic de familie.

În anul 2006, la dispensarul medical din comuna Pojorâta erau înscrise 1776 de cetățeni după cum urmează :

- grupa de vârstă 0 - 1 an: 21 persoane,
- grupa de vârstă 1 - 4 ani: 78 persoane,
- grupa de vârstă 5 - 59 ani: 1158 persoane,
- grupa de vârstă > 60 ani: 519 persoane.

În satul Pojorâta funcționează farmacia sRose+, care asigură furnizarea medicamentelor pentru populație.

În ceea ce privește asistența socială, în localitatea Pojorâta funcționează Centrul de Asistență Socială care adăpostește un număr de 70 de persoane asistate, serviciile fiind furnizate de 1 medic și 3 cadre sanitare medii. Remarcăm insuficiența personalului medical precum și necesitatea angajării unor medici psihiatri.

În prezent, în localitatea Valea Putnei se derulează lucrările de construcție pentru finalizarea clădirii viitorului *Centru Social Ortodox* de pe lângă biserica Sf. Mihail și Gavril.

2.4.3.5. Învățământul

Prima atestare documentară despre existența unei coli în satul Pojorâta s-a făcut în anul 1767. Școala funcționa în cadrul bisericii din sat. În urma anexării regiunii Bucovina de către Imperiul Habsburgic școala a suferit o amplă transformare. În anul 1866, la 29 mai, școala cu predare în limba română se separa de cea germană, ca și celelalte coli care funcționau în Ocolul Câmpulung Moldovenesc, o adevărată citadelă a românismului.

După Marea Unire, învățământul cunoaște o organizare și dezvoltare nouă care, cu anumite întreruperi obiective. Al II-lea Război Mondial, a continuat, ajungând la o dotare bună în prezent.

În comuna Pojorâta funcționează în prezent (feb. 2008) următoarele unități de învățământ:

Satul Pojorâta:

- Învățământul preșcolar : 2 grădinițe de copii,
- Învățământul primar: 2 coli cu clasele I - IV,
- Învățământul gimnazial: 1 școală cu clasele V - VIII.

Grădinițele de copii se află în imobilele colilor I - IV din localitate.

Satul Valea Putnei:

- Învățământul preșcolar: 1 grădiniță de copii;
- Învățământul primar: 1 școală generală I - IV.

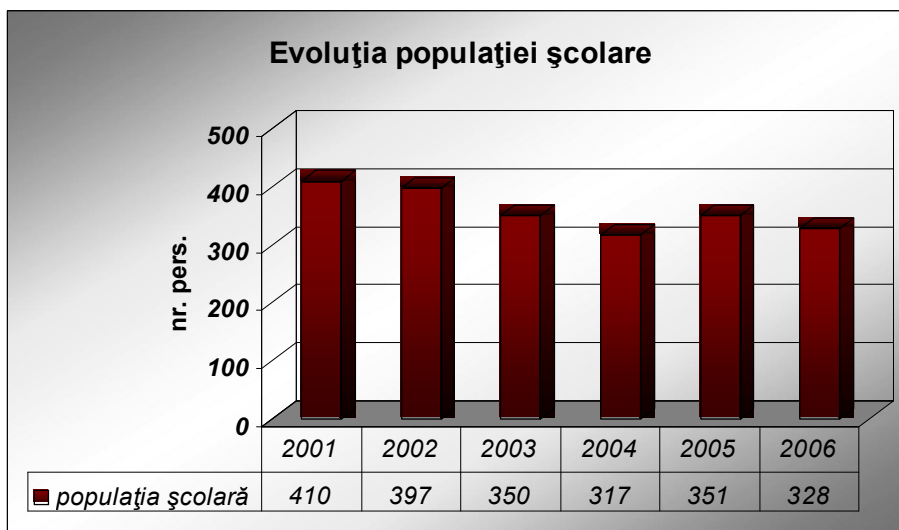
Grădinița de copii și școala Generală cu clasele I - IV funcționează în același imobil.

În școala cu clasele V-VIII Pojorâta, învățământul se desfășoară în curs de zi, într-un schimb, desfășurându-se în 13 săli de clasă. Școala dispune de: 6 cabinete, 3 laboratoare, o bibliotecă cu 8.500 volume, un col muzeografic. Ca dotări pentru activitatea sportivă, școala cu clasele V - VIII deține un teren de sport. Nici una din colile cu clasele I - IV nu deține sală sau teren de sport și nici bibliotecă școlară.

Condițiile școlare sunt racordate la rețeaua electrică, încălzirea se realizează cu ajutorul sobelor, pe baza de combustibil solid (lemn). În intervalul 1999 - 2000, în corpul de școală cu clasele I - IV din centrul satului Pojorâta s-a derulat un proiect prin care școala beneficiază de apă curentă. Școala cu clasele V - VIII din Pojorâta beneficiază de conexiune la internet.

În prezent se află în derulare un proiect de introducere a apei curente și de realizare a unui grup sanitar modern în școala cu clasele V - VIII Pojorâta.

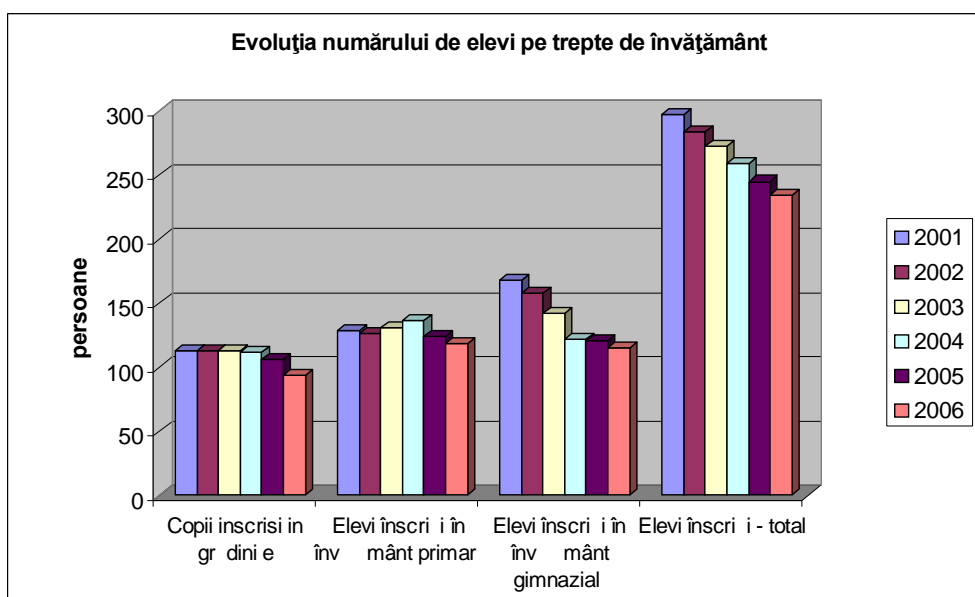
Evoluția populației școlare din comuna Pojorâta este prezentată în diagrama următoare. Se observă că, în intervalul 2001 - 2006, populația școlară a comunei s-a redus cu aproximativ 20%. Până în anul 2004 tendința este descrescătoare, populația școlară diminuându-se cu 22,6% față de valoarea maximă înregistrată în anul 2001. În anul 2005, numărul poluațiilor școlare crește ușor, cu 9,7% față de anul anterior, urmat de o reducere de 6,5% în anul 2006, față de anul 2005.

Pe trepte de învățământ, situația numărului de elevi înscriși este următoarea:

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Copii înscriși în grădinițe	113	113	113	112	106	94
Elevi înscriși în învățământ primar	129	126	131	137	124	119
Elevi înscriși în învățământ gimnazial	168	158	142	122	121	115
Elevi înscriși - total	297	284	273	259	245	234

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, Fișa localității, anul 2008

Din diagrama anterioară, reiese că, în intervalul studiat, atât în învățământul preșcolar cât și în învățământul primar și gimnazial, numărul de elevi înscriși s-a redus, astfel:

- în învățământul preșcolar, numărul copiilor înscriși s-a menținut constant în intervalul 2001 - 2003, după care urmează o etapă descendentă, în care numărul preșcolarilor înscriși se reduce cu 17% în 2006 față de anul 2001;

- numărul total al elevilor înscriși se reduce continuu pe parcursul întregului interval, astfel că, în 2006, era mai scăzut cu 21,2% față de anul 2001;

- numărul elevilor înscriși în ciclul primar se remarcă printr-o oscilație oscilatorie, cu o etapă ascendentă în intervalul 2001 - 2004, în care numărul elevilor crește cu 6%, și o etapă descendentă, 2005 - 2006, în care numărul elevilor din învățământul primar scade cu 13,1% față de maximumul din 2004;

- pentru învățământul gimnazial, se constată o diminuare a numărului de elevi înscriși de 21,2% în 2006, comparativ cu anul 2001.

- numărul total al elevilor înscriși în învățământul primar și gimnazial s-a diminuat cu 32,4% în 2006 față de anul 2001.

Referitor la **indicii școlari**, menționăm următoarele:

- *rata de promovabilitate a claselor I - IV* este de 100%, participarea la cursuri fiind de 98,5%.,

- *la gimnaziu, rata de absolvire* este de 97,87%, înregistrându-se un *abandon școlar de 2%*, *frecvența la cursuri* fiind de 97,8%,

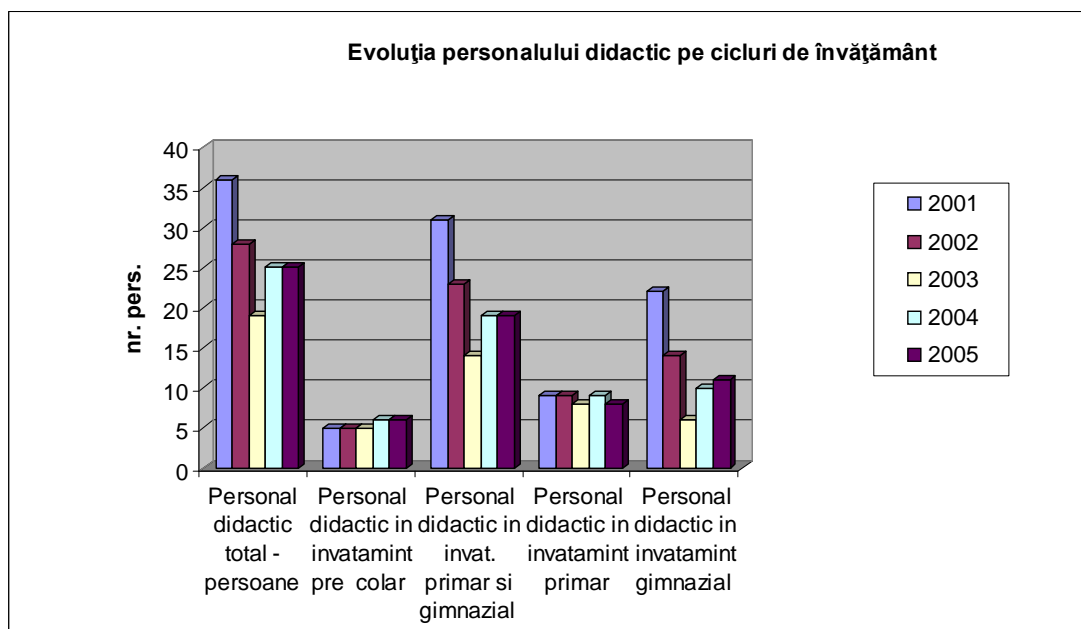
- *la testele naționale* elevii de clasele a VIII-a au promovat în procent de 86,2%, cu rezultate bune,

- la sfârșitul anului școlar 2005-2006 *promovabilitatea* a fost de 96%.

În ceea ce privește **mărimea efectivului personalului didactic**, evoluția acestui indicator este prezentată în cele ce urmează. Menționăm că datele sunt furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava.

	2001	2002	2003	2004	2005
Personal didactic total - persoane	36	28	19	25	25
Personal didactic în învățământ pre școlar	5	5	5	6	6
Personal didactic în învățământ primar și gimnazial	31	23	14	19	19
Personal didactic în învățământ primar	9	9	8	9	8
Personal didactic în învățământ gimnazial	22	14	6	10	11

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, Fișa localității, anul 2008

Așa cum reiese din diagrama anterioară, pe ansamblu, numărul total al cadrelor didactice care asigură desfășurarea procesului de învățământ în comuna Pojorâta se reduce în intervalul 2001 - 2005 cu 30,5%. Se conturează însuși 2 etape: 2001 - 2003, în care numărul personalului didactic scade cu 51,2%, și 2004 - 2005, în care numărul personalului didactic crește cu 24%, dar nu compensează scăderea din intervalul precedent.

Pe treptele de învățământ, rezultă următoarele:

- în învățământul pre școlar, numărul personalului didactic s-a menținut relativ constant, cu o foarte ușoară tendință de creștere;

- evoluția personalului din învățământul primar, este relativ asemănătoare cu cea a personalului din învățământul preșcolar, numărului cadrelor didactice prezentând fluctuații foarte reduse, mai degrabă tinzând către o evoluție constantă;
- în învățământul gimnazial, în evoluția personalului se constată existența a 2 etape: 2001 - 2003, în care numărul personalului didactic scade cu 72,7%, și 2004 - 2005, în care numărul personalului didactic crește cu 45,4%, fără a compensa scăderea din intervalul precedent.

În anul școlar 2006-2007 în unitățile de învățământ din comuna Pojorâta activează 27 cadre didactice, 3 cadre didactice auxiliare și 4 cadre nedidactice. Numărul de cadre didactice titulare este de 21 de persoane, numărul de suplinitori calificați este de 5 persoane. În școala din Pojorâta există un cadru didactic cooptat ca agent de mediu, pentru activități în domeniul educației ecologice. Se remarcă, în mod negativ, mobilitatea mare a cadrelor didactice, care perturbă continuitatea în procesul de învățământ.

Raportul nr. elevi/ nr. cadre didactice (234/27) pentru anul școlar 2006 - 2007 este de 1 cadru didactic la 8,5 elevi. Raportul nr. personal nedidactic / nr. elevi este de 1 cadru personal nedidactic la 70 elevi.

Se desfășoară activități culturale - artistice împreună cu ceilalți factori responsabili din comunitatea locală, cum sunt expozițiile de carte, festivaluri folclorice, comemorări, concursuri sportive, excursii și drumeții. Școala acordă asistență prin lectorate și audiențe.

Situația numărului sălilor de clasă, a laboratoarelor și atelierelor școlare este prezentată în tabelul următor: (Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, Fișa localității)

	2001	2002	2003	2004	2005
Săli de clasă și cabinete școlare - număr	16	16	15	15	15
Laboratoare școlare - număr	3	3	3	3	3

2.4.3.6. Serviciile socio - culturale

În ceea ce privește domeniul socio - cultural, comuna Pojorâta dispune de 2 *cămine culturale*, atât în localitatea Pojorâta cât și în localitatea Valea Poienii, ambele fiind bine întreținute, în stare bună de funcționare, fiind utilizate în special pentru organizarea petrecerilor pentru nunți.

Evoluția numărului de biblioteci precum și a numărului de abonamente radio - TV este prezentată în tabelul și diagramele următoare:

	2001	2002	2003	2007	0	0
Biblioteci - total - număr	4	4	4	2	2	2
Biblioteci publice - număr	1	1	1	1	1	1
Abonamente la radio - număr	288	224	905	798	716	
Abonamente la televiziune - număr	373	467	910	816	759	

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, Fișa localității, anul 2008

Se observă că numărul bibliotecilor din comuna Pojorâta s-a redus, în prezent ajungând la 2 astfel de obiective:

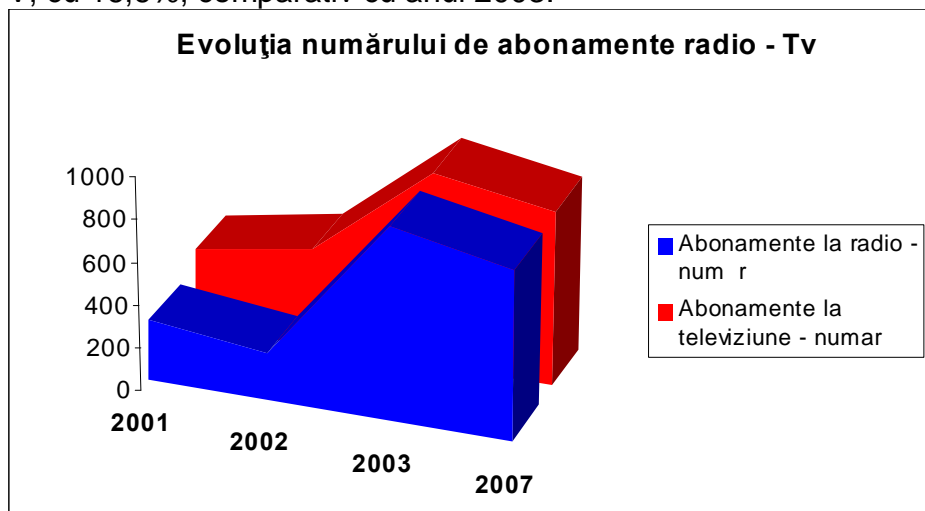
- 1 bibliotecă publică, în satul Pojorâta, care avea înregistrat în anul 2005 un număr de 9142 volume; biblioteca comunală se află în același imobil cu cminul cultural din satul Pojorâta și este deservit de un bibliotecar;

- 1 bibliotecă școlară, care funcționează în școala cu clasele V - VIII din Pojorâta.

În afară de căminele culturale, ca instituție de cultură, în comuna Pojorâta, în localitatea Pojorâta a funcționat și un cinematograful. În prezent, clădirea respectivă nu mai

este folosit în acest scop, aceasta fiind închiriat de către Primăria unei societăți culturale muzicale, care se ocupă cu reînvierea și menținerea obiceiurilor și a datinilor, precum și a dansurilor populare.

În ceea ce privește numărul abonamentelor radio și TV, pe ansamblu, evoluția acestora este ascendentă, în anul 2005 numărul acestora fiind considerabil mai mare decât în anul 2001: +60% în cazul abonamentelor radio, și +50% în cazul abonamentelor TV. Evoluția acestora este fluctuantă, cel mai mare număr de abonamente înregistrându-se în anul 2003, după o creștere de 68,1%, în cazul abonamentelor radio, și 54,3%, în cazul abonamentelor TV. Ulterior anului 2003 se observă diminuarea indicatorilor analizați, în anul 2005 numărul abonamentelor radio scăzând cu 20,1% față de anul 2003, iar al abonamentelor TV, cu 16,6%, comparativ cu anul 2003.

Referitor la *domeniul cultelor*, pe teritoriul comunei își desfășoară activitatea:
Satul Pojorâta:

- Biserica *Sfântul Nicolae* - fără a fi înscris în Lista monumentelor din județul Suceava, reprezintă o raritate în România și în Europa, datorită celor 7 turnuri (există 4 astfel de biserici în Europa);
- Biserica *Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul*;

Satul Valea Putnei:

- Biserica *Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril*;

În extravilanul localităților:

- Schitul Corlenei *Ioan Iacob Hozevitul*.

În afara localităților de cult de rit ortodox, în comuna Pojorâta mai există:

- 1 biserică catolică,
- 1 biserică evanghelică,
- 1 casă de rugăciune pentru bapțiști.

2.4.3.7. Recreere / sport

Spațiile destinate activităților sportive cuprind un stadion cu teren de fotbal aflat în administrarea Primăriei Pojorâta, cu câteva vestiare și incinte amenajate pentru teren de baschet și teren de handbal. Comuna Pojorâta are formată o echipă de fotbal - FC POJORÂTA - care joacă în Liga a V-a. Spațiile amenajate pentru sport și agrement sunt concentrate în satul Pojorâta și de în aproximativ 0,2% din suprafața intravilanului.

În localitatea Pojorâta există amenajate 2 parcuri, unul pe partea stângă a DN 17, venind dinspre Câmpulung Moldovenesc, în vecinătatea colii I. IV, cu suprafața de 5744

m² (0,5 ha) și un altul mai mic, amenajat ca spațiu de joacă pentru copii, la intersecția cu DC Izvorul Giumalului, cu suprafață de 798 m² (0,7ha).

Există și câteva zone verzi amenajate, foarte restrânse, cum este spațiul verde din zona centrală a comunei pentru bătrâni, spațiile verzi din jurul bisericilor, etc.

În principal, obiectivele de importanță pentru domeniul recreerii și sportului sunt cele **două părți amenajate** din Pasul Mesteceni: **pârție de schi și pârția de săniuș**.

Comuna Pojorâta dispune însă de un imens potențial pentru amenajarea de spații special destinate recreerii și sportului, dat fiind cadrul natural de excepție în care este amplasată, dar și activitățile economice specifice: creșterea animalelor și agroturismul. Acestea oferind posibilitatea înființării unor spații destinate recreerii în aer liber (spații pentru campingul cu cortul, spații pentru picnic, trasee pentru drumeții, excursii, locuri pentru pescuit) dar și a unor manevre pentru creșterea a unor spații de joacă pentru copii, a unor noi părți pentru săniuș și schi, etc..

2.4.4. Turismul. Evaluarea potențialului turistic al comunei Pojorâta.

Din punct de vedere turistic, **comuna Pojorâta** se încadrează în **regiunea turistică Bucovina**, regiune care cuprinde un teritoriu acoperind astăzi zona adiacentă orașelor Suceava, Câmpulung Moldovenesc, Râdăuți, Siret și Vicovu de Sus.

Pentru evidențierea potențialului turistic al comunei Pojorâta se va utiliza Metodologia pentru evaluarea potențialului turistic în unitățile administrativ-teritoriale de bază, elaborată în cadrul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor.

În urma consultării cu specialiștii în domeniul turistic și conex, precum și a legislației specifice în vigoare a rezultat un model de clasificare a componentelor de potențial și de infrastructură, astfel:

A. Resurse turistice naturale

A1. *Cadrul natural* cuprinzând 6 componente:

- relief,
- geomorfologie,
- vegetație,
- fauna,
- hidrografie,
- peisaj.

A2. *Factori naturali terapeutici* cuprinzând următoarele componente:

- ape minerale terapeutice,
- lacuri terapeutice,
- nămoluri terapeutice (sapropelice, minerale, de turbă etc.),
- emanații naturale de gaze terapeutice (mofete, solfatare),
- ansamblul elementelor fizico-chimice ale litoralului marin;
- ansamblul elementelor climatice ale litoralului marin;
- factorii sanogeni ai principalelor tipuri de bioclimat ai României, inclusiv de la nivelul peșterilor și salinelor (bioclimat tonic, stimulant, bioclimat sedativ, indiferent sau de crușă, bioclimat excitant-solicitant etc.) etc.

A3. *Arii protejate* cuprinzând următoarele tipuri:

- rezervații ale biosferei,
- parcuri naționale,
- parcuri naturale,
- alte rezervații și monumente ale naturii.

B. Patrimoniul cultural

B1. Monumente istorice, cu următoarele categorii (cf. Legii 422/2001): monument, ansambluri, situri de tipul celor de:

- arheologie,
- arhitectură,
- monumente de for public,
- monumente memoriale-funerare.

B2. Muzeu și colecții publice cu următoarele categorii:

- muzeu monumente memoriale-funerare,
- colecții publice.

B3. Artă și tradiție populară cuprinzând:

- manifestări tradiționale: serbări, festivaluri, târguri, ezuri, obiceiuri și ritualuri tradiționale, serbări etc.,
- meșteșuguri populare tradiționale:
 - obiecte pe suport textil: esuri, covoare, costume populare, cusuri;
 - pictură pe sticlă și pe lemn, gravură.
 - ateliere de prelucrarea lemnului, metalelor, a pietrei, pielăriei;

B4. Instituții de spectacole și concerte

B5. Manifestări culturale anuale/repetabile

C. Infrastructură specific turistică

C1. Unități de cazare

C2. Instalații de tratament

C3. Săli de conferință, centre expoziționale etc.

C4. Pârții de schi și instalații de transport pe cablu

C5. Alte instalații de agrement (terenuri de golf, plaje omologate „Blue Flag+”, instalații de agrement nautic, parcuri de distracții, herghelii)

D. Infrastructură tehnică

D1. Accesibilitatea la infrastructura major de transport,

D2. Infrastructură edilitară,

D3. Infrastructură de telecomunicații.

Evaluarea potențialului turistic al unității administrativ – teritoriale Pojorâta

A. Resurse turistice naturale

A1. Cadrul natural

Comuna Pojorâta este situată în zona montană, ocupând o arie cuprinsă între obcinele bucovinene Feredeuleni, Mesteceni, Arsâneasa, culmile Giumalului și Rarăului. Satul Pojorâta, situat pe valea Moldovei, se află la o altitudine de 700 - 740m, în timp ce satul Valea Putnei, situat pe valea cu același nume, se găsește la altitudinea de 820-900m.

Pojorâta se plasează în sinclinalul marginal al Rarăului, fiind format prin îndepărtarea, de o parte și de alta a văii Moldovei, a rocilor mai puțin dure. Pe seama formațiunilor moi din umplutura sinclinalului a avut loc și înălțarea văii Moldovei la Pojorâta, realizând pitorescul bazinet, cunoscut în literatura de specialitate sub numele de **scuveta Pojorâței+**. În aval de Pojorâta, Valea Moldovei se îngustează brusc în gresiile și conglomeratele de Muncel, luând aspect tipic de chei. **scheile Pojorâței+** - care sunt flancate de dealurile Muncel la nord, Măgura cu Piatra Străjerului la est. Pe muntele Măgura

curenții de aer sunt prielnici zborului cu parașuta. O altă atracție o reprezintă **calcările și dolomitele din cheile de pe Valea Putnei.**

Cele mai impunătoare forme de relief, și în același timp simboluri ale comunei Pojorâta sunt cele **2 vârfuri de formă piramidală**, pe strate în **calcare dolomitice** pe care locuitorii comunei le-au denumit **Adam și Eva**. Asemănându-se cu binecunoscutele Țămpâni de zahăr, munții Adam și Eva sunt aproape simetrice, identice ca formă, în lățime (1024m și 1009m) și acoperite cu vegetație.

Un alt obiectiv îl reprezintă **Pasul Mestecăniș**, care se află în sud-estul Obștii Mestecăniș, la o altitudine de 1096 m, în care se intră după ieșirea din satul Valea Putnei, spre Vatra Dornei. Pasul asigură legătura între Depresiunea Dornelor și Depresiunea Câmpulung Moldovenesc, spectaculozitatea sa datorându-se drumului în serpentine.

Relieful calm și totuși lipsit de monotonie, rezultat din succesiunea culmilor greoaie, prelungi cu largile culoare depresionare, punctat cu forme mai zvelte (vârfuri, stânci, abrupturi, chei, roci scoase la iveală de apele repezi), constituie fundalul unui **bogat înveliș vegetal**, reprezentat de pășuni întinse, peste 70% fiind constituite din **arborete pure de molid**, care alternează cu pășuni și fânețe. **Vegetația ierboasă** din pășuni și din pajile montane cuprinde **specii rare**, precum *Hieracium subpojoritense*, *Carex digitata*, varianta *palidda*, *Caridalis capnoides* care crește pe Măgura, *Viola canina* care crește pe Muncel, *Drosera rotundifolia L.*, plantă carnivora care crește pe Măgura și pe versantul sudic al masivelor Adam și Eva.

Fondul cinegetic este **valoros**, bine reprezentat, și conține exemplare de urs brun (*Ursus arctos*), lup (*Canis lupus*), iepure sălbatic (*Lepus timidus*), caprior (*Capreolus capreolus*), mistre (*Sus scrofa*), jder de pădure (*Martes martes*). Specia principală din zona montană care prezintă un **interes cinegetic major** este **cerbul carpatin**.

Pe raza satului Valea Putnei, în partea dinspre Muntele Giumalău, se află în trecut un domeniu de vânatoare regală. Domeniul de vânatoare a rămas și este administrat de Direcția Silvică Suceava (se organizează vânători de urs, mistre și cerb în special).

Cursurile de ape bine oxigenate reprezintă biotopuri dintre cele mai favorabile pentru peștele indigen (*Salmo trutta falo*), peștele curcubeu (*Salmo irideus*), zglăvoaca (*Cottus gobio*), cleanul (*Leuscicus cephalus*), boi-teanul (*Phoxinus cephalus*), specii care constituie mari **atracții pentru pescarii sportivi**.

Pojorâta este situată la confluența râurilor Moldova, Putna, Pârâul Colbului sau Izvorul Giumălului și pârâul Pojorâta, ceea ce face să fie o **sădevărată piață de adunare a apelor**, venite din trei puncte cardinale: dinspre nord de sub Lucina, dinspre vest de sub Mestecăniș și dinspre sud de sub vârful Giumălului, pe pârâul Valea Putnei.

În localitatea Valea Putnei, pe valea cu același nume, este amplasată **păstrăvăria aparținând Ocolului Silvic Pojorâta** care produce peștele pentru consum și puieți de **păstrăv "fântânel"** pentru popularea apelor de munte. O peșteră de dimensiuni mai mici s-a amenajat recent și în satul Pojorâta.

Sintetizând cele prezentate până acum în legătură cu cadrul natural, unitățile administrativ-teritoriale Pojorâta și se acordă următorul punctaj:

▪ POZIȚIA PE TREPTE DE RELIEF:	PUNCTAJUL ACORDAT
În Țămpâni Pojorâtei, mărginit de Obștile Feredeșu, Mestecăniș, culmile Giumălului și Rarăului	4
▪ Geomorfologie:	
Prezența cheilor Pojorâtei, a cheilor de pe Valea Putnei, vecinătatea unităților dolomitice Adam și Eva,	1

▪ Vegetație:	
P durea de ine 74,3% din suprafața totală a comunei Pojorâta.	1
▪ Fauna:	
Interes cinegetic mare	1
▪ Hidrografie:	
Prezența amenajărilor piscicole pe străzile, cursuri rezezi de ape, cu cderi miniaturale	0.80
▪ Peisaj:	
Interes mare	2
TOTAL	9,8

Pornind de la criteriile de mai sus, pentru cadrul natural, comunei Pojorâta i s-a acordat un punctaj de 9,75 puncte din 10 posibile, apropiindu-se de categoria unităților administrativ-teritoriale cu potențial turistic natural excepțional.

A2. Factori naturali terapeutici

În comuna Pojorâta nu există izvoare cu ape minerale terapeutice, nămoluri terapeutice, sau alți factori terapeutici. Totuși, trebuie menționat **bioclimatul tonic – stimulativ de munte**, aerul curat, ozonat, fără praf și alergeni, bogat în ultraviolete, ionizarea accentuată a atmosferei, care se recomandă în tratamentul nevrozelor, surmenajului fizic și intelectual, stărilor de convalescență deoarece favorizează relaxarea și recomfortarea organismului.

Acesta este unul din motivele pentru care, în comuna Pojorâta, în special pe valea pârâului Izvorul Giumalului și în Valea Putnei a crescut semnificativ numărul **reședințelor de vară** ale persoanelor din alte zone ale țării (București, Iași, Vaslui, Botoșani) care vin aici să își petreacă concediul. S-a mărit de asemenea și numărul turiștilor care vizitează pensiunile agroturistice locale.

Referitor la durata intervalului de cazare în timpul anului, comuna Pojorâta se remarcă prin **posibilitățile de permanentizare a practicării turismului**, pe durata întregului an, dar în special în timpul sezonului estival și hibernal.

Astfel, din punct de vedere al celui de al doilea criteriu de evaluare a potențialului natural – factori naturali terapeutici – comuna Pojorâta se înscrie în **categoria a IV – a: localitate cu factori naturali terapeutici**, acordându-i-se **1 punct**.

A3. Arii protejate

Criteriul final pentru analiza resurselor turistice naturale este reprezentat de ariile naturale protejate.

1. Rezervația forestieră Codrul secular Giumalău

Pe versantul vestic al Masivului Giumalău, lângă cantonul Poiana Icani, pe cursul superior al pârâului Putna Mare, se află rezervația forestieră Codrul secular Giumalău. Rezervația se întinde pe o suprafață de 309,5ha și se află în administrarea și paza Ocolului Silvic Pojorâta.

Rezervația a primit acest statut în anul 1941 prin decizia 9942/19 martie 1941 a HCJ Suceava nr. 3 / 14 februarie 1997 privind protecția monumentelor naturii, a rezervațiilor și parcurilor naturale din județul Suceava (nr. 8. anexa nr. 1).

Pârâul secular este cuprins între 1230m și 1680m altitudine, cu pante variind între 20° - 45°, fiind marcat la limita superioară în golul de munte prin vârfurile Sapele (1427m),

Ciungi (1521m), Stegele (1630 m), Alunul (1667m) și Giumal u (1857m), cel mai înalt vârf din Bucovina.

Principalele **tipuri de biocenoză** sunt:

Strat arborescent: specia predominant este molidul (*Picea abies*), sporadic apar scoru ul (*Sorbus aucuparia*), paltinul de munte (*Acer pseudoplatanus*), plopul tremur tor (*Populus tremula*), diferite salcii (*Salix cinerea*, *Salix pentandra*). Pădurea este dominată de **molid** cu exemplare în vârstă de peste 200 de ani, formând, spre deosebire de Codrul Secular Săltioara, **un arboret pur**, fiind, din acest punct de vedere, una din puținele rezervații din țară. Aici se găsește și câteva **exemplare de molizi de rezonanță**.

Strat ierbos: Pădurea erbacee este reprezentată prin: ferigi (*Athyrium filix femina*, *Dryopteris filix-mas*, *Polypodium vulgare*), clopotei (*Campanula obiectina*), pojarni (*Hypericum maculatum*), creșetele (*Alchemilla vulgaris*), cinci degete (*Potentilla aurea*), *Festucetum secotilis*, *Hieracio*, *Luzula*, etc.

În zona subalpină predomină ienupărul (*Juniperus intermedia*) și jneapănul (*Pinus mugo*), afin (*Vaccinium myrtillus*), merișor (*Vaccinium vitis-idaea*).

Fauna și avifauna sunt specifice zonei montane și remarcăm: râsul (*Lynx lynx*), cocoșul de munte (*Tetrao urogallus*) și corbul (*Corvus corax*) - specie protejată.

Rezervația forestieră reprezintă o atracție pentru **turismul ecologic** și **turismul științific**. Ca aspect negativ, remarcăm că rezervația forestieră a fost afectată în timp de vânturile și furtunile puternice, astfel că, în cuprinsul acesteia se întâlnesc molizi doborâți de vânt, atât dispersați pe întreaga suprafață, cât și doborâturi de vânt în masă pe suprafețe variind între 0,1 - 1 ha.

Rezervația forestieră Codrul Secular Giumal u este înscrisă în categoria **IV IUCN - Arie de Gestionare a Habitatelor/Speciilor - arie protejată, gestionată în principal pentru conservare prin intervenții de management**.

2. Rezervația paleontologică „Stratele cu Aptychus de la Pojorâta”

Rezervația paleontologică este situată pe Valea Moldovei, în peretele stâncos și abrupt al Măgurii, la circa 2 km aval de localitatea Pojorâta. Acest punct fosilifer se află aproape de halta Sadova, în locul în care șoseaua trece peste calea ferată.

Stratele de la Pojorâta sunt formate din gresii calcaroase cu intercalări silicioase, marno-calcareoase și vulcanice, care alternează cu straturi argiloase de aceeași culoare și care trec lateral în calcare marnoase fine, sublitografice și verzui-gălbui, cu o grosime de 300 - 400 m. Aceste calcare marnoase prezintă cuiburi și lentile de silice în care s-au identificat numeroase exemplare de aptychi ce apar în număr de 6 specii ale *Lamellaptychus* și *Punctaptychus*. Aceste calcare au fost descoperite în 1876 de K. Paul. Aptychii reprezintă **moluște cefalopode din clasa amoniților**, cu cochilia în formă de spirală care au trăit în Jurasic în aceste locuri.

Pe baza recentelor cercetări a faunei din aceste straturi de calcare Turcule, s-a dovedit că **formele de aptychi reprezintă Jurasicul superior**. Această vârstă a fost confirmată de studiul micropaleontologic, asociația de calpionele (*Calpionella alpina*, *C. elliptica*, *C. satuniana* și *C. intermedia*), precum și cea de ale tipului *Globachaete*, indică, de asemenea, Jurasicul superior.

Studiile recente efectuate în anul 1972 de M. Săndulescu, au evidențiat prezența asociației de tintinide (*Tintinopsella carpatica*, *Calpionella darderi* și *Calpionelopsis simplex*) care îl face să extindă vârsta acestor straturi de la Kimmeridgianul superior. Tithonic, la Berriasian și Valanginian.

Unii autori le-au considerat ca aparținând unității fliului cretacic, având ca bază stratele de Sinaia, iar alții ca fiind când parte din umplutura cretacică a sinclinalului Rarău.

Pentru valoarea geologică și paleontologică deosebită, **stratele cu aptychus** care ocupă o suprafață de **0,50** ha au fost declarate monumente ale naturii.

În prezent rezervația paleontologică este doar semnalizată, de multe ori administrarea confruntându-se cu furtul panoului de semnalizare. Rezervația se află în administrarea Primăriei Pojorâta. Rezervația este acoperită de vegetație forestieră, zona fiind predispusă alunecărilor de teren. Rezervația paleontologică poate deveni un obiectiv pentru **turismul științific**.

Evaluarea rezervațiilor naturale din comuna Pojorâta se realizează pe baza următoarelor criterii. Menționăm că, atunci când o unitate administrativ-teritorială include 2 sau mai multe arii naturale protejate, punctajul final acordat acesteia este cel mai mare punctaj acordat uneia dintre rezervații. În cazul comunei Pojorâta, punctajul cel mai ridicat este obținut de rezervația forestieră Codrul Secular Giumalău.

Evaluarea s-a făcut pe baza următoarelor criterii:

- Gradul de reprezentativitate al ariei naturale protejate . 1 punct,
- Suprafața total protejată (ca pondere din suprafața totală a comunei) . 2,24% - 0,50 puncte,
- Gradul de conservare și starea actuală a rezervației . 0,75 puncte,
- Valoarea peisagistică a ariei conservate . 1 punct,
- Posibilitatea practicării unei forme de turism . 1 punct.

Din evaluarea ariilor naturale protejate ale comunei Pojorâta rezultă astfel un punctaj de **4,25 puncte din totalul de 5 puncte posibile**.

Constatăm astfel că localitățile comunei Pojorâta dispun de un valoros fond turistic, în care fiecare din elementele cadrului natural se integrează într-un peisaj cu reale valențe estetice, tiințifice și utile.

Coroborând punctajele obținute pentru cele 3 mari categorii de resurse turistice naturale - cadrul natural, factorii naturali terapeutici, ariile protejate - rezultă următorul punctaj:

resurse turistice naturale	punctajul
Cadrul natural	9,75
Factori naturali terapeutici	1
Arii protejate	4,25
TOTAL	15

În urma evaluării resurselor turistice naturale ale comunei Pojorâta au fost acordate **15 de puncte, din 25 posibile**. Cel mai mic punctaj s-a acordat pentru categoria de factori terapeutici, comuna pierzând prin faptul că în teritoriu nu există izvoare cu ape minerale sau lacuri și rate terapeutice sau nămoluri terapeutice sau saline, comuna Pojorâta fiind încadrată în categoria a IV-a, cîștînd, din perspectiva factorilor terapeutici, doar statut de localitate cu factori naturali terapeutici.

B. Resurse turistice antropice

Punctajul acordat pentru resursele turistice antropice este de maxim 25 de puncte repartizate conform tabelului de mai jos:

categorie	punctaj maxim
B1. Monumente istorice de interes național	8
I - arheologie	
II - arhitectură	

III . monumente de for public	
IV . memoriale	
B2. Muzee i colec ii publice	9
I - Muzee	
II . Colec ii publice	
B3. Art i tradi ie popular	8/4
I . Festivaluri, târguri, obiceiuri, s rb tori, etc.	
II . Me te uguri populare	
B4. Institu ii de spectacole i concerte	8/4
Filarmonici, orchestre, forma iuni instrumentale, corale, vocal - instrumentale	
B5. Manifest ri culturale repetabile	0/4
TOTAL	25

B.1. Monumente istorice de interes național. În comuna Pojorâta nu exist monumente istorice de interes naional. Cu toate acestea, putem men iona câteva obiective distincte, care, cu toate c nu sunt înscrise în Lista monumentelor istorice ale jude ului Suceava, reprezint embleme ale comunei.

Primul dintre obiectivele locale din Pojorâta este **furnalul de la fosta Fabrică de var**. Considerat de localnici %urnul din Pisa al Pojorâtei+, furnalul de var a fost construit în 1890, proiectat i construit gata înclinat, având o în l ime de 50m. De i fosta Fabrică de var a fost dezafectat , cuptoarele fiind desfiin ate, Prim ria Pojorâta s-a opus demol rii vechiului furnal, dat fiind faptul c reprezint un simbol al comunei.

Un alt obiectiv îl reprezint **biserica Sf. Nicolae** din satul Pojorâta care reprezint o raritate în România i în Europa, datorit celor 7 turnuri (exist 4 astfel de biserici în Europa). Biserica a fost construit în anul 1901.

Dat fiind c nici unul dintre obiectivele men ionate mai sus nu se înscriu în categoria monumentelor istorice de valoare naional i universal , din cele 8 puncte posibile comuna Pojorâta va primi **1 punct**.

B.2. Muzeu și colecții publice. În comuna Pojorâta nu exist muzeu sau colec ii publice. Totu i lu m în considerare faptul c , în multe dintre locuin ele i pensiunile de pe teritoriul comunei se întâlnesc obiecte vechi, constând în es turi, cus turi, icoane vechi, instrumente vechi folosite în gospod rie, obiecte folosite la stână , care pot fi admirate de turi tii care viziteaz comuna. Prin urmare, punctajul acordat pentru acest criteriu este de **1 punct**. Unele dintre obiectele i instrumentele men ionate anterior se pot observa în imaginile urm toare:

Img. 1. Roată de tors

Img. 2. Obiecte folosite la stână

B.3. Artă și tradiție populară.

Comuna Pojorâta, ca de altfel întreaga regiune a Bucovinei se distinge prin prezența valorilor culturale specifice zonei: arta, tradiția, obiceiurile populare, portul și dansul popular, meșteșugurile tradiționale, arhitectura tradițională.

În cîmpul Izvorul Giumalului, Valea Strajerului, Valea Pojorăței și Podirei se mai pot vedea casele tradiționale românești cu acoperișul în formă trapezoidală, în patru șape sau șapte, cu fumarele în loc de coșuri. Se impune tipul de gospodărie din bârne cu ornamentații, expresie a unei dezvoltate civilizații a lemnului, în forme tot mai diversificate și mai stilizate în prezent. Chiar și locuințele nou construite mențin în specificul local, fiind fie încălcate în lemn (indril), fie purtând ornamentații din lemn. Există chiar o inițiativă a unui localnic care a construit o locuință tradițională, replică a casei străbune a familiei sale.

Câteva imagini ilustrează arhitectura și specificul local al construcțiilor de locuințe.

Img.3. Casă tradițională cu acoperiș trapezoidal

Img.4. Casă bucovineană cu ornamentații

Img. 5. Locuință construită din lemn

Img. 6. Casă cu ornamentații din lemn

Img. 7. Locuință îmbrăcată în lemn

Img. 8. Case de vacanță din lemn

Locuitorii sunt me teri talenta i în prelucrarea lemnului, construc ii de locuin e i sculptura în lemn. De i practicarea me te urilor tradi ionale s-a redus, în comuna Pojorâta mai exist înc me teri în prelucrarea pieilor i confec ionarea diferitelor obiecte din piele. Femeile mai practic esutul catrin elor, a cergilor, a pocl zilor, cusutul iilor. În zilele de s rb toare, locuitorii poart costume populare, specific pentru aceast zon fiind bundi a cu blan de dihor. Din nefericire, în comuna Pojorâta nu mai sunt me teri care realizeaz astfel de bundi e, i nici sumane. Aceste obiecte de vestimenta ie se confec ioneaz în comunele învecinate, Fundu Muldovei i Sadova.

Sunt p strate vechi obiceiuri ca sîncondeiatul ou lor de Pa te, colindatul i uratul la s rb torile de iarn , obiceiuri p store ti la sm sura laptelui i r scolul+. În gastronomie de i au existat i influien e germane, s-au p strat re etele tradi ionale române ti: m m ligu a de barabule cu brânz i tochitura sau lapte acru, g lu te sau sarmale, p strav cu smântân i m m ligu .

Bog ia, diversitatea i mai ales autenticitatea tradi iilor populare îndrept esc acordarea maximului de puncte pentru criteriul %Art i tradi ie popular +. **8 puncte.**

B. 4. Instituții de spectacole și concerte

În comuna Pojorâta, în afara datinilor i obiceiurilor tradi ionale se p streaz i muzica popular , comuna fiind binecunoscut datorit **ansamblului folcloric Piatra Străjii**. Prin urmare, de i în comun nu exist institu ii speciale de spectacole i concerte, majoritatea evenimentelor culturale desf urându-se la c minul cultural, prezen a unei forma iuni vocal . instrumentale argumenteaz acordarea a **5 puncte** pentru acest criteriu de evaluare, din cele 8 posibile.

B.5. Manifestări culturale repetabile

În via a cultur a comunei Pojorâta exist 2 importante evenimente care aduc laolalt întreaga comunitate, dar atrag i numero i turi ti. În primul rând, este vorba de manifestarea cultural intitulat „**Comori de suflet românesc**”, care se celebreaz în prima duminic dup s rb torile pascale (duminica Tomei) i care în anul 2008 a ajuns la edi ia a IV . a. Evenimentul are ca i con inut:

- expozi ia de art local cu participarea me terilor populari din comunele învecinate, la care se adaug o parad a oierilor cu ilustrarea obiceiurilor de la stân ,
- aniversarea familiilor care împlinesc în anul respectiv 50 de ani de cas torie,
- spectacol de muzic i dansuri populare cu invita i de muzic consacra i.

Cel de al doilea eveniment este a a numitul %Bal al gospodarilor+, care se celebreaz de Boboteaz , i la care particip locuitorii comunei,

Considerăm că este astfel îndreptățit **acordarea a 3 puncte** pentru criteriul Manifestări culturale repetabile, din cele 4 posibil de obținut.

În total, evaluarea resurselor turistice antropice ale comunei Pojorâta a acumulat următorul punctaj:

RESURSE TURISTICE ANTROPICE	punctaj maxim
B1. Monumente istorice de interes național	1
I - arheologie	
II - arhitectură	
III . monumente de for public	
IV . memoriale	
B2. Muzeu și colecții publice	1
I - Muzeu	
II . Colecții publice	
B3. Artă și tradiție populară	8
I . Festivaluri, târguri, obiceiuri, sărbători, etc.	
II . Meșteșuguri populare	
B4. Instituții de spectacole și concerte	5
Filarmonici, orchestre, formațiuni instrumentale, corale, vocal - instrumentale	
B5. Manifestări culturale repetabile	3
TOTAL	18

Se constată că, din totalul de 25 de puncte posibile, prin **evaluarea resurselor turistice antropice** comuna Pojorâta obține un punctaj de **18 puncte**, pierzând prin absența monumentelor de interes național, a muzeelor și colecțiilor publice, a instituțiilor de spectacole. Totuși, punctajul comunei este destul de ridicat, reprezentând **72% din punctajul maxim**.

C. Infrastructură specifică turistică

Etapa a doua a evaluării constă în evaluarea infrastructurii specific turistică și tehnice, în absența creșterii nu se pot desfășura activitățile turistice. Pentru infrastructura specific turistică a fost acordat un punctaj maxim de 20 de puncte, distribuit pe subcriterii, astfel:

Categorie	punctaj maxim
C.1. Unități de cazare	7
C.2. Instalații de tratament	5
C.3. Sală de conferințe, centre expoziționale	6
C.4. Pârții de schi, instalații de transport pe cablu	1
C.5. Alte instalații de agrement	1
TOTAL	20

În funcție de distribuția numărului de camere pe tipuri de structuri de primire turistică, au fost atribuite următoarele punctaje:

- Hoteluri . 5 puncte
- Pensiuni turistice . 1 punct
- Alte tipuri de unități de cazare cu excepția hotelurilor și a pensiunilor turistice . 1 punct.

În comuna Pojorâta, **unitățile de cazare** sunt reprezentate de 15 unități de cazare, din care 14 sunt pensiuni turistice, una fiind hotel. Ca localizare, majoritatea pensiunilor turistice sunt amplasate în satul Pojorâta, în special de-a lungul pâraului Izvorul Giumalului, în timp ce hotelul și alte câteva pensiuni sunt localizate în satul Valea Putnei. Faptul că pensiunile turistice sunt concentrate în satul Pojorâta și are explicația că, în satul Valea Putnei populația este îmbătrânită, resursele financiare sunt reduse iar mare parte a populației tinere a migrat.

Standardele de clasificare ale pensiunilor turistice din comuna Pojorâta sunt de **2 și 3 margarete**. Pensiunilor turistice li se adaugă 2 cabane turistice din Pojorâta și un hotel în Valea Putnei. Recent intrat în circuitul turistic, este și cabana de vânatoare a Ocolului Silvic Pojorâta, cabana situată în satul Valea Putnei. Cabana este extrem de solicitată spre închiriere, mai ales în preajma sărbătorilor de iarnă.

Pensiunile și cabanele din comuna Pojorâta totalizează o capacitate de cazare de aproximativ 270 de locuri. Oferta este foarte diversificată, pensiunile oferind servicii complete de cazare, masă, folosind produse alimentare din gospodăria proprie, organizarea de mese festive, spații pentru grătari și proap.

Facilitățile de cazare sunt diversificate, variind de la stilul rustic, tradițional bucovinean, la stilul clasic specific hotelurilor. Una dintre pensiuni, situată în Valea Putnei, oferă și cazare la căsuțe, în număr de 7. Dotările sunt complete, camerele fiind dotate cu grupuri sanitare proprii sau la 2 camere, saloane cu eminee, bar, spații de dans, terase în aer liber și foișoare, acces GSM, Internet, cablu TV.

Un alt aspect deosebit de important este faptul că Pojorâta reprezintă una din destinațiile favorite pentru petrecerea concediilor, dezvoltându-se foarte mult sectorul **reședințelor de vacanță**. În comuna Pojorâta există aproximativ 40 de reședințe de vacanță, aparținând unor categorii sociale cu posibilități financiare ridicate (doctori, profesori universitari, judecatori) din diferite zone ale țării (București, Iași, Botoani, Bacău, Vaslui, municipiul Suceava), dar și din străinătate (Franța, Belgia).

Din punct de vedere al restaurantelor, menționăm că, pe lângă circuitul intern, 2 din pensiuni oferă și masă în circuit extern, prin restaurantele proprii, asigurându-se astfel 130 de locuri în restaurante. De asemenea, în comuna Pojorâta există și 3 restaurante, unul în Valea Putnei.

Majoritatea locurilor de cazare din comuna Pojorâta revin pensiunilor turistice. Prin urmare, punctajul acordat comunei Pojorâta pentru criteriul unități de cazare este următorul:

categorie	punctaj maxim
Hoteluri	2,5
Pensiuni	1
Alte tipuri de unități de cazare: casute, cabane turistice	1
TOTAL	4,5

Rezultat un total de 4,5 puncte din 5 puncte posibile, comuna Pojorâta obținând punctajul maxim pentru criteriile pensiuni și alte mijloace de cazare dar un punctaj mai redus pentru categoria hoteluri, dat fiind numărul redus al acestui tip de unități de cazare.

C.4. Pârții de schi, instalații de transport pe cablu.

În comuna Pojorâta, mai precis în localitatea Valea Putnei, în pasul Mesteceni, sunt amenajate 2 pârții: o pârtie pentru saniu și o pârtie pentru schi. Pârțiile nu sunt dotate cu instalații de transport pe cablu. Prin urmare, din totalul de 1 punct, pentru acest indicator se vor acorda doar 0,5 puncte.

C.5. Alte instalații de agrement

De în comuna Pojorâta nu deține instalații sau obiective publice de agrement, majoritatea pensiunilor turistice localizate în Pojorâta beneficiază de posibilități și dotări pentru agrement: organizarea de drumeții, excursii, plimbări cu sania trasă de cai pe timpul iernii, plimbări cu ATV-ul, închirierea de jocuri: rummy, cărți de joc, monopoly, table, mese de biliard, mese pentru tenis de masă. De asemenea, unele pensiuni de în terenuri de sport, terenuri de tenis, locuri de joacă pentru copii. Prin urmare, din totalul de 1 punct, pentru acest criteriu se vor acorda 0,5 puncte.

În ceea ce privește celelalte criterii de evaluare pentru infrastructura specific turistică, și anume instalații de tratament, săli de conferință, centre expoziționale, comuna Pojorâta nu deține nici una dintre aceste componente ale infrastructurii specific turistice. Prin urmare, **punctajul pentru infrastructura specific turistică** va fi următorul:

categorie	punctaj maxim
C.1. Unități de cazare	4,5
C.2. Instalații de tratament	0
C.3. Săli de conferință, centre expoziționale	0
C.4. Pârtii de schi, instalații de transport pe cablu	0,5
C.5. Alte instalații de agrement	0,5
TOTAL	5,5

După cum reiese din tabel, s-a punctat doar infrastructura de cazare, prezența pârtiilor de schi și ski noul, și prezența altor posibilități de agrement, celelalte tipuri de dotări fiind inexistente în comuna Pojorâta.

D. Infrastructura tehnică

D1. Accesibilitatea la infrastructura majoră de transport

Pentru evaluarea accesibilității la infrastructura majoră de transport s-a avut în vedere prezența pe teritoriul comunei a unor categorii majore de transport de categorii, condiție esențială pentru ca un teritoriu să poată fi inclus în activitatea turistică.

Din cele 30 de puncte prin care s-a evaluat importanța echipării tehnice pentru desfășurarea activității turistice, 16 au fost direcționate către criteriul accesibilității.

Din punct de vedere al accesibilității, putem spune că teritoriul comunei Pojorâta ocupă o poziție deosebit de favorabilă, fiind traversat de drumul național **DN 17 / E 576**, pe traseul Suceava - Vatra Dornei, drum ce reprezintă o importantă arteră a circulației de tranzit între regiunile Transilvania și Moldova.

De asemenea, comuna Pojorâta este traversată de **linia de cale ferată Suceava - Vatra Dornei**, cu bifurcare spre Fundu Moldovei.

Mai mult, comuna Pojorâta reprezintă un punct de plecare pentru trasee spre diferite obiective turistice. Astfel, satul Pojorâta pleacă traseele 5 și 6 spre Masivul Rarău, iar localitatea Valea Putnei este punct de plecare pentru traseele 17 și 19 spre Giumalău.

În urma evaluării accesibilității, comuna Pojorâta a obținut următorul punctaj:

	denumire	punctaj
Criteriu	Accesul direct la infrastructura majoră de transport	10
Indicatori	Port	0
	Aeroport național/internațional	0
	Acces la drum european (E)	5
	Acces la drum național/cale ferată (DN/CF)	5

Pentru accesul la drum național sau european și cale ferată s-au acordat 5 puncte din totalul de 16 deoarece comuna Pojorâta are acces la ambele modalități de transport.

D2. Infrastructură edilitară

Pentru infrastructura edilitară s-au acordat 9 puncte din totalul de 30, criteriile avute în vedere fiind alimentarea cu apă în sistem centralizat, canalizarea apelor uzate, alimentarea cu gaze naturale (în sistem centralizat).

În comuna Pojorâta nu există rețea de alimentare cu apă în sistem centralizat, nu există rețea de canalizare a apelor uzate, nu există aducătoare și rețea de distribuție a gazului metan. Cu toate acestea, **locuințele sunt modernizate în proporție de 90%**, beneficiind de **surse proprii de alimentare cu apă și canalizare de tip fosă septică**. În anumite zone ale comunei, cetățenii s-au grupat în micile rețele de aducătoare a apei, de exemplu pe Valea Pojorâței, Podirei, Pecițe, Cîrstea.

De asemenea, unele locuințe și toate pensiunile turistice și reședințele de vacanță din comuna Pojorâta beneficiază de centrale termice pe bază de lemn, folosite atât pentru încălzire cât și pentru furnizarea apei calde.

Concluzionând, punctajul pentru infrastructura edilitară este următorul:

	denumire	punctaj
Criteriu	Furnizarea de servicii publice de gospodărie comunală – infrastructură edilitară	5
Indicatori	Alimentarea cu apă, canalizarea apelor uzate și pluviale	3
	Alimentarea cu gaze naturale	2

Infrastructura edilitară din comuna Pojorâta a fost evaluată cu un punctaj de 5 puncte din 9 puncte posibile. Chiar dacă în comună nu există rețele centralizate de alimentare cu apă, canalizare și alimentare cu gaze naturale, s-au acordat totuși 3 puncte pentru alimentarea cu apă și canalizare dat fiind procentul mare al locuințelor care de în astfel de utilități, chiar dacă în regim propriu, și 2 puncte pentru faptul că pensiunile, reședințele de vacanță și unele locuințe de în centrale termice, care funcționează pe bază de lemn, o resursă mai accesibilă pentru locuitori decât gazul metan.

D3. Infrastructură de telecomunicații

Furnizarea serviciilor de comunicații electronice a fost notată cu 5 puncte din totalul de 30. Acestea au fost acordate pentru unitățile administrativ teritoriale în care poate fi accesată rețeaua GSM.

În comuna Pojorâta, în afara rețelei de telefonie fixă RomTelecom, există acces la rețelele de telefonie mobilă Orange, Vodafone, Cosmote. Semnalul este puternic în centrul de comună, în general în spațiile deschise, însă cu cât se intră mai mult pe ramificațiile de pe văile apelor, în interiorul ariei montane, semnalul GSM devine tot mai slab, până la dispariție. Pe lângă acces la telefonia Mobilă, comuna dispune și de acces la Internet prin Romtelecom, atât la instalațiile publice. Primărie, coală cât și la pensiunile locuințelor populației.

	denumire	punctaj
Criteriu	Furnizarea serviciilor de comunicații electronice – infrastructura de telecomunicații	5
Indicatori	Acoperirea GSM/telefonie la punct fix	5

Totalizând toate criteriile de evaluare pentru infrastructura tehnic de care beneficiază comuna Pojorâta, rezultă următorul punctaj:

	denumire	punctaj
Criteriu	INFRASTRUCTURA TEHNICĂ	20
Indicatori	Accesul rapid la infrastructura major de transport	10
	Infrastructura edilitar	5
	Infrastructura de telecomunicații	5

În total, în urma **evaluării infrastructurii tehnice** a comunei Pojorâta a rezultat un punctaj de **20 de puncte** din 30 de puncte posibile. Este o valoare care reprezintă **66,6%** din punctajul maxim care poate fi obținut, comuna Pojorâta fiind **deficitară din punct de vedere al infrastructurii edilitare**, care, în prezent, nu există (ne referim la infrastructura în sistem centralizat).

Concluzii

Evaluarea potențialului turistic al comunei Pojorâta a avut în vedere pe de o parte resursele turistice naturale și antropice, pe de altă parte infrastructura tehnică și infrastructura specific turistică. Comuna Pojorâta a obținut în final un total de 57,5 puncte, din cele 100 de puncte, reprezentând punctajul maxim. Pe criterii, punctajele acordate sunt următoarele:

	denumire	punctaj obținut - comuna Pojorâta	PUNCTAJ MAXIM
Criteriu	RESURSE TURISTICE NATURALE	15	25
Indicatori	Cadrul natural	9,75	10
	Factori naturali terapeutici	1	10
	Arii protejate	4,25	5
Criteriu	RESURSE TURISTICE ANTROPICE	18	25
Indicatori	Monumente istorice de interes național	1	8
	Muzee și colecții publice	1	9
	Art și tradiție populară	8	8/4
	Instituții de spectacole și concerte	5	8/4
	Manifestări culturale repetabile	3	0/4
Criteriu	INFRASTRUCTURĂ SPECIFIC TURISTICĂ	5,5	20
Indicatori	Unități specific turistice	4,5	7
	Instalații de tratament	0	5
	Săli de conferință, centre	0	6

	denumire	punctaj obținut - comuna Pojorâta	PUNCTAJ MAXIM
	expozi ionale		
	Pârții de schi, instala ii de transport pe cablu	0.5	1
	Alte instala ii de agrement	0,5	1
Criteriu	INFRASTRUCTURA TEHNICĂ	20	30
Indicatori	Accesul rapid la infrastructura major de transport	10	16
	Infrastructura edilitar	5	9
	Infrstructura de telecomunica ii	5	5
TOTAL		58,5	100

Cel mai mic punctaj raportat la punctajul maxim s-a ob inut pentru infrastructura specific turistic , care este reprezentat doar de c tre unit ile de cazare a turi tilor i cele 2 pârtii de schi i s niu , în comuna lipsind alte dot ri care s stimuleze sturismul i care s contribuie la men inerea pe o perioad cât mai îndelungat a turi tilor în comuna Pojorâta. De asemenea, comuna pierde mult i la capitolul echipare edilitar , dat fiind inexisten a re elelor de alimentare cu ap în sistem centralizat, a sistemului de canalizare, a aliment rii cu gaze naturale.

În ceea ce prive te resursele turistice, se mai poate interveni în sensul sporirii poten ialului turistic de origine antropic prin accentuarea unor tr s turi specific bucovinene, organizarea unui muzeu specific zonei Bucovinei, înscrierea monumentelor locale pe Lista Monumentelor Istorice a jude ului Suceava, etc..

Propunerile pentru dezvoltarea turismului vor fi prezentate pe larg în capitolul %Dezvoltarea activit ilor economico . sociale+.

Analiza SWOT pe domenii de activitate economică

sectorul primar	
AGRICULTURA	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- prezen a unor suprafe e întinse de p uni i fâne e - 97% din suprafa a total a terenului agricol;	- suprafa a redus a terenului arabil,
- poten ial ridicat pentru cre terea bovinelor;	- fertilitatea sc zut a solurilor i condi iile climatice permit practicarea unei agriculturi în care domin cartoful,
- prezen a asocia iilor de cre tere a bovinelor;	- cultura plantelor are caracter subzisten ial, produc ia fiind destinat autoconsumului;
- aten ia acordat amelior rii raselor de bovine prin utilizarea sistemului îns mân rilor artificiale,	- degradarea punctual a p unilor prin ravenare;
- cre terea produc iei zootehnice;	- mijloacele mecanizate existente sunt insuficiente în raport cu suprafa a agricol ;
- cre terea bovinelor în sistem tradi ional, extensiv, permite ob inerea unor produse ecologice;	- renun area la culturile de in;
- prezen a dispensarului veterinar;	- degradarea stratului vegetal ierbos al

	p unilor determină declanșarea proceselor de versant;
- creșterea numărului de bovine și porcine;	- nu există o politică sistematică de recalificare și specializare pentru o agricultură performantă;
- potențial melifer ridicat și practicarea apiculturii;	- lipsa calificării și instruirii agricultorilor;
- acordarea de subvenții pentru lapte, animale de ras și teren;	- produsele agricole au un preț mic;
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
- dezvoltarea programelor de înființare de noi asociații agricole, viabile din punct de vedere economic, precum și dezvoltarea celor existente;	- degradarea solurilor care diminuează fertilitatea și rata de regenerare,
- instruirea fermierilor prin forme de pregătire continuă;	- degradarea pământurilor datorită pământului excesiv și împduririi naturale;
- posibilitatea de accesare de fonduri structurale ale Fondului European Agricol pentru finanțarea agriculturii și dezvoltării rurale;	- rezistența la schimbare și mentalitățile învechite;
- perspectivă pentru dezvoltarea sectorului agricol, cu accent pe dezvoltarea de produse biologice sau organice, conform cerințelor Uniunii Europene;	- cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din Fondurile Structurale FEADR,
- managementul terenului agricol;	- riscul depășirii capacității de suport a pământurilor în condițiile creșterii numărului de animale;
- acordarea de fonduri pentru zonele montane defavorizate, finanțate prin Planul Național de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013;	- concurența produselor agricole din import;
SILVICULTURA	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- fondul forestier este dominant în ceea ce privește suprafața ocupată - 74,3% din suprafața totală a comunei;	- defrișări și despăduriri provocate de doborâturile de vânt;
- compoziția calitativă superioară a fondului silvic - arborete pure de molid;	- tăierea pământurilor aflate în proprietate privată;
- prezența pepinierei silvice Pojorâta;	- tăierea pământurilor în favoarea extinderii construcțiilor;
- fond cinegetic valoros (urs, mistre, câprior, cerb);	
- colectarea, conservarea și comercializarea fructelor de pădure și a ciupercilor comestibile;	
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
- posibilitatea elaborării de proiecte pentru accesarea de fonduri structurale pentru programe de reîmpdurire;	- riscul producerii de noi doborâturi de vânt;

- promovarea politicilor de împdurire;	- ciclul lung bani . marf . bani;
- material biologic performant pus la dispoziție prin programe de împdurire,	- politici ambigui la nivel local;
PISCICULTURA	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- ape curate, favorabile din punct de vedere calitativ pentru fauna ihtiologic ;	
- dezvoltarea activităților de piscicultură specializată pe creșterea peștelui, atât în cadrul Ocolului Silvic cât și de către persoane juridice;	
- creșterea de puieți de pește pentru popularea apelor de munte;	
OPORTUNITĂȚI	RISURI
- promovarea peștelui ca produs turistic tradițional al comunei Pojorâta;	- dezvoltarea turismului și popularea văilor poate genera poluarea apelor pârâielor;
- perspectivă bună a pieței pentru produsele piscicole;	- posibilitatea răspândirii unor boli specifice populațiilor din bazinele piscicole și afectarea faunei piscicole silitice în lipsa unui management adecvat al exploatarea piscicole;
- realizarea de proiecte pentru obținerea de fonduri structurale din Fondul European pentru Pescuit;	- cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din Fondurile Structurale;
INDUSTRIA EXTRACTIVĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- existența resurselor de gresie silicioasă, conglomerate silicioase, calcare dolomitice;	- exploatarea rocilor utile generează degradarea versanților;
OPORTUNITĂȚI	RISURI
- abordarea unor tehnologii ecologice de exploatarea rocilor utile,	- perpetuarea aceluiași tip de exploatare va determina deteriorarea în continuare a mediului cu reducerea posibilităților de regenerare ecologică ;
- reconstrucția ecologică a terenurilor degradate prin exploatare;	
INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- industria de lemn 20% din totalul activităților economice din comuna Pojorâta;	- realizarea de produse cu grad redus de finisare, respectiv cu valoare adăugată mică în vederea prelucrării lemnului;
- sectorul industrial s-a dezvoltat pe baza resurselor locale: lemn, piatră, produse obținute din creșterea animalelor (lapte);	- insuficiența capitalului autohton;
- existența forței de muncă locale calificate în prelucrarea lemnului;	- implementarea slabă a sistemului de asigurare a calității producției și produselor,
- existența pieței de desfacere pentru	- resursele financiare provenind din străinătate

produsele realizate pe plan local;	nu sunt destinate investițiilor în activități de producție;
- s-au pus în practică proiecte de investiții prin fonduri SAPARD (societate de recoltare-conservare-comercializare fructe de pădure) și investiții cu capital străin (prelucrarea lemnului . Maderas de Bucovina);	- migrația forței de muncă calificate în exteriorul comunei (în alte județe, în străinătate);
- introducerea comunei Pojorâta în cadrul zonei defavorizate Bucovina . acordarea de facilități fiscale potențialilor investitori;	
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
- achiziționarea unor tehnologii mai performante și mai ecologice;	- invadarea pieței cu produse din import;
- programe de finanțare pentru activități de producție;	- dezvoltarea mai rapidă a unor industrii similare în satele învecinate);
- orientarea băncilor în vederea sprijinirii înființării și dezvoltării sectorului IMM prin diversificarea serviciilor bancare;	- efecte negative asupra factorilor de mediu datorită poluării industriale (poluare chimică , poluare fonică) ,
- prezența materiilor prime locale în cazul unor ramuri industriale . industria alimentară , industria de prelucrare a lemnului;	- menținerea unei capacități sczute de adaptare a sistemelor de producție la cerințele economiei de piață ;
CONSTRUCȚII	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- sectorul construcțiilor deține 12% din totalul activităților economice din comuna Pojorâta;	- multe dintre construcțiile noi sunt amplasate necorespunzător, deseori prea aproape de albia apelor . pericol de inundații la viituri;
- construcțiile de înălțime importante în sectorul privat,	- unele construcții sunt amplasate la înălțime, cu drumuri de acces și versanți neconsolidați . pericol de alunecări ale versanților;
- creșterea resurselor financiare destinate construcțiilor datorită veniturilor din străinătate;	- creșterea suprafeței construite se face uneori prin defrierea pădurii;
- fondul locativ al comunei este de calitate superioară ;	-
- o adevărată explozie în ceea ce privește construcțiile rezidențiale de vacanță și pensiunilor turistice;	
- construcțiile noi se încadrează în specificul arhitectonic al comunei;	
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
- generare de noi locuri de muncă ,	- insuficiența personalului calificat în construcții;
- acces la materiale și tehnici moderne, mai eficiente;	- riscul construirii haotice, fără a respecta sistematizarea și amenajarea teritorială ;
- sistematizarea teritorială a localităților comunei,	- producerea de noi doborâturi de vânt poate provoca daune construcțiilor din vecinătate pădurii;

- alocare de fonduri sociale și pentru tineri;	
SERVICIILE	
PUNCTE TARI	PUNTE SLABE
- sectorul prestării serviciilor este bine reprezentat, foarte dinamic, reprezentând aprox. 60% din totalul activităților desfășurate în comuna Pojorâta;	- sectorul serviciilor bancare este insuficient dezvoltat în comuna Pojorâta;
- cele mai dezvoltate subsectoare ale serviciilor sunt <i>serviciile hoteluri și alimentație publică</i> —29% din totalul activităților și <i>serviciile comerciale</i> —23% din totalul activităților;	- o parte din servicii nu sunt contentizate ca necesitate și utilitate;
- diversitatea și amploarea serviciilor prestate conferă comunei Pojorâta un caracter urban din punct de vedere economic;	- este necesară o mai mare coordonare între cererea și oferta de servicii prestate;
- existența serviciilor pentru întreprinderi . transporturi rutiere de marfuri . 8% din totalul activităților;	- preferința antreprenoriatului pentru activitățile de comercializare a bunurilor;
	- locurile de muncă din comerț au un nivel redus de salarizare;
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
- dezvoltarea serviciilor din domeniul protecției mediului (ecologice);	- pragul de rentabilitate nu poate fi atins rapid;
- organizarea și modernizarea spațiilor comerciale pentru respectarea standardelor actuale de siguranță și igienă ;	- creșterea numărului de unități care comercializează bunuri stimulează un consum nefundamentat, pe fondul scăderii puterii de cumpărare a populației,
- dezvoltarea serviciilor de informare turistică ;	- susținere disproporționată în raport cu oportunitățile și cererea;
- dezvoltarea serviciilor în domeniul bancar (ATM-uri);	- gestionarea necorespunzătoare a ambalajelor din activități comerciale;
- dezvoltarea serviciilor în domeniul agrementului și alimentației publice;	- exigențele tot mai ridicate ale consumatorilor;
- dezvoltarea serviciilor de telecomunicații;	
ÎNVĂȚĂMÂNT	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- sistem educativ integrat;	- reducerea populației colare și, prin urmare, a numărului de elevi înscriși în învățământ;
- frecvența colară ridicată ;	- mobilitatea mare a cadrelor didactice, care perturbă continuitatea în procesul de învățământ;
- colectiv didactic profesionist, calificat 100%;	- spații colare . săli de clasă și laboratoare . insuficient dotate;
- spații colare suficiente;	- mijloacele moderne de informare și educare

	sunt slab reprezentate;
- introducerea alimentării cu apă în coala cu clasele I - IV din centrul satului Pojorâta și derularea unui proiect de alimentare cu apă a colii cu clasele V - VIII Pojorâta;	- conservatorism și rigiditate a mentalității și modulului de gândire și acțiune a unora dintre cadrele didactice;
- promovabilitate de 96% la sfârșitul anului școlar 2005-2006;	- lipsa unei săli de sport în comun ;
- promovabilitate de 72,5% la testele naționale;	- implicarea insuficientă a cadrelor didactice în activitățile culturale și artistice;
- existența unui cadru didactic cooptat ca agent de mediu;	- adulții nu sunt integrați în sistemul de formare continuă ;
- conectarea colii cu clasele V-VIII la Internet;	- nu există alte surse de finanțare a unităților școlare decât fondurile bugetare;
- existența unui mic parc de joacă pentru copii în centrul satului Pojorâta;	- nici una din colile cu clasele I - IV nu deține sală /teren de sport și nici bibliotecă școlară ;
	- oferta redusă de activități școlare extracurriculare;
	- migrarea tineretului instruit către alte orașe
	- necorelarea procesului de instruire cu cerințele pieței forței de muncă ;
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
- realizarea de proiecte pentru finanțarea unităților școlare din fonduri europene (finanțarea lucrărilor de alimentare cu apă, de realizare a unei săli de sport, etc);	- instabilitatea legislației din domeniul învățământului;
- posibilitatea accesării Fondurilor structurale pentru activități de formare/dotare cu aparatură IT a unităților școlare;	- viteza de adaptare redusă, ceea ce conduce la apariția generațiilor de sacrificiu;
- nevoia de competențe profesionale în conformitate cu cerințele economiei actuale;	- lipsa experienței în accesarea și derularea Fondurilor structurale;
- deschiderea unei coli de Arte și Meserii în conformitate cu potențialul economic al comunei (prelucrarea lemnului, construcții, turism și alimentație publică);	- oferta redusă a locurilor de muncă ;
- organizarea în cadrul colilor de ateliere meșteșugărești și cercuri culturale artistice;	- lipsa colaborării între agenții economici și unitățile de învățământ;
- necesitatea consilierii copiilor ai căror părinți sunt plecați pentru muncă în străinătate;	
- elaborarea Planului Regional de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic Nord - Est 2006 - 2013.	

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ**PUNCTE TARI**

- prezența a dispensarului medical în satul Pojorâta și a unui punct sanitar în satul Valea Putnei;
- personal medical calificat;
- apropierea de serviciile medicale specializate din orașul Câmpulung Moldovenesc;
- acordarea de ajutoare sociale persoanelor cu probleme financiare;
- ponderea populației cu nevoi de asistență este mică;
- personal specializat pentru asistență socială;
- prezența pe teritoriul comunei a Centrului de Asistență și Îngrijire Pojorâta;

PUNCTE SLABE

- subfinanțarea unităților medicale - buget insuficient;
- frecvența medicilor de familie este sporadică, și adesea în ultimul moment;
- personal insuficient;
- fonduri bugetare insuficiente acordate unităților medicale;
- sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă;
- societatea civilă insuficient implicată în acțiunile de asistență socială;
- personal calificat insuficient care lucrează în serviciile de asistență socială;
- număr mic de specialiști care lucrează în serviciile sociale;

OPORTUNITĂȚI

- privatizarea sistemului de sănătate;
- aplicarea programului național de evaluare a stării de sănătate a populației;
- posibilitatea accesării de fonduri structurale destinate dezvoltării sectorului social prin Fondul Social European;
- cadru legislativ care stimulează implicarea sectorului privat în furnizarea de servicii sociale;
- creșterea accesului populației vârstnice din comună la servicii medicale diversificate (inclusiv la medicamentele din ambulatoriu pentru boli cronice);
- creșterea ponderii cheltuielilor publice pentru sănătatea populației de vârstă a treia;
- promovarea unui stil de viață sănătos, a unei nutriții echilibrate, de combatere a sedentarismului și stresului, precum și a consumului de tutun și alcool.

RISCURI

- lipsa experienței în accesarea și derularea Fondurilor structurale destinate domeniului social;
- creșterea ponderii populației vârstnice din comună va crește presiunea asupra unităților medicale locale;

TRANSPORTURILE**PUNCTE TARI**

- grad ridicat de accesibilitate rutieră;

PUNCTE FORTE

- starea proastă a carosabilului pe DN 17/E

comuna fiind traversat de DN 17/E 576,	576, a c rui capacitate de preluare a traficului este dep it ;
- transportul public de c l tori este asigurat de curse maxi+taxi pe direc ia Vatra Dornei . Câmpulung Moldovenesc, asigurând un trafic fluent, la intervale scurte de timp,	- drumul jude ean DJ 175B necesit lucr ri de modernizare i reabilitare a carosabilului care, în prezent, este pietruit,
- acces la transportul feroviar, cu sta ii în ambele sate ale comunei Pojorâta;	- pe drumurile s te ti îmbr c mintea rutier lipse te sau este puternic deteriorat ,
- desf urarea a 2 proiecte SAPARD pentru reabilitarea unor proiecte de drum comunal;	- pentru drumurile s te ti se constat absen a rigolelor de preluare a apelor pluviale i din topirea z pezilor de pe platforma drumului;
- prezen a pe teritoriul comunei a unit ilor de modernizare i reabilitare a drumurilor;	- drumurile devin impracticabile în timpul iernii;
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
- realizarea de proiecte pentru reabilitarea i modernizarea c ilor rutiere;	- deteriorarea drumurilor datorit traficului greu;
- construirea de poduri i pode e;	- cre terea num rului mijloacelor de transport rutier va conduce la perturbarea i îngreunarea traficului auto;
- modernizarea infrastructurii rutiere prin fonduri structurale locale prin Programul Opera ional Sectorial . Transport;	- cuno tin e insuficiente legate de elaborarea i administrarea proiectelor finan ate din Fondurile Structurale pentru proiecte de infrastructur .
	- poluarea mediului datorit noxelor emise de autoturisme;
CULTURĂ, TRADIȚIE, MEȘTEȘUGURI	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- dot ri pentru activit i culturale (c mine culturale, local pentru activit i culturale artistice);	- fondurile alocate pentru cultur sunt nesemnificative;
- p strarea me te ugurilor i artei populare: prelucrarea artistic a lemnului, prelucrarea pieilor, esutul i cusutul costumelor populare, încondeierea ou lor de Pa te,	- migrarea tinerilor spre zonele urbane/munca în alte ri pericliteaz continuitatea practic rii me te ugurilor i transmiterea de la o genera ie la alta;
- p strarea elementelor de arhitectur popular . case cu decora iuni de lemn;	- impact redus al culturii în sistemul de înv mânt;
- p strarea portului popular bucovinean;	- valoarea me te ugurilor populare nu mai este recunoscut ;
- gastronomie tradi ional cu valorificarea produselor alimentare locale (p str v, produse lactate);	
- prezen a ansamblului folcloric Piatra Str jii Pojorâta;	
- organizarea de evenimente cultural . artistice . %Comori de suflet românesc%	

OPORTUNITĂȚI	RISCURI
- organizarea unor tabere de creație pentru copii;	- expunerea la kich;
- revitalizarea meșteugurilor și a tradițiilor prin crearea în coli a unor ateliere meșteugărești;	- activitățile meșteugărești nu depășesc pragul de rentabilitate;
- crearea infrastructurii specifice serviciilor și programelor pentru tineret, destinate practicării meșteugurilor;	- activitatea culturală redusă poate duce la scăderea participării populației orasului la viața socială;
- stimularea accesului tinerilor la activități economice și sociale în zona natală, prin informarea în legătură cu posibilitățile de finanțare a programelor culturale;	- pierderea autenticității datorită influențelor extrinsecare (mass media, Internet, turism).
TURISMUL	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- cadru natural montan, peisaj pitoresc, forme spectaculoase de relief, vegetație forestieră de rășinoase;	- absența unor obiective culturale și istorice de valoare națională;
- fond cinegetic valoros și turismul de vânatoare;	- infrastructura rutieră deficitară, care necesită modernizare și reabilitare;
- prezența faunei piscicole în care se remarcă păstrăvul;	- lipsa unui punct de promovare și informare turistică;
- bioclimat tonic și stimulatив de munte;	- absența rețelelor centralizate de alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaz;
- prezența ariilor protejate: rezervația Forestieră codrul secular Giumalău și rezervația paleontologică "Stratele cu Aptychus Pojorâța";	- infrastructura specifică turistică este deficitară (lipsește dotările publice pentru agrement, sport, etc);
- obiective turistice antropice: Furnalul de Var (înclinat) și Biserica Sf. Nicolae (7 turnuri);	- lipsa amenajărilor pentru camparea cu cortul,
- potențial etnografic (artă populară, meșteuguri, tradiții) de excepție;	- traseele montane ce pornesc din comuna Pojorâța necesită lucrări de refacere a indicatoarelor, a potecilor;
- situarea comunei în zona de tranzit Moldova - Transilvania asigură fluxuri turistice importante;	- nu se acordă atenție protejării mediului înconjurător (lipsește corpurile pentru depozitarea deeurilor, etc),
- accesibilitate rutieră și feroviară ridicată;	- rezervațiile naturale nu sunt promovate, nu sunt semnalizate corespunzător;
- servicii complete de cazare-masă - agrement oferite de pensiunile turistice;	- educația insuficientă în coli în domeniul turismului și protecției mediului,
- locuințe și pensiuni turistice modernizate, cu surse proprii de alimentare cu apă și încălzire centralizată;	- lipsa cursurilor de pregătire profesională în domeniul turismului;
- acces la Internet și telefonie mobilă;	
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
- posibilități de permanentizare a practicării turismului, indiferent de sezon;	- dezvoltarea nelimitată a turismului poate determina depășirea capacității de suport a

	ariei turistice a comunei;
- dezvoltarea turismului ecologic . arie montan , rezerva ii naturale;	- reducerea interesului pentru dezvoltarea me te ugurilor tradi ionale i pentru distribuirea produselor artisanale prin puncte specifice;
- dezvoltarea turismului de weekend, a turismului de odihn i recreere;	- poluarea mediului, în special a apelor i solului, datorit dezvolt rii turismului;
- practicarea turismului cinegetic i de pescuit sportiv;	- pierderea originalit ii i autenticit ii locuitorilor i vie ii rurale a comunei în urma interac iunii cu turi tii.
- cre terea calit ii serviciilor oferite turi tilor;	
- realizarea unor facilit i specifice turismului de tranzit: restaurant, motel, fast-food, café, parc ri, etc.	
- modernizarea i reabilitarea infrastructurii rutiere;	
- realizarea unei mini-pârții de schi i s nii;	
- promovarea unor proiecte turistice cu finan are extern .	

2.5. POPULAȚIA. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

Comuna Pojorâta este situat în partea de vest a jude ului Suceava, având în componenta satul cu acela i nume, ce îndepline te func ia de re edin de comun , precum si satul Valea Putnei.

Teritoriul acestei comune a fost populat înc din Paleolitic, dup cum indic uneltele din silex descoperite în Pe tera Albastr . Pojorâta este unul din cele 15 sate apar în toare de Ocolul Câmpulungului, republic r neasc men ionat de Dimitrie Cantemir în lucrarea sa *Descrierea Moldovei*. În urma ocup rii nordului Moldovei de c tre trupele austriece, în 1774, teritoriul a fost restructurat din punct de vedere administrativ, astfel încât Pojorâta apar inea de Câmpulung, dup cum atest un document din anul 1793.

Evolu ia popula iei a fost legat , în cadrul acestui teritoriu, atât de exploatarea resurselor locale, cât i de rela ia cu centrele de polarizare a for ei de munc , respectiv ora ul cel mai apropiat, Câmpulung Moldovenesc, comunele Sadova si Fundul Moldovei, precum si ora ul Vatra Dornei.

Studiul de fa urm re te identificarea particularit ilor demografice ale comunei Pojorâta, precum si eviden ierea disfunc ionalit ilor, în vederea stabilirii unei strategii eficiente de dezvoltare socio-economic .

S-au utilizat, la elaborarea studiului, datele statistice furnizate de Direc ia Jude ean de Statistic Suceava, precum si informa iile preluate din Planul Urbanistic General al comunei Pojorâta, Memoriul General, 1997.

2.5.1. Evoluția și densitatea populației

a) Evoluția populației

Evoluția în timp a populației comunei Pojorâta a fost legată de particularitățile dezvoltării socio-economice a zonei, fiind influențată și de factori de natură politică.

Astfel, exploatarea minierii deschise de către austriacul Anton Mauz la Pojorâta și Iacobeni, alături de fabricile de cherestea existente au asigurat locuri de muncă pentru populația din teritoriu. Evoluția demografică a fost, în aceste condiții, una foarte favorabilă, astfel încât efectivul s-a dublat practic într-un interval de 134 de ani, de la 520 de locuitori, când erau censemenți în 1774, ajungându-se la 1100 locuitori în anul 1908.

În continuare, locuitorii din Pojorâta s-au ocupat cu creșterea animalelor, exploatarea forestieră, exploatarea de piatră și minerit, diversificarea activităților contribuind la creșterea demografică, astfel că, la nivelul anului 1937 populația Pojorâtei ajunsese la 3286 persoane.

Satul Valea Putnei a luat ființă în anul 1783 pe terenul Fondului Bisericesc Ortodox Român ca sat component al Ocolului Câmpulung Moldovenesc, iar în anul 1908 era format din 335 persoane. Din anul 1952, satul face parte din comuna Pojorâta, ca sat aparținător.

Specificație	1992 (Nr. Persoane)	1996 Număr Persoane)	Dinamica 1996/1992 (%)	2002 (Nr. Persoane)	Dinamica 2002/1996 (%)	Dinamica 2002/1992 (%)
POPULAȚIA STABILĂ - TOTAL	3109	3130	1.00	3109	99.32	1
POJORĂTA	2751	2750	0.99	2745	99.81	0.99
VALEA PUTNEI	358	380	1.06	364	95.78	1.01

Sursa: Memoriu general comuna Pojorâta, 1997, Fișa localității, 2008

La recensământul din 2002, efectivul demografic al comunei Pojorâta era repartizat pe sate astfel: 2745 persoane în satul Pojorâta și 364 persoane în Valea Putnei. Comparativ cu recensământul precedent, deși populația totală a comunei s-a menținut la aceeași valoare, în ceea ce privește repartiția pe sate, s-au înregistrat totuși diferențe, respectiv în satul Pojorâta populația a scăzut cu 6 persoane, în timp ce în Valea Putnei a crescut cu 6 persoane.

Pentru a avea o idee mai completă asupra evoluției demografice în intervalul 1992-2002, am luat în considerare și datele înregistrate într-un an intermediar, respectiv 1996. Astfel, s-a constatat că în perioada 1992-1996 populația comunei a crescut cu 21 de persoane, creșterea înregistrată în satul Valea Putnei, în timp ce în satul Pojorâta efectivul s-a diminuat cu 1 persoană. Până în 2002, populația a continuat să scadă în ambele sate, mai pregnant în Valea Putnei.

Anul	1992	1996	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Populația (nr. persoane)	3109	3130	2958	3109	3124	3075	3052	3054

Sursa: Memoriu general comuna Pojorâta, 1997, Fișa localității, 2008

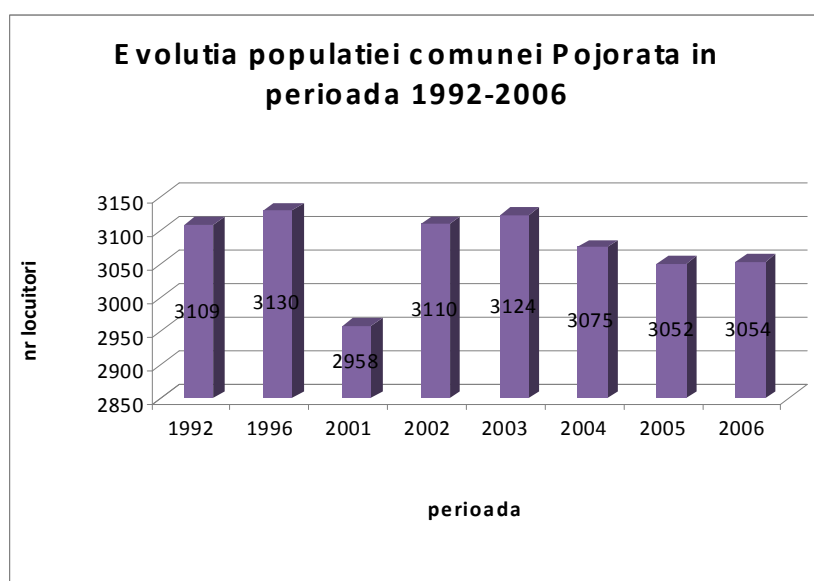
Reprezentarea tabelară și grafică indică faptul că populația comunei Pojorâta s-a menținut la valori foarte apropiate atât în perioada intercensitară, cât și ulterior, până în 2006.

La cele 2 recensăminte, 1992 și 2002, valoarea populației înregistrate a fost egală, respectiv de 3109 persoane. Între recensăminte, populația a avut o evoluție oscilantă. Până în 1996 a înregistrat o creștere ușoară, de 0,67% (21 persoane în cifre absolute), pentru că

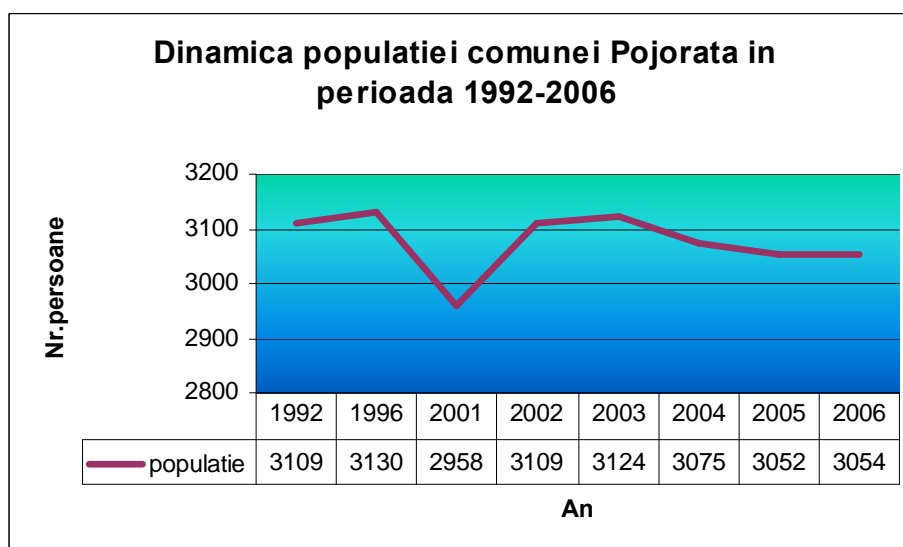
ulterior s-a sczut cu 5,49% pân în 2001 (172 persoane în cifre absolute). Într-un singur an populaia a crescut din nou semnificativ, cu 5,10% (151 persoane), tendin ascendent continuat i în anul urm tor, de i într-un ritm mai lent (0,48%, respectiv 15 persoane). În anul urm tor, tendin a s-a inversat, scderea înregistrat fiind de 1,56% (49 persoane), continuat i în anul 2005. În 2006, situaia s-a redresat pu în, efectivul crescând cu 2 persoane.

Per ansamblu, dinamica în intervalul analizat a fost una negativ , scderea fiind de -1,76%, în cifre absolute diferen a de efectiv fiind de 55 persoane.

Aceast evoluie global negativ poate fi explicat în principal prin modificarea comportamentului demografic în sensul diminu rii ratei natalit ii si a num rului de copii pe familie, dar si emigra iei interna ionale, în timp ce perioadele de cre tere se datoreaz în special întoarcerii în comun a unui num r de locuitori.

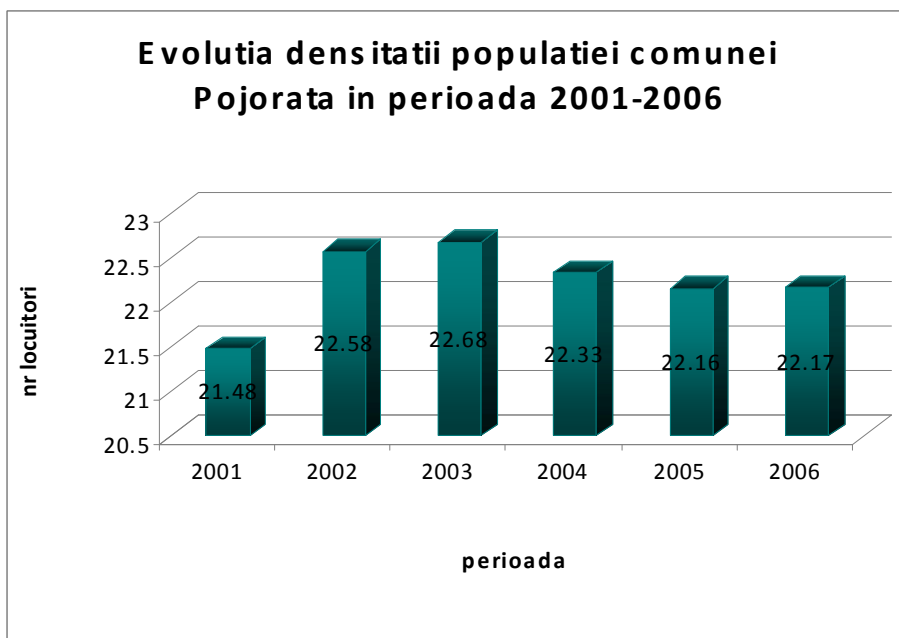
Sursa: Memoriu general comuna Pojorăta, 1997, Fisa localităii, 2008

Sursa: Memoriu general comuna Pojorăta, 1997, Fisa localităii, 2008

Densitatea populației

În perioada 2001-2006, densitatea populației comunei Pojorâta s-a situat la valori apropiate, între 21.57 loc/km² și 22.78 loc/km². Față de media pe județ, densitatea este foarte mică, fapt explicabil prin relieful comunei, fenomen tipic pentru o așezare rurală montană.

Sursa: DJS Suceava- Fișa localității com. Pojorâta, anul 2008

b) Structura populației

Structura pe grupe de vârstă și sexe a populației

La Recensământul Populației și Locuințelor din 2002, populația comunei Pojorâta era compusă din 3109 persoane, repartizate pe grupe de vârstă astfel:

GRUPA DE VÂRSTĂ	RPL 1992	RPL 2002
Populația stabilă – total	3109	3109
0-4 ani	221	175
5-9 ani	229	158
10-14 ani	199	222
15-19 ani	241	213
20-24 ani	266	195
25-29 ani	153	248
30-34 ani	200	288
35-39 ani	199	162
40-44 ani	206	190
45-49 ani	165	178
50-54 ani	203	210
55-59 ani	201	150
60-64 ani	201	189
65-69 ani	150	187
70-74 ani	88	152
>75 ani	187	192

Sursa: DJS Suceava- Fișa localității com. Pojorâta anul 2008

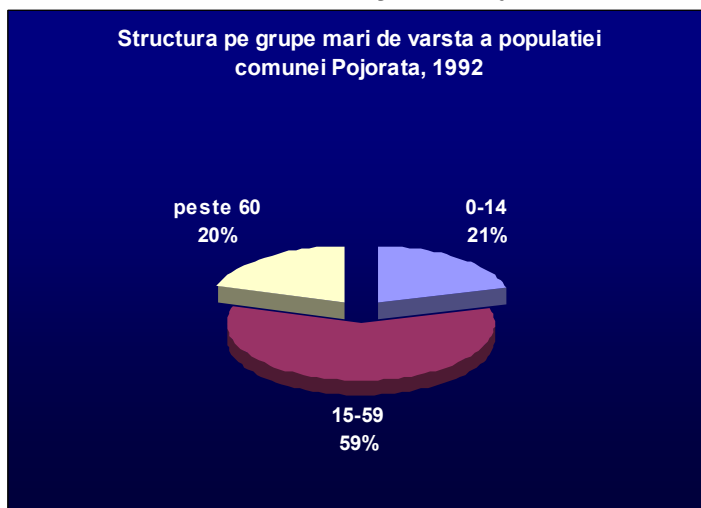
Analizând comparativ structura pe vârste a populației comunei Pojorâta la cele două recensăminte, constatăm că teritoriul se confruntă cu o îmbătrânire evidentă a populației, care s-a accentuat în intervalul intercensitar. Dacă în 1992, grupa tânără era mai numeroasă ca efectiv și ca pondere decât cea vârstnică, în 2002 raportul se inversase.

În relație cu structura pe grupe mari de vârstă se definește un indice de îmbătrânire a populației prin raportarea ponderii segmentului vârstnic la cea a tinerilor, valoarea sa exprimând sintetic gradul în care efectivul este supus procesului de îmbătrânire. La nivelul comunei Pojorâta indicele de îmbătrânire a populației a crescut, depășind valoarea unitară, ce reprezintă punctul critic de îmbătrânire a populației.

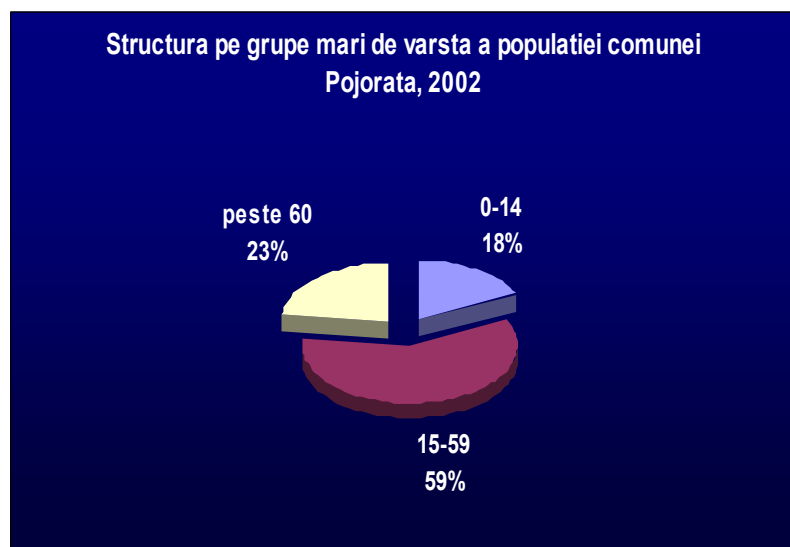
Cauza acestui fenomen rezidă nu doar în scăderea natalității, ci și în faptul că populația tânără, cu potențial fertil, migrează din localitate, în căutarea unui loc de muncă mai bun și implicit a unui nivel de trai superior.

An	0-14	15-59	peste 60	Indice de imbatranire
1992	649	1834	626	0.96
2002	555	1834	720	1.29

Sursa: DJS Suceava- Fișa localității com. Pojorâta anul 2008

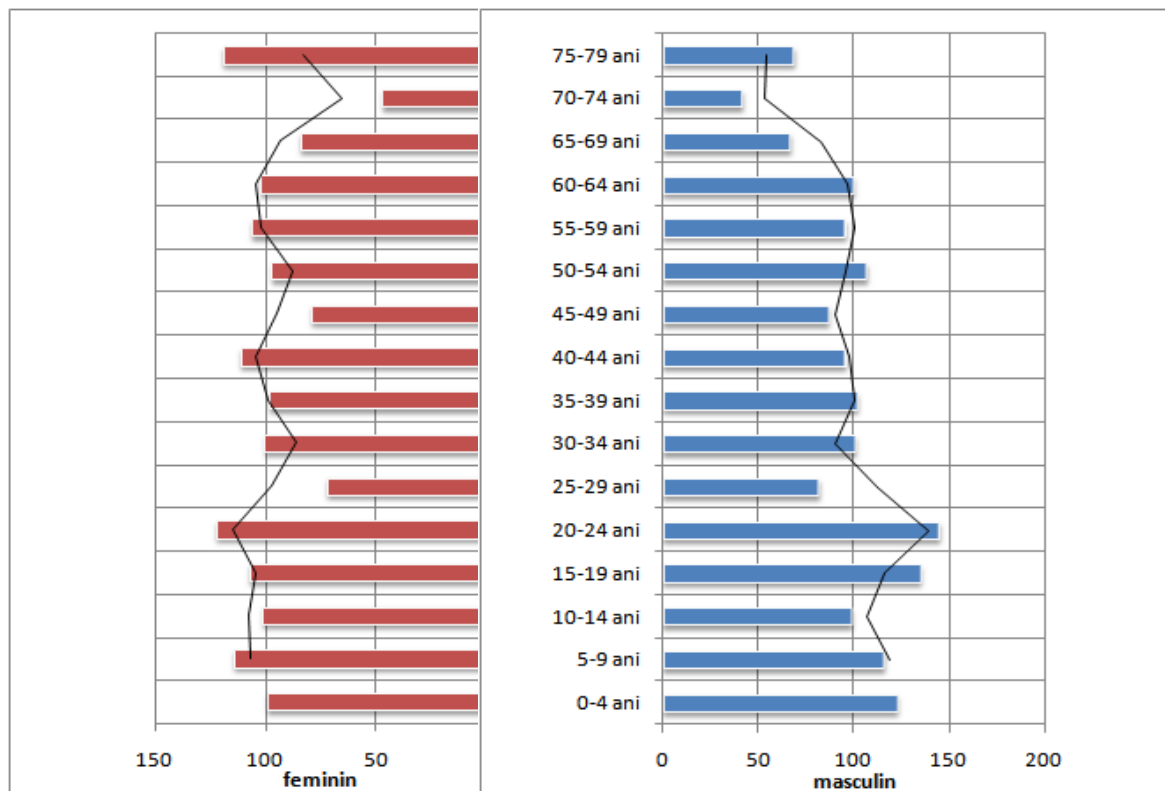

Sursa: DJS Suceava- Fișa localității com. Pojorâta, anul 2008

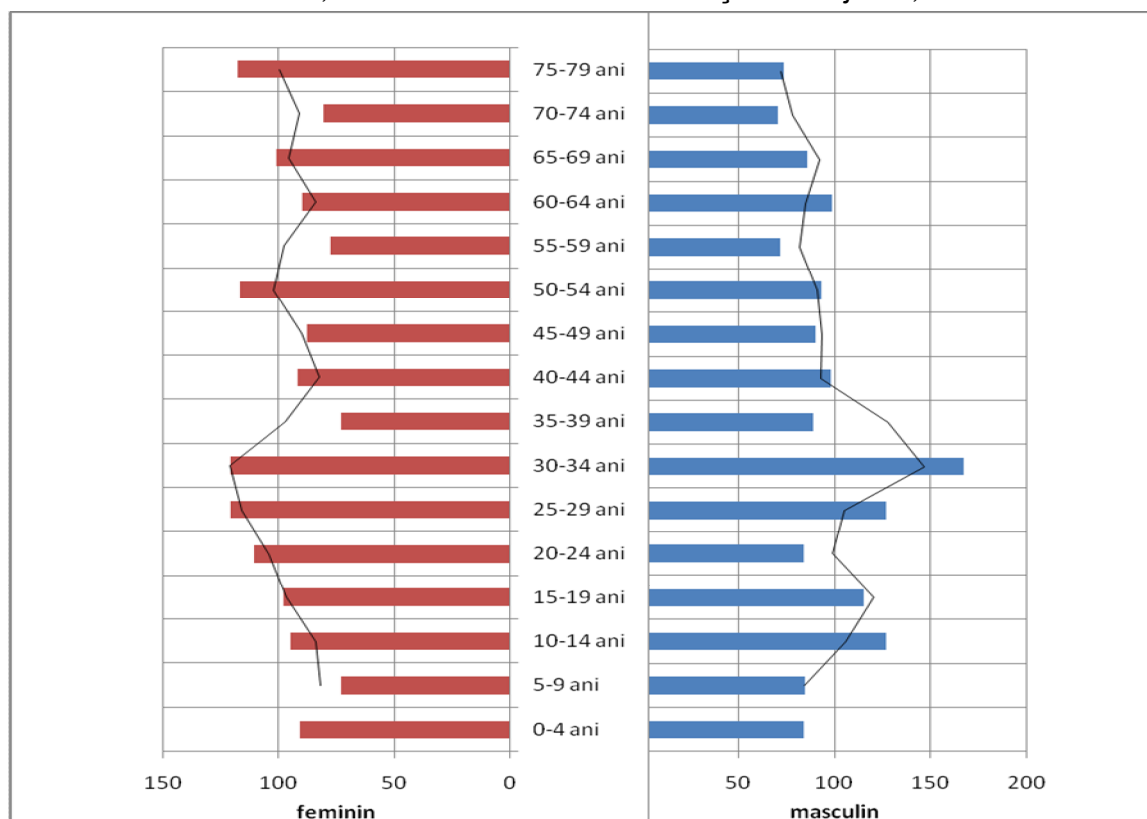

Sursa: DJS Suceava- Fișa localității com. Pojorâta, anul 2008

Piramida vârstelor pentru populația comunei Pojorâta, realizată pentru cele două recensăminte, redate mai jos, confirmă fenomenul acut de îmbătrânire a populației.

Sursa: RPL, 1992 DJS Suceava- Fisa localității com. Pojorâta, anul 2008

Sursa: RPL, 2002 DJS Suceava- Fisa localității com. Pojorâta, anul 2008

Analizând comparativ cele două piramide, remarcăm reducerea semnificativă a segmentelor populației tinere, respectiv 0 - 4 și 5-9 ani, concomitent cu creșterea segmentelor vârstnice, peste 65 de ani.

Segmentul cel mai numeros în 2002, cel de 30-34 ani, corespunde generației care era cea mai numeroasă și în 1992. Este generația născută în perioada următoare decretului privind interzicerea avortului. Ulterior, efectivul populațional s-a diminuat, ca urmare a plecării masive către mediul urban, în epoca industrializării.

În ansamblu, se poate afirma că grupa populației adulte este dominantă la nivel de comună, iar populația tânără (0-15 ani) are o pondere mai mică din total comparativ cu media judeeană în 2002, de cca.20%.

Problematic rămâne proporția persoanelor vârstnice, ce depășește media judeeană de cca.18%, dintre care o parte importantă peste 70 de ani, ceea ce pune importante probleme legate de asistența socială, sănătate, etc. Această populație este preponderent feminină și subsistă pe baza veniturilor din pensii și eventual a unor activități de mică industrie casnică și a muncilor agricole în gospodărie.

De remarcat este faptul că în privința repartiției pe sexe, la recensământul din 2002 populația dominantă era cea masculină, diferența fiind doar de 13 persoane. Dominanța masculină se evidențiază cel mai pregnant la nivelul grupei de 10-14 ani, precum și a celei de 30-34 ani. Populația feminină este mai numeroasă în special în cadrul grupelor vârstnice.

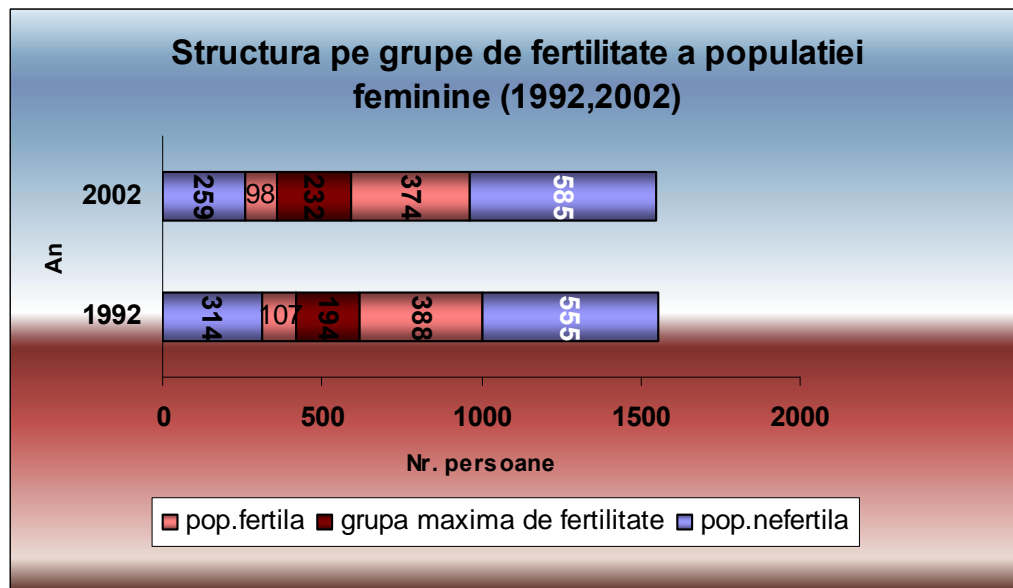
Indicele de masculinitate este de 87,5% pentru grupa tânără, 87,7% pentru grupa adultă, în timp ce pentru grupa vârstnică raportul se inversează, devenind de 118,18% în favoarea sexului feminin.

GRUPA DE VÂRSTĂ	RPL 1992			RPL 2002		
	Ambele sexe	Feminin	Masculin	Ambele sexe	Feminin	Masculin
Populația stabilă total	3109	1558	1551	3109	1548	1561
0-4 ani	221	99	122	175	91	84
5-9 ani	229	114	115	158	73	85
10-14 ani	199	101	98	222	95	127
15-19 ani	241	107	134	213	98	115
20-24 ani	266	122	144	195	111	84
25-29 ani	153	72	81	248	121	127
30-34 ani	200	100	100	288	121	167
35-39 ani	199	98	101	162	73	89
40-44 ani	206	111	95	190	92	98
45-49 ani	165	79	86	178	88	90
50-54 ani	203	97	106	210	117	93
55-59 ani	201	106	95	150	78	72
60-64 ani	201	102	99	189	90	99
65-69 ani	150	84	66	187	101	86
70-74 ani	88	47	41	152	81	71
>75 ani	187	119	68	192	118	74

Sursa: DJS Suceava- Fișa localității com. Pojorâta, anul 2008

În cadrul grupei adulte se remarcă sub aspect demografic, cu un rol activ în dinamica numerică a populației, subgrupa fertilă, respectiv populația feminină cu vârsta cuprinsă între 15 și 45-49 ani, capabilă de reproducere. În cadrul populației feminine, acest contingent de inea, la recensământul din 1992, o pondere de 44,2%, iar în 2002, 45,4%, în timp ce

segmentul de maxim fertilitate - cu vârsta cuprins între 20-29 ani . reprezenta la cele doua recens minte, 12,45% si respectiv 14,98% din popula ia feminin .

Sursa: DJS Suceava- Fisa localității com. Pojorâta anul 2008

An	Total	0-14 ani	14-19 ani	20-29 ani	30-49 ani	> 50ani
1992	1558	314	107	194	388	555
2002	1548	259	98	232	374	585

Sursa: DJS Suceava- Fisa localității com. Pojorâta anul 2008

De remarcat este faptul ca popula ia fertil cu vârsta cuprins între 14 i 19 ani a cunoscut o diminuare a ponderii între cele doua recens minte (de la 20% în 1992, până la 16,7% în 2002), procesul de modificare a comportamentului demografic afectând aadar negativ potențialul fertil al comunei. Comuna dispune totu i de un potențial fertil semnificativ.

Un aspect legat de structura pe grupe de vârste, cu implicații sociale importante îl constituie raportul de dependen demografic a popula iei tinere i a celei vârstnice față de popula ia adult /apt de munc .

Acest indicator oferă o imagine orientativ asupra presiunii pe care o exercită cele dou grupe de vârst în mod obișnuit inactive din punct de vedere economic asupra popula iei adulte/apte de munc .

Raportul de dependen demografic a popula iei cu vârsta de 0-14 ani era de 178,51\$ în 2002, în timp ce pentru popula ia vârstnică era de 231,58\$, rezultând prin însumare un raport total de dependen economic de 410,09\$ la nivel de comun .

În timp ce, pe de o parte, proporția de indivizi tineri reprezintă un avantaj din punct de vedere demografic i al perspectivelor de evoluție a resurselor umane, pe de alta, un raport de dependen demografic ridicat denot o sarcină socială crescută pentru popula ia activă din punct de vedere economic i potențial aducătoare de venit.

Structura etno-lingvistică și confesională a populației

Structura etno-lingvistică a popula iei comunei Pojorâta a diferit în timp, fiind influențată de situația socio-politică a teritoriului.

În afara de popula ia de naționalitate română , care a fost întotdeauna majoritară , un rol aparte în dezvoltarea comunei l-a jucat comunitatea germană colonizată aici. În timpul

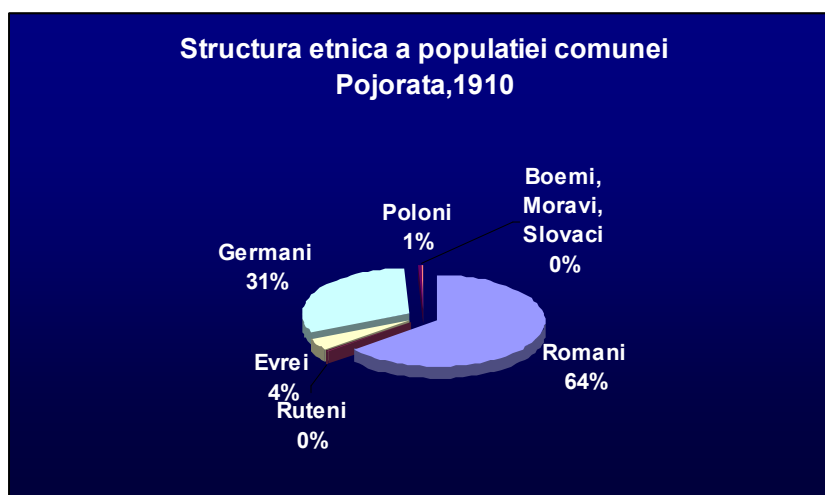
ocupa iei austriece, au fost adu i coloni ti din Styria, Boemia, Zipa si Grain, ce au întemeiat, pe raza localit ii, satul austriac Luisenthal. Comunitatea german avea un statut politic aparte, beneficiind de conducere i pecete proprie, i a avut o influen deosebit asupra dezvolt rii socio-economice a zonei. Au construit 2 biserici, una catolic si alta evanghelist , care mai func ioneaz i ast zi.

Astfel, dac in secolul XIX si la începutul secolului XX, popula ia de na ionalitate german colonizat pe teritoriul comunei in timpul domina iei austriece de inea o pondere important din total, aceasta a sc zut pe parcurs, ajungând la cifre foarte mici la ultimul recens mânt (22 persoane).

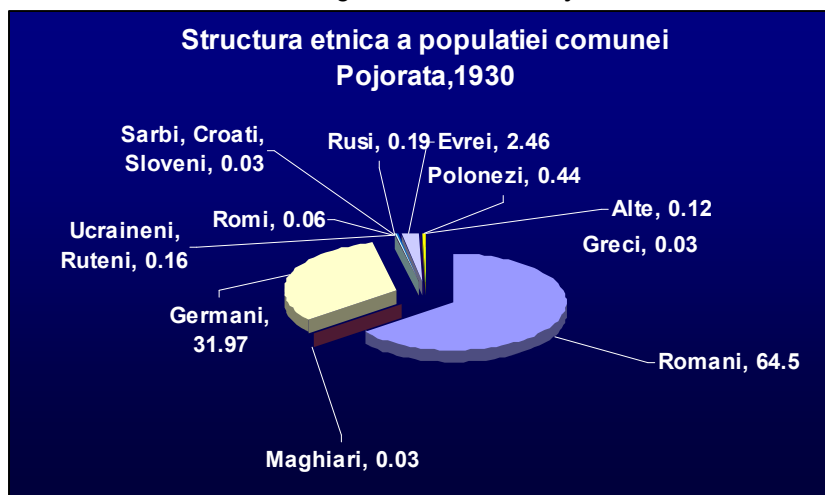
Analizând comparativ situa ia structurii etnice in diferi i ani din secolul XX si XXI, reprezentat grafic in cartodiagramele de mai jos, remarc m c , dac la începutul secolului XX popula ia comunei se prezenta ca un adev rat mozaic de na ionalit i, in timp ea s-a simplificat foarte mult, ajungând la o majoritate covâr itoare a popula iei de etnie român .

AN	POPULA IA STABILA	ROMÂN	RROM	GERMANA	MAGHIAR , UNGAR	UCRAINEAN	ALTE NA IONALIT I
1966	3626	3506		100	6	10	4
1992	3109	3042	17	43			7
1996	3130	3068	33	28	1		
2002	3109	3060	24	22			3

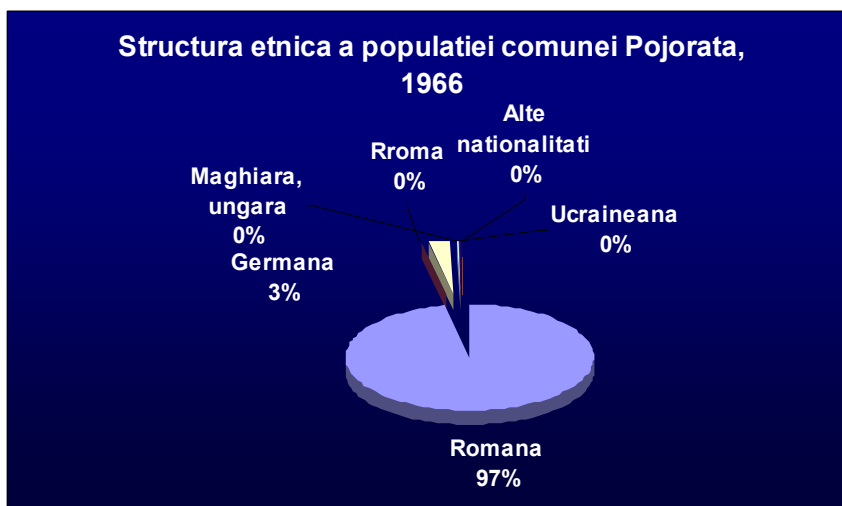
Sursa: Memoriu general comuna Pojorâta, 1997, DJS Suceava- Fisa localității com. Pojorâta anul 2008

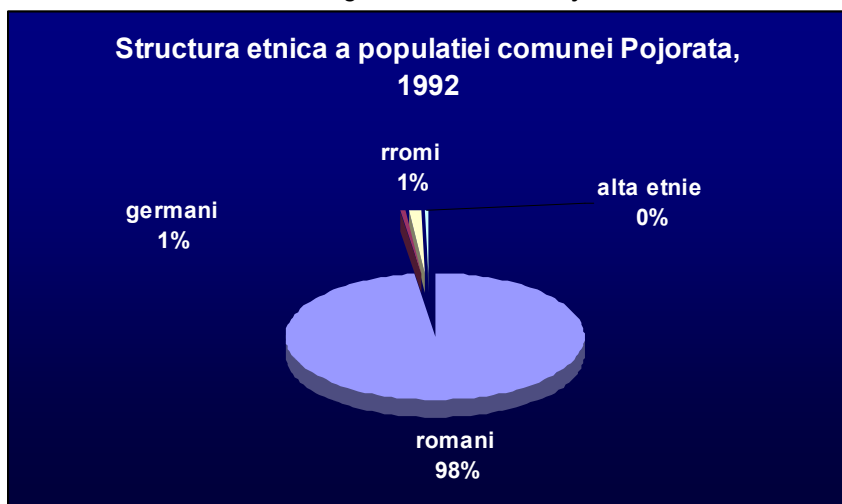
Sursa: Memoriu general comuna Pojorâta, 1997

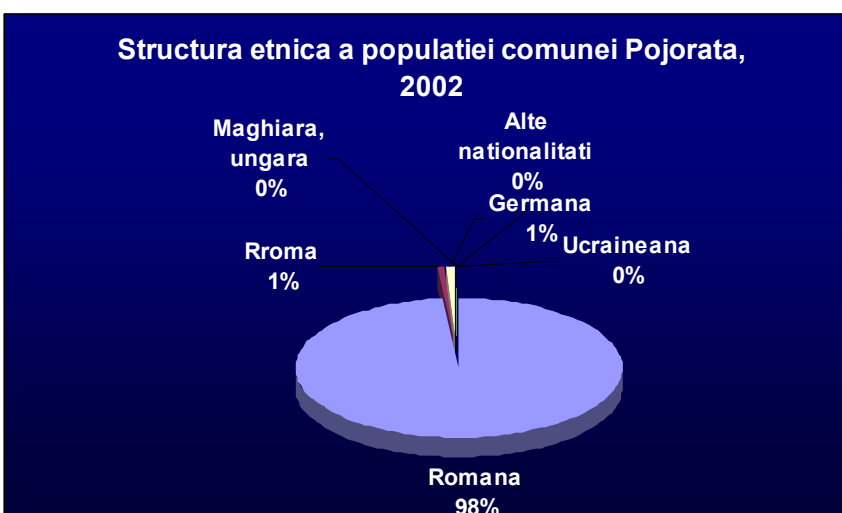
Sursa: Memoriu general comuna Pojorâta, 1997

Sursa: Memoriu general comuna Pojorăta, 1997

Sursa: DJS Suceava - Fisa localității com. Pojorăta anul 2008

Sursa: DJS Suceava - Fisa localității com. Pojorăta anul 2008

Comunitățile minoritare prezente în comună ca efect remanent al dominației habsburgice (boemi, moravi, slovaci, etc.) sau al opresiunii politice în anumite perioade istorice (cum este cazul evreilor și polonezilor refugiați în zonă în perioada 1939-1941)

datorit mi c rii antisemite hitleriste) s-au diminuat in timp pân la dispari ie, datorit migra iei i sc derii gradului de atractivitate a comunei.

Se remarc in schimb cre terea numeric i procentual a comunit ii rrome.

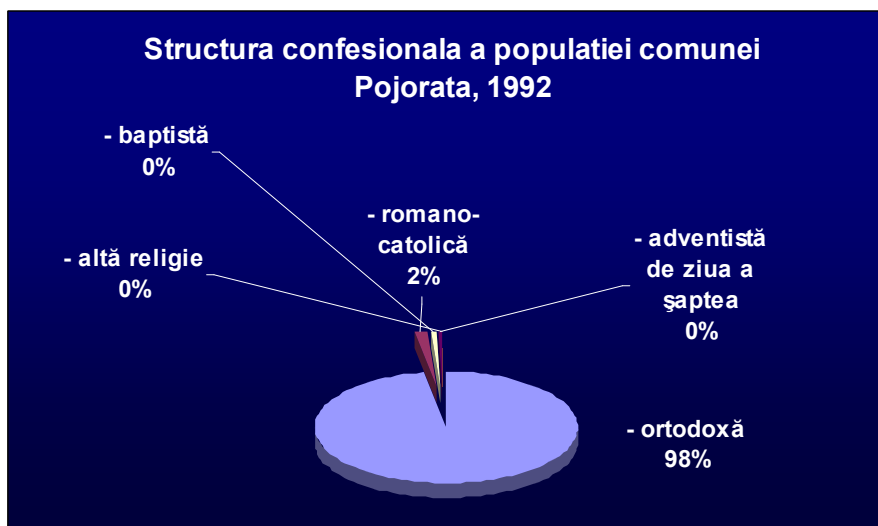
Structura confesională a popula iei se stabile te pe baza declar rii religiei practicate la recens mânt.

In comuna Pojorâta, structura confesional este in strânsa leg tur cu cea etnic si a evoluat in mod similar.

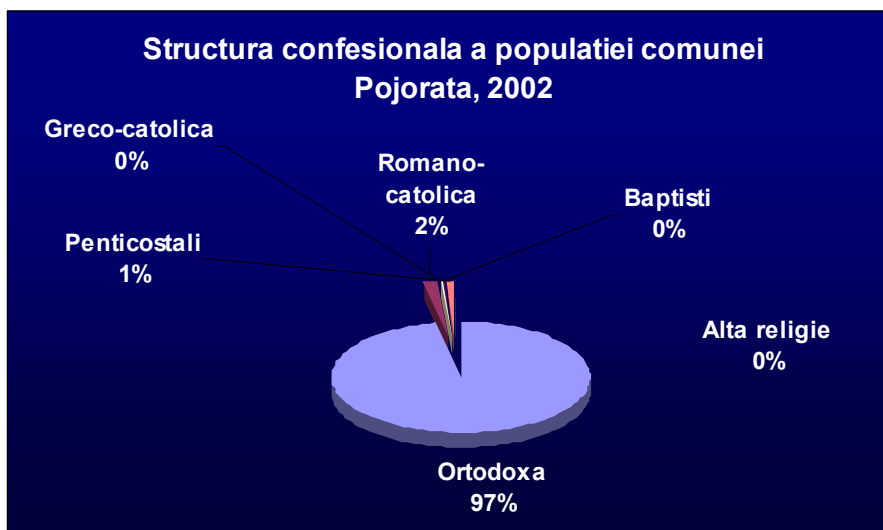
La recens mântul din 2002, comuna Pojorâta prezenta o majoritate confesional ortodox , atât la nivel de comun , cât i in cele dou sate componente. Romano-catolicii reprezint urm toarea etnie, ca si pondere la nivel de comun , fiind mai numero i in satul Valea . Putnei.

Confesiune	Comuna (%)	Pojorata (%)	Valea Putnei (%)
Ortodoc i	96.78	97.23	93.41
Romano-catolici	1.7	1.57	2.75
Greco-catolici	-	0.07	-
Evangelhici	-	0.04	-
Bapti ti	0.41	0.47	-
Penticostali	0.7	0.36	3.3
Adventi ti de Ziua a aptea	0.26	0.22	0.55
Nedeclara i		0.04	

Sursa: Memoriu general comuna Pojorâta, 1997

Sursa: DJS Suceava- Fisa localității com. Pojorâta anul 2008

Sursa: DJS Suceava- Fisa localității com. Pojorâta anul 2008

Confesiune	RPL 1992	RPL 2002
Total:	3109	3109
- ortodox	3012	3009
- romano-catolic	54	53
- baptist	15	13
- penticostal	*	22
- adventist de ziua a aptea	15	8
- alt religie	3	4

Sursa: DJS Suceava- Fisa localității com. Pojorâta anul 2008

Notă*: înlocuiește valorile ≤ 5 , care contravin confidențialității datelor

După cum indică reprezentarea grafică și cea tabelară, între cele două recensăminte a crescut numărul credincioșilor aparținând cultului penticostal, în timp ce restul confesiunilor au înregistrat diminuări ale efectivului de adepți.

În comună există 2 biserici ortodoxe (una în satul Pojorâta și una în Valea Putnei) și două schituri situate în teritoriul extravilan. De asemenea, pentru celelalte culte există 1 biserică catolică, 1 biserică protestantă și două case de rugăciune pentru penticostali.

Structura pe locuințe a populației

Analiza fondului locativ și a structurii populației în funcție de distribuția pe gospodării și dimensiunea gospodăriilor s-a bazat pe datele statistice de la recensământul din 2002 și cele furnizate de DJS Suceava în Fișa localității.

În intervalul considerat pentru analiză, 2001-2006, a crescut constant atât numărul locuințelor la nivelul comunei, cât și suprafața locuibilă. În 5 ani, s-au construit 59 de locuințe noi, iar suprafața locuibilă a crescut cu 3731 mp.

Creșterea numărului de gospodării are la bază în mod obișnuit fie formarea de noi familii prin căsătorie și desprinderea de gospodăria părinților, fie stabilirea în comun a unor persoane care se întorc în mediul rural sau provenind din alte comune.

Indicator	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Locuințe existente total	1069	1073	1079	1090	1112	1128
Suprafața locuibilă -total mp	52581	52839	53551	54168	55122	56312
Suprafața locuibilă pe locuitor mp	17.77	16.99	17.14	17.61	18.06	18.43

Sursa: DJS Suceava- Fișa localității com. Pojorâta anul 2008

specificatie	RPL 2002
Total locuințe – număr - comuna POJORĂȚA	1069
- sat POJORĂȚA	932
- sat VALEA PUTNEI	137

Sursa: Recensământul populației și locuințelor, 2002

Distribuția populației pe gospodării evidențiază o creștere a numărului gospodăriilor unifamiliale sau alcătuite dintr-un număr mai redus de persoane, pe de o parte datorită scăderii natalității și implicit a numărului mediu de copii pe familie, iar pe de altă parte îmbătrânirii populației și mobilității persoanelor, în special a unei părți a efectivului tânăr, care migrează pentru muncă sezonier sau la termen.

Suprafața locuibilă ce revine fiecărui locuitor a crescut la rândul său, în acest interval, fiind cu mult peste media națională în mediul rural. Comparativ cu 1997, când suprafața locuibilă pe locuitor era de 12,4 mp, aceasta a crescut semnificativ, atingând valoarea de 18.43 mp în 2006. Putem deduce astfel că gradul de confort a crescut foarte mult, fapt susținut și de lucrările de modernizare a locuințelor. În satul Pojorâta, 90% din case sunt cu parter și etaj sau mansardă, în timp ce în satul Valea Putnei, casele sunt în proporție de 60% doar cu parter, populația de aici fiind îmbătrânită și nedispunând de mijloace financiare suficiente pentru modernizări.

Toate casele dispun de energie electrică. De remarcat este faptul că, deși la nivelul comunei nu există alimentare cu apă, majoritatea locuințelor dispun de surse proprii de apă și canalizare.

c) Dinamica populației

Mișcarea naturală a populației

Mișcarea naturală a populației reprezintă modificările survenite în numărul și structura populației ca urmare a nașterilor, deceselor, căsătoriilor și divorțurilor. Această componentă a mișcării populației se reflectă în structura pe vârste și pe sexe a populației, cât și asupra distribuției în teritoriu, având o influență directă asupra caracteristicilor dimensionale ale localităților.

Un indicator al mișcării naturale este sporul (bilanșul) natural al populației, care reprezintă diferența dintre rata natalității și rata mortalității și relevă creșterea sau scăderea numărului de locuitori.

Bilanțul natural al populației

Componenta activă a mișcării naturale a populației, *natalitatea*, este cuantificată prin rata natalității, care reprezintă numărul de nașteri înregistrate într-un interval de un an raportat la o mie de locuitori.

Evoluția natalității se află mai ales sub influența modernizării comportamentului demografic, fenomen care se manifestă mai pregnant în zonele urbane și ariile adiacente, cum este și cazul comunei Pojorâta, situată la doar 8 km de municipiul Câmpulung Moldovenesc.

Specificul acestui model este dat de reducerea și stabilizarea natalității la un nivel redus, pe fondul scăderii numărului mediu de copii pe familie în paralel cu creșterea vârstei medii a primei nașteri la femei.

Alți factori care acționează asupra natalității și contribuie la adoptarea acestui comportament denatalist sunt cei economici (insecuritatea materială), dar și cei legați de structura pe grupe de vârstă a populației.

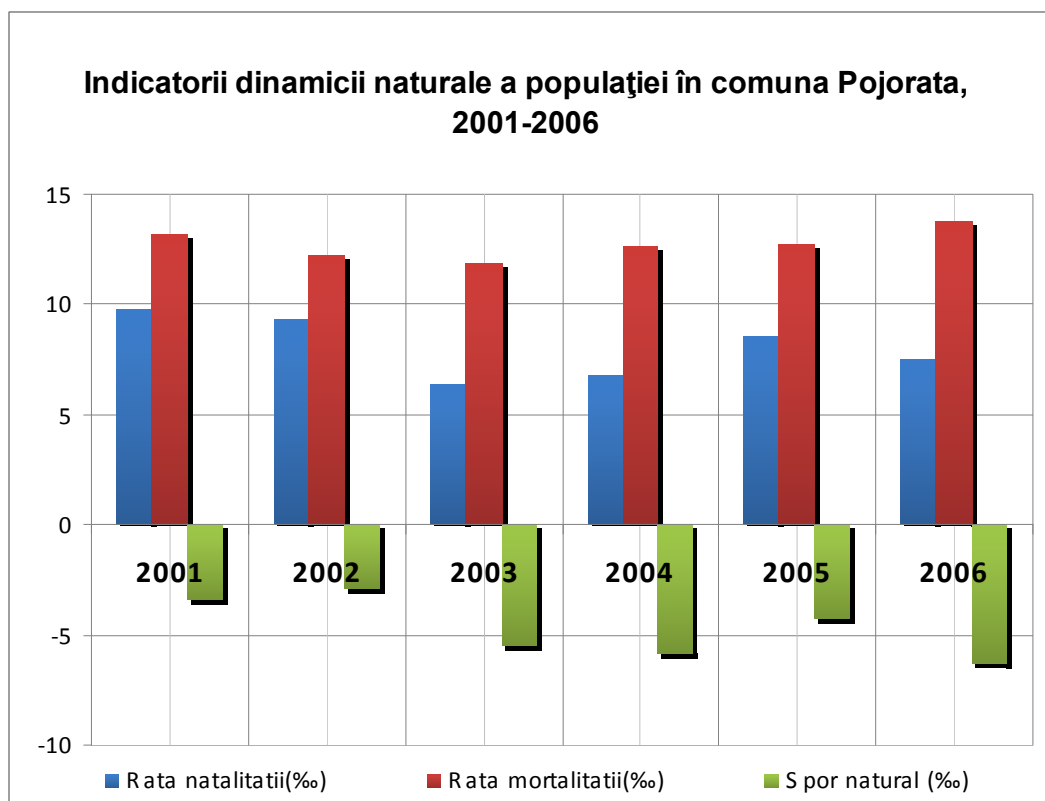
În comuna Pojorâta, *natalitatea* înregistrată în perioada 2001-2006, a fost mult sub media totală pe județ, precum și sub cea județeană pe mediul rural. În cadrul intervalului considerat, natalitatea a urmat o traiectorie sinuoasă, perioadele de scădere alternând cu cele de creștere ușoară. Valoarea cea mai ridicată s-a înregistrat în 2001 (9.80‰), iar în 2003 a fost atins minimul de 6.40‰, după care a urmat din nou o fază de creștere ușoară.

Indicator	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Natalitate	29	29	20	21	26	23
Mortalitate	39	38	37	39	39	42
Spor natural	-10	-9	-17	-18	-13	-19
Rata natalității (‰)	9.80	9.32	6.40	6.82	8.51	7.53
Rata mortalității (‰)	13.18	12.21	11.84	12.68	12.77	13.75
Spor natural (‰)	-3.38	-2.89	-5.44	-5.85	-4.25	-6.22

Sursa: DJS Suceava- Fișa localității com. Pojorâta, anul 2008

Mortalitatea s-a menținut la valori apropiate în decursul intervalului considerat. Ca și în cazul natalității, valoarea cea mai mică s-a înregistrat în anul 2003 (11.84‰), iar maximum în 2006 (13,75‰). Comparativ cu valoarea județeană a mortalității în mediul rural, valorile atinse în comuna Pojorâta de acest indicator au fost întotdeauna mai mari, fiind în corelație cu fenomenul de îmbătrânire a populației.

Sporul natural al comunei Pojorâta a fost negativ pe toată durata analizată (2001-2006), efectele sale fiind resimțite cel mai acut la nivelul structurii demografice, ce tinde să se degradeze din ce în ce mai mult.

Sursa: DJS Suceava- Fisa localității com. Pojorâta, anul 2008

Bilanțul migrator al populației

Migrația populației se definește ca fiind acea mișcare în teritoriul prin care se modifică numărul și structura pe vârste și sexe a populației, ca urmare a intrării sau ieșirii din aria administrativă respectiv a unui număr de persoane din/spre alte arii administrative teritoriale.

Migrația are două componente, *emigrația* (ieșirile) și *imigrația* (intrările de populație), a căror intensitate se măsoară cu ajutorul a doi indicatori: rata emigrației, respectiv rata imigrației. Prin compunerea acestora se obține *soldul migrator*, care este un indicator al atractivității teritoriului respectiv pentru migranți.

După durata pe care se manifestă, migrația poate fi definitivă, temporară și de tip pendular (navetismul), toate aceste categorii de mobilitate afectând în timp populația comunei Pojorâta.

Plecările de forță de muncă au fost mai accentuate în perioada 1977-1995 determinate de tentația pe care o reprezenta atunci orașul, ca centru de polarizare a forței de muncă din mediul rural. În ultimii ani, s-a constatat o reducere constantă a plecărilor, ca urmare a contextului general socio-politic și economic.

Din datele pe care le avem din Fisa cadru a localității furnizată de Primăria comunei, date obținute în urma anchetelor de teren cu privire la fenomenul emigrației externe, rezultă că în perioada 2002-2006 s-a înregistrat o creștere de peste 4 ori a numărului de emigrații.

Localitatea	Total Emigrații 2002	Persoane Plecate Temporar (Cel Mult 12 Luni)	Persoane Plecate Pentru O Perioada Mai Îndelungată	Emigrația Plecați 2004	Emigrația Plecați 2006
Pojorâta	22	14	8	93	106

Sursa: Fisa cadru a localității com. Pojorâta, anul 2008

Se observa, de asemenea, ca numărul de emigranți a crescut foarte mult în anul 2004 comparativ cu perioada anterioară, ca urmare a eliminării obligativității vizei pentru spațiul Schengen. După 2002, s-a remarcat dezvoltarea unor rețele migratorii tot mai puternice care au sporit numărul de emigranți, pe fondul creșterii numărului de omeri corelate cu scăderea nivelului de trai al populației.

Din punct de vedere al recensămintelor se pot strânge date foarte puține în ceea ce privește migrația internațională. Nu se cunoaște numărul celor care lucrează în străinătate, doar numărul celor care au plecat prin oficiul forței de muncă este cert.

Soldul migrației al comunei Pojorâta s-a menținut pozitiv până în 1966, după care devine negativ. În perioada 2001-2006 însă, el a fost în întregime pozitiv, echilibrând efectul sporului natural negativ.

Datele furnizate de DJS Suceava pentru intervalul 2001-2006 vizează stabilirea și plecările de domiciliu din localitate, inclusiv migrația externă. Remarcăm însă că în ceea ce privește emigrația, cifrele sunt mult mai mici decât cele obținute în urma anchetelor de teren. Acest argument vine în sprijinul ideii că este foarte dificil de monitorizat cu exactitate fenomenul de emigrație.

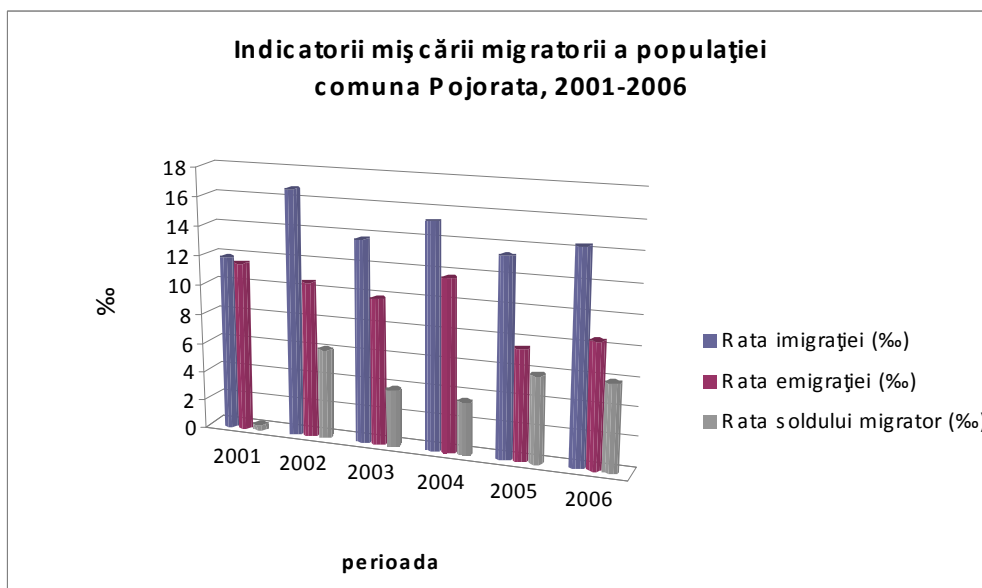
În continuare, pentru analiza bilanșului migrației la nivelul comunei, am utilizat datele furnizate de DJS Suceava în Fișa localității comunei Pojorâta.

Conform acestora, numărul imigranților (al celor care s-au stabilit în localitate) a fost în mod constant mai mare decât al emigranților, astfel încât bilanșul a fost pozitiv pe toată durata analizată.

Dinamica bilanșului migrației arată că acesta a evoluat într-o manieră sinuoasă, marcată de o creștere bruscă survenită în anul 2002, comparativ cu anul precedent (de la 0.33% la 6.10%). Ulterior, valoarea a scăzut aproape la jumătate, pentru că în 2005 s-a ridicat din nou la 5.89%, valoare la care s-a menținut și în anul următor.

Indicator	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Imigranți	35	52	43	47	41	44
Emigranți	34	33	31	36	23	26
Bilanș migrației	1	19	12	11	18	18
Rata imigrației (‰)	11.83	16.72	13.76	15.28	13.43	14.40
Rata emigrației (‰)	11.49	10.61	9.92	11.70	7.53	8.51
Rata bilanșului migrației (‰)	0.33	6.10	3.84	3.57	5.89	5.89

Sursa: DJS Suceava- Fișa localității com. Pojorâta, , anul 2008

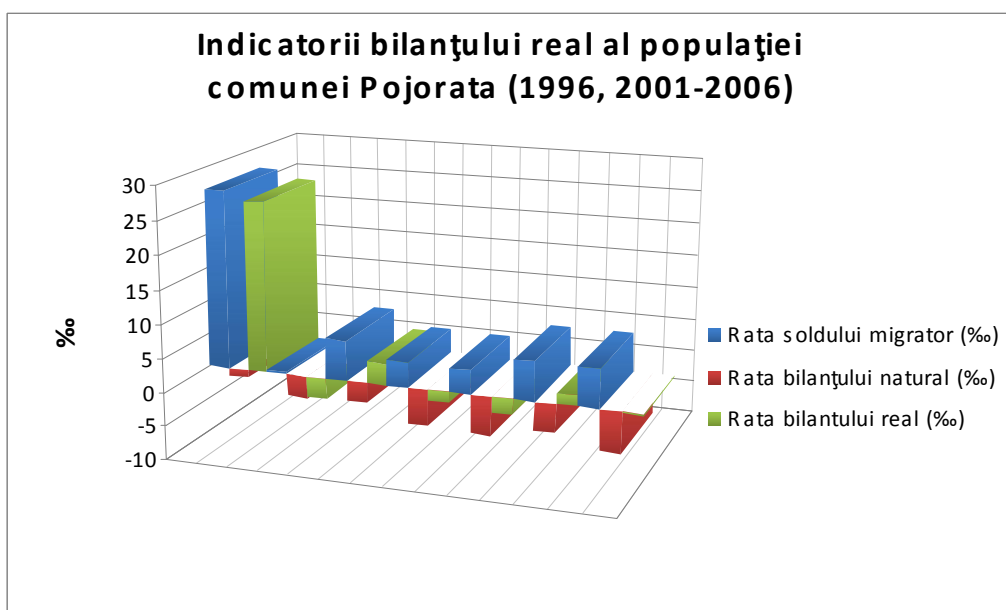

Sursa: DJS Suceava- Fisa localității com. Pojorăta, anul 2008

Bilanțul real al populației

Bilanțul real al populației se obține prin însumarea soldului mișcării naturale cu cel al mișcării mecanice a populației, și determină dinamica globală a populației teritoriului supus studiului.

Am analizat comparativ evoluția ratei bilanțului real al populației pe teritoriul comunei Pojorăta la nivelul anului 1996, precum și pentru intervalul 2001-2006. Remarcăm că există o diferență mare între valorile componentelor bilanțului real înregistrate în anul 1996 și valorile acestor indicatori înregistrate în perioada 2001-2006. Această diferență, net favorabilă anului 1996, provine în principal din valorile foarte ridicate ale imigrației înregistrate în acest an.

Sursa: Fisa localității com. Pojorăta, , anul 2008

Indicator	Anul						
	1996	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Imigra ia (nr. persoane)	98	35	52	43	47	41	44
Rata imigra iei (ș)	31.3	11.83	16.72	13.76	15.28	13.43	14.4
Emigra ia (nr. persoane)	14	34	33	31	36	23	26
Rata emigra iei (ș)	4.47	11.49	10.61	9.92	11.7	7.53	8.51
Soldul migrator (nr. persoane)	84	1	19	12	11	18	18
Rata soldului migrator (‰)	26.83	0.33	6.1	3.84	3.57	5.89	5.89
Bilan ul natural (nr. persoane)	-4	0.67	12.9	8.16	7.43	12.11	12.11
Rata bilanțului natural (‰)	-1.27	-3.38	-2.89	-5.44	-5.85	-4.25	-6.22
Rata bilanțului real (‰)	25.56	-3.05	3.21	-1.6	-2.28	1.64	-0.33

Sursa: DJS Suceava- Fisa localității com. Pojorâta, anul 2008

La evolu ia demografic în teritoriul supus analizei, cea mai mare contribu ie a avut-o sporul migratoriu, care a prezentat valori pozitive pe toat durata considerat . Conform datelor prezentate, comuna prezint a adar un grad ridicat de atractivitate pentru locuire, în special prin prisma proximit ii fa de municipiul Câmpulung Moldovenesc.

2.5.2. Resursele umane

Resursele de munc disponibile ale popula iei cuprind persoanele cu vârsta între 15-59 ani, atât în cadrul popula iei feminine, cât i al celei masculine.

În comuna Pojorâta ponderea popula iei apte de munc este de 59% din total, cu diferen ieri nesemnificative pe sate.

Comparând popula ia din cele dou subgrupe ale popula iei în vârst de munc - 20-39 ani i 40-59 ani, se remarc faptul c la ambele recens minte raportul a fost favorabil pentru vârstele adulte din e alonul inferior, ecartul fiind mai mare în 2002 (de 165 persoane), ceea ce indic faptul c teritoriul comunei Pojorâta dispune înc de un capital uman important.

Cea mai mare pondere din totalul popula iei active îl de inea, la ambele recens minte, subgrupa de vârst 20-39 de ani, ceea ce denot un grad ridicat de vitalitate a popula iei active a comunei Pojorâta.

Disponibilul actual i de perspectiv de resurse umane poate fi estimat utilizând i raportul de substitu ie a popula iei, calculat prin raportarea popula iei cu vârsta între 15-24 de ani la segmentul de vârst 55-64 de ani, la nivel comunal:

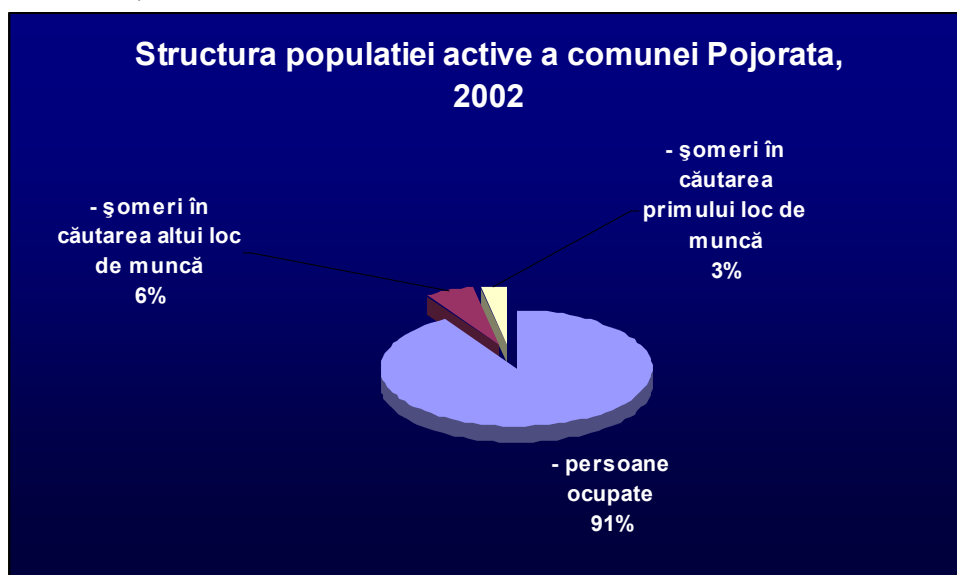
An	15-24 ani	55-64 ani	Raport de substitu ie (%)
1992	507	402	126.11
2002	408	339	120.35

Sursa: Recensământul populației și al locuințelor, 1992, 2002

Raportul de substituie al genera iilor dep e te, la ambele recens minte, 120% pentru întreaga comun , de i in 2002 a fost in sc dere, astfel încât popula ia cu vârsta de 55-64 de ani care va trece în rândul popula iei inactive va fi înlocuit de un contingent tân r superior numeric, asigurând o substituie bună a for ei de munc .

Profilul ocupa ional al popula iei

Popula ia comunei Pojorăta înregistra la recens mântul din 2002 un contingent de 1132 persoane active, adic o rat medie a activit ii de 61.72%.

Sursa: Recensământul popula iei și al locuin elor, 2002

Popula ia activ - total, din care:	1132
- persoane ocupate	1032
- omeri în c utarea altui loc de munc	66
- omeri în c utarea primului loc de munc	34

Sursa: Recensământul popula iei și al locuin elor, 2002

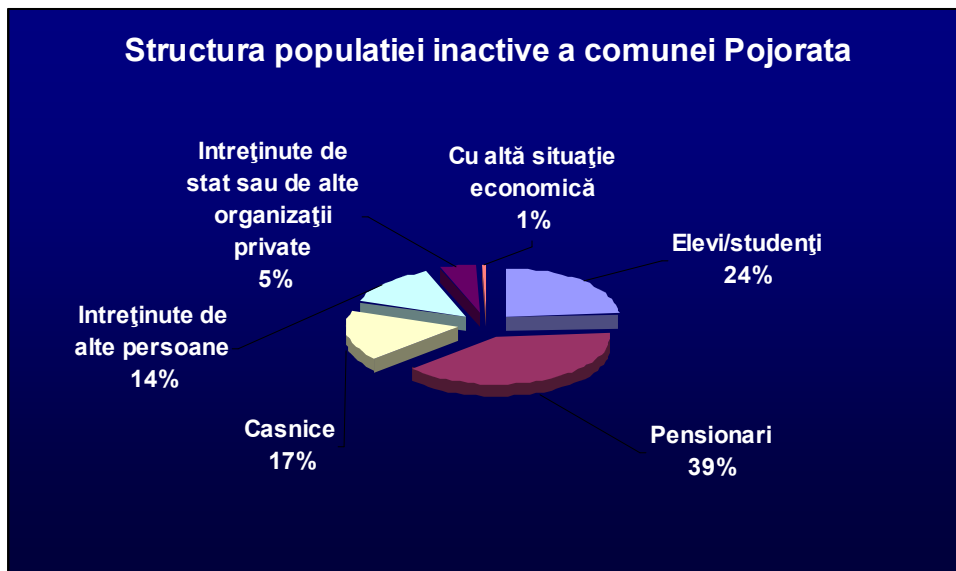
In cadrul popula iei active, persoanele ocupate de in o pondere de 91%, in timp ce 6 procente sunt șomeri in c utarea unui alt loc de munc si 3% șomeri in c utarea primului loc de munc . Putem deduce, a adar, c popula ia tân r ce r mâne in comun întâmpin dificult i in a se insera pe pia a muncii.

In ceea ce prive te popula ia inactiv a comunei, la recens mântul din anul 2002 cea mai mare parte era reprezentat de pensionari (cca.39%), urma i de elevi si studen i (24%). De asemenea, o pondere important sunt persoane casnice si cele aflate in între inerea altei persoane si doar 5% sunt între inute de stat sau de alte organiza ii private.

CATEGORIE POPULA ȚIE	NUMĂR PERSOANE
Popula ția inactivă total	1977
Elevi/studen i	478
Pensionari	776
Casnice	330

Întreținute de alte persoane	280
Întreținute de stat sau de alte organizații private	101
Cu altă situație economică	12

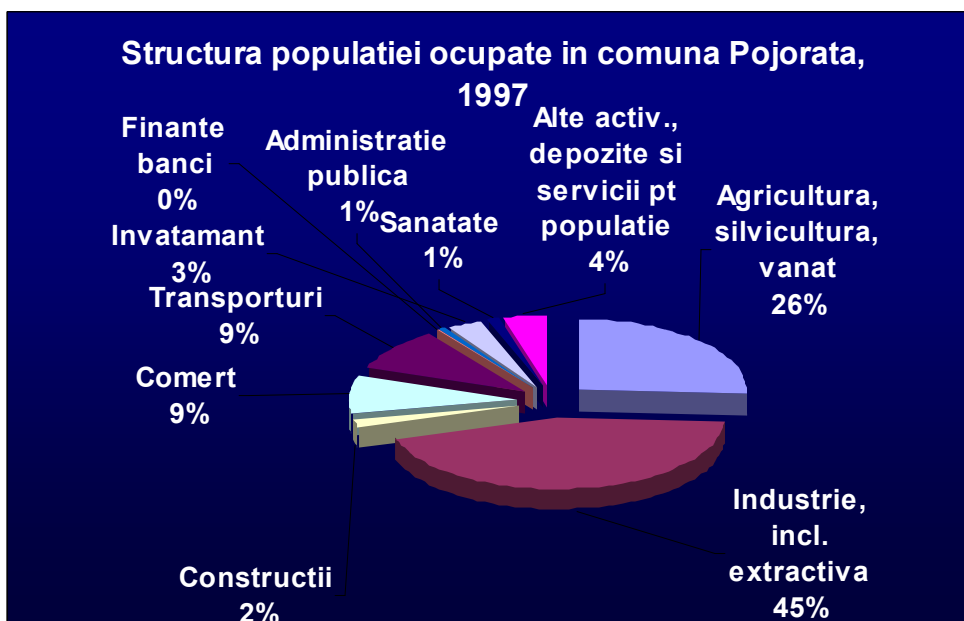
Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor, 2002

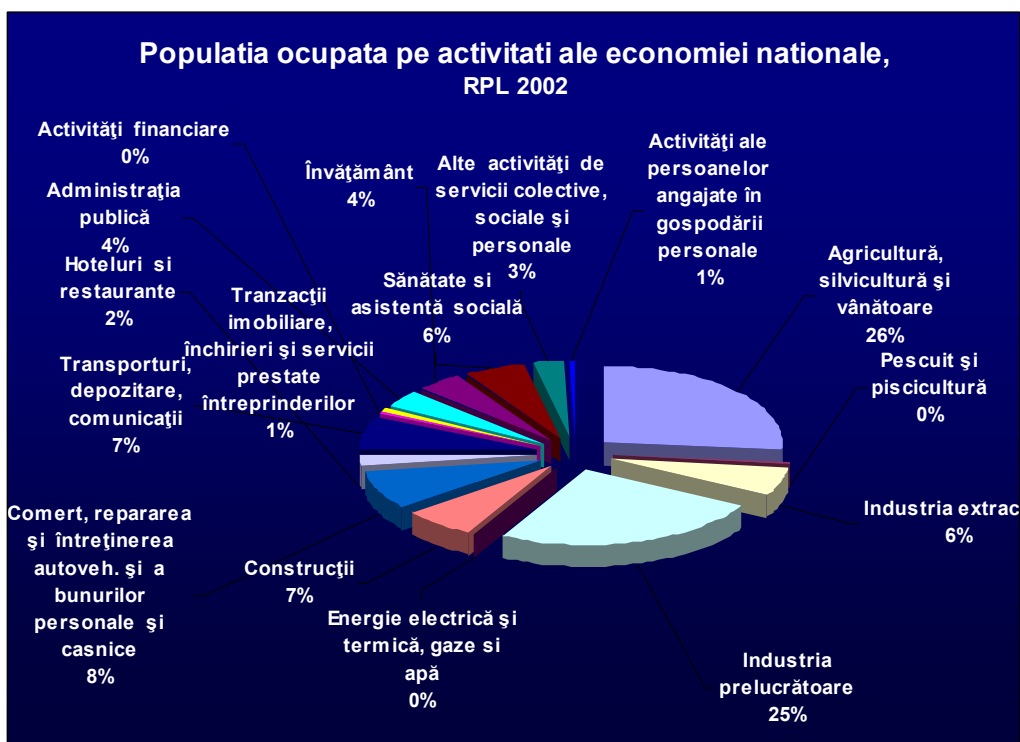
Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor, 2002

La nivelul anului 1997, cea mai mare parte a populației active în comuna Pojorăța era ocupată în industrie, inclusiv industrie extractivă (cca. 45%) și doar 26% în agricultură, silvicultură și vânătoare. Următoarele activități, ca pondere a populației ocupate, erau transporturile și comerțul, fiecare cu câte 9% din total, urmate de serviciile pentru populație, depozite și alte activități (4%) și de construcții (2%). Sectorul bugetar, reprezentat de administrația publică, sănătate și învățământ, ocupau în total o pondere de 5% din populația comunei, în timp ce serviciile financiare deinea mai puțin de un procent.

Aadar, profilul ocupațional al comunei era, la nivelul anului 1997, unul mixt, sectorul dominant fiind, în mod tradițional pentru această zonă, cel secundar, industrial.

Sursa: Memoriu General Com. Pojorăta, 1997

Sursa: DJS Suceava, Recensământul populației și al locuințelor, 2002

Domeniu de activitate	Nr. persoane
Populația ocupată, total, din care:	1032
Agricultură, silvicultură și vânătoare	275
Pescuit și piscicultură	2
Industria extractivă	65
Industria prelucrătoare	254
Energie electrică și termică, gaze și apă	1
Construcții	69
Comert, repararea și întreținerea autoveh. și a bunurilor personale și casnice	82
Hoteluri și restaurante	24
Transporturi, depozitare, comunicații	75
Activități financiare	5
Tranzacții imobiliare, închirieri și servicii prestate întreprinderilor	8
Administrația publică	38
Învățământ	42
Sănătate și asistență socială	57
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	28
Activități ale persoanelor angajate în gospodăria personală	7

Sursa: Recensământul populației și al locuințelor, 2002

La recensământul din 2002, situația era puțin diferită. Mai precis, a scăzut ponderea populației ocupate în industrie până la 31%, dintre care 26% în industria prelucrătoare și 6% în cea extractivă. Ponderea populației ocupate în învățământ a crescut cu un procent, în timp ce s-au înregistrat și serviciile sociale au înregistrat o creștere mai spectaculoasă, cu 5%. Și în administrația publică a crescut numărul angajaților, ajungând la o pondere de 4% din total.

Remarcăm, de asemenea, o diversificare în domeniul serviciilor, concomitent cu creșterea ponderii populației ocupate în acest sector.

Activitatea economică tradițională din comună este exploatarea și prelucrarea primară a lemnului, determinată de resursele forestiere valoroase: pădurile de rășinoase existente în teritoriu. În comună funcționează mai multe societăți de exploatare forestieră și prelucrarea lemnului și produselor rășinoase.

De asemenea, extracția calcarului, gipsului și a cretei reprezintă o activitate de bază, în comună funcționând societatea Calcarul S.A., ce oferea, în anul 2006, locuri de muncă pentru 140 persoane.

În ceea ce privește agricultura, datorită particularităților solului, cea mai mare parte a terenurilor agricole sunt utilizate pentru pășuni și fânețe, astfel încât creșterea animalelor este ramura dominantă. Produsele animaliere sunt colectate și prelucrate în firma locală **Chilia** de fabricare a produselor lactate și a brânzeturilor, sau valorificate direct de către localnici pe piața agro-alimentară din Câmpulung.

Comerțul era reprezentat la nivel de comună, în anul 2006, prin 14 unități de comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominant de produse alimentare, băuturi și tutun. Numărul de salariați al unei astfel de unități era cuprins între 1 și 8.

Proximitatea față de masivele Rarău, Giumalău și Obcina Mesteceniului conferă comunei Pojorâta un potențial turistic deosebit, care a început să fie exploatat din ce în ce mai intens în ultimii ani. A crescut numărul unităților private ce oferă servicii de cazare și masaturi, la nivelul anului 2006 fiind înregistrate la Registrul Comerțului 16 astfel de societăți.

Numărul mediu de salariați a avut o evoluție descendentă din 2001 până în 2005, pentru că în 2006 s-a creșcut în mod spectaculos. După cum reiese din datele de mai jos, furnizate de DJS Suceava, sectorul care a influențat cel mai mult evoluția totală este industria, ce deține cel mai mare număr de angajați.

De remarcat că numărul salariaților în construcții a crescut în această perioadă, la fel ca și cel al angajaților din domeniul sănătății și al asistentei sociale. În schimb, numărul salariaților din domeniul transport, poșta s-a redus drastic, la mai puțin de jumătate, această scădere producându-se practic într-un singur an, 2005.

Numărul salariaților în celelalte domenii de activitate a fost relativ constant sau a cunoscut variații foarte mici.

Domeniu de activitate	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Număr mediu salariați . total, din care:	768	718	677	634	622	725
- agricultura						
- industrie . total, din care :	360	326	312	270	279	373
- industria extractivă	97	98	75	72	40	152
- industria prelucrătoare	263	228	237	197	233	215
- energie electrică și termică, gaze și apă	-	-	-	1	6	6
- construcții	102	80	96	90	104	115

- comer	36	42	35	37	39	32
- transport, po t	159	138	123	133	57	65
- activit i financiare, bancare i de asigurare	1	1	1	1	1	1
- administra ie public	10	11	11	12	12	12
- înv mânt	31	30	30	29	30	30
- s n tate i asisten social	9	10	9	9	40	40

Sursa: DJS Suceava- Fisa localității com. Pojorâta, anul 2008

Se poate afirma, în virtutea acestor date, că asistăm la o teriarizare treptată a comunei, concomitent cu încercarea de a exploata cât mai mult potențialul natural de care dispune.

Navetismul

Acest tip de mobilitate este o realitate izvorât pe de o parte dintr-un excedent de foră de muncă din satele aparținând comunei Pojorâta, iar pe de altă parte, din dorința locuitorilor de a-și completa veniturile insuficiente rezultate din exploatarea agricolă.

Față de 1989, deplasările populației apte de muncă au cunoscut modificări sub raport numeric, generate de actualul context social-politic și economic. Ca centre de polarizare a forței de muncă din comuna Pojorâta amintim: municipiul Câmpulung Moldovenesc, comunele Sadova și Fundul Moldovei, orașul Vatra Dornei.

La finele anului 1996, numărul populației navetiste către centrele de polarizare a forței de muncă, mai sus amintite, se ridică la aproximativ 322 de persoane. Ulterior acestui an, nu mai deținem date exacte privind numărul de persoane ce practică acest tip de mobilitate.

Este cert însă că domeniile în care activează, la nivelul comunei, personal care nu are domiciliul stabil aici sunt preponderent cele din sectorul teriar, respectiv șomerii (toate cadrele cu studii superioare sunt din Câmpulung Moldovenesc) și învățământ (doar o parte din personal).

Nivelul șomajului

Disponibilitatea de foră de muncă este calculată de către A.J.O.F.M. ca fiind populația cu vârsta cuprinsă între 18-62 de ani care participă la activități productive retribuite, conform legislației în vigoare.

Din datele înregistrate la recensământul populației din 2002 reiese faptul că populația activă se cifrează la 1132 persoane, din care un număr de 100 persoane sunt înregistrate ca șomeri, adică 8.83% dintre activi. Dintre aceștia, cea mai mare parte (66 persoane) sunt șomeri aflați în căutarea unui alt loc de muncă, în urma disponibilizărilor. 34 sunt tineri în căutarea primului loc de muncă.

Ponderele șomerilor este explicabilă prin dezvoltarea insuficientă a activităților economice locale, care să absoarbă această foră de muncă disponibilă, coroborată cu disponibilizarea celor care lucrau anterior în centrele urbane apropiate și în industria extractivă din zonă.

Lipsa cererii pentru foră de muncă determină o parte a forței de muncă tinere și adulte fie să migreze spre alte orașe, fie să plece în străinătate temporar (sezonier) pentru muncă în țări ca Italia, Spania, Grecia, etc.

Este necesar de menționat că datele statistice cuprind doar șomerii înregistrați ca atare la Oficiul Forțelor de Muncă, astfel încât la aceștia se adaugă șomerii neînregistrați,

care se ocupă de agricultură pentru a subsista (să omajul ascuns+). Pe de altă parte, o parte din omerii înregistrați pot lucra în forme legale, fie în zonă, fie în străinătate, chiar dacă figurează în cadrul populației omere.

Aprecieri asupra pieței muncii

Piața muncii este definită de cele două componente: oferta de forță de muncă, reprezentată de populația aptă de muncă, respectiv cererea de forță de muncă, sau unitățile economice angajatoare.

Sectoarele de activitate din secundar (industrie și construcții) și terțiar sunt prezente la nivelul comunei Pojorăța într-o proporție destul de ridicată pentru mediul rural, însă insuficient pentru a absorbi forța de muncă existentă și pentru a valorifica optimal potențialul de care dispune acest teritoriu. Industria extractivă, precum și cea de prelucrare a lemnului, constituie domenii în care cererea de forță de muncă este cea mai mare la nivelul comunei.

Este îmbucurător că o parte din populația comunei s-a reorientat spre domeniul serviciilor, în special a celor de agroturism, în urma reculului suferit de activitatea industrială. Este o activitate cu mult potențial în zonă și care poate aduce locuitorilor venituri considerabile. Pentru moment însă, agroturismul nu constituie o activitate care să creeze foarte multe locuri de muncă în comună, de obicei fiind practicat de către proprietari și membrii ai familiei, fără a fi angajați cu forme oficiale.

Agricultura este practicat în sistem individual, în special creșterea animalelor, activitate la care soluțiile și modul de exploatare a lor se pretează foarte bine.

Ponderea încă mare a activilor în agricultură maschează, pe de o parte, să omajul ascuns+, faptul că persoanele care nu au un loc de muncă și nu mai beneficiază de ajutor de omaj sau alt sursă de venit, prestează activități remunerate în domeniul agricol în forme legale. Este, de asemenea, un paravan și pentru un alt fenomen, respectiv migrația internațională fără contract de muncă, și deci neînregistrată ca atare.

În concluzie, putem aprecia că resursele umane din comună sunt utilizate insuficient, fapt care determină pe de o parte creșterea presiunii agricole și a ratei de activitate în agricultură, iar pe de altă parte un anumit grad de repulsivitate a comunei generat de lipsa locurilor de muncă, în special pentru populația tânără.

Disfuncționalități

Populația comunei Pojorăța reprezintă elementul organizator al spațiului studiat, astfel încât starea sa actuală și dinamica trebuie să coordoneze măsurile urbanistice preconizate în cadrul acestui plan.

Analiza relativ detaliată asupra populației relevă o serie de disfuncționalități ale populației sub aspect demografic, social, profesional și economic. Elementele esențiale care se constituie în direcții prioritare de intervenție sunt sintetizate mai jos:

- Spor natural negativ datorat scăderii natalității
- Manifestarea acută a fenomenului de îmbătrânire a populației în relație cu emigrarea grupelor de vârstă mai tinere și cu diminuarea natalității;
- Emigrația internațională ascunsă+, greu de cuantificat datorită lipsei formelor legale de muncă în străinătate;
- Ponderea redusă a salariilor din totalul populației active, care se traduce printr-un nivel scăzut al veniturilor din activități remunerate;
- Ponderea mare a omajului, mai ales în rândul tinerilor;

- Proporția mare a populației active într-o agricultură de subsistență și presiunea agricolă care se menține ridicată;
- Dezvoltarea insuficientă a serviciilor și activităților din sectorul terțiar;
- Cererea insuficientă de forță de muncă în comun;
- Accesul redus la facilități de conversie/reconversie profesională.
- Accesul redus la servicii sanitare.

2.6. CIRCULAȚIA

Starea tehnică - Viabilitatea și capacitatea portantă a drumurilor

Drumurile naționale constituie rețeaua principală de căi de transport a României, asigurând legătura între principalele localități ale țării. Rețeaua de drumuri județene leagă centrele principale la nivel de județ, având rolul de a colecta și dirija către drumurile naționale traficul rutier local ce se desfășoară pe drumurile comunale.

Rețeaua stradală ce străbate cele două sate componente ale comunei Pojorâta este compusă din drum național, drumuri județene și drumuri șterse, distribuit în mod judicios în funcție de normativ, cât și de necesarul de căi de comunicație din interiorul satului.

Rețeaua de drumuri clasificate din comuna Pojorâta este compusă din următoarele drumuri:

- **DN 17 / E 576**, pe direcția NE - SV, Suceava - Vatra Dornei, străbate comuna pe o lungime de 18,09 km. Având în vedere traficul rutier ridicat, precum și gradul ridicat de dificultate a drumului datorită serpentinelor în lungime de 3,7 km de pe sectorul Mesteceni și pantei abrupte, în prezent pe DN 17 se execută cea de-a treia bandă de circulație. Drumul european E 576 a fost realizat în anul 1962.

- **DJ 175** - străbate teritoriul comunei Pojorâta pe o lungime de 2 km, asfaltat, realizează legătura între comuna, respectiv localitatea Pojorâta și comuna Fundu Moldovei,

- **DJ 175 B Pojorâta - Rarău** - străbate comuna pe o lungime de 18,6 km, din care 1 km asfaltat, restul fiind pietruit; 6,5 km din acest drum se află în intravilanul satului Pojorâta.

- **Drumurile sătești, drumurile vicinale și Drumul Tătarilor** - totalizează 48 km.

- Drumul Izvorul Giumalului,

- Drumul Mesteceni,

- Drumul Pojorâta - Sadova,

- Drumul reprezentat de vechiul DN 17 - pe o lungime de 950 m.

- Drumul Tătarilor se desfășoară pe o lungime de 13 km, și este din

pe mânt.

Pe teritoriul comunei Pojorâta s-au desfășurat **2 proiecte SAPARD** pentru reabilitarea unor segmente de drum:

- Drumul de legătură cu comuna Sadova pe o porțiune de 900 m,

- Drumul Izvorul Giumalului - pe un segment de 900 m la care se adaugă 2 poduri.

Prospectul între limitele parcelor private este:

- 8 - 24 m la drumurile principale;

- 7 - 9 m la drumurile secundare.

Principalele probleme ridicate de rețeaua rutieră pot fi clasificate în următoarele categorii:

- asigurarea relațiilor între centrul de comună Pojorâta și comunele învecinate;

- asigurarea relațiilor în interiorul comunei, între satul Pojorâta și localitățile învecinate, dezvoltarea acestora fiind împiedicată și de starea proastă a drumurilor.

b) Căi ferate

Căi ferate. Comuna Pojorâta este traversată de linia ferată Suceava - Vatra Dornei, cu bifurcare spre Fundu Moldovei. Calea ferată străbate comuna Pojorâta pe o distanță de 16,5 km. În localitatea Pojorâta își desfășoară activitatea Districtul L. 4. Pojorâta, care se ocupă cu întreținerea căilor ferate.

Transportul în comun este asigurat de curse regulate de maxi-taxi și autobuze pe traseul Vatra Dornei - Câmpulung Moldovenesc, Câmpulung - Breaza, care tranzitează comuna Pojorâta. Există de asemenea și trasee secundare care fac legătura cu localități din jur: Sadova, Fundu Moldovei, Ciocnești, Iacobeni.

Situarea comunei Pojorâta de-a lungul drumului național DN 17 (E 576), cât și prezența stațiilor de cale ferată în ambele localități ale comunei, asigură un grad ridicat de accesibilitate atât la nivel județean cât și la nivel național.

Problemele decurg însă din faptul că drumul național DN 17 care străbate teritoriul administrativ al comunei Pojorâta reprezintă o importantă arteră a circulației de tranzit între regiunile Transilvania și Moldova, iar în condițiile creșterii numărului de autoturisme, capacitatea de preluare a traficului rutier este sub nivelul cerințelor unui trafic fluent, în sezonul estival, mai ales, înregistrându-se valori de trafic foarte mari.

Mai mult, calitatea căilor rutiere lasă mult de dorit, atât în ceea ce privește drumul național DN 17 cât și drumurile comunale, impracticabile în timpul deznădăjduirii de prim vară, a perioadelor cu precipitații, pe timpul iernii. De-a lungul drumurilor comunale nu există rigole pentru preluarea apei rezultate din topirea zăpezilor și din precipitații, astfel că, deși drumurile sunt pietruite, devin cel mai adesea noroioase. De asemenea, de pe foarte multe trasee de drumuri comunale, datorită eroziunii de pe versanți care creează mici torenți, materialul pietros a fost spălat de pe partea carosabilă.

2.7. INTRAVILAN EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE. BILANȚ TERITORIAL

2.7.1. Caracteristici ale zonelor funcționale

În componența intravilanului existent în localitatea de reședință Pojorâta, localitatea Valea Putnei și trupurile aparținătoare comunei.

Localitățile componente au în intravilan zone de lotizări cu diferite funcțiuni: locuire, agricol, unități economice, unități de gospodărie comunală și echipare edilitară, depozitarea deeurilor, unități turistice și de agrement, unități cu destinație specială.

Obiective de utilitate publică:

În localitatea Pojorâta funcționează următoarele obiective de utilitate publică:

- Primărie;
- Poliție;

S.C. HABITAT PROIECT S.A. IASI

B-dul. Carol I nr. 4 Tel: 0232-267590
E-mail: habitat@mail.dntis.ro Fax: 0232-267591

REACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL
COMUNA POJORĂȚA, JUDEȚUL SUCEAVA

Contract nr.: 15391 / 2007 Vol.: I PUG cod: 15391/2007/PUG/I

Piese
scrise

Pag.
115/206

- Oficiu Po tal;
- C.E.C.
- Biserica ortodox *Sf. Nicolae*;
- Biserica ortodox *Nașterea Sf. Ioan Botezătorul*;
- Schit ortodox Corl eni Ioan Iacov Hozevitul
- Biserica catolic ;
- Biserica baptist ;
- Biserica evanghelic ;
- coal primar ;
- coal general
- Gr dini ;
- Cinematograf
- C min cultural;
- Bibliotec ;
- C min de b trâni;
- Dispensar uman;
- Dispensar veterinar;
- Farmacie uman ;
- Gar C.F.
- Districtul L4 Pojorâta între inere CF;
- Ocol silvic i brigada silvic ;
- Canton silvic;
- Centru de cercetare pentru cultura cartofului;
- Magazin Universal
- Magazine mixte;
- Brut rie;
- Gater;
- Parc;
- Teren sport;
- Popas turistic;
- Atelier auto;
- PECO;
- Cimitir ortodox;
- Cimitir catolic;
- Depozit de euri.

Localitatea Valea Putnei

- coal general clasele I-IV;
- Gr dini ;
- C min cultural;
- Biserica ortodox
- Magazin alimentar;
- Magazine mixt;
- Oficiu Po tal;
- Gar ;
- Schit;
- P str v rie;
- Gater;
- Cimitir.

Zona pentru locuințe

Fondul de locuințe este constituit din casele cu regim de în l ime P, P+1, P+2.

Zona de locuințe se află amplasată în lungul drumurilor principale ce străbat localitățile componente ale comunei, urmând ca în cadrul zonei de locuit să existe unități de deservire curent (spații comerciale și prestări servicii).

Evidența fondului locativ în comuna Pojorâta

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Locuințe	1069	1073	1079	1090	1112	1128
Suprafața locuibilă totală (m ²)	52581	52839	53551	54168	55122	56312
Locuințe în propr. publică	25	25	25	25	25	25
Suprafața locuibilă (m ²) propr. publică	950	950	950	950	950	950
Locuințe din fonduri private	1044	1048	1054	1065	1087	1103
Suprafața locuibilă (m ²) propr. privată	51631	51889	52601	53218	54172	55362

Sursa: După informațiile furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, 2008

Suprafața locuibilă care revenea în medie fiecărui locuințar în anul 2001 era de 49,19 m². La nivelul anului 2006, suprafața locuibilă /locuințar era în medie de 49,92 m², observându-se o creștere substanțială față de anul 2001.

Dacă se raportează suprafața locuibilă la numărul de locuitori, rezultă pentru anul 2001 o valoare medie pe locuitor de aprox. 17,77 m² suprafață locuibilă, iar pentru 2006 o medie de 18,44 m², ceea ce arată o creștere sensibilă a suprafeței care revine fiecărui locuitor.

Caracteristici:

- casele noi se construiesc din fonduri proprii ale populației
- fondul construit este format în cea mai mare parte din case dezvoltate pe parter, iar cele construite în ultimii ani sunt de tip P+1 și câteva P+2;
- schema funcțională este cea tradițională pentru aceste locuri: un hol cu două până la cinci încăperi, cu bucătăria în interior sau separat într-o anexă, cu învelitori din tablă, indril, țiglă;
- materiale de construcție - gama materialelor este diversificată, în cea mai mare parte durabile: lemn, cărmid autohton până la bolari BCA și cărmid importat;
- în perioada 2001 - 2006 s-au construit 73 case, astfel:

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Nr. case	14	4	6	11	22	16

- din punct de vedere al dotărilor edilitare se poate menționa că gradul de dotare este bun;

- starea locuințelor în general este peste nivelul mediu al județului.

Destinația construcțiilor :

- locuințe **92%**
- social - culturale **5%**
- agrozootehnice și industriale **3%**

Regimul de în lîime : construc ii parter, P+1,P+2 **100%**

Materiale de construc ie: - lemn **70%**
- zid rie, beton **30%**

Caracteristici de amplasament: - perioada de col $T_c=0,70$
- accelera iei terenului pentru proiectare, pentru
cutremure avînd intervalul mediu de recuren $IMR = 100$ ani $a_G = 0,12g$.
- terenul bun de fundare este situat la cca.
(-0,80)-(-1,20)m de la CTN, avînd caracteristici complexe, fiind în mare parte leosoid,
sensibil la umezire;

Vechimea construc iilor i grupe de încadrare conf. Normativului P-100 / 92:

- realizate pîn în 1940 - grupa A1 **50%**
- realizate 1941-1963 - grupa A2 **20%**
- realizate 1964-1981 - grupa A3 **20%**
- realizate dup 1981 - grupa A4 **10%**

Gradul de asigurare i de risc privind rezisten a i stabilitatea actual a fondului construit. Atît ca urmare a deterior rii elementelor structurale provocate de seisme, cât i datorit vechimii cl dirilor, se apreciaz c fondul construit prezint urm toarele grade de asigurare i de risc:

- R=0.50 **50%**
- R=0.25 - 0.5 **30%**
- R=0.10 - 0.25 **20%**
R_{SI} **40%**
R_{SII} **20%**
R_{SIII} **20%**
R_{SIV} **20%**

Durata de functionalitate în timp a fondului construit se calculeaz conform Normativului P100 / 92, în func ie de gradul de asigurare R; avînd în vedere valorile prezentate, se apreciaz c se impun interven ii în timp asupra construc iilor prin repara ii capitale i consolid ri, conf. OG nr.20/94, OG 925 / 95 i Legii 82 / 96, dup cum urmeaz :

R=0. 1 T=1 an 5% din fondul construit
R=0. 2 T=4 ani 10% din fondul construit
R=0. 3 T=9 ani 20% din fondul construit
R=0. 4 T=16 ani 35% din fondul construit
R=0. 5 T=25 ani 30% din fondul construit

Realizarea noilor construc ii se va face avîndu-se în vedere folosirea zid riei de c r mid , a betonului i a lemnului la alc tuirea structurilor de rezisten , cu respectarea normelor i normativelor în vigoare privind atît calculul de rezisten i stabilitate, cât i modul de alc tuire a elementelor.

Disfunc ionalită i:

- Calitatea necorespunz toare a unor construc ii cu structuri de deterioare i statut incert în privin a asigur rii stabilit ii i siguran ei în exploatare;
- Unele locuin e sunt realizate din materiale nedurabile, neavînd la baz un proiect i asisten minim în realizarea lor;

- Unele locuințe sunt amplasate pe zone cu risc (malul râului Moldova, pe partea celor două sate, unde există un fenomen de eroziune accentuat, cu pierderea unor suprafețe însemnate de teren din proprietatea comunei, precum și riscuri foarte mari de inundații).
- Dezvoltarea insuficientă a echipării edilitare:
 - Nu toți locuitorii beneficiază de alimentare cu apă în sistem centralizat, unii se alimentează cu apă din fântâni a căror grad de potabilitate nu este stabilit;
 - lipsa sistemului centralizat de alimentare cu gaze naturale;
 - telecomunicațiile și serviciile au o slabă dezvoltare;

Suprafața ocupată de căile de comunicații și căile ferate din comuna Pojorâta este de 126ha, reprezentând 0,91% din teritoriul comunei și este formată din drumurile naționale, județene și cele care traversează intravilanul localității.

. Ca forme de proprietate, structura este următoarea:

forme de proprietate ale drumurilor și căilor ferate	Suprafața (ha)
Suprafața totală ocupată de drumuri și căi ferate	126
Proprietate publică - total, din care:	108
proprietate publică aparținând statului	108
Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale	18
Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului	90
Proprietate privată - total, din care:	18
proprietate privată a unității administrativ teritoriale	18

Sursa: date furnizate de Primăria Pojorâta

Zona pentru instituții publice și servicii

Funcțiunile existente în cadrul zonei centrale sunt cele specifice - obiective social-culturale (primărie, poștă, instituții de învățământ, dispensar, poliție, instituții de cultură, instituții de cult) și locuire.

Obiectivele social-culturale amplasate în zona centrală a comunei, respectiv în centrul fiecărei localități sunt următoarele:

- **Primăria**

Funcționează în localitatea Pojorâta, într-o clădire cu P+1, construită din materiale durabile și se află în stare bună de funcționare.

- **Poliție:**

Se află în localitatea Pojorâta, funcționează într-o clădire P+1, aflată în bună stare de funcționare.

- **Sănătate:**

Asistența medicală în comuna Pojorâta este asigurată de dispensarul comunal situat în localitatea Pojorâta. Dispensarul este deservit de un medic de familie generalist. Există și un cabinet stomatologic, în care serviciile medicale sunt asigurate de un medic stomatolog și un cadru sanitar mediu. Dispensarul din localitatea Pojorâta beneficiază de apă curentă din surse proprii. Cabinetele medicale sunt bine dotate, serviciile medicale fiind asigurate de cadre medicale bine pregătite profesional.

În satul Valea Putnei există un punct sanitar, deservit de către un medic de familie.

În satul Pojorâta funcționează farmacia sRose+, care asigură furnizarea medicamentelor pentru populație.

În localitatea Pojorâta funcționează Centrul de Asistență Socială care adăpostește un număr de 70 de persoane asistate, serviciile fiind furnizate de 1 medic și 3 cadre sanitare

medii. Remarcăm insuficiența personalului medical precum și necesitatea angajării unor medici psihiatri.

• **Cultură:**

Prima atestare documentară despre existența unei coli în satul Pojorâța s-a făcut în anul 1767. Coala funcțională în cadrul bisericii din sat. În urma anexării regiunii Bucovina de către Imperiul Habsburgic, coala ca instituție a suferit o amplă transformare. În anul 1866, la 29 mai, coala cu predare în limba română se separă de cea germană, ca și celelalte coli care funcționau în Ocolul Câmpulung Moldovenesc, o adevărată citadelă a românismului.

După Marea Unire, învățământul cunoaște o organizare și dezvoltare nouă care, cu anumite întreruperi obiective. Al II-lea Război Mondial, a continuat, ajungând la o dotare bună în prezent.

În comuna Pojorâța funcționează în prezent (feb. 2008) următoarele unități de învățământ:

Satul Pojorâța:

- Învățământul preșcolar: 2 grupe din care de copii,
- Învățământul primar: 2 coli cu clasele IV,
- Învățământul gimnazial: 1 coală cu clasele V - VIII.

Satul Valea Putnei:

- Învățământul preșcolar: 1 grupă din care de copii;
- Învățământul primar: 1 coală generală I - IV.

Grădinițele de copii se află în imobilele colilor I - IV din comună.

În coală cu clasele V-VIII Pojorâța, învățământul se desfășoară în curs de zi, într-un schimb, desfășurându-se în 13 săli de clasă. Coala dispune de: 6 cabinete, 3 laboratoare, o bibliotecă cu 8.500 volume, un col muzeografic. Ca dotări pentru activitatea sportivă, coala cu clasele V - VIII deține un teren de sport. Nici una din colile cu clasele I - IV nu deține sală sau teren de sport și nici bibliotecă școlară.

Condițiile colare sunt racordate la rețeaua electrică, încălzirea se realizează cu ajutorul sobelor, pe baza de combustibil solid (lemn). În intervalul 1999 - 2000, în corpul de coală cu clasele I - IV din centrul satului Pojorâța s-a derulat un proiect prin care coala beneficiază de apă curentă. Coala cu clasele V - VIII din Pojorâța beneficiază de conexiune la internet.

În prezent se află în derulare un proiect de introducere a apei curente și de realizare a unui grup sanitar modern în coală cu clasele V - VIII Pojorâța.

Se desfășoară activități culturale - artistice împreună cu ceilalți factori responsabili din comunitatea locală, cum sunt expozițiile de carte, festivaluri folclorice, comemorări, concursuri sportive, excursii și drumeții. Coala acordă asistență prinilor prin lectorate și audiențe.

Cămin cultural

Comuna Pojorâța dispune de 2 *cămine culturale*, atât în localitatea Pojorâța cât și în localitatea Valea Poienii, ambele fiind bine întreținute, în stare bună de funcționare, fiind utilizate în special pentru organizarea petrecerilor pentru nunți.

Biblioteci

- 1 bibliotecă publică, în satul Pojorâța, care avea înregistrat în anul 2005 un număr de 9142 volume; biblioteca comunală se află în același imobil cu căminul cultural din satul Pojorâța și este deservită de un bibliotecar;

- 1 bibliotecă școlară, care funcționează în coală cu clasele V - VIII din Pojorâța.

În afară de căminele culturale, în localitatea Pojorâța a funcționat și un cinematograful. În prezent, clădirea respectivă nu mai este folosită în acest scop, aceasta fiind închiriată de către Primăria unei societăți culturale - muzicale, care se ocupă cu reînvierea și menținerea obiceiurilor și a datinilor, precum și a dansurilor populare.

Biserici

Satul Pojorâta:

- Biserica *Sfântul Nicolae* . f r a fi înscris în Lista monumentelor din jude ul Suceava, reprezint o raritate în România i în Europa, datorit celor 7 turnuri (exist 4 astfel de biserici în Europa);
- Biserica *Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul*;

Satul Valea Putnei:

- Biserica *Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril*;

În extravilanul localit ilor:

- Schitul Corl eni *Ioan Iacob Hozevitul*.

În afara loca urilor de cult de rit ortodox, în comuna Pojorâta mai exist :

- 1 biseric catolic ,
- 1 biseric evanghelic ,
- 1 cas de rug ciune pentru bapti ti.

Zona turistică

Din punct de vedere turistic, **comuna Pojorâta** se încadreaz în **regiunea turistică Bucovina**, regiune care cuprinde un teritoriu acoperind ast zi zona adiacent ora elor Suceava, Câmpulung Moldovenesc, R d u i, Siret i Vicovu de Sus.

Infrastructură specific turistică

- Unit i de cazare
- Instala ii de tratament
- S li de conferin , centre expozi ionale etc.
- Pârtii de schi i instala ii de transport pe cablu
- Alte instala ii de agrement (terenuri de golf, plaje omologate sBlue Flag+, instala ii de agrement nautic, parcuri de distrac ii, herghelii)

Zona construcții tehnico-edilitare

Din acest zon fac parte capt rile de ap , sta iile de pompare i rezervoarele de înmagazinare ap din Pojorâta i Valea Putnei.

Zona unităților industriale și depozit

Aceast zon este format din:

- industrie de prelucrare a lemnului,
- industrie extractiv - cariere : Pârâul Cailor (extrac ie dolomit) - aflat în exploatare, cariera Breaza (extrac ie ultrabazit serpentinizat) - aflat în exploatare, cariera Botu (extrac ie calcar) - exploatare sistat ;
- industrie alimentar .

Zona unităților agro-zootehnice

Aceste ac ivit i se realizeaz prin unit i care au ca domeniu de activitate cre tarea animalelor (bovine, porcine, ovine) i cultura plantelor(cartofi, legume).

Zona de gospodărie comunală

Este format din depozitele de gunoi menajer din satele comunei, depozitarea realizându-se în containere metalice; pentru satul Pojorâta exist 7 puncte de colectare, iar pentru Valea Putnei 3 puncte de colectare.

Depozitele menajere vor trebui dezafectate pân în anul 2015, conform HG Nr. 349/2005.

Tot din acest zon fac parte cimitirele din ambele localit i ale comunei.

Bilanț teritorial**Bilanț teritorial localitatea POJORATA existent**

Nr. crt.	Zone funcționale	POJORATA	
		ha	%
1	Locuin e i func iuni complementare	234.00	34,40
2	Institu ii de interes public	10.20	1,50
3	Zona de unitati agro-zootehnice	4.70	0.70
4	Zona de unitati industriale si de depozitare	21.10	3.00
5	Zona parcuri, sport, turism	2.00	0.30
6	Zona cu echipare tehnico- edilitara	2.00	0.30
7	Gospod rie comunal , cimitire	4.50	0.60
8	C i de comunica ie i transport rutier	20.70	3.00
9	C i de comunica ie i transport feroviar	3.80	0.50
10	Terenuri arabil	393.00	55.70
11	TOTAL teritoriu intravilan existent	705.00	100,00

Bilanț teritorial localitatea VALEA PUTNEI existent

Nr. crt.	Zone funcționale	VALEA PUTNEI	
		ha	%
1	Locuin e i func iuni complementare	31.00	35.70
2	Institu ii de interes public	3.00	3,50
3	Zona de unitati industriale si de depozitare	1.50	1.80
4	Zona parcuri, sport, turism	1.00	1.10
5	Zona cu echipare tehnico- edilitara	1.00	1.10
6	Gospod rie comunal , cimitire	1.60	1.80
7	C i de comunica ie i transport rutier	5.70	5.70
8	C i de comunica ie i transport feroviar	1.20	4.80
9	Terenuri arabil	41.90	48.20
10	TOTAL teritoriu intravilan existent	87.00	100,00

2.8. ZONE CU RISCURI NATURALE

În afara unor procese relativ continue care le deteriorează și le degradează, ecosistemele sunt supuse efectelor unor riscuri naturale cu urmări grave asupra lor și importante pagube materiale, iar uneori și cu pierderi de vie și omenești.

Riscul reprezintă nivelul probabil al pierderilor de vie și omenești, al numărului de răniți, al pagubelor aduse proprietăților și activităților economice de către un anumit fenomen natural sau grup de fenomene într-un anumit loc și într-o anumită perioadă.

În general, sunt considerate riscuri naturale acele evenimente care schimbă într-un timp relativ scurt și cu un grad apreciabil de violență o stare de echilibru existent.

În literatura de specialitate sunt considerate riscuri naturale următoarele:

- *riscuri climatice*: furtuni, secetă, inundații provocate de reeaua hidrografică, datorită ploilor, topirii zăpezilor, ruperii sau distrugerii accidentale a unor lucrări hidrotehnice (caracter antropic), blocarea scurgerii apelor datorită ghețurilor și altor materiale de pe versanți, împotmolire;

- *cutremurele* de origine tectonică;

- *riscuri geomorfologice*: alunecări de teren și eroziuni, prăbușiri, căderi de roci.

Pentru teritoriul comunei Pojorâta, zonele expuse la riscuri naturale sunt reprezentate de cele afectate de fenomenele meteorologice periculoase, de zone cu alunecări de teren, zone posibil să fie afectate de incendii de pădure și fenomene distructive de origine geologică.

2.8.1. Fenomene meteorologice periculoase: furtuni, inundații, îngheț

Înghețul în aer și la suprafața solului, ca fenomen meteorologic de risc, prezintă mare importanță din punct de vedere practic, în special pentru agricultură.

Căderile abundente de zăpadă, însoțite de *viscol* sunt și ele fenomene meteorologice care se produc în anotimpul rece, îngreunând sau împiedicând accesul în zonă.

Furtunile sunt fenomene meteorologice generatoare de risc datorită faptului că circulația atmosferică reprezintă un factor dinamic și activ, mai ales pe culmile montane. Vânturile cele mai frecvente sunt cele din vest-nord-vest și sud-est. Acestea, însoțite de precipitații, se pot amplifica foarte mult și înregistra valori alarmante în aria depresionară.

Grindina, fenomen atmosferic de risc, are declanșare rapidă și extindere locală. *Fenomenele orajoase* însoțesc, de regulă, căderile de grindină, dar mai ales furtunile, fiind mult mai frecvente.

Inundațiile reprezintă fenomenul meteorologic periculos și previzibil din momentul în care se anunță ploi de lungă durată sau ploi cu precipitații abundente, ori în anotimpul de primăvară când se topesc zăpezile cizute în cantități mari. Defrișările intense, necontrolate intervin ca factor agravant în cazul producerii de ploi foarte abundente într-un interval scurt. Pe râul Moldova și pe afluenții acestuia se impun măsurile de regularizare în sensul prevenirii eventualelor efecte nefaste ale unor inundații și a limita la maximum riscul producerii acestora. De menționat că pagubele mai însemnate se produc nu atât datorită cantităților mari de precipitații cizute și care pot afecta local anumite gospodării situate foarte aproape de albia râului Moldova, cât datorită blocării cursurilor de apă, la producerea de ploi foarte abundente, cu bușteni, roci sau alte materiale care rate de teren și de pe versanți.

2.8.2. Incendii de pădure

Posibilitatea producerii incendiilor de pădure din cauze naturale este relativ mică, rezumându-se la riscul declanșării lor de către fulgere. Există însă un risc general crescut de producere a incendiilor de pădure, dacă ne raportăm la faptul că zona comunei Pojorâta și a Carpaților, în general, constituie importante zone de atracție turistică. Fluxurile de turiști sunt mari, iar posibilitatea producerii de incendii datorate focului deschis și sat supravegheat este mare. Deși nu există informații despre pagube importante produse de astfel de incendii, se impun totuși măsuri de prevenire a acestora prin informare, atenționare și amplasarea de către autorități de panouri informative, în vederea reducerii la maximum a riscului producerii unor astfel de incidente nefaste pentru natură și om.

2.8.3. Fenomene distructive de origine geologică

Cutremure

Cutremurele de pământ sunt mici și bruște ale scoarței, care produc unde elastice reflectate în trepidatii cu un impact puternic asupra auzului uman. Cutremurul de pământ este, adăugăm, un fenomen care se poate produce la orice oră, independent de voința omului.

De regulă, zona în care este situată comuna Pojorâta este supusă undelor provocate de cutremurele din zona seismică Vrancea, care se propagă pe direcția N - NV și se încadrează gradului de seismicitate 6,5 conform STAS 11100/1/78.

Ariile montane din România sunt, însă, de regulă, teritorii stabile din punct de vedere geologic, iar cutremurele de pământ sunt rare și cu impact redus.

Eroziuni, alunecări de teren

Datorită interacțiunii factorilor generatori, precum și a proceselor și fenomenelor deja declanșate, pe aceiași unitate de relief acționează concomitent procese diferite: eroziune de suprafață, eroziune de adâncime, alunecări, surpări, tasări etc. În această complexitate, tipul de proces și intensitatea lui sunt variabile, unele procese devin principale, altele secundare, după acțiunea dominantă a unuia sau altuia, spațial putându-se distinge:

- *Suprafețe de teren (relief) cu procese geomorfologice neapreciabile*

În această categorie sunt incluse terenurile cu înclinare foarte slabă, apropiată de zero, din lungul văii Moldovei și afluenților săi din zonă, ce acoperă suprafețe restrânse.

- *Suprafețe pe care domină eroziunea areolară (de suprafață)* sunt mai puțin în zonă întrucât teritoriul comunei este aproape în întregime acoperit fie de păduri, fie de pajiti și pășuni care au un efect foarte important în frânarea proceselor gravitaționale. Sub pajiti solul este mai bine structurat, iar pășunjenii și râmăcinii ierboase, la care se adaugă și desigur ierbos de la suprafață formează o pășune care fixează și protejează bine versantul. Când această pășune este degradată se declanșează procesele de versant, după cum vom vedea mai jos.

- *Suprafețele pe care domină eroziunea liniară (de adâncime).*

Aceste suprafețe sunt situate pe versanți alcătuiți, în stratele superioare, în principal din argile și marne care datorită impermeabilității favorizează o scurgere superficială bogată ce se organizează în irrorii și torenii, ce produce o eroziune liniară intensă. Cele mai frecvente forme de eroziune liniară din zonă sunt irroriile și ogașele. Fenomenul este foarte prezent pe versanții văii Pojorâta, mai ales pe cel drept, unde, datorită defrișărilor și pășunării, versantul este supus unor intense procese de eroziune. Forme grave ale acestui tip de eroziune apar și în fostele exploatare miniere de la nord de satul Pojorâta. Aceste probleme apar punctual și pe alți versanți, cum se întâmplă în zona satului Valea Putnei.

Eroziunea în adâncime este determinată de concentrarea scurgerii lichide sub formă de uvoaie (iroaie mari) sau curenți concentrați. Pe versanții bine înierbați, după cum s-a văzut mai sus, eroziunea liniară se dezvoltă mai puțin.

Ogașele sunt reprezentate, ca fizionomie, de niște anuri mai dezvoltate în adâncime, lărgime și lungime, cu secțiuni neregulate, în marea lor majoritate sub formă de V, orientate în mare parte pe linia de scurgere și cu linia talvegului aproape paralelă la suprafața terenului.

- Suprafețe afectate de deplasări de teren

Deplasările de teren sunt procese de deplasare a maselor de pământ, pe versanți, sub acțiunea gravitației, favorizate de o serie de agenți (apa, gheața, cutremurele produse de activități umane).

Deplasările de teren pot lua forma fie a unor alunecări superficiale, fie a unor surpări, cum se întâmplă în cazul vechilor și actualelor exploatare miniere de pe raza comunei sau a malurilor neconsolidate ale cursurilor de apă.

Alunecările de teren fac parte din clasa proceselor de deplasare în masă, fiind fenomene geomorfologice care determină cele mai importante pagube prin următoarele caracteristici:

- cantitate impresionantă de material transportat;
- rapiditate cu care se efectuează deplasarea;
- suprafețele de teren scoase din circuitul productiv;
- daune provocate activităților umane.

Alunecările de teren reprezintă deplasarea naturală a unei suprafețe de teren aflată în pantă pe o suprafață înclinată argiloasă, de obicei umedă, sub acțiunea gravitației.

Alunecările de teren nu reprezintă un fenomen caracteristic zonei la care ne referim, însă factorul uman, prin acțiunile sale recente, concretizate prin despărțiri necontrolate, activități extractive și practicarea pășunatului intensiv, au dus la activarea în anumite sectoare de versanți a unor astfel de fenomene cu efect nefast asupra calității terenurilor și activităților umane.

Acestea, împreună cu eroziunea liniară, micșorează potențialul economic al unor terenuri sau le scot complet din categoria terenurilor agricole.

Asemea fenomene se produc în zona fostelor și actualelor exploatare miniere din zonă (Pecetei; cariera primăriei de la intrarea în satul Pojorâta) și pe versanții pârâului Pojorâta, pe teritoriul comunei nu există probleme deosebite în acest sens, însă, în lipsa unor măsuri de conservare și ameliorare a terenurilor afectate și dacă defrișările necontrolate și pășunatul intensiv vor continua, există riscul declanșării sau reactivării și accentuării lor.

Cu excepția zonelor menționate mai sus, pe teritoriul comunei Pojorâta nu există probleme deosebite în acest sens, însă, în lipsa unor măsuri de conservare și ameliorare a terenurilor și dacă defrișările necontrolate și pășunatul intensiv vor continua, în viitor există riscul declanșării sau reactivării și accentuării lor.

Alunecările în valuri (prezente în cadrul alunecărilor stabilizate) sunt cele mai răspândite și se observă cu precizie pe valea Pojorâței. În cadrul alunecărilor sub formă de valuri, cornițele de desprindere sunt prezente mai ales în partea superioară a versanților. Valurile de alunecare formează mici depresiuni în care apa se poate acumula și stagna timp îndelungat, numite microdepresiuni de alunecare, cum se întâmplă, de exemplu, în preajma vechilor exploatare miniere din nordul comunei.

Un rol important în apariția și dezvoltarea proceselor deluviale, în stabilirea caracteristicilor dinamice și morfologice îl are însă umiditatea accentuată. Apa poate proveni atât din precipitații directe cât și din sursele subterane freatice.

Neuniformitatea suprafeței versanților face ca scurgerea superficială să fie micșorată.

Cu rol activ în declanșarea și întreținerea alunecărilor de teren, factorul antropic poate fi incriminat în majoritatea sectoarelor afectate de alunecări, unde influența omului s-a accentuat treptat în decursul timpului datorită exploatarea resurselor forestiere și a animalelor. O altă influență este și despaduririle din cauze naturale produse în ultimii ani, respectiv doborâturile produse de vânt.

2.9. ECHIPAREA EDILITARĂ

2.9.1. Gospodărirea apelor

Surse de apă

Comuna Pojorâta este situată în bazinul hidrografic de ordinul II al râului Moldova și a afluenților săi pe partea dreaptă pâraiele: Putna Mare, Izvorul Giumalului, Praca, Cîrjoi, etc. Pâraiele au un caracter torențial în perioadele bogate în precipitații.

Alimentarea apelor de suprafață este predominant superficială (mai mică de 60% din ploaie și zăpezi), aportul subteran fiind moderat (20-40%) și manifestându-se în principal în perioada de iarnă. Scurgerea medie specifică are valori de 10l/s/kmp. Scurgerea maximă se manifestă în perioada martie-noiembrie, scurgerea maximă specifică având valori de 1000-1200l/s/kmp.

Bazinul hidrografic are cca 1 km lățime. Suprafața aproximativă a bazinului hidrografic este de 2,5kmp.

Curgerea subterană respectă atenuată panta topografică și își orientează direcțiile spre colectoriile de suprafață.

Nivelul freatic se situează în general în forma iunee cuaternară grosieră, fundamentul precuaternară putând funcționa local ca pat al acviferului.

Disfuncționalități:

Apele pâraielor sunt în mare parte poluate în special de depozitarea pe malurile lor a unor deșeururi de rumeguș de lemn. Se impune luarea unor măsuri corespunzătoare de combatere a acestor surse de poluare.

2.9.2. Alimentarea cu apă

Pe teritoriul comunei Pojorâta există mai multe sisteme de alimentare cu apă din surse locale: fie din izvoare de suprafață, fie din surse de adâncime. Aceste surse alimentează un număr redus de gospodării și o serie de obiective de utilitate publică din centrul comunei, majoritatea localnicilor consumând apă din fântâni, a căror grad de potabilitate nu este stabilit.

Pentru rezolvarea acestui neajuns, în anul 2002 - 2003 a fost executat Studiul de Fezabilitate al proiectului "Alimentarea cu apă a satelor Pojorâta și Valea Putnei, comuna Pojorâta, județul Suceava".

Disfuncționalități:

- Lipsa unui sistem centralizat de alimentare cu apă în comun influențează negativ dezvoltarea social-economică a comunei, ce se desfășoară într-un ritm nesatisfăcător și nu

este posibil realizarea unor obiective agro-industriale cu fonduri private sau cu finanțări externe.

- Nerespectarea zonelor de protecție sanitară în jurul surselor de apă potabilă, conform legii apelor nr. 107 cu respectarea distanței de 50 m față de posibilele surse de poluare a apei.

- sursele de apă existente (izvoare și fântâni) își reduc foarte mult debitul în perioadele de secetă, iar în perioadele de iarnă locuitorii sunt nevoiți să aducă apă din zone îndepărtate.

2.9.3. Canalizarea

În prezent comuna Pojorâta nu dispune de un sistem centralizat de canalizare care să asigure colectarea apelor uzate, inclusiv epurarea lor.

Apele pluviale din comună sunt colectate prin intermediul rigolelor și anurilor amplasate pe marginea drumurilor, evacuarea apei fiindându-se gravitațional la emisarii naturali.

Locuitorii utilizează closete simple uscate, care constituie surse de infecție pentru pânza freatică.

Pentru evacuarea apelor uzate din gospodării se propune realizarea unui sistem de canalizare stradal racordat în final la o stație de epurare care are ca emisar râul Moldova.

2.9.4. Alimentarea cu energie electrică

Alimentarea cu energie electrică a comunei Pojorâta este asigurată din două rețele de medie tensiune de 20 KV care traversează comuna, racordate la Sistemul Energetic Național.

Este vorba de rețeaua de 20KV care pleacă de la stația de 110KV care pleacă de la stația de 110KV Câmpulung Moldovenesc spre Vatra Dornei fiind de 40 KV.

Posturile de transformare sunt de tip aerian, au capacitatea de 40-63KVA și se alimentează radial din rețeaua de medie tensiune. Rețeaua de medie tensiune de 20 KV este pozată pe stâlpi de beton tip RENEL.

Rețeaua de joasă tensiune asigură racordarea tuturor beneficiarilor, realizând în același timp și iluminatul public. Această rețea se află în continuă extindere, pentru alimentarea noilor locuințe.

Starea tehnică a rețelei de alimentare cu energie electrică în comuna Pojorâta este în general bună.

2.9.5. Rețeaua de telecomunicații, activitatea de poștă

Comuna este deservită de Compania Națională POȘTA ROMÂNĂ S.A. Direcția Regională de Poștă Suceava, Oficiul Poștal Pojorâta, companie care furnizează, prin agenții și, servicii poștale tradiționale.

Abonații telefonici din comună sunt racordați la centrala telefonică automată din comună, care are o capacitate de numărul de abonamente telefonice în anul 2003 este de 211.

Instalarea de noi posturi se va face la cererea beneficiarului, soluție stabilită de Romtelecom Suceava prin studiu de racordare.

De asemenea, în comună există rețea de telefonie mobilă Orange.

Pentru rețeaua telefonică de tip aerian sunt utilizați stâlpii de beton de tip RENEL.

Locuitorii beneficiază de servicii radio-tv și televiziune, pe teritoriul comunei numărul de abonamente radio este 716, iar abonamente tv. 759, la nivelul anului 2005.

2.9.6. Alimentarea cu gaze naturale și căldură

Teritoriul comunei Pojorâta este traversat de o conductă de transport gaze naturale de înaltă presiune, Dn 500mm Hârlești (Secuieni). Suceava, însă comuna nu este racordată la rețeaua de distribuție a gazelor naturale.

Pentru alimentarea cu gaze naturale a comunei Pojorâta se recomandă întocmirea unui studiu tehnico-economic pentru înființarea de distribuție gaze naturale.

Alimentarea cu căldură a locuințelor se realizează în totalitate cu sobe cu combustibil solid (lemn, deșeurile agricole etc.).

Principala disfuncționalitate o constituie lipsa instalațiilor de încălzire centrală, în special în spațiile socio-culturale, ceea ce înseamnă reducerea substanțială a confortului.

2.9.7. Gospodărirea comunală

Pe teritoriul localității Pojorâta depozitarea gunoierului menajer și a celui provenit din activitatea zootehnică din gospodării se realizează în locuri bine stabilite. Aceste deșeurile sunt depozitate în containere metalice, pentru satul Pojorâta există 7 puncte de colectare, iar pentru Valea Putnei 3 puncte de colectare.

Depozitele menajere vor trebui dezafectate până în anul 2015, conform HG Nr. 349/2005.

În comună nu există depozite de deșeurile industriale.

Colectarea deeurilor pe teritoriul comunei Pojorâta se va face conform Directivei Europene și Strategiei Naționale de Gestionarea Deeurilor și a Planului național de gestionare a deeurilor (aprobat prin H.G. nr. 1470/2004).

În comună există trei cimitire:

- în satul Pojorâta - unul ortodox situat în partea de est a localității, pe partea dreaptă a DJ 175 spre Câmpulung Moldovenesc și unul catolic în partea de sud-vest a localității, pe partea stângă a DN 17, spre Valea Putnei;
- în satul Valea Putnei - unul ortodox, pe partea stângă a DN 17, spre Popasul Mesteceni.

Pe viitor se va avea în vedere extinderea suprafeței cimitirelor, cu obligativitatea de a se păstra distanța de protecție sanitară de 50 m, conform prevederilor Ordinului nr. 536/1997 al Ministerului Sănătății.

2.10. PROBLEME DE MEDIU

2.10.1. Situația existentă

Cadrul natural

Capitolul dedicat prezentei cadrului natural descrie pe larg poziționarea comunei Pojorâta din acest punct de vedere, reliefând în principal caracterizarea comunei într-o zonă montană, cu potențial turistic ridicat, format parțial din ultimele ramificații ale Obcinei Feredeului și Obcinei Mesteceniului și culmile Giumalului și Rarăului, zonă traversată de

râul Moldova și pâraiele afluențe acestuia: Pojorâta, Izvorul Giurnalului, Tini, Putna, Putnișoara, Cârstea ș.a.

Din punct de vedere geologic substratul teritoriului aparține atât ariei morfostructurale a flișului câmpului și ariei masivelor cristaline și cristalino-mezozoice a Carpaților Orientali.

Sub aspect climatic, unitatea administrativă studiată se încadrează în aria climatului temperat moderat continental, care suportă influențele ale climatului boreal din nord și unele manifestări ale climatului mai accentuat continental din est, cu evidente diferențieri altitudinale.

Principalele resursele ale subsolului sunt rocile de construcție: gresie silicioasă de culoare cenușie, verzuie, conglomerate silicioase și calcare dolomitice. Comuna prezintă apoi un bogat potențial natural reprezentat prin învelișul vegetal al pământurilor și pășunilor bogate în ea geografic.

Spații verzi, sport, agrement

În teritoriile intravilane ale localităților care fac parte din teritoriul studiat, spațiile mai importante de recreere și agrement sunt restrânse, fiind reprezentate prin terenul de sport (respectiv stadionul cu teren de fotbal și incinte amenajate pentru un teren de tenis, un teren pentru baschet și un teren pentru handbal) și un parc public amenajat în satul Pojorâta. În preajma unităților colare (colii, grădini) există parcuri de joacă și locuri special amenajate, precum și o sală de sport la coala cu clasele V-VIII din satul Pojorâta. Un parc de joacă pentru copii mai este amenajat în centrul comunei, lângă cminul de bătrâni. Alte spații verzi sunt concentrate în jurul bisericilor și pe peluza din apropierea gării CFR. Fiind concentrate cu precizie în satul Pojorâta, spațiile pentru agrement și sport ocupă doar apx. 0,2% din suprafața intravilanului.

Dincolo de toate acestea, munții și pământurile înconjurătoare reprezintă principala resursă ecologică, ambientală și peisagistică a comunei. Potențialul turistic și recreativ al zonei este mare și încă insuficient valorificat.

Obiective industriale și zone periculoase

În sectorul secundar al economiei comunei Pojorâta domină industria și construcțiile, reprezentând 33% din totalul activităților economice. Între activitățile industriale domină activitatea de prelucrare a lemnului (tăiere, rindeluire, impregnare), la care se adaugă activitățile din industria alimentară, cu subramurile morărit și panificație și industria de prelucrare a laptelui. Activitățile industriale reprezintă 20% din totalul activităților desfășurate în comuna Pojorâta.

Industria lemnului este una dintre cele mai importante ramuri ale economiei comunei Pojorâta, fiind susținută de importante resurse forestiere ale zonei, constituindu-se, de altfel, și ca o activitate cu tradiție. Un număr de zece unități economice au drept obiect de activitate prelucrarea lemnului, mai precis tăierea și rindeluirea lemnului, impregnarea lemnului. Substanțele dăunătoare mediului rezultate din aceste activități sunt rumegușul și resturile de material lemnos depozitate incorect pe malurile apelor, care pot produce degradarea și poluarea lor. Tăierile abuzive de arbori din fondul forestier, în special din pământurile proprietate privată, pot conduce la agravarea dereglărilor deja existente în echilibrul ecologic al zonei.

În peisajul economic al comunei, un loc important ocupă S.C. Calcarul S.A. care are, pe lângă activitatea de prelucrare a pietrei și activități de prelucrare primară și superioară a pietrei.

Din industria alimentară pot rezulta deșeurile care, incorect gestionate și depozitate, pot cauza efecte poluante asupra mediului.

Sectorul construcțiilor (13% din totalul activităților care se desfășoară în comuna Pojorâta), caracterizat printr-un remarcabil dinamism în ultima perioadă, este și acesta un

potențial poluator pentru mediu. Din desfundarea străzilor și drumurilor rezultă substanțe gudronate și substanțe cu lianți bituminoși sau hidraulici (ex. asfalt, macadam). Din construcția clădirilor rezultă pietriș, mortar, deșeurile de beton și zidărie, ciment, ipsos, deșeurile minerale care conțin poluanți: zidărie îmbibată cu ulei sau tencuială, azbociment.

Emanările de gaze și fum de la stația de preparare a amestecurilor asfaltice pot produce poluarea atmosferei. Apoi, din activitatea de întreținere și reparare a autovehiculelor rezultă cauciuc, uleiuri uzate, reziduuri de combustibili, pulberi, care de asemenea pot fi potențiali poluatori.

Apele de suprafață sunt poluate și cu diverse substanțe nocive provenite de la exploatarea miniere și de la instalația de preparare a minereurilor, situată în satul Fundul Moldovei, precum și din scurgerea apelor pluviale de pe haldele de sterilizant existente în teritoriu.

Industria extractivă este una din cele cu impactul cel mai puternic asupra mediului, prin modificări importante, grave și greu remediabile asupra peisajului natural. Activitatea de extracție este realizată în principal de către S.C. Calcarul S.A. prin trei capacități de extracție la zi: cariera Pârâul Cailor (extracție dolomit) - aflată în exploatare; cariera Breaza (extracție ultrabazit serpentinitizat) - aflată în exploatare; cariera Botu (extracție calcar) - exploatare sistată.

Activitatea de prelucrare este realizată prin trei instalații mecanice de concasare, destinate obținerii produselor pentru lucrări de drumuri, construcții și siderurgie.

Mai există o carieră aflată în proprietatea primăriei Pojorâta, pe partea stângă a drumului național DN 17, la intrarea în localitatea Pojorâta dinspre Câmpulung Moldovenesc, din care se exploatează piatră spartă.

În ciuda oricărui instalație de protecție împotriva poluării, activitatea minieră rămâne o sursă importantă praf și alte substanțe toxice, dăunătoare mediului înconjurător și sănătății umane.

Rețeaua principală de căi de comunicație

Principalele căi rutiere de pe teritoriul comunei sunt:

- DN 17 / E 576, pe direcția NE - SV, Suceava - Vatra Dornei, străbate comuna pe o lungime de 18,09 km.

- DJ 175 - străbate teritoriul comunei Pojorâta pe o lungime de 2 km, asfaltat, realizează legătura între comuna, respectiv localitatea Pojorâta și comuna Fundu Moldovei,

- DJ 175 B Pojorâta - Raru - străbate comuna pe o lungime de 18,6 km, din care 1 km asfaltat, restul fiind pietruit; 6,5 km din acest drum se află în intravilanul satului Pojorâta.

- Drumurile șterse, drumurile vicinale și Drumul Țarilor - totalizează 48 km:

Comuna Pojorâta este traversată și de linia ferată Suceava - Vatra Dornei, cu bifurcare spre Fundu Moldovei. Calea ferată străbate comuna Pojorâta pe distanța de 16,5 km.

Depozite de deșuri menajere și industriale

Pe teritoriul comunei Pojorâta nu există un depozit autorizat, corect amenajat, pentru gunoiul menajer.

Colectarea se face totuși, în sistem mixt (neselectiv), în tomberoane amplasate pe întreaga suprafață a intravilanului, în număr de trei pe teritoriul satului Valea Putnei și apte în satul Pojorâta. Acestea sunt ridicate separat manual, în urma unui contract încheiat cu o societate de salubritate din Câmpulung și depozitate la groapa de gunoieră a orașului.

Pe lângă gospodăriile sunt amplasate, însă, depozite de gunoieră provenit din activitatea zootehnică, fiind respectate reglementările în domeniu pentru evitarea poluării solului și a apei freatică, în condițiile în care alimentarea cu apă se face exclusiv din izvoare. Deși majoritatea locuitorilor sunt alimentați cu apă curentă din surse proprii, în comună nu există însă un sistem centralizat de canalizare a apelor uzate.

Depozitarea necontrolată a deeurilor provenite din activitățile gospodărești industriale reprezintă un risc pentru calitatea factorilor de mediu, conducând, datorită fenomenului de infiltrație, la impurificarea locală a apei și solului și scăderea calității terenurilor.

2.10.2. Disfuncționalități – priorități

Disfuncționalități privind zonarea utilizării teritoriului pe folosințe

Principala disfuncționalitate legată de utilizarea teritoriului pe folosințe se referă la terenurile afectate local de eroziune în suprafață, alunecări de teren, surturare sau exces de umiditate. Acestea sunt în principal pârâni și fânețe afectate de alunecări, eroziune în adâncime etc. O altă problemă este aceea a defrișurilor excesive și necontrolate executate în perioada recentă în vederea extinderii pârânilor sau doar pentru exploatarea lemnului, care au drept urmare creșterea instabilității versanților și activarea proceselor de versant. Fostele și actualele exploatare miniere ridică problema reabilitării, reconversiei, reamenajării acestor zone și a haldelor de steril rezultate.

În ultima perioadă, datorită extinderii excesive și rapide a spațiului locuit pe valea pârâielor afluate în Moldova, se pune problema interferenței în mod neadecvat și dăunător a habitatului uman cu zone naturale protejate.

Identificarea surselor de poluare

Aerul, apa și solul sunt resursele de mediu cele mai vulnerabile dar și cel mai frecvent supuse agresiunii factorilor poluanți, având consecințe directe și grave nu numai asupra calității mediului înconjurător dar și asupra oamenilor, florei și faunei. Un prim pas în scopul reducerii și eliminării impactului poluării asupra acestor factori constă în identificarea surselor de poluare.

Principalele domenii reprezentând surse de poluare a mediului comunei Pojorâta sunt industria, transporturile, agricultura (în deosebi creșterea animalelor), gospodăria comunală și echiparea edilitară.

Astfel, folosirea fertilizantelor chimice, a pesticidelor, precum și a îngrășămintelor organice în agricultură poate determina poluarea solului și a apei dacă nu se respectă concentrația optimă stabilită prin studii agrotehnice realizate periodic. Cum însă suprafețele utilizate pentru cultura plantelor sunt reduse și se rezumă la cultivarea cu precizie a cartofului, impactul acestei activități este redus. Mai important este depozitarea inadecvată a deeurilor provenite din activitatea de creștere a animalelor.

Echiparea edilitară și gospodăria comunală generează probleme pentru mediu prin variate surse. În primul rând trebuie menționate emisiile de gaze (CO, CO₂, NO_x, SO_x), pulberi sedimentabile, fum, funingine, rezultate în urma proceselor de ardere de la încălzirea locuințelor comunei.

Altă sursă de poluare ce iese de echiparea edilitară și gospodăria comunală este generată de ineficiența colectării, transportului și depozitării tuturor deeurilor menajere ca și de inexistența unor platforme controlate și amenajate corespunzător pentru deeurile menajere și animale în localitățile comunei Pojorâta. Depozitele improvizate de deuri reprezintă adevărate surse de poluare a solului, apei și aerului, dar și surse de infecții și factori patogeni pentru populația locală.

Datorită acestor lipsuri în sistemul de echipare edilitară și gospodărie comunală, există pericolul infestării surselor locale de apă subterană (fântâni, izvoare) și a apelor de suprafață cu substanțe dăunătoare provenite din cultura plantelor, creșterea animalelor și infiltrațiile de la depozitele improvizate de deuri organice și de la grupurile sanitare permeabilizate.

Fumul rezultat din procesele de ardere pentru încălzirea locuințelor și obiectivelor social-economice nu afectează decât în mic măsură mediul, o mai mare problemă constituind-o traficul auto foarte intens, de tranzit sau local, de transport industrial.

Mai importante sunt însă efectele negative asupra mediului produse de activitatea industrială din domeniul prelucrării lemnului, extractiv (halde de steril), a construcțiilor, prin stația de preparare a amesturilor asfaltice sau terenuri necontrolate, abuzive de arbori.

Calitatea factorilor de mediu

Factorii de mediu aer, apă, sol, vegetație și faună constituie o parte importantă a patrimoniului oricărui comunitate umană. În același timp însă, ei reprezintă resursele de mediu cele mai vulnerabile și cel mai frecvent supuse acțiunii factorilor poluanți, având consecințe directe și grave atât asupra calității mediului înconjurător cât și asupra sănătății populației și a celorlalte organisme vii.

Factorii de mediu se află în relație de interdependență unul față de celălalt, astfel încât, orice intervenție antropică asupra unei componente de mediu induce, inevitabil, consecințe și asupra celorlalte.

Diminuarea calității mediului este determinată de două categorii de acțiuni:

- acțiuni fizice naturale (eroziuni, alunecări de teren, exces de umiditate, unele fenomene climatice și hidrologice etc.), care afectează calitatea solurilor, apelor, aerului, florei și faunei și care pot fi accentuate de activitatea antropică;
- acțiuni antropice generate de dezvoltarea economico-socială a teritoriului, care au un rol hotărâtor în procesul de transformare a mediului natural într-un mediu antropizat, inclusiv prin dinamizarea și accentuarea unor fenomene fizice.

a) Calitatea aerului

Poluarea aerului este rezultatul unor procese naturale și antropice. Pe teritoriul comunei Pojorâta nu există o rețea proprie de prelevare a probelor pentru stabilirea calității aerului.

Pot fi menționate o serie de surse locale cu caracter temporar, accidental sau continuu, reprezentate prin următoarele activități umane:

- procesele de ardere pentru încălzirea locuințelor și obiectivelor socio-economice, care generează monoxid de carbon (CO), dioxid de carbon (CO₂), oxizi de azot (NO_x), oxizi de sulf (SO_x), hidrocarburi policiclice aromate care se atașează de funingine, pulberi sedimentabile, fum, funingine (mai ales în timpul iernii);
- circulația și transportul rutier generează NO_x, CO₂, CO, hidrocarburi năse, aerosoli de halogenuri de Pb, suspensii formate din particule de carbon ce absorb o serie din gazele eliminate, fum, substanțe adugate benzinei sau uleiurilor pentru a le îmbunătăți calitățile (antioxidanți, anticorozivi) și zgomot.
- industria construcțiilor, de prelucrare a lemnului și cea extractivă generează suspensii, pulberi rezultate din exploatarea, măcinarea, prelucrarea, transportul, depozitarea materialelor, cu efecte nocive asupra sănătății umane și a vegetației

b) Calitatea apelor

Apele de suprafață

Apa este esențială pentru populație și pentru desfășurarea activităților economice. Prosperitatea și bunăstarea unei comunități sunt direct dependente de furnizarea unei cantități suficiente de apă curată. Fiind o sursă limitată și deosebit de vulnerabilă, apa poate fi oricând deteriorată dacă populația nu intervine cu măsuri concrete de protecție. Dacă fiind această degradare continuă, se impune gestionarea calității resursei de apă, astfel încât să se asigure cunoașterea, conservarea, protecția calității și cantității acesteia.

Potențialii poluanți ai apelor de suprafață de pe raza comunei sunt apele reziduale provenite din gospodăriile populației și agenților economici, coroborate cu lipsa rețelei de canalizare, dejecțiile animaliere depozitate necorespunzător, deeurile menajere depozitate pe malurile și în albiile cursurilor de apă, substanțele chimice (insecticide, pesticide, ierbicide) folosite în agricultură și ajunse în apele de suprafață prin scurgere superficială sau prin trunse inițial în pânza freatică prin infiltrații, sterile de la exploatarea miniere, din cariere aduse de apele pluviale, fibre de lemn și celuloză.

Apele subterane sunt mai puțin expuse riscului poluării. Principalele cauze (surse) sunt infiltrațiile de la suprafață de substanțe organice sau chimice provenite din activități umane: activitatea minieră, depozitarea necorespunzătoare de deeurile menajere, dejecțiile zootehnice, din substanțele fertilizante și de combatere a dăunătorilor utilizate în agricultură, utilizarea frecventă de closete uscate, lipsa rețelei de canalizare, surse de apă (captări, fântâni) fără perimetre de protecție.

c) Calitatea solurilor

Solul, ca rezultat al interacțiunii tuturor elementelor mediului și suport al întregii activități umane, este influențat puternic de acestea, atât prin acțiuni antropice, cât și ca urmare a unor fenomene naturale.

Calitatea solului este afectată într-o măsură mai mică sau mai mare de una sau mai multe restricții. Influențele dăunătoare ale acestora se reflectă în deteriorarea caracteristicilor și funcțiilor solurilor, respectiv în capacitatea lor bioproductivă, dar, ceea ce este și mai grav, în afectarea calității produselor agricole și a securității alimentare, cu urmări serioase asupra calității vieții omului.

Poluarea solurilor

Potențialele surse de poluare a solurilor comunei Pojorâta sunt în principal de natură biologică sau pulberii și prafuri rezultate din industria minieră și plumb depus, provenit din gazele de eapament ale autovehiculelor.

Astfel, principalul factor care poate cauza poluarea solurilor pe teritoriul comunei Pojorâta este depunerea și deversarea pe sol a deeurilor menajere și a reziduurilor și dejecțiilor zootehnice. Dejecțiile zootehnice au un conținut mare de materie organică ușor biodegradabilă și de elemente nutritive (P, K, N, Ca, Mg, microelemente), constituind un îngrășământ organic foarte recomandat ca fertilizant al solurilor. Aceste considerente, alături de mirosul neplăcut resimțit la distanțe mari, impun aplicarea acestora ca îngrășămintă pe terenurile agricole în cantități moderate și numai după ce au fost compostate în condiții controlate. Administrate în cantități prea mari, dejecțiile zootehnice determină apariția riscului poluării solului datorită depășirii capacității de absorbție a solului respectiv.

Depunerile necorespunzătoare de deeurile provenite din gospodăriile ocupanților irrațional și nejustificat terenurile. Depozitarea de euri este necontrolată, deschisă, fără suprafață de nivelare, conducând la poluarea solurilor din zonele respective.

Deeurile menajere pot fi surse de contaminare a mediului - prin diverși germeni microbieni, gaze rezultate din descompunere, cu miros respingător (amoniac, hidrogen sulfurat și altele) - și a solului, prin infiltrațiile care ar trebui colectate și epurate înainte de a fi evacuate.

Degradarea solurilor

Degradarea solurilor reprezintă un proces complex, generat în timp de o multitudine de factori naturali și antropici, care determină anumite restricții în utilizarea solurilor. Aceste restricții sunt cauzate fie de factori naturali (clima, forme de relief, caracteristici edafice etc), fie de acțiuni antropice agricole; în multe cazuri, factorii menționați pot acționa sinergic în sens negativ, având ca efect scăderea calității solurilor și chiar anularea funcțiilor acestora.

Principala formă de degradare a solurilor comunei Pojorâta o reprezintă **eroziunea**. Solul este expus permanent procesului natural de eroziune de suprafață sau în adâncime, ca rezultat al acțiunii factorilor de mediu (apa, aer, temperatura) și a acțiunii umane, care are rol accelerator.

Pe măsura extinderii și intensificării agriculturii, omul a influențat fie în mod pozitiv, fie în mod negativ procesele de solificare și evoluția solurilor. În vederea extinderii spațiului locuibil și a pășunilor s-au practicat defrișări care au dus la creșterea instabilității versanților și apoi la declanșarea eroziunii solului. Practicarea pășunatului intensiv duce, apoi, la agravarea și rii de degradare a solurilor.

În zonele în care apa freatică este situată foarte aproape de suprafață, precum și pe terenurile plate, apare fenomenul de exces de umiditate al solurilor. Aceste fenomene mai apare în microdepresiunile de alunecare și cele din preajma fostelor exploatare miniere. În zonele de deal, prezența apei freatice la adâncimi mici duce la gleizarea solurilor.

Consecințele poluării și degradării solurilor se reflectă în primul rând asupra potențialului lor productiv, în sensul limitării sau anulării calităților biologice și de fertilitate. Cele mai grave efecte asupra solurilor sunt generate de fenomenele de degradare care determină scăderea potențialului productiv, scoaterea din circuitul agricol, schimbări ale modului de folosință. De asemenea, poluarea solurilor cu reziduuri organice și de euri menajere și mai ales activitățile miniere soldate cu halde de steril depuse pe sol pot avea consecințe negative asupra apelor (prin splări, scurgeri și infiltrații), asupra plantelor, animalelor și omului.

d) Calitatea vegetației și faunei

Vegetația naturală a comunei Pojorâta, caracteristică silvostepii, ca și biotopurile caracteristice acesteia au fost modificate de-a lungul timpului de diverse activități umane: deseleniri, defrișări, activități miniere, chimizare, pășunat intensiv, dezvoltare rurală etc.

Astfel, vegetația forestieră s-a diminuat, atât din punct de vedere al cantității cât și al calității. Defrișările repetate au condus la reducerea suprafeței ocupate de pășuni a comunei și creșterea celor cu pășuni, în timp ce valorificarea selectivă a speciilor forestiere a determinat exploatarea speciilor valoroase, ducând astfel la scăderea calității fondului forestier prin menținerea speciilor și exemplarelor puțin valoroase.

Referitor la calitatea pășunilor, acestea au fost mult deteriorate din cauza pășunatului excesiv și pe timp umed. Neîntreținerea și exploatarea irațională au condus pe alocuri la reducerea numărului și vitalității speciilor ierboase și înmulțirea plantelor ruderales (buruieni).

Defrișările și deselenirile practicate, uneori fără discernământ, în vederea extinderii pășunilor, au diminuat suprafețele ocupate de pășuni. Aceste acțiuni au declanșat reacții negative asupra celorlalte componente naturale: reducerea debitelor apelor subterane și de suprafață, creșterea torențialității și a eroziunii etc.

Ca și vegetația, fauna de pe teritoriul comunei a suferit ca urmare a presiunilor exercitate de activitățile antropice care au determinat restrângerea arealelor, modificarea componenței populațiilor și a habitatelor, reducerea numerică a numărului de specii. Datorită rolului important al faunei în alimentația populației și în menținerea echilibrului biologic al biocenozelor și ecosistemelor, rezultă necesitatea protecției și ocrotirii faunei, prin instituirea de protecții speciale pentru speciile vulnerabile sau periclitate.

Conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice constituie o condiție a dezvoltării durabile a societății. Deși în multe locuri nivelul poluării a scăzut și protecția naturii a fost din ce în ce mai mult integrată în planurile de dezvoltare, biodiversitatea rămâne totuși sub amenințarea unui mare număr de factori perturbatori.

Priorități în intervenție

Prioritățile în domeniul mediului se referă, în principal, la acțiunile necesare pentru rezolvarea disfuncționalităților majore de mediu menționate anterior. În acest sens se impun:

- asigurarea potabilității prin instituirea și delimitarea zonelor de protecție sanitară a capturilor de apă din subteran, respectarea distanțelor sanitare între acestea și eventualele surse de impurificare (closete, gospodării);
- realizarea sistemului centralizat de alimentare cu apă;
- controlul strict al depozitării de deșeurilor menajere și zootehnice, cu respectarea normelor în vigoare;
- recuperarea terenurilor afectate de depuneri de deșeurilor menajere și zootehnice;
- recuperarea terenurilor degradate de alunecări și eroziune prin consolidări, plantații și alte lucrări de combatere a degradării solurilor;
- aplicarea de fertilizanți și utilizarea rațională a pesticidelor, prin evitarea suprapunatului, punând alternativ pe parcele;
- extinderea pădurii prin reîmpăduriri, efectuarea de lucrări silvice pentru întreținerea pădurii (rituri, curățiri);
- aplicarea unor măsuri viabile de reabilitare a fostelor exploatare miniere în vederea reintegrării lor în circuitul natural. Spre exemplu, în anul 2004 a fost emis avizul de mediu pentru închiderea perimetrului minier Valea Putnei. Prin urmare, cu prevederea lucrărilor de ecologizare stabilite în proiect prin programul pentru conformare.

2.11. DISFUNCȚIONALITĂȚI

Din analizele făcute precum și din cele semnalate de către conducerea comunei, a rezultat un număr de disfuncționalități cu relevanță în contextul socio-economic actual.

Corelând fenomenele de natură economică cu aspectele vieții sociale, se constată existența unei economii bazate pe: creșterea animalelor, exploatarea forestieră, turism, ocupații care angrenează o mare parte a populației active, în timp ce numărul locurilor de muncă din celelalte sectoare este mic, veniturile locuitorilor sunt reduse, infrastructura deficitară, dotări insuficiente.

Disfuncționalități:

- Zona de locuințe nu s-a dezvoltat coordonat, mergând întotdeauna pe o rețea de străzi existente.
- Fără planificarea loturilor individuale în suprafețe mici și lipsa formelor de asociere a proprietarilor de pământ duc la imposibilitatea de a exploata terenurile prin metode tehnice (aplicabile protecției solurilor, creșterii productivității etc.); din această cauză potențialul agricol la agricultura de subsistență derivă și imposibilitatea dezvoltării unei industrii zootehnice.
- Predominanța sectorului primar și secundar în structura populației active, în defavoarea sectorului terțiar și a întreprinderilor mici și mijlocii.
- Nivelul insuficient al unor dotări social-culturale, precum și starea precară a unor dotări existente afectează buna desfășurare a proceselor specifice.
- Drumurile șterse sunt de calitate proastă, accesibilitatea fiind redusă în special pe timp nefavorabil.
- Lipsa sistemului de alimentare cu apă, canalizarea și alimentarea cu gaze naturale;
- Lipsa sistemului integrat de management al deșeurilor menajere.

- Rata ridicată a omajului;
- Lipsa de preocupare a populației pentru recalificare și reconversie profesională.
- Nivelul slab al protecției sociale.

Aceste probleme au drept cauză:

- Lipsa stimulentei financiare, mai ales în sectorul agricol;
- Ritmul lent al reformei din diferite domenii ale vieții sociale și economice ceea ce duce la nerealizarea unor obiective agro-industriale cu fonduri private sau cu finanțări externe;
- Lipsa unui program de dezvoltare regională;
- Lipsa unei strategii pe termen lung pentru dezvoltarea sectorului industrial local și pentru dezvoltarea serviciilor;
- Nivelul redus al salariilor și pensiilor;
- Lipsa investițiilor străine;
- Lipsa resurselor financiare locale.

Obstacolele în rezolvarea acestor probleme sunt:

- Tradiționalismul, spiritul conservator;
- Punerea în practică a Legii Fondului Funciar - ritmul lent de distribuire a titlurilor de proprietate;
- Birocrația;
- Nivelul redus al bugetelor locale;
- Blocajul financiar;
- Echipamentul tehnic insuficient și uzat din agricultură;
- Accesul dificil pe piață (din punct de vedere al distanței, informației și competitivității).

În urma analizei acestor probleme, cauze și obstacole, prezentăm următoarele disfuncționalități pe domenii:

DOMENII	DISFUNCȚIONALITĂȚI
AGRICULTUR	<ul style="list-style-type: none">• Organizarea deficitară, rămânând exagerată proprietatea agricolă;• Dezechilibrarea structurii pe categorii de folosință a terenurilor;• Degradarea punctuală a pământurilor prin ravenare;• Dezechilibrarea structurii pe categorii de culturi;• Suprafața redusă a terenului arabil• Funcționarea necorespunzătoare a sistemului de aprovizionare tehnică și materială a serviciilor pentru agricultură;• Lipsa unităților locale de prelucrare a producției agricole;• Slabă implicare în preluarea producției agricole de la producători;• Lipsa calificării și instruirii agricultorilor
INDUSTRIE	<ul style="list-style-type: none">• Posibilități reduse de prelucrare a producției agricole;• Volum mic al investițiilor străine și extra-comunale în activitățile industriale.
TURISM	<ul style="list-style-type: none">• Lipsa unui punct de promovare și informare turistică;• Traseele montane ce pornesc din comuna Pojorâta necesită lucrări de reface a indicatoarelor, a potecilor;• Lipsa cursurilor de pregătire profesională în domeniul turismului;

DOMENII	DISFUNCȚIONALITĂȚI
SERVICII	<ul style="list-style-type: none">• O parte din servicii nu sunt continentizate ca necesitate și utilitate;• Este necesară o mai mare coordonare între cererea și oferta de servicii prestate;• Existența unor servicii sub standarde;• Preferința antreprenoriatului pentru activitățile de comercializare a bunurilor;
REȚEAUA DE LOCALITĂȚI	<ul style="list-style-type: none">• Echipare edilitară redusă;• Fenomen de dezvoltare tentaculară a vetrelor de sat.
POPULAȚIA RESURSELE DE MUNCĂ	<ul style="list-style-type: none">• Degradarea echilibrului demografic, omaj ridicat, grad de dependență economică mare.• Populația vârstnică, care are o pondere importantă, ridică probleme de investiții pentru ocrotirea sănătății, pentru ocrotirea socială, pentru asigurarea bunăstării etc.• Lipsa de preocupare a populației pentru recalificare și reconversie profesională;
LOCUIREA	<ul style="list-style-type: none">• Fond de locuit construit din materiale nedurabile, calitativ inferior sub aspectul confortului.• Zone cu P.O.T. și C.U.T. foarte mici;• Multe dintre construcțiile noi sunt amplasate necorespunzător, deseori prea aproape de albia apelor. pericol de inundații la viituri;• Unele construcții sunt amplasate la înclinașuri, cu drumuri de acces și versanți neconsolidați. pericol de alunecări ale versanților;• Lipsa dotărilor de strictă necesitate, sau prezența unora în stare insalubră;• Nu există rețea centralizată de alimentare cu apă, gaze naturale și canalizare;• Încalzirea populației se face cu sobe cu combustibili solizi;
DOTĂRI SOCIALE CULTURALE	<ul style="list-style-type: none">• Construcții inadecvate procesului de învățământ, slab echipate sau în stare proastă;• Lipsa spațiilor pentru activități culturale-sportive;• Slabă reprezentare a unor profile importante (dotările și serviciile sanitare)• Insuficientă reprezentare a unor dotări de cultură și recreere;• Deplasarea pe distanțe mari pentru asigurarea unor servicii de natură administrativă.
ECHIPARE TEHNICĂ	
CIRCULAȚIE	<ul style="list-style-type: none">• Drumuri cu îmbrăcăminte degradată (starea precară a drumurilor de interes local din comună);• Starea proastă a carosabilului pe DN 17/E 576, a cărei capacitate de preluare a traficului este depășită;• Pe timp nefavorabil, datorită amenajării și echipării necorespunzătoare, pe tronșoanele neasfaltate și nepietruite, drumurile sunt impracticabile;• Poduri degradate sau insuficient dimensionate ca gabarit.
GOSPODĂRIA APELOR	<ul style="list-style-type: none">• Efecte distructive înregistrate ca urmare a curgerii apei în regim torențial;• Apele pârâielor sunt în mare parte poluate de depozitarea pe malurile lor a unor deșeururi de rumeguș de lemn.
ALIMENTARE CU APĂ CANALIZARE	<ul style="list-style-type: none">• Lipsa unui sistem centralizat de alimentare cu apă în comun;• Lipsa unui sistem centralizat de canalizare în comun;

DOMENII	DISFUNCȚIONALITĂȚI
ALIMENTARE CU ENERGIE ELECTRIC	<ul style="list-style-type: none">Lipsa rețelei electrice pentru alimentarea noilor locuințe.
ALIMENTARE CU GAZE NATURALE	<ul style="list-style-type: none">Lipsa unui sistem centralizat de alimentare cu gaze naturale;
TELECOMUNICAȚII	<ul style="list-style-type: none">Cereri de instalare a noi posturi telefonice neonorate.
PROBLEME DE MEDIU	
PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA MEDIULUI	<ul style="list-style-type: none">Degradarea unor terenuri prin eroziune, alunecări de teren și exces de umiditate;Defrișări și despărțiri provocate de doborâturile de vânt;Tierirea pământurilor aflate în proprietate privată;Lipsa informațiilor pentru populația comunei Pojorâta, cu privire la importanța protecției mediului înconjurător;Lipsa informațiilor privind sursele de poluări accidentale a factoriilor de mediu: aer, apă, sol.
DEPOZITAREA DE EURILOR MENAJERE	<ul style="list-style-type: none">Existența unui sistem centralizat de colectare și depozitare a deeurilor menajere care nu acoperă nevoile întregii localități;Depozitele de deeurii menajere provenite din gospodăriile vor trebui dezafectate până în anul 2015 conform HG nr.349/2005.

Concluzii rezultate din analiza situației actuale realizate la nivelul comunei Pojorâta:

Comuna Pojorâta se încadrează în categoria comunităților rurale de mărime medie, cu profil zootehnic, cu resurse ambientale turistice mari, cu resurse de forță de muncă limitate.

Resursele naturale ale subsolului sunt modeste, cu toate acestea nu sunt exploatare suficiente.

Resursele naturale ce se dezvoltă la nivelul solului (solul fertil, resurse forestiere, luciul de apă) sunt relativ bogate, dar limitate.

Profilul economic actual este cel agricol.

Potențialul uman are o structură care permite desfășurarea în bune condiții a tuturor activităților specifice spațiului rural.

Habitatul și echipările tehnico-ediliare nu au cunoscut până în prezent îmbunătățiri spectaculoase, tendința pentru următorii 10 - 15 ani trebuind să fie de depășirea condițiilor medii prezente la nivel de județ.

Sunt necesare precauții privitoare la posibilitatea producerii unor fenomene ce însoțesc riscurile naturale, în special alunecări de teren și inundații.

2.12. NECESITĂȚI ȘI OPȚIUNI ALE POPULAȚIEI

În urma discuțiilor purtate cu autoritățile locale, a consultării populației precum și în urma analizelor efectuate, s-au stabilit ca posibili următorii factori care ar putea contribui la relansarea dezvoltării localităților comunei:

- Îmbunătățirea structurii rurale a localității, cu dezvoltarea unui nucleu urban în centrul de comună;

- Valorificarea superioară a producției agricole vegetale și animale, precum și a lemnului, prin prelucrarea în unități proprii;
- Creșterea gradului de echipare tehnico-edilitară, în primul etapă realizarea unui sistem centralizat de alimentare cu apă;
- Amenajarea de zone de agrement și sportive;
- Construcții socio-culturale noi;
- Colectarea selectivă, preluarea și transportul de eurilor menajere la depozitul zonal, în cadrul unui sistem integrat de management al de eurilor;
- Refacerea construcțiilor în care se pot desfășura activități de natură socio-culturală (casă de cultură, grădinițe, coli);
- Transformarea calitativă a rețelelor stradale și îmbunătățirea condițiilor de circulație;
- Crearea de legături corespunzătoare cu localitățile învecinate.

Opțiuni ale populației

Solicitările populației constau în:

- Prevederea de amplasamente pe terenuri stabile la alunecări, în interiorul intravilanțelor, pentru:
 - funcțiuni de interes public și servicii care lipsesc (CEC, bănci, cabinete notariale, organizații obștești, complex comercial);
 - curățiri și construcții, în limita a 1000 mp/gospodărie, pentru locuințe necesare a fi nou construite, datorită creșterii numărului populației, a creșterii confortului de locuire (realizarea a minim 2,85 persoane/gospodărie și 10,5 mp arie locuibilă /persoană) și de rezerva de teren pentru eventualele strămutări de gospodării situate pe terenuri alunecătoare;
 - eventualele unități industriale, industrie mică și prestări servicii;
 - dotările de gospodărie comunală strict necesare (cimitire, platforme de compostare a de eurilor zootehnice, instalații apă-canal, străzi, etc.);
- Dezvoltarea unor ramuri economice care să ocupe forța de muncă disponibilă (industrie mică, artizanat și activități meșteugărești, unități de procesare a laptelui și a cărnii, extragerea pietrei, etc.).
- Dezvoltarea turismului local, prin valorificarea potențialului existent al cadrului natural.

Deoarece actualele obiective strategice de dezvoltare, mărirea numărului de locuitori și tipul de organizare ca aglomerație rurală sunt premise ferme, comuna va continua să se extindă pe terenurile disponibile din jur încă din prima etapă, înându-se seama de toate categoriile de bariere existente și de direcțiile prioritare de evoluție.

De aici rezultă necesitatea imperativă de a revizui întreaga strategie de dezvoltare a localităților comunei, și în mod special a centrului de comună - localitatea Pojorâta. În afara schimbărilor la nivel instituțional sunt necesare schimbări ale modului și aspectului de viață rurală.

Trecerea la un nivel superior, în primul rând, comportă în primul rând o revizuire a funcționalității zonei centrale: reparații capitale și consolidarea colilor, a grădinițelor, a căminului cultural, reabilitarea unității medico-sociale; în vederea integrării estetice cu noul centru, completarea cu noi dotări (spații polivalente, spații comerciale și de alimentație publică). Este necesar de asemenea ca pe viitor să fie aprobate și construite doar acele locuințe care corespund din punct de vedere calitativ și estetic cu funcțiunile de bază.

CAPITOLUL 3 - PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

3.1. STUDII DE FUNDAMENTARE

Pân ă în acest an, data finalizării prezentului P.U.G., s-au realizat următoarele proiecte de urbanism, care au fost luate în considerare ca studii de fundamentare pentru elaborarea P.U.G.ului:

- P.A.T.N. (PLANUL DE AMENAJARE A TERITORIULUI NAŢIONAL)
- P.A.T.Z. (PLANUL DE AMENAJARE A TERITORIULUI ZONAL - REGIUNEA DE NORD EST)
- PLANUL NAŢIONAL DE DEZVOLTARE RURAL 2007 - 2013
- P.A.T.J. (PLANUL DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEŢEAN)
- P.U.G. (PLANUL URBANISTIC GENERAL AL COMUNEI POJORĂTA)

Studiile de fundamentare, elaborate în cadrul P.A.T.J. Suceava și consultate la elaborarea P.U.G. Pojorăta, sunt următoarele:

- STUDIU DE CADRU NATURAL ȘI MEDIU;
- STUDIU DE FUNDAMENTARE A POTENŢIALULUI ECONOMIC;
- STUDIU DE FUNDAMENTARE A POTENŢIALULUI DEMOGRAFIC ȘI AL FORŢEI DE MUNCĂ;
- STUDIU DE FOND CONSTRUIT - LOCUIRE;
- STUDIU DOTĂRI SOCIO-CULTURALE;
- STUDIU DE FUNDAMENTARE CU PRIVIRE LA CĂMINILE DE COMUNICĂRI;
- STUDIU DE GOSPODĂRIRE COMPLEXĂ A APELOR;
- STUDIU DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE;
- STUDIU HIDROGEOLOGIC;
- STUDIUL REŢELEI ELECTRICE ȘI DE TELECOMUNICAȚII;

Primăria Comunei Pojorăta ne-a pus la dispoziție pentru documentare și analiză o serie de materiale întocmite de către autoritățile locale:

- PROGRAM DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ A JUDEŢULUI PE ANUL 2007;
- PLANUL NAŢIONAL DE DEZVOLTARE RURAL 2007 - 2013;
- STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI POJORĂTA PE ANUL 2008;
- MONOGRAFIA COMUNEI POJORĂTA;
- PROIECT DE ALIMENTARE CU APĂ;

Demersul pe care s-a fundamentat P.U.G. Pojorăta a permis formularea unor propuneri și orientări pentru principalii factori de dezvoltare economico-socială, în profil teritorial.

Studiul astfel elaborat și aprobat va reprezenta pentru autoritățile administrației publice cadrul economico-social și urbanistic de stabilire a priorităților de intervenție în acest teritoriu. De asemenea, va oferi elemente de temelie pentru planurile de amenajare teritorială, iar pentru investitori informații utile asupra resurselor naturale și umane, cu posibilități de valorificare imediată sau în perspectivă mai largă.

P.U.G. reprezintă o etapă obligatorie și de importanță majoră în ansamblul documentațiilor de amenajare a teritoriului, stabilită prin Legea nr. 350/2001.

3.2. EVOLUȚIE POSIBILĂ, PRIORITĂȚI

Direcții posibile de evoluție a comunei

Problematika dezvoltării ruralului și noile raporturi dintre agricultură și industrie, dintre sat și oraș, impun o reconsiderare teoretică și conceptuală, față de care nu se pot elibera soluții practice eficiente. Înnoirea aparatului teoretico-metodologic este impusă de restructurarea unor fenomene sociale cunoscute: industrializarea, urbanizarea, migrațiile rural-urbane, etc. și de apariția unor fenomene noi în perioada actuală de tranziție:

- modificarea atitudinii ruralului față de pământ
- modificarea atitudinii populației urbane față de mediul rural, în special tinerii, pensionarii, etc.

Satul nu mai este legat exclusiv de agricultură, așa cum nici orașul nu mai este legat exclusiv de industrie.

În perioada actuală, dezvoltarea economiei comunei reprezintă nu doar o necesitate ci și o oportunitate obiectivă. Această oportunitate constă în valorificarea crescândă a potențialului economic de care dispune.

Dezvoltarea economică este avută în vedere de către societate nu numai pentru satisfacerea cerințelor materiale de bază ci și pentru asigurarea resurselor în scopul îmbunătățirii calității vieții, răspunzând cerințelor pentru ocrotirea sănătății, educație, dezvoltare socială și mediu înconjurător mai bun.

Pentru a avea efecte benefice pe termen lung, dezvoltarea economică, dublată de conservarea stării mediului trebuie să constituie componente de bază ale **dezvoltării durabile**.

O altă preocupare este utilizarea rațională a resurselor naturale cu valoare economică și potențial limitat în timp. Acestea includ vegetația, terenul, diversitatea speciilor, care oferă oportunități pentru dezvoltare.

Dezvoltarea economică are incidență nu doar asupra cadrului natural, ci și asupra potențialului uman. Astfel, o creștere economică susținută implică folosirea cât mai completă și cu o eficiență sporită a forțelor de muncă. Comparativ cu alte județe, județul Suceava dispune de resurse importante de forță de muncă, ceea ce conduce la un cost redus al muncii.

Posibilitatea realizării unei creșteri economice durabile se impune a fi valorificată prin intervenția adecvată a tuturor factorilor conștienți care acționează la nivel economic și nu numai. Pentru asigurarea unui grad înalt de valorificare a potențialului economic disponibil și intensificarea creșterii economice ar fi necesar ca acești factori să acționeze cu ajutorul unei strategii economice rigurose fundamentate. O asemenea strategie ar trebui să aibă ca obiectiv pe termen scurt refacerea și depășirea nivelului economic general realizat anterior anului 1989, iar ca obiectiv pe termen lung atingerea unui nivel economic net superior.

Strategia de dezvoltare a ruralului urmărește trecerea de la gospodăria de subsistență caracteristică momentului actual, la gospodăria microproductivă, bazată pe activități specifice, corelate cu resursele locale și cu necesitățile pieței.

Din evaluarea stării economico-sociale a comunei și din analiza posibilităților plauzibile de evoluție pozitivă în viitor a spațiului studiat, au rezultat o serie de priorități și oportunități ce pot jalona perspectiva acestei comune.

Propunerile sunt prezentate pe domenii, în funcție de eficiența lor socială și economică și au valoare orientativă.

Prioritățile în cadrul dezvoltării urbanistice a comunei decurg din necesitățile imediate semnalate. Realizarea acestor deziderate se va putea face numai în funcție de fondurile de care dispune comuna: fonduri proprii sau alocate de la bugetul statului. Ordinea acestor priorități se va stabili de către consiliul local.

DOMENII	PRIORITĂȚI
AGRICULTURĂ	<ul style="list-style-type: none">• creșterea parcului auto prin dotarea cu tractoare și utilaje agricole necesare;• realizarea de lucrări agro-pedo-ameliorative pentru combaterea alunecărilor și eroziunii și îmbunătățirea potențialului fertil al solurilor din comună.• fertilizarea solului, în special cu îngrășământ natural;• îmbunătățirea condițiilor de creștere și exploatarea animalelor;• metode și tehnologii pentru exploatarea zootehnice ce vizează pășturarea și prelucrarea primară a produselor animale.• realizarea de mecanisme necesare afluirii produselor animale de la producător la fondul de stat, în vederea evitării stocării de produse agrozootehnice la producătorul particular;• în cadrul sectorului silvic este necesară conservarea și exploatarea rațională a fondului forestier;• măsurile și politici de interzicere a tăierilor necontrolate a pădurii.
INDUSTRIE	<ul style="list-style-type: none">• Dezvoltarea unor capacități adaptate condițiilor locale;• Promovarea bunurilor care asigură baza de materii prime din zonele cele mai apropiate, cu familiarizare în dezvoltarea și diversificarea bunurilor de larg consum;• Încurajarea activității IMM;• Atragerea capitalului investițional autohton și străin.
TURISM	<ul style="list-style-type: none">- Modernizarea ofertei turistice;- Dezvoltarea prioritară a agroturismului;- Organizarea și conducerea unei politici turistice parteneriale prin:<ul style="list-style-type: none">- amenajarea căilor de comunicație;- înființarea rețelei de gaze naturale;- înființarea rețelei de alimentare cu apă;- înființarea rețelei de canalizare;- înființarea de noi spații pentru întreprinzători particulari ce vor să practice turismul;- realizarea unor dotări de agrement;- conservarea și protecția cadrului natural și a vestigiilor istorice;- Stabilirea programelor de monitorizare a informațiilor privind circulația turistică, a planurilor de dezvoltare turistică;- Promovarea unor acțiuni care să valorifice principalele manifestări culturale ale zonei. Înființarea următoarelor obiective: Restaurant cu specific culinar autohton Cabană de vânatoare Pensiune
SERVICII	Stimularea sectorului serviciilor prin implicarea mai activă a organelor locale, în acțiunea de sprijinire, informare și încurajarea întreprinzătorilor ce desfășoară activități legate de prestarea de servicii către populație sau agenți economici.
REȚEAUA DE LOCALITĂȚI	<ul style="list-style-type: none">- Revitalizarea prin diversificarea funcțiilor economice, îmbunătățirea dotărilor și echipării;- Coordonarea dezvoltării teritoriale printr-un cadru legislativ coerent și prin aplicarea legii privind autorizațiile de construire.
POPULAȚIA ȘI RESURSELE DE MUNCĂ	<ul style="list-style-type: none">- Îmbunătățirea potențialului demografic- Dezvoltarea resurselor umane și creșterea gradului de ocupare a forței de muncă;

	<ul style="list-style-type: none">- Coordonarea accesului la fonduri structurale 2007-2013 prin inițierea de programe și proiecte cum ar fi:<ul style="list-style-type: none">• Încurajarea autorităților locale de a se asocia în vederea realizării unor proiecte (de modernizare drumuri, alimentare cu apă și canalizare, colectarea de eurilor);• Identificarea priorităților consiliilor locale privind planul de investiții și punerea de acord cu capacitatea de cofinanțarea bugetelor locale și a bugetului județean;• Încurajarea autorităților locale de a implica cetățenii în planificarea lucrărilor de investiții (evaluarea capacităților) de plată acestora pentru serviciile de utilități publice.
LOCUIREA	<ul style="list-style-type: none">- Creșterea gradului de confort a comunei prin crearea unui fond locativ modern, echipat la standarde europene- Stimularea construirii de locuințe din materiale durabile, cu finisaje superioare.
DOTĂRI SOCIAL CULTURALE	<ul style="list-style-type: none">- Reabilitare și modernizare la coala cu clase I - IV cu înființare alimentare cu apă și modernizare grup sanitar;- Reabilitare și modernizare la coala I-VIII cu modernizare grup sanitar și construire sală sport;- Îmbunătățirea bazei tehnico-material în coli (dotarea colilor cu calculatoare și soft didactic), cmin cultural și bibliotec;- Înființare Muzeu etnografie și tiințele naturii;- Modernizare Ocol Silvic Pojorâta;- Modernizare Canton Silvic pe străduț Valea Putnei;- Construcție Canton Silvic Izvorul Giumalului;- Înființare stație PECO;- Aleez mânt de bătrâni și persoane defavorizate;- Cabinet de consiliere pentru bătrâni- Înființare cabinete medicale, stomatologice, farmacii în localitățile unde acestea nu există;- Înființare piață comercială;- Ateliere meșteșugărești pentru acoperirea forței de muncă în localitățile componente;- Înființare serburi ornamentale;- Înființare amenajare de spații verzi.
ECHIPARE TEHNICĂ	
CIRCULAȚIE	<ul style="list-style-type: none">- Definitivarea lucrărilor de reabilitare și modernizare a DN 17/E 576: realizarea celei de a treia benzi de circulație, reabilitarea carosabilului, consolidarea versanților;- Modernizarea prin asfaltare a celor 17,6 km actual pietruși și ai DJ 175 B Pojorâta - Rarău;<ul style="list-style-type: none">- Reabilitarea și modernizarea prin pietruș și asfaltare a drumurilor șterse pe raza comunei: drum Izvorul Giumalului, drum Mesteceni, drum Pojorâta - Sadova, vechiul DN 17, pe o lungime de 950m, Drumul Târtilor (actual din pământ);- Realizarea de spații de parcare;- Reabilitarea și modernizarea podurilor și podurilor existente pe raza comunei Pojorâta și construirea de noi poduri și poduri în rețeaua locală de drumuri;- Construcție pod peste Moldova zona Pecete;- Decolmatarea anurilor existente;- Executarea de anuri de scurgere acolo unde este necesar;
GOSPODĂRIREA APELOR	<ul style="list-style-type: none">- Consolidare și apărare de maluri pe râul Moldova 1,5 km mal stâng

	i 1 km mal drept; - Construc ii cascade pentru producere de energie pe Valea Pojorătei.
ALIMENTARE CU ENERGIE ELECTRICĂ	- Extinderi ale re elei de joas tensiune pe suprafe ele nou introduse în intravilan; - Electrifi care m n stare Firo.
ALIMENTARE CU APĂ	- Înfiin are re ea de alimentare cu ap în sistem centralizat;
CANALIZARE	Înfiin are sistem centralizat i sta ie de epurare în satele componente;
ALIMENTARE CU GAZE NATURALE	- Înfiin are re ea gaze naturale în satele componente;
PROTEJAREA ZONELOR	
PE BAZA NORMELOR SANITARE	Se vor delimita zonele de protec ie cimitire, capt ri de ap , cursuri de ap , sta ii de pompare, de clorare, rezervoare, sta ie de epurare.
FAȚĂ DE CULUARE TEHNICE	Se vor delimita zonele de protec ie a re elor edilitare i se vor stabili condi iile de construire.
MONUMENTE	- Se vor delimita zonele de protec ie la monumentele antropice; - Se vor semnala siturile naturale, zone protejate, monumente ale naturii.
ZONE CU RISCURI NATURALE	Se vor lua m surile necesare pentru înl turarea cauzelor.

3.3. OPTIMIZAREA RELAȚIILOR ÎN TERITORIU

Optimizarea rela iilor în teritoriu î i propune identificarea principalelor m suri care trebuie dezvoltate pentru a eficientiza, a optimiza i a stimula mai ales dezvoltarea comunei. Pozi ia sa geografic este favorabil dezvolt rii economice, comuna fiind a ezat în partea vestic a jude ului Suceava, la circa 7 km vest de Municipiul Câmpulung Moldovenesc i la circa 77 km fa de municipiul Suceava.

Rela iile cu ora ul Suceava sunt de natur economic i socio-cultural . Multe rela ii se stabilesc între agro-zootehnia spa iului rural i consumul alimentar, între resursele din teritoriu i industrie.

Raporturile comerciale cunosc dou nuan e: una legat de raportul dintre aprovizionarea ora ului i depozitele en-gros din ora i deplas rile spre ora a locuitorilor din teritoriul administrativ pentru aprovizionarea cu unele bunuri sau comercializarea unor produse agrozootehnice de produc ie proprie.

Se prevede o atenuare a discrepan elor dintre nivelul de dezvoltare a zonei studiate i a zonei urbane, prin m rirea gradului de confort, în scopul îmbun t irii condi iilor de via i de munc ale popula iei.

Nu se întrev d muta ii majore în ceea ce prive te folosin a terenurilor, dar practicarea unei agriculturi performante va impune crearea de asocia ii agricole.

For a de munc excedentar va trebui s fie ocupat de pia a local , pentru stoparea declinului demografic i a procesului de degradare a structurilor demografice.

C ile de circula ie asigur în general, ca direc ie (dar nu neap rat ca stare) leg tura între localitatea de re edin , municipiul Câmpulung Moldovenesc, municipiul Suceava, dar i cu localit ile învecinate. Fluxurile majore de circula ie sunt cele legate de deplas rile pentru aprovizionare i pentru serviciile majore pe care le ofer municipiul Câmpulung Moldovenesc.

Problema dezvoltării comunei nu poate fi scoasă din contextul dezvoltării regionale, ea nu este generată de lipsa terenurilor destinate dezvoltării și nici de condițiile de locuire necorespunzătoare, ci de natura economică.

Rezolvarea problemelor administrative ale comunei pe teritoriul altor localități (bancare, juridice, de sănătate și învățământ) nu poate fi o soluție de viitor, ci se impune proiectarea unui sistem funcțional, urmărind o urbanizare controlată și nu o urbanizare forțată: măsurile urbanistice trebuie însoțite de măsuri instituționale. Este necesară crearea unui organism care să coordoneze și să monitorizeze dezvoltarea sistemului.

Se prevede o atenuare a discrepanțelor dintre nivelul de dezvoltare a zonei studiate și a zonei urbane, prin mărirea gradului de confort, în scopul îmbunătățirii condițiilor de viață și de muncă ale populației.

Nu se întrevăd mutații majore în ceea ce privește folosința terenurilor, dar practicarea unei agriculturi performante va impune crearea de asociații agricole.

Forța de muncă excedentară va trebui să fie ocupată de piața locală, pentru stoparea declinului demografic și a procesului de degradare a structurilor demografice.

Ridicarea nivelului de trai al populației comunei impune mobilizarea de fonduri pentru modernizarea structurilor demografice-economice și dezvoltarea pieței muncii, în vederea apropierii de standardele U.E.

3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE ȘI SOCIALE

Analiza activităților care se desfășoară în comuna Pojorâta a relevat faptul că, din punct de vedere economic, această unitate teritorial administrativă se remarcă prin dezvoltarea agroturismului, a activităților de prelucrare a lemnului, a sectorului creșterii animalelor și a industriei extractive de roci utile. Ca număr de unități economice, 1/3 din totalul activităților este reprezentat de sectorul hoteluri și alimentație publică, urmat, cu 23% din totalul unităților economice de serviciile comerciale, pe locul 3 în ierarhie situându-se sectorul industrial, care deține 20% din totalul unităților economice din comuna Pojorâta.

Deși, pe ansamblu, teritoriul comunei Pojorâta prezintă o dinamică deosebită și diversitate în ceea ce privește activitățile economice, studiul economic realizat a evidențiat și o serie de disfuncționalități care necesită remedierea situației (în agricultură, silvicultură, industrie, transporturi, turism). Se observă, de asemenea, că există o anumită discrepanță între localitatea Pojorâta, centru de comună, mai dinamică din punct de vedere economic, și localitatea Valea Putnei, mai puțin dezvoltată (datorită, în mare parte, populației mai îmbătrânite, veniturilor mai reduse).

Pentru dezvoltarea comunei Pojorâta este necesară o politică rurală complexă, care să includă gospodărirea resurselor naturale locale, dezvoltarea agriculturii la standarde europene (depășirea nivelului de agricultură de subsistență) adaptată la condițiile și realitățile locale, diversificarea activităților economice prin dezvoltarea industriei în concordanță cu legislația de mediu și în acord cu cerințele pieței, atragerea investitorilor, dezvoltarea serviciilor, valorificarea resurselor umane ale comunei, evidențierea valorilor cadrului natural și a celui cultural local.

În același timp, dezvoltarea economică a comunei Pojorâta trebuie să aibă în vedere orientarea către realizarea obiectivelor propuse în cadrul **Planului Național de Dezvoltare Rurală 2007 – 2013**:

- **Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier** - cu următoarele obiective operaționale:
 - îmbunătățirea competențelor profesionale în vederea creșterii capacității manageriale a agricultorilor și proprietarilor de pământuri;
 - restructurarea și dezvoltarea fermelor și creșterea competitivității produselor agricole;
 - restructurarea și modernizarea sectoarelor de procesare a produselor agricole și a celor forestiere.

- **Îmbunătățirea mediului în spațiul rural** - se bazează pe următoarele obiective operaționale:
 - promovarea managementului durabil al terenului agricol;
 - sprijinirea agriculturii ecologice;
 - conservarea terenurilor agricole cu înaltă valoare naturală ce sunt amenințate de schimbarea modului de folosință a terenului;
 - protejarea solului prin acțiuni de combatere a eroziunii, limitarea utilizării substanțelor chimice de sinteză și îmbunătățirea conținutului în substanțe organice;
 - protejarea resurselor de apă prin limitarea scurgerii substanțelor poluatoare în rețeaua hidrografică și infiltrarea în apele subterane;
 - conservarea biodiversității pe terenurile agricole și a coridoarelor de circulație (benzile înierbate).

- **Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale**, cu următoarele obiective operaționale:
 - dezvoltarea multifuncționalității zonelor rurale;
 - dezvoltarea și stimularea în spațiul rural a microîntreprinderilor;
 - creșterea atractivității zonelor rurale și renovarea satelor;
 - dezvoltarea potențialului uman necesar pentru diversificarea economiei rurale.

Dezvoltarea precum și revitalizarea activităților economice în arealul comunei poate fi dinamizată prin inițierea unor proiecte și accesarea resurselor financiare reprezentate de Fondurile Structurale, în vederea reducerii disparităților atât din interiorul teritoriului studiat cât și între teritoriul studiat și localitățile din Uniunea Europeană.

Capitolul 3.4. Dezvoltarea activităților+urmărite, pe baza analizei situației existente, propunerea de soluții care să rezolve disfuncționalitățile prezente și să conducă la dezvoltarea tuturor sectoarelor de activitate economică din comuna Pojorâta. Propunerile de dezvoltare vor fi realizate pe sectoare de activitate, cu evidențierea, la sfârșitul capitolului, a domeniilor eligibile pentru accesarea Fondurilor Structurale.

3.4.1. Sectorul primar (agricultura și silvicultura)

3.4.1.1. Agricultura

Agricultura montană reprezintă o activitate tradițională, în totalitate privată, bazată în principal pe creșterea extensivă a animalelor, cultura plantelor de înănd o pondere redusă. Întreaga agricultură montană se bazează pe îngrășmintele naturale, furnizate de bovine și ovine, pe fânurile și pășunile naturale, cu vegetație foarte bogată în floră spontană care include și numeroase specii de plante medicinale.

Agricultura, ca subramură a sectorului primar, trebuie să răspundă următoarelor cerințe:

- producerea de materii prime alimentare și de alimente necesare aprovizionării populației;
- producerea de materii prime pentru industria prelucrătoare a comunei;
- conservarea resurselor de sol, apă, floră și faună, dar și a echilibrului ecosistemului;
- îmbogățirea potențialului turistic prin conservarea patrimoniului peisagistic;
- armonizarea funcțiilor sociale și culturale cu cea economică.

Prin urmare, propunerile prioritare privind **obiectivele pe termen scurt și mediu** care se impun în comuna Pojorâta sunt:

- depășirea stadiului agriculturii de subsistență și trecerea la obținerea de produse agricole în scopul obținerii de producție marfă, cu generarea de venituri;
- ridicarea nivelului tehnic al producției agricole și îmbunătățirea parametrilor calitativi ai acesteia;
- diversificarea activităților agricole și a celor conexe agriculturii în scopul creșterii veniturilor, îmbunătățirii calității vieții și eficientizării gospodăriilor montane;
- realizarea de lucrări agro-pedo-ameliorative pentru combaterea eroziunii solului și îmbunătățirea potențialului fertil al solurilor din comună;
- îmbunătățirea practicilor agricole prin creșterea competențelor profesionale ale resurselor umane care lucrează în agricultură.

Obținerea unor randamente ridicate în agricultura montană și dezvoltarea comunității rurale a comunei Pojorâta impune luarea unor măsuri, adaptate condițiilor sociale și pedoclimatice ale zonei:

1. *creșterea gradului de mecanizare* în agricultură prin achiziția și dotarea gospodăriilor cu mașini și utilaje agricole atât pentru producția vegetală cât și pentru producția zootehnică, în special tractoare, cositori mecanice și motocositori, instalații de mulș și alte utilaje performante (motocultoare de mici dimensiuni, mori și tocoare pentru furaje, etc.);

2. *diversificarea producției agricole* prin:

- dezvoltarea pomiculturii și a plantațiilor de arbuști fructiferi în concordanță cu condițiile pedoclimatice (soiuri rezistente la temperaturi scăzute, cu perioada de coacere mai scurtă),
- colectarea, prelucrarea și valorificarea plantelor medicinale și aromatice, a ciupercilor și fructelor de pădure (se urmărește obținerea unor produse cu valoare adăugată mare, de ex. dulceuri, siropuri, gemuri, ceaiuri, etc.),
- îmbunătățirea sistemelor de colectare, procesare și valorificare a produselor agricole.

3. construirea de sere și solarii pentru legumicultură;

4. organizarea de *loturi demonstrative și schimburi de experiență* la cultura de cartof,

5. înființarea și organizarea de *forme asociative ale crescătorilor de animale*, în special bovine / *consolidarea fermelor familiale cu caracter comercial*, completate cu utilități și construcții aferente proceselor tehnologice; sprijinirea funcționării asociațiilor crescătorilor de animale;

6. organizarea de *gospodării pilot multifuncționale* în domeniul vegetal, zootehnic și agroturistic;

7. *îmbunătățirea calitativă a pajiștilor și fânețelor montane* prin:

- lucrări de cartare agrochimică;
- corectarea acidității solului prin aplicarea de amendamente cu calcar;

- combaterea eroziunii solului;
- îndepărtarea vegetației lemnoase și a pietrelor;
- efectuarea de înșmânări și supraînșmânări;
- efectuarea anuală a lucrărilor de întreținere, utilizarea îngrășmintelor naturale.

8. având în vedere prezența efectivelor de ovine și a celor de bovine, sunt necesare lucrări pentru menținerea și sporirea productivității pășunilor. ca bază furajeră pentru creșterea animalelor, lucrările vizează combaterea degradării pământurilor prin pășunatul excesiv și măsurile pentru refacerea covorului vegetal: compartimentarea pământului pe tarlale și utilizarea alternativă a perimetrelor respective;

9. exploatarea rațională a pământurilor și fânelor prin practicarea sistematică a «târlirii»;

10. valorificarea îngrășmintelor naturale organice din gospodăria pentru creșterea fertilității naturale a solului precum și pentru evitarea poluării solului;

11. dimensionarea efectivelor de animale în funcție de raportul optim între specii și disponibilul local de furaje;

12. dezvoltarea sectorului zootehnic, cu predilecție creșterea bovinelor și secundar a ovinelor și caprinelor, prin:

- achiziția de rase de animale cu material biologic valoros și aplicarea înșmânărilor artificiale în vederea îmbunătățirii producției zootehnice;
- modernizarea adposturilor, îmbunătățirea condițiilor de cazare, igienă și protecție a animalelor,
- obținerea de produse animaliere de bună calitate, ameliorarea calității fânurilor și a altor categorii de furaje,
- înființarea de centre de colectare a laptelui în cele două localități ale comunei.

13. respectarea normelor fito-sanitare și sanitar-veterinare asigurându-se premisele dezvoltării unei agriculturi biologice;

14. valorificarea potențialului melifer al pomilor fructiferi, pământurilor, fânelor, prin dezvoltarea apiculturii;

15. amenajarea și întreținerea albiilor și malurilor pâraielor, prin: *regularizarea cursurilor de ape, construirea de apărări de maluri* cu ziduri din beton și *praguri de fund* pentru corectarea pantei și stabilizarea talvegului. realizarea de consolidări și apărări de maluri pe râul Moldova pe o lungime de 1,5km pe malul stâng și 1km pe malul drept;

16. construirea unor cascade pe Valea Pojorătei atât în scopul atenuării viiturilor cât și pentru producerea de energie.

Dezvoltarea serviciilor din agricultură:

- înființarea în comună a unui centru de consultanță agricolă în vederea formării profesionale și informării agricultorilor;
- înființarea unui centru de perfecționare a agricultorilor;
- înființarea unei baze mecanizate dotate cu tractoare, utilaje și mașini pentru efectuarea lucrărilor agricole, precum și cu posibilități de reparare atât a utilajelor și mașinilor proprii cât și a celor aparținând persoanelor fizice din comună și din localitățile învecinate;
- înființarea unei farmaciei veterinare în comuna Pojorăta.

3.4.1.2. Piscicultura

Piscicultura, deși este încă într-o fază de debut, reprezintă un sector de activitate cu un potențial încă nevalorificat în comuna Pojorăta. Dezvoltarea pisciculturii răspunde cerințelor de diversificare a activităților economice ale comunei, reprezentând un sector complementar

care poate contribui la dezvoltarea altor ramuri de activitate economică (a turismului, în special).

Principalele măsuri propuse pentru dezvoltarea domeniului piscicol, reprezentat de crescătoriile de pești, referințele la:

- înființarea unei asociații a crescătorilor de pești din comuna Pojorâta în vederea atragerii de fonduri necesare dezvoltării (Fondul European pentru Pescuit);
- popularea / repopularea cursurilor de apă de pe raza comunei Pojorâta cu populații de pești (pești vulpe, cântănel, pești vulpe, curcubeu, pești indigeni);
- protejarea zonelor de reproducere naturală și hrănirea puietului. Zonele de reproducere naturală și de hrănire a peștilor contribuie la refacerea parțială a stocurilor de pești din bazinele acvatice naturale și în acest sens sunt necesare studii de identificare și de protejare a acestor zone;
- respectarea normelor de igienă impuse de standardele legale actuale în cadrul crescătoriilor de pești din comuna Pojorâta pentru evitarea apariției de boli și paraziți care se pot propaga în habitatul natural;
- este necesară modernizarea capacităților de producție existente și investiții în infrastructura specifică;
- desfășurarea de campanii de promovare a peștelui ca specialitate culinară tradițională (de ex. pești vulpe și cântănel);
- sprijinirea înființării de noi crescători în vederea asigurării resurselor atât pentru consumul în agroturism cât și pentru comercializare;
- asigurarea sectorului piscicol cu *cadre tehnice de specialitate*, atât pentru exploatarea corespunzătoare a bazinelor piscicole cât și pentru rentabilizarea din punct de vedere economic a activității de piscicultură;
- organizarea în comun / la nivel zonal, a unor cursuri de perfecționare pentru crescătorii de pești pentru cei interesați în deschiderea unei astfel de afaceri.

3.4.1.3. Silvicultura și exploatarea forestieră

Pădurea reprezintă, poate, cea mai valoroasă resursă a comunei Pojorâta, atât din punct de vedere economic, cât și ecologic. În prezent, comuna Pojorâta dispune de un fond forestier de 10237 ha, reprezentând 74,34% din suprafața totală a comunei, peste 70% fiind constituit din arborete pure de molid. Din această perspectivă, dezvoltarea silviculturii devine cu atât mai importantă, cu atât asigură un număr considerabil de locuri de muncă și venituri.

Silvicultura, ca parte integrantă a sectorului primar trebuie să vizeze următoarele **obiective**:

- conservarea resurselor de sol, apă, floră și faună și a echilibrului ecosistemului forestier;
- exploatarea durabilă a resurselor perdurabile;
- creșterea rolului perdurabil în protecția și conservarea mediului;
- sporirea potențialului turistic prin conservarea patrimoniului peisagistic;

Aceste deziderate se realizează prin amenajamente silvice care trebuie să răspundă cerințelor sociale, economice și ecologice. Principalele măsuri propuse pentru asigurarea dezvoltării durabile a domeniului silvic în comuna Pojorâta sunt:

- **acțiuni privind conservarea fondului forestier** prin:
 - gospodărirea unitară a perdurabililor prin aplicarea regimului silvic tuturor perdurabililor (de stat sau a proprietarilor particulari);
 - exploatarea unui volum anual de masă lemnoasă care să nu depășească posibilitatea anuală de regenerare a perdurabililor;

- elaborarea și implementarea unui plan de acțiune privind prevenirea și combaterea tinerilor ilegale de arbori din păduri și a faptelor ilegale asociate cu circulația, depozitarea, prelucrarea primară și comercializarea materialului lemnos;

▪ **acțiuni silvotehnice de amenajare** privind:

- extinderea regenerării naturale a pădurilor folosindu-se tratamente intensive (cu o perioadă lungă sau continuă de regenerare);

- reconstruirea pădurilor necorespunzătoare din punct de vedere economic și ecologic prin plantarea de specii adecvate exploatare și exercitării funcției de protecție;

- corectarea terenurilor, aplicarea de măsuri în vederea opririi degradării terenurilor silvice;

- inițierea de programe de reconstrucție ecologică a zonelor afectate de doborâturile de vânt.

▪ **acțiuni privind ameliorarea structurii fondului forestier**, prin:

- formarea de structuri optime sub raport compozițional, respectiv optimizarea compoziției arboretelor pentru a-și exercita cât mai bine funcțiile (de protecție, de recreere, tiințific);

- valorificarea tuturor speciilor și exemplarelor forestiere, pentru evitarea valorificării selective bazată doar pe exploatarea speciilor și exemplarelor valoroase, ceea ce determină scăderea valorii fondului forestier dar și scăderea rezistenței pădurii la factorii perturbatori;

- ameliorarea compozițiilor și schemelor de împănare prin folosirea speciilor de bază și de amestec autohtone;

- optimizarea efectivelor de vânat în raport cu bonitatea fondului de vânătoare;

▪ **acțiuni de natură ecologică și de protecție a mediului** prin:

- conservarea biodiversității pădurii la nivel de biotopuri, specii, ecosisteme și peisaje;

- combaterea daunătorilor pădurii prin mijloace preponderent biologice;

- folosirea unor metode și tehnologii de exploatare a pădurilor mai sigure și mai puțin poluante pentru mediu;

- creșterea ponderii pădurilor cu funcție specială de protecție prin extinderea suprafeței pădurilor constituite ca arii protejate;

- protejarea pădurilor împotriva braconajului, a furturilor de masle lemnoase, prin intensificarea pazii;

- monitorizarea ariei naturale protejate Rezervația forestieră Izvorul Giurnalului în vederea urmării și determinării stării de sanogeneză a unor componente cheie cum ar fi numărul speciilor rare și amenințate, abundența și dominanța straturilor vegetale (ierbaceu, subarbutiv, arbutiv, arborescent și arboretiv), etc.;

▪ **modernizarea și dezvoltarea accesibilității fondului forestier** prin:

- repararea și extinderea rețelei de drumuri forestiere;

- executarea unor circuite simple de acces în interiorul arboretelor pentru utilaje și mecanisme ușoare;

- sporirea gradului de mecanizare a lucrărilor silvice;

▪ **acțiuni în direcția organizării gestiunii pădurilor private** prin:

- obligativitatea gospodăririi în conformitate cu regimul silvic și cu regulile privind protecția mediului;

- sprijinirea deținătorilor de terenuri cu vegetație forestieră în vederea gestionării durabile a pădurilor în posesie;

- acordarea de facilități și stimulente proprietarilor de terenuri neproductive în scopul împănării acestora;

- sprijinirea înființării de asociații ale deținătorilor de păduri.

De asemenea, sunt necesare *lucrări de ordin administrativ*:

- modernizarea sediului Ocolului Silvic Pojorâta;

- modernizarea sediului Cantonului Silvic de la Pstrăvăria Valea Putnei;

- construirea Cantonului Silvic Izvorul Giurnalului.

3.4.2. Sectorul secundar

3.4.2.1. Industria

Activitățile industriale reprezintă 20% din totalul activităților desfășurate în comuna Pojorâta, fiind reprezentate de industria alimentară (panificație și patiserie și prelucrarea laptelui) și industria de prelucrare a lemnului.

Acestor ramuri productive li se adaugă și micile activități meșteugărești, tradiționale în comună, dar care, în prezent, înregistrează un acut declin, datorită, pe de o parte, întreruperii continuității, populația tânără migrând spre oraș și renunțând la practicarea meștegurilor, pe de altă parte, pierderii/diminuării pieței de desfacere pentru produsele rezultate.

Obiectivele de dezvoltare privind sectorul industrial vor urmări:

- dezvoltarea integrată a ramurilor industriale, pe baza materiilor prime locale,
- creșterea ponderii produselor cu grad ridicat de prelucrare, deci cu o valoare adăugată mare,

- realizarea de produse sub marcă proprie în structura producției industriale;
- dezvoltarea infrastructurii pentru asigurarea calității produselor;
- creșterea nivelului activității antreprenoriale și a abilităților manageriale locale;
- corelarea dintre calificarea forței de muncă și cerințele unei economii moderne;

Măsurile propuse pentru dezvoltarea sectorului industrial productiv din comuna Pojorâta se referă la:

- orientarea tehnologiilor producțiilor de lapte, carne, fructe și fructe mici, care se obțin în zona montană, spre "*produse ecologice*" și produse "*de nișă*" și mici locale care să reprezinte branduri pentru comuna Pojorâta (de ex. dulceuri, compoturi, siropuri din fructe de pădure, muguri de brad, etc.);
- modernizarea liniilor de producție ale fabricii de prelucrare a laptelui în scopul eficientizării producției, procesării unei cantități mai mari de materie primă și asigurării unei calități ridicate a produselor rezultate;
- înființarea și amenajarea unui *abator* care să deservească crescătorii de animale locale și pe cei din comunele învecinate și asigurarea protecției producătorilor fașă de intermediari prin impunerea unor prețuri minime obligatorii pentru carnea de bovine, ovine, caprine;
- extinderea industriei de prelucrare a produselor forestiere care folosesc lemn și alte produse nelemnoase forestiere;
- re tehnologizarea unităților de prelucrare a lemnului, în scopul creșterii valorii economice a produselor prin procesarea cât mai eficientă a volumului de masă lemnoasă;
- înființarea unui Centru de prelucrare primară a lemnului prin realizarea unei asocieri între persoanele autorizate să desfășoare activități de prelucrare primară a lemnului;
- diminuarea producției de cherestea, profile și sporirea producției de bunuri finite cu o valoare adăugată mai mare. fabrică de producere a mobilierului;
- corelat cu activitățile industriale și protecția mediului, în comună se pot dezvolta unități de reciclare a deșeurilor valorificabile, de ex. unitate de reciclare a PET-urilor, unitate de reciclare a deșeurilor de hârtie, unitate de reciclare a deșeurilor metalice;

- valorificarea de eurilor rezultate din activități forestiere pentru producerea de energie termică ;
- asigurarea protecției mediului înconjurător prin achiziționarea și implementarea tehnologiilor și echipamentelor nepoluante și energoeficiente;
- reconsiderarea meseriilor tradiționale și valorificarea abilităților și aptitudinilor locale prin:
 - ❖ legat de creșterea animalelor, se pot dezvolta activități și meșteuguri conexe, de exemplu:
 - înființarea unei unități pentru prelucrarea lânii (daraci și tors) care să deservească atât comuna Pojorâta cât și localitățile înconjurătoare;
 - înființarea unui atelier de prelucrare a pieilor și confecționarea obiectelor tradiționale de îmbrăcăminte (cojoace, bundițe, caciuli), o continuare a vechiului meșteug al *cojocăritului*;
 - realizarea de împletituri de lână (articole de îmbrăcăminte), care se pot comercializa în centrele urbane sau la diferite târguri de meșteuguri;
 - confecționarea de plapumi din lână .
 - ❖ corelat cu prelucrarea lemnului se propune înființarea unor ateliere de prelucrare artistică a lemnului și confecționarea drani ei;

De asemenea, sunt necesare și unele *măsuri de ordin administrativ, cu rol stimulator* pentru dezvoltarea sectorului industrial:

- fiscalitate care să faciliteze economisirea și investiția productivă (inclusiv stimulente fiscale);
- asigurarea spațiilor special destinate investițiilor industriale;
- modernizarea infrastructurii fizice care să favorizeze și să încurajeze investitorii privați: modernizarea și reabilitarea drumurilor din interiorul comunei, realizarea rețelei de alimentare cu apă, canalizare, în sistem centralizat, alimentarea cu gaz metan, îmbunătățirea serviciilor de telecomunicații, în special accesul la telefonie GSM și Internet;
- susținerea dezvoltării IMM-urilor.

3.4.2.2 Construcțiile

Principalele propuneri referitoare la dezvoltarea sectorului construcțiilor vizează :

- reabilitarea fondului locativ construit existent;
- calificarea resurselor umane în domeniul construcțiilor pentru a contrabalansa migrația muncitorilor constructori în Europa de Vest prin organizarea de cursuri de calificare în activitățile din construcții: piatrari, fierari, betonisti, zidari, zugravi, tâmplari, dulgheri,
- realizarea construcțiilor noi la standarde superioare prin utilizarea materialelor de construcție durabile;
- asigurarea siguranței în construcții;
- păstrarea specificului local arhitectural în construcții prin:
 - efectuarea unui studiu științific etnografic pentru identificarea în teren a elementelor de arhitectură tradițională, cu valoare de patrimoniu, pentru ca acestea să fie ulterior puse în valoare prin turismul cultural și etnografic;
 - elaborarea unui ghid care să conțină elementele arhitecturale care trebuie preluate de cei care construiesc în comun, ghid care va constitui un sprijin și pentru administrația locală, ca să controleze dezvoltarea din zonă ;

- utilizarea în construcții a materialelor specific locale . lemnul;
- încurajarea autorizării persoanelor fizice specializate în construcții;
- includerea în intravilan a unor suprafețe și parcelarea acestora în vederea construcției de noi locuințe.

3.4.3. Serviciile

3.4.3.1. Comerț, alimentația publică, servicii pentru populație

Propunerile de dezvoltare în sectorul comerțului și alimentației publice se referă la:

- înființarea unor magazine specializate de tip minimarket pentru eliminarea magazinelor neconforme;
- asigurarea și îmbunătățirea calității bunurilor și produselor comercializate;
- diversificarea bunurilor comercializate în comuna Pojorâta și formarea unei structuri a bunurilor comercializate în concordanță cu cerințele pieței;
- asigurarea calității și siguranței alimentelor cu respectarea normelor igienico-sanitare;
- organizarea de cursuri / traininguri pentru formarea / perfecționarea resurselor umane din domeniul comerțului și alimentației publice;
- dezvoltarea unei infrastructuri de alimentație publică specific turismului de tranzit: restaurante, cafeterii, baruri, cafenele, patiserii, popasuri turistice, etc.;
- preocuparea pentru includerea în meniurile unităților de alimentație publică a specialităților culinare autohtone, tradiționale, foarte apreciate de turiști;
- înființarea unui punct de comercializare a obiectelor tip suvenir, autentice, specifice zonei: ouă încondeiate, esuri, cusături, obiecte de utilitate casnică sculptate / lucrate în lemn, obiecte de îmbrăcăminte tradiționale (bunuri, cojocele, căciuli) sau împletite manual din lână, etc., care pot contribui la *promovarea comunei Pojorâta* ca destinație turistică;
- înființarea unui punct de comercializare a produselor și a specialităților din produsul local în cobz.

Dezvoltarea sectorului de servicii private pentru populație este încă subdezvoltat, fiind necesară înființarea unor unități care să răspundă necesităților populației locale:

- înființarea unei unități de prestări servicii în domeniul întreținerii și reparării aparatelor electrocasnice, electrotehnice de reparare, radio - TV;
- înființarea unei unități de prestări servicii pentru repararea încălțămintei și croitorie;
- înființarea unei unități prestatoare de servicii de înfrumusețare - frizerie, coafură;
- dat fiind tranzitul rutier intens care străbate comuna, este necesară suplimentarea unităților ce prestează servicii de reparare și întreținere a autoturismelor precum și spălătorii auto;
- înființarea unei unități locale specializate în servicii de vidanjare deoarece există un număr mare de gospodării care dețin fosă septică;
- dezvoltarea serviciilor bancare prin amplasarea în comună a unor ATM-uri, în special având în vedere prezența turiștilor și a numeroșilor rezidenți temporari, pe perioada verii;

3.4.3.2. Transportul

Obiectivele generale în dezvoltarea infrastructurii de transporturi se referă la *creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a cetățenilor*.

Principalele propuneri în ceea ce privește domeniul transporturilor se referă la:

- definitivarea lucrărilor de reabilitare și modernizare a DN 17/E 576: realizarea celei de a treia benzi de circulație, reabilitarea carosabilului, consolidarea versanților;
- modernizarea prin asfaltare a celor 17,6 km actual pietruși ai DJ 175 B Pojorâta . Rarău;
- reabilitarea și modernizarea prin pietrușire și asfaltare a drumurilor comunale și străzilor de pe raza comunei: DC Izvorul Giumalului, DC Mesteceni, DC Pojorâta . Sadova, vechiul DN 17, pe o lungime de 950m, drumul comunal Valea Pojorâței și Cârstea, Drumul Târșilor (actual din pământ);
- realizarea de spații de parcare;
- reabilitarea și modernizarea podurilor și podurilor existente pe raza comunei Pojorâta și construirea de noi poduri și poduri în rețeaua locală de drumuri . construirea unui pod peste râul Moldova în zona Pecete;
- realizarea de trotuare și alei pentru circulația pietonală ;
- decolmatarea și curățarea anurilor și rigolelor aferente drumurilor și construirea de rigole acolo unde acestea lipsesc;

3.4.3.3. Serviciile de sănătate și asistență socială

Obiectivele strategice generale care vizează dezvoltarea pe termen lung a serviciilor medicale sunt:

- creșterea gradului de sănătate a populației prin îmbunătățirea calității și siguranței actului medical;
- creșterea accesibilității la serviciile de sănătate și eliminarea discriminării în acordarea acestora;
- gestionarea eficientă a resurselor alocate sistemului de sănătate;
- alinierea la sistemele moderne de sănătate ale UE.

Referitor la *asistența socială*, obiectivul strategic general vizează *reducerea progresivă a numărului persoanelor asistate și sprijinirea incluziunii sociale a categoriilor marginalizate și excluse social*.

Propunerile pentru dezvoltarea serviciilor de sănătate și asistență socială a populației comunei Pojorâta sunt următoarele:

- creșterea numărului de medici și cadre sanitare medii;
- modernizarea și reabilitarea dispensarului uman din localitatea Pojorâta prin reabilitarea interiorului și exteriorului, schimbarea tâmplăriei, realizarea de grupuri sanitare interioare, dotarea cu echipament medical modern;
- modernizarea cabinetului stomatologic din localitatea Pojorâta;
- modernizarea punctului sanitar din satul Valea Putnei, asigurarea cu medici și cadre sanitare medii și aparatură medicală, datorită, mai ales, populației îmbătrânite mai numeroase din satul Valea Putnei, care necesită asistență medicală frecventă ;
- asigurarea accesului echitabil la serviciile de sănătate pentru întreaga populație, în special pentru persoanele cu resurse financiare reduse și pentru categoriile defavorizate (romii);
- promovarea unor campanii de informare a populației cu privire la beneficiile consultațiilor regulate, efectuarea analizelor medicale, informarea cu privire la anumite boli;
- promovarea profilaxiei bolilor și a remediilor naturiste;
- asigurarea condițiilor de igienă și educație pentru sănătate în coli;
- înființarea unui cabinet de consiliere pentru copiii acorțor și sunt plecați la muncă în străinătate;

- finalizarea clădirii viitorului *Centru Social Ortodox* de pe lângă biserica Sf. Mihail și Gavril;
- înființarea pe lângă parohiile Sf. Ioan din Pojorâta și Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril din Valea Putnei a unor activități pentru bătrâni și persoanele defavorizate;
- oferirea de asistență medicală și socială la domiciliu pentru persoanele care necesită aceste servicii;
- suplimentarea numărului personalului de asistență în cadrul Centrului de Asistență și Îngrijire Pojorâta, angajarea unor medici psihiatri;
- îmbunătățirea condițiilor și extinderea spațiului Centrului de Asistență și Îngrijire Pojorâta.

3.4.3.4. *Învățământul*

Obiectivele dezvoltării învățământului în comuna Pojorâta se referă la:

- asigurarea accesului egal la educație;
- ameliorarea mediocrității colare, scăderea ratei absenteismului școlar, obținerea de rezultate și performanțe la concursuri școlare și teste naționale;
- îmbunătățirea calității actului de învățământ;
- perfecționarea resurselor umane din domeniul educației;
- reabilitarea infrastructurii de învățământ;
- alocarea resurselor necesare desfășurării procesului de învățământ.

Propunerile pentru realizarea obiectivelor menționate anterior sunt următoarele:

a) reabilitarea infrastructurii de învățământ:

- reabilitarea unităților școlare corespunzător standardelor actuale de igienă și confort: introducerea sistemelor de încălzire centralizat, alimentarea cu apă caldă a unităților școlare, construirea de grupuri sanitare interioare moderne, recondiționarea pereților, parchetare, tencușiri noi;
- extinderea grupului sanitar și alimentarea cu apă caldă a colii Generale I. VIII Pojorâta și a colii Generale I. IV Valea Putnei;
- repararea și modernizarea spațiilor folosite de grădinițe: recondiționarea pereților, parchetare, tencușiri noi, achiziționarea de material didactic și jucării, aparatură electronică;
- construirea de baze sportive în localitățile comunei Pojorâta, constând în: sală de sport școlară cu dotările corespunzătoare (vestiare, dușuri, materiale sportive) și teren de sport. construirea sălii de sport în cadrul colii Generale I. VIII Pojorâta;
- crearea unor spații de joacă pentru grădinițe, dotate cu leagăne, topogane, etc;

Referitor la perfecționarea îmbunătățirea calității procesului de învățământ, acestea depinde, pe de o parte de resursele umane implicate în actul predării, iar pe de altă parte de resursele materiale avute la dispoziție. În acest sens, este necesar:

b) îmbunătățirea resurselor materiale avute la dispoziție de unitățile de învățământ:

- modernizarea aparaturii și a mijloacelor de învățare: retroproiectoare, videoproiectoare, calculatoare, softuri educaționale pentru diferite discipline, etc. . modernizarea sălii de calculatoare a colii Generale I. VIII Pojorâta;
- direcționarea fondurilor financiare proprii pentru dotarea cu materiale și mijloace de învățământ a laboratoarelor de fizică, chimie, biologie;
- conectarea la Internet a tuturor unităților școlare din comuna Pojorâta, și înființarea de laboratoare de informatică;

- modernizarea mobilierului și a materialelor didactice folosite în coli: table magnetice, hărți, atlase, globuri colare, modele și machete, planșe tematice, planșe murale, microscopice, etc.;

c) *perfecționarea resurselor umane* (a cadrelor didactice implicate în procesul de învățământ), prin:

- informarea și formarea continuă a cadrelor didactice prin activități specifice organizate la nivelul colii în consiliile profesionale, comisiile metodice, cercuri pedagogice;
- motivarea și stimularea cadrelor didactice pentru a participa la activități de formare continuă realizate la nivel zonal, regional, național;
- promovarea examenelor de obținere a gradelor didactice;
- participarea cadrelor didactice la cursuri de perfecționare privind folosirea tehnicii de calcul moderne și a softurilor educaționale;
- utilizarea în procesul de învățământ a metodelor interactive în special, în vederea asigurării unui rol activ al elevilor în procesul de învățământ;
- angajarea de personal didactic competent și calificat, evitarea angajării de adepți și pseudo-profesori;
- formarea continuă a personalului de conducere prin reconsiderarea managementului la nivelul colii;
- dezvoltarea unor programe educaționale în parteneriat cu coli din țară și din străinătate și cu alte instituții, prin participare la programe comune de dezvoltare colară;

d) *elaborarea unei oferte școlare în concordanță cu specificul economic* al comunei și al zonei, în vederea integrării rapide a tinerilor în viața economică și socială se poate realiza prin:

- înființarea unei coli agro-montane - "pilot", de specializare a agricultorilor;
- adaptarea învățământului gimnazial la specificul agricol local montan;
- deschiderea unei coli de arte și meserii în conformitate cu potențialul economic de dezvoltare a comunei Pojorâta (construcții, prelucrarea lemnului, turism și alimentație publică), cu profil culinar, artizanal - meșteșugăresc, construcții în lemn, etc.;
- proiectarea și dezvoltarea unui curriculum în care să se pună un accent mai mare pe discipline cu caracter teoretic-practic adaptate la specificul agromontan, respectiv discipline care să contribuie la formarea și calificarea profesională a viitorilor agricultori,
- organizarea în cadrul colilor de ateliere meșteșugărești și cercuri culturale artistice;

e) *alocarea resurselor* necesare pentru desfășurarea, la standarde moderne, a procesului de învățământ, se poate realiza prin:

- atragerea unor resurse financiare și materiale provenite din sponsorizări, donații, programe de finanțare interne și externe;
- realizarea unor proiecte viabile pentru obținerea de fonduri de finanțare în învățământ;

Alte măsuri care pot determina îmbunătățirea rezultatelor colare și creșterea frecvenței colare, sunt:

- colaborarea strânsă cu părinții, promovarea valorilor, popularizarea rezultatelor pozitive ale elevilor;

- inițierea unor dezbateri pe teme educative cu participare mixtă : elevi, profesori, părinți;
- organizarea unor ore de consiliere atât a elevilor cât și a părinților, cu caracter educativ - formativ.

3.4.3.5. Cultura, activitățile meșteșugărești tradiționale

- modernizarea celor două centre culturale existente în localitățile comunei Pojorâta, în vederea desfășurării în bune condiții a evenimentelor social - culturale;
- dotarea centrului cultural cu aparatură și echipamente necesare pentru proiectarea filmelor,
- amenajarea și dotarea salii de spectacole și festivități,
- organizarea de activități cu caracter instructiv - educativ,
- dotarea și modernizarea bibliotecii comunale cu mobilier nou, tehnic modern : bază de date (catalog) al cărților și autorilor pe calculator, înființarea unei sale de lectură și documentare;
- înnoirea fondului de carte al bibliotecii comunale și actualizarea cu materiale colorate și de cultură generală : atlase geografice, atlase botanice, atlase istorice, dicționare, albume de artă, reviste educative de tipul "National Geographic", "Descoperă", "Art Gallery", "Pictori celebri", etc.;
- abordarea unui nou sector, mai puțin tradiționalist, prin înființarea unui centru de împrumut pentru cd-uri și dvd-uri cu filme documentare pe teme geografice, istorice, culturale, de culinerie, etc, destinate atât elevilor și tinerilor cât și populației adulte;

Referitor la meșteșugurile și tradițiile locale, în prezent, comuna Pojorâta, ca de altfel întreaga zonă, se confruntă cu problema migrației tinerilor înspre zonele urbane sau spre munca în alte țări. În acest context, se impune destul de imperativ conștientizarea faptului că valorile tradiționale se pot păstra și conserva doar prin continuitatea practicării acestora și a transmiterii de la o generație la alta. Această migrație a tinerilor va duce cu timpul la pierderea tradițiilor și a specificului local.

Este necesară aadar implementarea unor *proiecte având ca scop conștientizarea valorilor tradiționale și a importanței acestora* în contextul integrării României în UE.

Astfel de proiecte pot reprezenta mijlocul de realizare a diferitor acțiuni care să contribuie la implicare mai activă a tinerilor în viața economico - socială a comunei și la reînvierea vechilor meșteșuguri și tradiții:

- utilizarea centrului cultural al comunei pentru organizarea de activități specifice satului românesc (de ex., învățarea unor dansuri populare, revitalizarea meșteșugurilor locale prin organizarea unor ateliere meșteșugărești);
- organizarea unor tabere de creație pe diferite teme, având ca scop popularizarea și învățarea meșteșugurilor tradiționale, de ex. încondeierea oulor, prelucrarea artistică a lemnului, cusături, tabere de pictură, etc.;
- înființarea unui *muzeu de etnografie și științe naturale*, la care să contribuie întreaga comună, și care să expună obiectele artisanale locale precum și diferite curiozități, relicve preluate din natură;
- realizarea unui **Club al Meșteșugurilor Tradiționale** pentru tineri în cadrul Centrului Cultural care să aibă ca scop revitalizarea meșteșugurilor vechi specifice zonei;
- realizarea infrastructurii specifice serviciilor și programelor pentru tineret;

- asigurarea unei *oferte educaționale nonformale* (cercuri culturale artistice în cadrul colii, ateliere de creație în cadrul colii, activități extracurriculare, modernizarea patrimoniului cultural la standardele unui centru cultural, etc.);
- stimularea accesului tinerilor la activități economice și sociale din comună sau din zona natală, prin informarea în legătură cu posibilitățile de finanțare;
- organizarea de *cursuri de calificare/recalificare* organizate de către AJOFM Suceava;
- înființarea unei sau a mai multor asociații de tineret;
- inițierea unor *dezbateri și discuții* pe următoarele teme:
 - ❖ revitalizarea metotegurilor populare, ca posibilitate a dezvoltării comunității locale;
 - ❖ participarea tinerilor la dezvoltarea metotegurilor populare;
 - ❖ servicii oferite de AJOFM: medierea muncii (locuri de muncă vacante), informare/consiliere profesională, legislația privind sistemul asigurărilor pentru omaj;
 - ❖ evidențierea riscurilor existente pentru tinerii aflați în situații de abandon școlar, omaj, delincvență juvenilă, din zona rurală.

În *domeniul cultelor* se impun următoarele lucrări:

- refacerea picturii bisericii Sf. Nicolae din Pojorâta;
- pictarea interiorului noii biserici Sf. Ioan. parohia 2 Pojorâta

3.4.3.6. Recreere și sport

În scopul dezvoltării sectorului de recreere și sport se propun următoarele:

- modernizarea stadionului din localitatea Pojorâta, și a dotărilor aferente: grupuri sanitare și dușuri, vestiare, sală de sport, terenurile pentru baschet și handbal;
- construirea de baze sportive pentru colile din comună, dotate cu sală de sport și teren de sport;
- amenajarea de alei pietonale și instalarea corpurilor de iluminat și coșuri pentru colectarea deeurilor;
- amenajarea de locuri de joacă pentru grădinițele din comună;
- amenajarea parcului public din localitatea Pojorâta prin:
 - curățarea spațiilor verzi și a pomilor,
 - plantarea de pomi și arbuști ornamentali,
 - amenajarea rondurilor de flori și semănarea de iarbă,
 - amenajarea aleilor, instalarea de corpurile de iluminat și coșuri pentru deeurile,
 - instalarea mobilierului urban: bănci și mese, chioșcuri, pavilion pentru odihnă;
- amenajarea de spații pentru camparea cu cortul, spații pentru picnic și dotarea lor cu utilități;
- amenajarea unor mini-manejuri pentru călătorie pe lângă pensiunile agroturistice;

3.4.4. Turismul

Pe baza evaluării potențialului turistic și a premiselor de dezvoltare a turismului de care beneficiază comuna Pojorâta (poziția extrem de favorabilă în raport cu axele principale

de transport, dinamismul activităților economice, etnografie bogată, etc.) identificate în capitolul 2.4. al acestei documentații de urbanism, se conturează oportunități de dezvoltare a următoarelor forme de turism:

a) Turismul de odihnă și recreere. comuna Pojorâta are multiple oportunități de dezvoltare a acestui tip de turism, datorită prezenței cadrului natural montan, cu forme de relief spectaculoase, vegetației forestiere, microclimatului reconfortant, tonic și stimulator, aerului curat și posibilităților de practicare a unor activități recreative. Ca forme ale turismului de odihnă și recreere se remarcă:

❖ **turismul de agrement:** această formă de turism are condiții favorabile de dezvoltare. Dezvoltarea bazei de cazare, alimentației publice și divertisment în comuna Pojorâta va duce la creșterea circulației turistice, fiind una din principalele motive turistice actuale este dată de nevoia de petrecere a timpului liber.

Analizând structura piramidei motivaționale umane, putem concluziona că primează motivația de repaus și reconfortare, satisfăcută printr-un complex de condiții și mijloace în afara reședinței permanente. Ea se intensifică pe măsură ce creșterea nevoii populației de a-și reface capacitatea de muncă, a reducerii stresului și a timpului de lucru, precum și de creșterea numărului de autoturisme și proprietate personală.

Propunerile de dezvoltare a turismului de agrement în comuna Pojorâta se referă la:

- amenajarea și marcarea potecilor, drumurilor și traseelor turistice care orientează fluxurile de turiști în aria forestieră;
- amenajarea punctelor de perspectivă (*puncte de belvedere*) și crearea unor locuri de popas și odihnă pe traseele montane, amplasarea unor benzi și mese;
- amplasarea de indicatoare și panouri explicite privind activitățile permise și comportamentul adecvat în zonele forestiere;
- amenajarea unor *spații de campare* cu cortul;
- amenajarea de spații pentru picnic, vetre pentru aprinderea focului;
- amenajarea arealelor destinate campingului cu pubele și coșuri pentru depozitarea de eurilor;
- amenajarea în comuna Pojorâta a unei *baze de agrement* dotată cu terenuri de sport (fotbal, volei, handbal, baschet, badminton), terenuri de joacă;
- amenajarea unui complex de cazare de tip camping;
- *modernizarea pârtiilor de schi și săniuțe* din pasul Mesteceni, amenajarea unei *pârtii de snowboard*, dotarea lor cu instalații de transport pe cablu;
- amenajarea unei cabane în apropierea pârtiilor în care turiștii să se încălzească, în care să se servească băuturi și gustări calde, și care să ofere și servicii de închiriere a schiurilor, echipamentelor de schi, săniuțelor, snowboard-urilor;
- amenajarea unui mini-manej pentru călărie;
- referitor la unitățile de alimentație publică, se recomandă amenajarea unui *restaurant* care să îmbine *specificul culinar autohton*, cu *specificul vânătorească* și *specificul pescăresc*;
- *amenajarea unei stăni turistice*, unde se pot servi mâncăruri tradiționale de stână, se pot observa activitățile specifice oieritului, modul de realizare al produselor tradiționale de stână, obiectele și instrumentele utilizate în mod tradițional.

❖ **turismul de weekend** – este asimilat turismului de agrement, fiind caracteristic zonelor preordinate care beneficiază de cadru natural deosebit, în care se încadrează și comuna Pojorâta, ca parte a spațiului preordinat al municipiului Câmpulung Moldovenesc. Principalele dotări necesare sunt baza de cazare specifică (pensiuni agroturistice, minihoteluri, campinguri) și structurile de agrement, cât mai variate.

b) Turismul de tranzit este stimulat de faptul că drumul național DN 17 (E576) străbate ambele localități ale comunei. Fluxul rutier este foarte ridicat, comuna Pojorâta fiind amplasată pe axa de circulație transcarpatică Câmpulung Moldovenesc - Vatra Dornei - Transilvania.

Turismul de tranzit necesită îmbunătățiri multiple legate de modernizarea și extinderea circuitelor rutiere și feroviare, cât și a serviciilor aferente. Se impune crearea unei infrastructuri specifice constând în:

- definitivarea lucrărilor de extindere și reabilitare a DN 17 (E 576);
- structuri turistice de cazare: moteluri, popasuri turistice, pensiuni turistice;
- structuri turistice de alimentație publică: restaurante, cafenele, patiserii,
- crearea unor servicii specifice:
 - servicii și spălătorie auto,
 - spații adecvate pentru parcuri, dotate cu grupuri sanitare,
 - servicii financiare: ATM-uri, filiale banci,
 - dotarea unităților economice din comună cu aparatură pentru plată prin card,
 - puncte de informare: harta regiunii, pliante cu principalele obiective turistice ale zonei,
 - unități comerciale de tip minimarket, cu acces la DN 17, cu produse de consum cât mai diversificate și orientate într-o anumită măsură către produsele specifice deplasătorilor;

c) Turismul turismul de vânătoare și pescuit

Aceste forme de turism au ca premise de dezvoltare fondul cinegetic bogat și valoros precum și potențialul piscicol în care se remarcă preponderent, adevărate atracții pentru turiști.

Dezvoltarea turismului de vânătoare și pescuit sportiv presupune:

- bază de cazare specifică: cabane de vânătoare, campinguri, pensiuni turistice;
- reconstruirea fostei cabanei de vânătoare de la Valea Putnei;
- echiparea cu dotări specifice: locuri de observație, locuri de pândă, mici pontoane pe malul apelor,
- înființarea unui centru de închiriere a echipamentelor pentru pescuit și desemnarea unor ghizi locali care să însoțească turiștii către cele mai favorabile locuri pentru pescuit și vânătoare;

Acest tip de turism trebuie însă să se desfășoare sub control riguros, astfel încât să nu fie periclitată conservarea fondului cinegetic și piscicol.

d) Turismul sportiv

Împrejurimile comunei Pojorâta se pretează pentru amenajarea unor dotări pentru practicarea diferitor activități sportive, cum ar fi:

- amenajarea de trasee pentru jogging și mers pe jos;
- amenajarea unei baze de agrement prevăzută cu terenuri de sport pentru tenis de câmp, baschet, handbal, etc;
- practicarea ciclismului în mici manevre amenajate pe lângă pensiunile agroturistice;
- organizarea de drumeții montane pe traseele existente către masivul Rarău;
- amenajarea unor trasee pentru ciclism (mountain biking) și pentru ATV-uri;
- modernizarea pârtiilor de schi și sâniule din pasul Mesteceni, amenajarea unei pârtii de snowboard, dotarea lor cu instalații de transport pe cablu,

- marcarea unor trasee pentru drumeții și circuite preferențiale axate pe anumite teme cum ar fi *orientarea geografică, tehnici de supraviețuire, fotografie*.

- inițierea unor proiecte de afaceri care să vizeze organizarea și coordonarea de activități sportive pentru diferite firme și societăți, a anumitor *team-building*-uri organizate de instructori specializați, care vizează dezvoltarea abilităților de lucru în echipă, dezvoltarea spiritului de competiție, cunoașterea reciprocă, prin intermediul activităților sportive: paintball, coborârea controlată pe coardă asigurată (coborâre în rapel), tiroliană.

e) Turismul ecologic

Prezența în comuna Pojorâta a celor două rezervații naturale, rezervația paleontologică "Stratele cu Aptychus de la Pojorâta" și rezervația forestieră "Codrul secular Izvorul Giumulului", precum și prezența unei bogate vegetații forestiere, în alternanță cu pășuni și fânețe, impune acordarea unei atenții deosebite dezvoltării turismului ecologic, ca modalitate de conservare și valorificare a potențialului turistic natural al comunei Pojorâta.

Ecoturismul include programe și activități care minimizează aspectele negative ale turismului convențional asupra mediului și integritatea culturii populației locale. Prin urmare, o parte reprezentativă a ecoturismului constă în promovarea reciclării, eficienței energetice, conservarea apei și crearea de oportunități economice pentru comunitatea locală.

În cadrul dezvoltării turismului ecologic se vor promova activități precum:

- semnalizarea rezervațiilor naturale prin panouri și alte semne convenționale,
- evidențierea limitelor rezervațiilor naturale de pe teritoriul comunei Pojorâta prin înmărmurire;
- investiții în infrastructura de cazare: campinguri, perimetre amenajate pentru camparea cu cortul,
- organizarea de excursii și drumeții în rezervațiile naturale, conduse de ghizi calificați, în scopul observării faunei și florei sălbatice,
- amplasarea în rezervațiile naturale de panouri cu informații privind comunitățile locale, relieful, flora, fauna, elementele endemice (întâlnite doar în comuna Pojorâta),
- dezvoltarea unităților agroturistice care permit turiștilor familiarizarea cu stilul de arhitectură tradițional, cu tradițiile culturale și gastronomice, cu activitățile de fermă, cu viața de zi cu zi a locuitorilor, dar permit și valorificarea produselor locale;
- organizarea de simpozioane, conferințe, colocvii, expoziții, proiectii de film și diapozitive, excursii și drumeții pe teme de protecție a mediului, conservarea biodiversității;
- organizarea și participarea la acțiuni de refacere și protecție a mediului înconjurător al florei și faunei (de ex. plantarea de puieți în zonele afectate de doborâturi de vânt), igienizarea traseelor turistice și a locurilor de campare;
- crearea unor *produse locale* recunoscute ca fiind *ecologice*, de ex. produsele lactate locale, carnea de bovine, dulcele urile, gemurile, compoturile din fructe de pădure, etc.;
- marcarea, remarcarea și trasarea de noi trasee turistice;
- promovarea participării comunității locale la luarea deciziilor în domeniul protecției mediului;
- extinderea zonelor naturale protejate și implicarea populației locale în managementul acestora;
- educația eco-civică a tinerilor;

f) Turismul rural și agroturismul

Turismul rural este acea formă de turism care este practicat în mediul rural, în aezări umane la scară redusă, economia bazată pe producția proprie și structuri tradiționale ale societății, și se referă la rural ca activități și stiluri de viață specifice lumii satului.

Agroturismul este definit ca un ansamblu de bunuri și servicii oferite de gospodări rurală spre consumul persoanelor care, pentru o anumită perioadă de timp, vin în mediul rural pentru relaxare, odihnă și agrement, pentru satisfacerea unui hobby, pentru studiu sau documentare, precum și pentru alte activități specifice. Agroturismul este principala formă de turism care se va regăsi în oferta de produse turistice a pensiunilor agroturistice.

Dezvoltarea turismului rural și a agroturismului trebuie să ia în considerare următoarele aspecte:

- valorificarea produselor obținute în agricultura locală, în special cele care provin din creșterea animalelor, ca urmare a cerinței tot mai mari a turiștilor pentru produsele naturale;

- dezvoltarea ofertei de activități specifice rurale, incluse în oferta turistică locală ca și atracții turistice, de exemplu o excursie la stână, o zi la strânsul fânului, o plimbare cu căruța, participarea la tăiatul porcului la Crăciun, experiențe gastronomice;

- promovarea elementelor de restaurație bazate pe gastronomia locală: includerea în meniurile pensiunilor agroturistice a specialităților culinare autohtone, tradiționale, foarte apreciate de turiști (produsele lactate, specialități din păstrăv, păstrăv în cobză etc.);

- păstrarea elementelor de arhitectură tradițională în vederea creșterii unei imagini turistice atrăgătoare a comunei dar și pentru sublinierea autenticității locurilor;

Dezvoltarea turismului facilitează apariția unei piețe de desfacere pentru produsele de artizanat, fiind astfel încurajată și practicarea meșteșugurilor tradiționale. Dezvoltarea turismului rural presupune:

- înființarea unor puncte de comercializare a produselor de artizanat specifice zonei: suveniruri care să se evidențieze prin autenticitate: ouă încondeiate, esuri, cusuri, obiecte de utilitate casnică sculptate / lucrate în lemn, obiecte de îmbrăcăminte tradiționale (buniele, cojocel, căciuli) sau împletite manual din lână, etc., care pot contribui la promovarea comunei Pojorâta ca destinație turistică;

- implicarea populației locale în derularea activităților turistice și educarea rezidenților comunei în scopul protejării potențialului natural și cultural etnografic local.

Conștientizarea populației locale privind importanța pe care o are protejarea și păstrarea cât mai intactă a întregului potențial turistic de care dispune comuna va permite evitarea epuizării acestor resurse de bază care pot oferi stabilitate și bună stare comunității locale.

Un alt obiectiv important care trebuie luat în considerare pentru dezvoltarea activităților turistice se referă la **forța de muncă specializată**. Din acest punct de vedere ne confruntăm cu un deficit al persoanelor calificate în domeniul turismului. Pentru remedierea acestui aspect negativ se recomandă:

- înființarea în cadrul SAM Pojorâta a unei specializări în domeniul ospitalității vizând cursuri de formare în arta culinară, cursuri de ospătari, barmani, chelneri, catering;
- organizarea de cursuri de formare profesională a adulților în domeniul turismului;
- revizuirea și actualizarea structurii de curs, a curriculei și a programei colare pentru cursurile de pregătire specializate din sectorul turism, hoteluri și restaurante, catering;

- dezvoltarea sistemului de educație prevocational și vocational pentru sectorul hotelier astfel încât programa să asigure satisfacerea necesităților și asigurarea calificării unui număr suficient de personal;
- colaborarea/realizarea unor parteneriate între coală și unitățile hoteliere și de alimentație publică, în vederea desfășurării practicii colare,
- introducerea obligatorie în învățământul profesional din domeniul turistic a unei limbi de circulație internațională.

ACCESAREA FONDURILOR STRUCTURALE

Dezvoltarea comunei Pojorâta în viitorul apropiat trebuie să ia în considerare și posibilitatea obținerii de finanțări prin **accesarea fondurilor structurale** ale Uniunii Europene.

Instrumentele structurale ale Uniunii Europene sunt următoarele:

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) - sprijin regiunile mai puțin dezvoltate, susținând dezvoltarea economică durabilă la nivel regional și local prin mobilizarea capacităților locale și diversificarea structurilor economice în domenii precum cercetare și dezvoltare tehnologică, inovare și antreprenoriat, societatea informațională, IMM-uri, protecția mediului, turism, energie.

Fondul Social European (FSE) - este principalul instrument al politicii sociale a Uniunii Europene. Acest fond contribuie la sporirea adaptabilității forței de muncă și a întreprinderilor, susținerea financiară a acțiunilor de formare și reconversie profesională, crearea de noi locuri de muncă, creșterea accesului pe piața forței de muncă, prevenirea omajului, prelungirea vieții active și creșterea gradului de participare pe piața muncii a femeilor și imigranților, sprijinirea incluziunii sociale a persoanelor dezavantajate și combaterea discriminării.

Fondul de Coeziune (FC) susține măsurile din domeniul protecției mediului și al rețelelor pan-europene de transport, proiecte în domeniul dezvoltării durabile precum și proiecte care vizează îmbunătățirea managementului traficului aerian și rutier, modernizarea transportului urban, dezvoltarea și modernizarea transportului multimodal.

Fonduri europene complementare Fondurilor Structurale și de Coeziune

Complementar acțiunilor susținute din Instrumentele Structurale, vor fi susținute totodată investiții în domeniul dezvoltării rurale și pescuitului, prin instrumente precum:

- **Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR)**, care finanțează investiții pentru creșterea competitivității în agricultură și silvicultură, protecția mediului, ameliorarea calității vieții și diversificarea activităților economice în spațiul rural.
- **Fondul European pentru Pescuit (FEP)**, care susține dezvoltarea durabilă a sectorului de pescuit și a zonelor de coastă unde acest sector este preponderent.

Primăria și locuitorii comunei Pojorâta au posibilitatea de a accesa fonduri structurale pentru dezvoltare rurală prin intermediul programului **Planul Național de Dezvoltare Rurală 2007 – 2013**.

Programul Național pentru Dezvoltare Rurală (PNDR) a fost lansat pe 11 martie 2008, iar până în 2013, România va beneficia de fonduri europene de peste 8 miliarde de euro, provenite din **Fondul European Agricol de Dezvoltare Rurală**. PNDR a fost aprobat în data de 20 februarie 2008 de către Comitetul pentru Dezvoltare Rurală din cadrul Comisiei Europene. PNDR stabilește *politicile și acțiunile de dezvoltare rurală* pentru perioada 2007-2013, în domeniile agricol, silvic și dezvoltare rurală, dar și proiectele de investiții.

Principalele m suri de dezvoltare prev zute în PNDR sunt urm toarele:

1. Modernizarea exploatațiilor agricole:

Sprijinul prev zut pentru modernizarea exploata iilor agricole, va fi acordat pentru investi ii tangibile i/sau intangibile din *sectorul vegetal (culturi de câmp, legumicultură, floricultură, viticultură, pomicultură, sere, culturi bionenergetice, plante medicinale și aromatice, ciuperci, alte culturi)* i din *sectorul de creștere a animalelor* (taurine, porcine, ovine i caprine, alte specii) i p s rilor, care:

” îmbun t esc performan a general a exploata iilor agricole;

” respect standardele Comunit ii aplicabile investi iilor respective.

2. Îmbunătățirea valorii economice a pădurii:

Prin această m sur se subven ioneaz p durile care se supun regimului silvic i pentru care, potrivit legisla iei, s-au elaborat amenajamente silvice. Investi iile vor include toate *operațiunile posibile la nivelul exploatației forestiere*, precum i *investiții în echipament de recoltare*. Vor fi încurajate i sprijinite activit ile care conduc la cre terea eficien ei economice a p durilor, inclusiv prin acceptarea de m suri de gospod rire facultative.

3. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii:

Sprijinul prev zut în cadrul acestei m suri, va fi acordat pentru opera iuni tehnice i juridice privind *comasarea terenurilor agricole, pentru investiții în infrastructură* în vederea asigurării accesului nerestric ionat la exploata iile agricole i forestiere, precum i pentru *îmbunătățiri funciare, rețele de alimentare cu energie electrică, rețele de canalizare și stații de epurare și pentru prevenirea și protecția împotriva inundațiilor*.

4. Sprijinirea exploatațiilor agricole de semi-subsistență:

Sprijinul prev zut în cadrul acestei m suri este destinat: exploata iilor agricole clasificate în func ie de dimensiunea economic în conformitate cu legisla ia în vigoare, care produc în principal pentru consum propriu i comercializeaz doar o mic parte din produc ia agricol .

5. Sprijinirea înființării grupurilor de producători:

Sprijinirea înfiin rii grupurilor de produc tori va contribui la cre terea eficien ei economice a exploata iilor agricole i forestiere, având un rol important în îmbun t irea calit ii produselor, a protec iei mediului, a re elor de aprovizionare i desfacere, precum i în stabilirea unui echilibru între cerere i ofert .

6. Conservarea solului și protecția împotriva eroziunii:

M sura const în efectuarea de pl i compensatorii pentru fermierii care aplic ac iuni de protec ie împotriva degrad rii solului.

Obiective: - Sus inerea activit ilor agricole care protejeaz solul,

- Reducerea suprafe elor afectate de degradarea solului,

- Men inerea sau intensificarea fertilit ii solului.

7. Sprijin pentru crearea și dezvoltarea micro-întreprinderilor în scopul de a promova spiritul întreprinzător:

Prin această m sur vor fi sprijinite activit ile de creare i dezvoltare de micro-întreprinderi, promovarea antreprenoriatului i dezvoltarea de structuri economice în zonele rurale cum ar fi:

▪ dezvoltarea de servicii i servicii anexe agriculturii pentru popula ia local ca de exemplu:

- între inerea și repararea mașinilor și utilajelor,
- servicii de reparare articole personale și gospod. resti.
- între inerea și repararea echipamentelor electrice diverse;
- servicii de deratizare, dezinfectare, dezinsectare;
- servicii de coafură, frizerie;
- servicii de construcții;
- servicii de transport (microbuze);
- servicii de curățarea sobelor și corpurilor;
- alte servicii necesare pentru populația din spațiul rural;
- servicii de aprovizionare cu unelte agricole, semințe, îngrășăminte, substanțe pentru tratamente pentru exploatarea agricolă, furaje combinate pentru animale, etc.
- investiții pentru crearea și dezvoltarea microîntreprinderilor din mediul rural ce contribuie la creșterea economică.

8. Încurajarea activităților turistice:

Prin această măsură vor fi sprijinite activități turistice și agro-turistice care au ca scop creșterea atractivității zonei, crearea de noi locuri de muncă, dezvoltarea, marketing-ul serviciilor și a infrastructurii turistice la scară mică.

9. Renovarea, dezvoltarea satelor, conservarea și îmbunătățirea moștenirii rurale:

Prin aceasta se urmărește renovarea și dezvoltarea satelor, printr-o abordare integrată ce are în vedere creșterea atractivității satelor prin asigurarea infrastructurii necesare și valorificarea patrimoniului cultural.

Prin această măsură se urmărește realizarea unor proiecte integrate pentru investiții care vizează spre exemplu:

a) Îmbunătățirea infrastructurii rurale prin investiții cu caracter public, ca de exemplu:

- construcția și modernizarea drumurilor comunale, a străzilor, a drumurilor ce facilitează accesul cu unele zone de interes turistic;

- alimentarea cu apă, canalizare, stații de epurare;

b) amenajarea centrului civic al comunei prin investiții cu caracter public, cum sunt:

- realizarea de alei pietonale;

- construirea și amenajarea de piețe comerciale, târguri, și locuri de parcare pentru mijloacele de transport;

- renovarea construcțiilor cu valoare arhitecturală, culturală și istorică (ca de exemplu cele cu acoperiș de indrill, a căminelor culturale, bibliotecilor, bisericilor, grădinițelor, caselor memoriale, și a altor obiective culturale istorice de interes);

- construirea și amenajarea locurilor de recreere (de ex., terenuri de sport, locuri de joacă pentru copii);

- amenajarea de indicatoare și panouri turistice;

10. Pregătire și informare pentru locuitorii implicați în procesul de diversificare al economiei rurale:

Prin această măsură se acordă sprijin pentru pregătirea și informarea populației rurale implicate în procesul de diversificare al economiei rurale, asigurarea de servicii etc.

Se acordă sprijin pentru atestarea profesională a actorilor locali implicați în activități non-agricole, microîntreprinderi, servicii de bază, turism, renovarea și dezvoltarea satelor, etc. în vederea accesării fondurilor comunitare.

Potrivit Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR), în prima etapă se vor primi proiecte pentru trei măsuri prevăzute în PNDR, respectiv **modernizarea exploatațiilor agricole, creșterea valorii adăugate a produselor agricole și piscicole și dezvoltarea satelor.**

Pentru accesul la fondurile structurale și de coeziune ale Uniunii Europene, România a elaborat Planul Național de Dezvoltare, Cadrul Național Strategic de Referință și Programele Operaționale.

Programe operaționale:

- Creșterea competitivității economice . program finanțat prin FEDR,
- Infrastructura de transport . program finanțat prin FEDR + FC, FEDR, FC,
- Infrastructura de mediu . program operațional finanțat prin FEDR + FC, FEDR, FC,
- Dezvoltarea resurselor umane . program finanțat prin Fondul Social European,
- Dezvoltare regională . program finanțat prin FEDR,
- Dezvoltarea capacității administrative - program finanțat prin Fondul Social European,
- Asistență tehnică - program finanțat prin FEDR.

3.5. EVOLUȚIA POPULAȚIEI

ESTIMAREA POPULAȚIEI. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

Comuna Pojorâta, situată în județul Suceava, în imediată apropiere a municipiului Câmpulung Moldovenesc, a beneficiat, în dezvoltarea sa, de proximitatea față de spațiul urban, dar și de resursele sale naturale și în special de potențialul turistic. Se poate spune că teritoriul analizat se înscrie în tipologia relațiilor de polarizare urban-rural, caracterizate, înainte de 1989, prin fluxuri de emigrație și spor natural pozitiv, iar ulterior printr-o inversare a acestui fenomen.

Dintre disfuncționalitățile evidențiate în capitolul privind situația existentă, cea mai gravă este cea legată de degradarea structurilor demografice, în special îmbătrânirea populației, corelată cu scăderea natalității și emigrarea populației tinere. Comuna rămâne totuși atractivă din punct de vedere al locuirii, în primul rând datorită proximității față de municipiul Câmpulung Moldovenesc, astfel încât continuă să primească locuitori ce își stabilesc aici domiciliul, contrabalansând puțin deficitul sporului natural.

Aadar, populația comunei a avut o evoluție oscilantă după 1990, dinamica totală pentru intervalul 1992-2006 fiind una negativă, marcând o scădere de -1,76% (55 de persoane în cifre absolute).

În aceste condiții, estimarea evoluției viitoare a populației se dovedește un demers dificil și se poate realiza doar prin extrapolarea tendințelor înregistrate în intervalul 1992-2006, considerat drept interval de referință. În cadrul acestei perioade de timp se pot identifica 2 etape în evoluția demografică. Astfel, într-o primă etapă, între 1992 și 2001, tendința a fost descrescătoare, ritmul mediu anual de creștere fiind de -0,54%. În etapa următoare (2001-2006), tendința s-a inversat, ritmul mediu anual fiind aadar unul pozitiv, de 0,64%. Pe durata întregului interval, ritmul mediu anual înregistrat a fost de -1,12%.

Vom elabora astfel 3 variante de prognoză a populației, în funcție de tendințele arătate mai sus.

Varianta I de prognoză:

Prima variantă de prognoză a populației comunei Pojorâta pentru orizontul 2018 are drept bază de calcul populația din anul 2001, respectiv 2958 persoane. Pornind de la această valoare și extrapolând până la nivelul anului 2018 ritmul mediu anual de creștere -0.64%, populația comunei va continua să scadă, până la cifra de 2698 locuitori.

Populația în 1992 (pers.)	Populația în 2001 (pers.)	Ritmul mediu anual de creștere (%)
3109	2958	-0.54

Anul 2008: $2958 \times 0,9946^7 = 2848$ locuitori

Anul 2013: $2848 \times 0,9946^5 = 2772$ locuitori

Anul 2018: $2772 \times 0,9946^5 = 2698$ locuitori

Aceasta este o variantă pesimistă de evoluție, ce are la bază premisa că sporul natural al comunei va continua să rămână negativ, în virtutea îmbătrânirii populației, în timp ce sporul migratoriu se va reduce și el, astfel încât nu va putea contrabalansa suficient deficitul demografic.

Varianta II de prognoză:

A doua variantă de prognoză are, de asemenea, caracter tendențial și prevede, pentru orizontul 2018, creșterea exponențială a populației într-un ritm mediu anual de 0,64%.

Populația în 2001 (pers.)	Populația în 2006 (pers.)	Ritmul mediu anual de creștere (%)
2958	3054	0.64

Algoritmul de calcul are drept bază populația comunei din anul 2006, respectiv 2958 de locuitori. Se desfășoară după cum urmează:

Anul 2008: $3054 \times 1,0064^2 = 3093$ locuitori

Anul 2013: $3093 \times 1,0064^5 = 3193$ locuitori

Anul 2018: $3193 \times 1,0064^5 = 3296$ locuitori

A adică, conform acestei variante, populația comunei Pojorâta va atinge în anul 2018 cifra de 3296 de locuitori. Este o variantă optimistă de evoluție, care presupune că teritoriul își va menține atractivitatea pentru locuire, dar și că natalitatea va cunoaște o redresare, ridicând valorile sporului natural.

Varianta III de prognoză:

Varianta a treia de prognoză constituie o medie între cele două anterioare, preliminând populația comunei Pojorâta în funcție de un ritm mediu anual de -0,12%.

Populația în 1992 (pers.)	Populația în 2006 (pers.)	Ritmul mediu anual de creștere (%)
3109	3054	-0.12

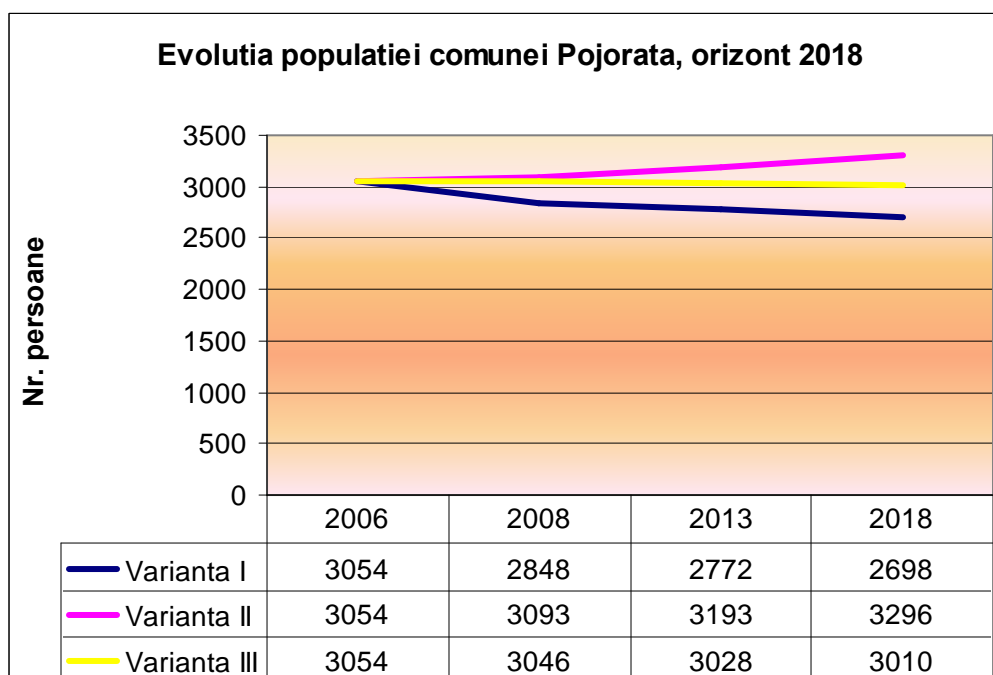
Algoritmul de calcul este același ca și la variantele precedente, pornind de la populația din anul 2006, de 3054 de persoane și presupunând că va scădea exponențial cu -0,12% anual.

Anul 2008: $3054 \times 0,9988^2 = 3047$ locuitori

Anul 2013: $3047 \times 0,9988^5 = 3029$ locuitori

Anul 2018: $3029 \times 0,9988^5 = 3010$ locuitori

Având în vedere gradul actual de îmbătrânire a populației, este evident că populația va fi în ușor declin datorită creșterii mortalității. Aadar, această variantă de prognoză este cea mai apropiată de evoluția probabilă a populației și poate fi considerată drept bază pentru planificarea urbanistică a teritoriului.

Sursa: Date prelucrate după fișa localității com. Pojorâta, DJS Suceava

În ceea ce privește evoluția structurii pe grupe de vârstă a populației din comună, este cert că grupa vârstnică va continua să crească, atât în cifre absolute, cât și ca pondere din total, la fel ca și grupa populației adulte, în timp ce populația tânără va scădea ca efectiv.

Această evoluție demografică va afecta în special populația colară, care se va diminua, precum și forța de muncă, ce va fi în creștere. De asemenea, va crește și gradul de dependență a populației vârstnice, fapt ce implică mai multe responsabilități de ordin social și sanitar, precum și necesitatea dezvoltării unor servicii specializate, adresate acestei categorii de vârstă.

Creșterea proporției populației cu vârsta de peste 60 de ani va antrena și o feminizare a populației, dat fiind raportul ridicat de feminitate al populației vârstnice și reducerea populației tinere, cu un raport de masculinitate mai ridicat.

Obiective privind dezvoltarea structurii socio-economice

Disfuncționalitățile identificate în domeniul demografic pe teritoriul comunei Pojorâta, corelate cu cele din domeniul economic, impun direcțiile principale de urmat în elaborarea unei strategii de dezvoltare durabilă în aceste sectoare.

Comuna prezintă actualmente un profil economic mixt, industrial-agrar, cu tendințe de teriarizare. Industria oferă cea mai mare cerere de forță de muncă și asigură cea mai mare pondere din veniturile populației, prin unitățile de prelucrare a lemnului și industrie alimentară, dar și prin ramura extractivă. Acestea exploatează numeroasele resurse naturale

de care dispune comuna, existând potențial pentru dezvoltarea activităților actuale, dar și a unora noi. Astfel, în ceea ce privește industria prelucrării lemnului, aceasta ar putea fi dezvoltată prin realizarea unor noi categorii de produse finite, cu grad superior de prelucrare (piese de mobilier rustic sau decorative, având însă și caracter funcțional), ce ar putea contribui la creșterea valorii produselor și implicit a profitului.

De asemenea, se poate dezvolta nucleul existent al colectării și prelucrării ciupercilor și fructelor de pădure prin mărirea capacității de producție, dar și prin înființarea unor noi unități și diversificarea produselor obținute prin prelucrare.

Agricultura are drept ramură principală creșterea animalelor, activitate tradițională în zonă. Dintre specii, bovinele domină net, produsele fiind valorificate atât pentru alimentația crescătorilor, cât și în micile unități de colectare și prelucrare a laptelui. Poate fi dezvoltată și activitatea de prelucrare a cârnii și pieilor prin înființarea unui abator care să deservească atât comuna Pojorâta, cât și celelalte comune din apropiere, precum și a unor unități de producție. Astfel ar fi rentabilizat mai mult această activitate și create noi locuri de muncă.

O altă activitate cu tradiție în zonă este piscicultura și în mod deosebit creșterea peștelor. În comună există deja mai multe unități cu acest profil, atât cu capital privat, cât și de stat (peșterea Ocolului Silvic). Ar trebui promovate mai intens specialitățile culinare cu specific local (peșterea la cobz) și susținută această activitate, inclusiv prin atragerea finanțării din fonduri nerambursabile.

Toate activitățile cu profil agricol din comună trebuie practicate la standardele europene, utilizând atât utilaje mecanizate și performante, dar și personal calificat. În acest sens, înființarea fermelor zootehnice și asociațiilor agricole este un demers foarte util pentru localnici deoarece creează un statut juridic ce facilitează atragerea unor mijloace de finanțare, precum și creșterea numărului de locuri de muncă remunerate corespunzător. Cel mai important aspect ar fi că în agricultură este nevoie de personal calificat, care să cunoască atât tehnologiile cele mai noi, cât și legislația din domeniu, astfel încât să poată proiecta, coordona și executa în mod corespunzător lucrările. Ar fi o ansă oferită tinerilor absolvenți ai instituțiilor de învățământ cu profil agricol și silvic de a rămâne în comună. În același timp, înănd cont de acest potențial cert de care comuna dispune, în perspectiva formării personalului calificat în domeniu, este necesară corelarea programei de învățământ sau chiar înființarea unor clase de profil pentru orientarea elevilor.

Domeniul serviciilor începe să se contureze pe teritoriul comunei Pojorâta, însă există o gamă largă de activități ce nu se regăsesc și au potențial de dezvoltare. Este vorba de activități legate de repararea autovehiculelor, servicii financiare și imobiliare, servicii sociale și în special cele legate de îngrijirea și ajutorarea bătrânilor, având în vedere degradarea structurilor demografice. În acest fel ar putea fi asigurat un număr de locuri de muncă pentru tinerii cu studii superioare.

Și domeniul construcțiilor are un potențial de dezvoltare mare, având în vedere faptul că în comună continuă extinderea și modernizarea fondului locativ și a obiectivelor de utilitate publică.

Un domeniu ce ocupă un loc aparte în economia locală este comerțul cu amănuntul, precum și unitățile de alimentație publică, de tip bar. Este de așteptat ca prin dezvoltarea rețelelor de utilitate, acest gen de unități să ia o amploare și mai mare.

Dezvoltarea pe termen mediu și lung a mediului social al comunei Pojorâta poate fi stimulată prin stabilirea și atingerea unor obiective sectoriale, care includ:

- Stabilizarea populației în comună prin creșterea atractivității sub aspectul pieței muncii (locuri de muncă în terțiar, în special pentru populația tânără)
- Ameliorarea stării de sănătate a populației prin creșterea accesibilității la servicii medicale de calitate, mai ales având în vedere ponderea în creștere a populației vârstnice

- Creșterea nivelului de instruire a populației, cu implicații directe în calitatea resurselor umane
- Dezvoltarea infrastructurii edilitare și de transport
- Asigurarea accesului echitabil la dotările edilitare pentru toți locuitorii comunei, care se reflectă în confortul sporit al populației

Realizarea obiectivelor menționate presupune implementarea unor programe/proiecte care în pe de o parte de sfera dezvoltării economiei locale (legat de oferta de locuri de muncă), iar pe de altă parte de locuire și servicii publice (în relație cu creșterea atractivității pentru populație, dar și pentru agenții economici).

În ceea ce privește *locuirea*, creșterea atât a suprafeței construite, cât și a numărului de locuințe denotă îmbunătățirea calității fondului locativ. Excepție fac unele locuințe mai vechi, din materiale nedurabile sau care nu au beneficiat de lucrări de modernizare (datorită puterii economice scăzute) sau cele construite în zone de risc.

Creșterea gradului de confort poate fi realizată prin:

- utilizarea de materiale durabile pentru construcții, păstrându-se însoțit pe cât posibil valorile și materialele locale;
- realizarea construcțiilor în conformitate cu proiectele de specialitate și cu reglementările urbanistice;
- corelarea amplasării locuințelor cu protecția zonelor vulnerabile și evitarea zonelor de risc (în special terenuri inundabile și afectate de eroziune pluvială).

Starea de sănătate a populației este un aspect fundamental pentru analiza nivelului de trai, dar și a resurselor umane din comună. Strategia de dezvoltare economico-social durabilă a comunei Pojorăța trebuie să prevadă o serie de măsuri de reabilitare și modernizare a clădirilor din domeniul sanitar, de informare a populației cu privire la factorii de risc pentru sănătatea umană, precum și de monitorizare a acestora.

O atenție deosebită trebuie acordată actului medical la naștere, în vederea diminuării valorilor mortalității infantile și a mortalității. Ar mai putea fi adoptate o serie de măsuri prin care să poată fi ameliorată starea de sănătate a populației precum:

- facilitarea accesului cetățenilor la informația sanitară;
- educarea viitoarelor mame cu privire la sarcini și la creșterea copilului;
- asigurarea unor condiții mai bune de igienă și de viață prin racordarea tuturor locuințelor la rețelele de utilități;
- asigurarea unor controale medicale și tratamente în condiții gratuite prin programe ale Primăriei și instituțiilor de învățământ, etc.;
- construirea unor noi cabinete stomatologice și puncte farmaceutice;
- creșterea numărului de salariați în domeniul sănătății și al asistenței sociale, având în vedere numărul mare al persoanelor vârstnice

Este necesară asigurarea unui nivel superior al *procesului educațional*, pentru populația de pe teritoriul comunei, atât prin calitatea infrastructurii și a materialelor didactice, cât și prin corelarea programei și a materiilor cu cererea de forță de muncă de pe piață. Momentan, la nivelul comunei funcționează coli doar până la nivelul clasei a VIII-a, fiind necesară înființarea a cel puțin unei unități de tip SAM pentru absolvenții din comună.

Pentru îmbunătățirea educației din comună se recomandă:

- ameliorarea calității serviciilor în ceea ce privește dotările unităților de învățământ: spațiile de învățământ (săli de clasă, laboratoare), terenuri de sport, echipamentele informatice, dotările sanitare și asigurarea cu agent termic;

- dimensionarea corpului didactic în funcție de efectivul școlar și asigurarea calificării corespunzătoare a acestora;
- aducerea la parametri optimi de funcționare a clădirilor în care funcționează școlile și grădinițele din teritoriu; precum și construirea unor noi unități;
- acordarea unei mai mari atenții învățământului vocațional și tehnic, corelat cu piața forței de muncă;
- încurajarea tinerilor (și în egală măsură, a părinților, având în vedere efortul financiar pe care trebuie să îl facă aceștia) pentru a urma studiile liceale și superioare;
- stimularea familiilor rromice pentru a limita abandonul școlar în rândul populației minoritare de vârstă școlară.

Dezvoltarea forței de muncă este un alt domeniu de interes în care sunt necesare acțiuni de susținere, care includ:

- integrarea forței de muncă în structurile economice locale și din localitățile apropiate;
- organizarea unor cursuri de reconversie profesională a populației omere, în parteneriat cu AJOFM sau organizații abilitate pentru aceste activități;
- informarea populației în privința importanței urmării cursurilor de reconversie profesională și a posibilităților reale oferite de acestea pentru reintegrarea pe piața muncii la nivelul comunei.

Mișcarea demografică cu o tendință defavorabilă pe termen lung și procesul de îmbătrânire a populației trebuie contracarate printr-o serie de măsuri:

- sprijinirea creșterii natalității prin facilități (financiare, asistență și consiliere medicală) asigurate tinerelor mame și creșterea cuantumului alocațiilor pentru copii;
- reînerea tineretului instruit (învățători, profesori, cadre medicale) originar din comună prin acordarea unor facilități de tipul bonificațiilor, primelor de instalare, sau suport pentru construcția de locuințe (concesionarea unor terenuri ale primăriei, etc.);

3.6. ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI

- **Căi de comunicație – Propuneri și priorități**

Analizând situația existentă și problemele rețelei rutiere din cadrul comunei Pojorâta, se impun câteva măsuri urgente pentru intrarea în normalitate, și anume:

- se propun măsuri de îmbunătățire a parametrilor tehnici pentru rețeaua de circulație conform prescripțiilor tehnice în vigoare, urmându-se adaptarea soluțiilor la condițiile existente și utilizarea infrastructurilor actuale;
- pietruirea întregii rețele de drumuri clasificate în drumuri interioare care sunt din pământ și reprofilarea lor;
- definitivarea lucrărilor de reabilitare și modernizare a DN 17/E 576: realizarea celei de a treia benzi de circulație, reabilitarea carosabilului, consolidarea versanților;

- modernizarea prin asfaltare a celor 17,6 km actual pietruiri ai DJ 175 B Pojorâta .
- Raruri;
- reabilitarea și modernizarea prin pietruire și asfaltare a drumurilor comunale și sate de pe raza comunei: DC Izvorul Giului, DC Mesteceni, DC Pojorâta . Sadova, vechiul DN 17, pe o lungime de 950m, Drumul Târtilor (actual din pământ);
- realizarea de spații de parcare;
- reabilitarea și modernizarea podurilor și podurilor existente pe raza comunei Pojorâta și construirea de noi poduri și poduri în rețeaua locală de drumuri;
- construcție pod peste Modova zona Pecite;
- refacerea anurilor de scurgere (decolmatare și execuții de anuri noi) de-a lungul drumurilor aferente comunei;
- corectarea unor trasee de drumuri pentru eliminarea curbilor periculoase și amenajarea unor intersecții rutiere corespunzătoare ale drumurilor;
- amenajarea profilelor transversale în intravilan conform PUG - ului comunei;
- îmbunătățirea stării de mobilitate a drumurilor județene și comunale urmându-se creșterea capacității portante prin consolidarea sistemelor rutiere (ranforsări), modernizări, tratamente bituminoase, alegerea soluției fiind determinat de condițiile locale și recomandările de specialitate.

Observații:

Neexecutarea la timp a acestor lucrări va duce la creșterea dificultăților de remediere atât din punct de vedere tehnic cât și din punct de vedere al cheltuielilor.

Profilele de drumuri figurate în plan a reglementării au înțeles conținut de profilele tramei existente și reglementările legislației în vigoare. Asigurarea spațiilor pentru parcaje se va face în conformitate cu prevederile R.L.U. (Normele tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile rurale . M.O. partea I, Nr. 138 bis, 6.IV. 1998).

3.7. INTRAVILAN PROPUȘ. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ, BILANȚ TERITORIAL.

Ca urmare a necesităților de dezvoltare zonele funcționale existente au suferit modificări în structura și mărimea lor prin mărimea suprafeței intravilanului.

Limita intravilanului localităților comunei s-a modificat, noua limită incluzând toate suprafețele de teren ocupate de construcții sau amenajări, precum și suprafețele de teren necesare dezvoltării în următorii 5-10 ani.

Zonificarea existentă s-a menținut, au apărut modificări ale unor zone funcționale, modificări justificate de înălțurarea disfuncționalităților semnalate.

Suprafața propusă teritoriului intravilan se prezintă astfel :

S.C. HABITAT PROIECT S.A. IASI

B-dul. Carol I nr. 4 Tel: 0232-267590
E-mail: habitat@mail.dntis.ro Fax: 0232-267591REACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL
COMUNA POJORĂȚA, JUDEȚUL SUCEAVA

Contract nr.: 15391 / 2007

Vol.: I PUG

cod: 15391/2007/PUG/I

Piese
scrisePag.
172/206

Bilanț teritorial localitatea POJORATA

Nr. crt.	Zone funcționale	Existent		Propus	
		ha	%	ha	%
1	Locuin e i func iuni complementare	243.00	34,40	272,27	36.81
2	Institu ii de interes public	10.20	1,50	11,20	1.52
3	Zona de unitati agro-zootehnice	4.70	0.70	4.70	0.64
4	Zona de unitati industriale si de depozitare	21.10	3.00	21.10	2.85
5	Zona parcuri, sport, turism	2.00	0.30	4,00	0.54
6	Zona cu echipare tehnico- edilitara	2.00	0.30	2.00	0.27
7	Gospod rie comunal , cimitire	4.50	0.60	4.50	0.6
8	C i de comunica ie i transport rutier	20.70	3.00	22,95	3.10
9	C i de comunica ie i transport feroviar	3.80	0.50	3.80	0.52
10	Terenuri arabil	393.00	55.70	393.00	53.14
11	TOTAL teritoriu intravilan existent	705.00	100,00	739.52	100,00

Bilanț teritorial localitatea VALEA PUTNEI

Nr. crt.	Zone funcționale	Existent		Propus	
		ha	%	ha	%
1	Locuin e i func iuni complementare	31.00	35.70	75.78	53.67
2	Institu ii de interes public	3.00	3,50	5.00	3,54
3	Zona de unitati industriale si de depozitare	1.50	1.80	1.50	1,06
4	Zona parcuri, sport, turism	1.00	1.10	5.00	3,54
5	Zona cu echipare tehnico- edilitara	1.00	1.10	1.00	0,70
6	Gospod rie comunal , cimitire	1.60	1.80	1.60	1,13
7	C i de comunica ie i transport rutier	5.70	5.70	8.23	5,83
8	C i de comunica ie i transport feroviar	1.20	4.80	1.20	0,85
9	Terenuri arabil	41.90	48.20	41.90	29.68
10	TOTAL teritoriu intravilan existent	87.90	100,00	141.21	100,00

BILANT TERITORIU ADMINISTRATIV COM. POJORĂTA

Teritoriu administrativ al comunei POJORĂTA	CATEGORII DE FOLOSINȚI						Total (ha)
	Agricol (ha)	Neagricol					
		Păduri (ha)	Ape (ha)	Drumuri (ha)	Curți construcții	Neproductiv	
Extravilan	2020,27	10554,00	158,00	1,60	-	172,00	12905,87
Intravilan	-	-	-	31,40	847,73	-	879,13
Total	2020,27	10554,00	158,00	33,00	847,73	172,00	13785,00
% din total	14,66	76,56	1,15	0,24	6,14	1,25	100,00

➤ Zonificare funcțională

Zona pentru locuințe se m re te ca urmare a introducerii în intravilan a unor suprafe e de teren deja construite i a unor terenuri necesare pe viitor construirii de locuin e. Având în vedere procentul de ocupare al terenului (POT) de 30% stabilit de c tre Regulamentul General de Urbanism pentru localit ile rurale, circa 30% din **terenul agricol** introdus în intravilan se va putea ocupa cu construc ii de locuin e, restul r mânând cu destina ia de terenuri agricole, gr dini de fa ad , spa ii verzi.

Zona de unități agricole și industriale se va m ri prin introducerea în teritoriul intravilan a unor suprafe e propuse pentru realizarea unor obiective agricole i industriale i de dezvoltare economic care se preconizeaz a se realiza în viitor.

Zona căi de comunicație rutieră se m re te prin modificarea profilelor existente.

Zona de gospodărie comunală se majoreaz cu suprafe ele destinate platformelor de colectare a de eurilor menajere introduse în intravilan. Aceste func iuni vor fi preluate de servicii centralizate specializate la nivel jude ean.

Zona pentru echipare tehnico-edilitară se majoreaz prin propunerile de înfiin are a sistemelor de alimentare cu ap , cu gaze naturale i canalizare.

Zona cu terenuri libere se m re te ca urmare a red rii în agricultur a unor terenuri neproductive i introducerii unor suprafe e de teren în intravilan, adiacente cur ilor construc ii.

Zona de spații verzi, complexe sportive și de agrement se m re te ca urmare a schimb rii unor categorii de terenuri prin propunerea unor zone de agrement i turism.

3.8. MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE

Ecosistemele, în afara unor procese relativ continue care le deterioreaz i degradeaz , sunt supuse efectelor unor riscuri naturale cu urm ri grave asupra lor i importante pagube materiale. În general, sunt considerate riscuri naturale acele evenimente

care schimb într-un timp relativ scurt și cu un grad apreciabil de violență o stare de echilibru existent.

Complexitatea riscurilor contemporane implică necesitatea de a avea o viziune clară asupra acestora, precum și asupra metodelor și mijloacelor de prevenire și de intervenție avute la dispoziție.

Pentru teritoriul comuna Pojorâta zonele expuse la riscuri naturale sunt reprezentate de cele afectate de *fenomenele meteorologice periculoase*, de zone cu *alunecări de teren*, zone posibil a fi afectate de *incendii de pădure*, *fenomene distructive de origine geologică* și *inundații*.

Efectele distructive ale acestor fenomene pot fi evitate sau, în mare măsură, atenuate. La nivelul actual cunoștințelor, deși nu este posibil de prevăzut exact timpul lor de producere, se poate determina destul de precis locul unde ele se vor produce și anvergura lor. Se știe, spre exemplu, care sunt zonele inundabile sau cele cu alunecări. Aceste lucruri pot permite adoptarea de măsuri eficiente de prevenire și protecție.

3.8.1. Măsuri în caz de inundații

În lipsa oricărui lucru hidrotehnic de prevenire, apariția inundațiilor nu poate fi evitată, însă ele pot fi gestionate, iar efectele lor pot fi reduse printr-un proces sistematic care conduce la un nivel de măsuri și acțiuni menite să contribuie la diminuarea riscului asociat acestor fenomene. Managementul inundațiilor este influențat de faptul că locul lor de manifestare este predictibil și adesea este posibil o avertizare prealabilă, iar în mod obișnuit este posibil să se precizeze și cine și ce va fi afectat de inundații.

Activități preventive (de prevenire, de protecție și de pregătire)

Aceste acțiuni sunt concentrate spre prevenirea/diminuarea pagubelor potențiale generate de inundații prin:

- evitarea și chiar interzicerea construcției de locuințe și de obiective sociale, culturale și/sau economice în zonele potențial inundabile; adaptarea dezvoltărilor viitoare la condițiile de risc la inundații; promovarea unor practici adecvate de utilizare a terenurilor și a terenurilor agricole și silvice;

- realizarea de măsuri structurale de protecție, inclusiv în zona podurilor și podurilor;

- realizarea de măsuri nestructurale (controlul utilizării albiilor minore, elaborarea planurilor bazinale de reducere a riscului la inundații și a programelor de măsuri; introducerea sistemelor de asigurări etc.)

- aplicarea unor măsuri de proiectare care permit clădirilor și altor construcții civile ori industriale să reziste la creșterea nivelului apelor și la viteza de deplasare a acestora;

- întreținerea albiilor cursurilor de apă și a vâștelor torențiale prin îngrijirea vegetației de pe maluri, prin controlul strict al depozitării gunoaielor și a altor materiale care pot colmata secțiunea de scurgere a apei;

- implementarea sistemelor de prognoză, avertizare și alarmare pentru cazuri de inundații;

- comunicarea cu populația și educarea ei în privința riscului producerii de inundații.

Activități de management operativ (managementul situațiilor de urgență) ce se întreprind în timpul desfășurării fenomenului de inundații:

- detectarea posibilității formării viiturilor și a inundațiilor probabile;

- prognozarea evoluției și propagării viiturilor în lungul cursurilor de apă;

- avertizarea autorităților și a populației asupra întinderii, severității și a timpului de apariție al inundațiilor;

- organizarea și acțiunile derulate de autoritățile și ale populației pentru situații de urgență;

- asigurarea de resurse (materiale, financiare, umane) la nivel judeean pentru intervenția operativ ;

- activarea instituțiilor operaționale, mobilizarea resurselor etc.

Activități ce se întreprind după trecerea fenomenului de inundații:

- ajutorarea pentru satisfacerea necesităților imediate ale populației afectate de dezastru și revenirea la viața normală ;

- reconstrucția clădirilor avariate, a infrastructurilor și a celor din sistemul de protecție împotriva inundațiilor;

- revizuirea activităților de management al inundațiilor în vederea îmbunătățirii procesului de planificare a intervenției pentru a face față unor evenimente viitoare în zona afectată, precum și în alte zone.

De menționat este faptul că poate fi accesat Fondul de Solidaritate al UE care intervine în cazuri de catastrofe majore sau pentru acțiuni de prevenire a dezastrelor.

3.8.2. Măsuri în cazul producerii de alunecări de teren și eroziuni

Alunecările de teren și eroziunea solului nu reprezintă fenomene definitorii pentru zona la care ne referim, însă factorul uman, prin acțiunile sale recente, concretizate prin desfundări necontrolate, activități extractive și practicarea pășunatului intensiv, au dus la activarea în anumite sectoare de versanți a unor astfel de fenomene cu efect nefast asupra calității terenurilor și a rezistenței umane.

Cauzele producerii de alunecări de teren sunt atât de origine naturală (perioade cu precipitații deosebit de bogate, mișcări seismice), cât mai ales de natură antropogenă (călcătura și tasarea solului de către animale prin pășunatul pe timp umed, primăvara timpuriu și toamna târziu, pășunatul excesiv, tăierea pădurilor, activități miniere).

În acest sens se impun a fi luate măsuri de prevenire și combatere a acestor fenomene, în ideea reducerii intensității acestora și chiar a stopării lor definitive.

Astfel, amenajarea antierozională a solului ar trebui să prevadă o mai mare atenție organizării, conform legii, a unităților teritoriale de lucru și ameliorarea solului, a drumurilor de exploatare, a fostelor zone miniere și a transportului în concordanță cu cerințele de atenuare a proceselor de degradare.

În cazul continuării defrișărilor necontrolate, a pășunatului excesiv și pe timp umed și a altor acțiuni defavorabile solului, eroziunea se va accentua, pierderile de sol fiind proporționale cu valoarea pantei, volumul și caracterul precipitațiilor, depinzând de structura și textura solului, prezența și structura vegetației. Trecurile mecanice repetate, mobilizarea superficială a solului au dus și conduc în continuare la stricarea structurii, dezechilibrarea regimului aerohidric, creșterea tasării și compactării.

Pe pajiți, încercarea cu animale și pășunatul pe timp umed duc la distrugerea covorului ierbos, tasarea și pulverizarea solului, favorizând reactivarea și declanșarea alunecărilor de teren.

Se impun, astfel, lucrări de nivelare și modelare a terenurilor cu alunecări, pentru eliminarea excesului de apă de pe versanți și deci, asigurarea unui drenaj natural-extern. Prin modelare trebuie să se asigure condițiile de evacuare a surplusului de apă prin crearea unor debuee de genul celor naturale. Toate drumurile de exploatare ale căror trasee intersectează normal sau oblic linia de scurgere, pe terenurile cu alunecări și eroziune puternică, trebuie să fie prevăzute cu canal marginal. Se recomandă ca toate canalele înclinate de pe terenurile cu alunecări să fie impermeabilizate, iar consolidarea să fie făcută cu un strat de balast.

Măsurile de prevenire și combatere a excesului de umiditate trebuie să duc la îmbunătățirea regimului aerohidric al solului și, implicit, la crearea de condiții optime pentru

dezvoltarea plantelor. O altă recomandare prevede introducerea sistemelor antierozionale în înființarea și întreținerea plantelor silvice cu rol de protecție în zonele afectate de alunecări și surpări.

Apoi, se impune dezafectarea vechilor exploatare miniere de suprafață, ecologizarea și reamenajarea lor, pentru că în zona lor s-au produs și se produc cele mai frecvente deplasări de teren. De altfel, printr-un proiect tehnic de închidere și ecologizare din anul 2002, s-au demarat lucrările de dezafectare, amenajare a terenului și refacere ecologică a perimetrului minier Mina Pojorâta. Izv. Giumalău. În situații asemănătoare se aflau zonele miniere Valea Putnei. Printr-o hotărâre a Consiliului Local, în anul 2004 a fost emis avizul de mediu pentru închiderea perimetrului minier Valea Putnei și reecologizarea. Prin prezenta, se recomandă realizarea lucrărilor de ecologizare stabilite în proiect prin programul pentru conformare.

Este necesară însuși continuarea susținerii activităților de închidere și reecologizare a acestor areale, în vederea reconversiei și reintegrării complete a acestor suprafețe în circuitul natural.

3.9. DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE

3.9.1. Gospodărirea apelor

Lucrări hidroedilitare propuse pe teritoriul comunei Pojorâta :

- dirijarea controlată a apelor meteorice;
- consolidarea și apărarea de maluri pe râul Moldova 1,5 km mal stâng și 1 km mal drept;
- construcții cascade pentru producere de energie pe Valea Pojorâtei.
- se va asigura protecția sanitară de minim 10 m de la albiile minore, conform Legii Apelor 107, Anexa nr.2;
- se va respecta HG 930/2005 privind caracterul și mărirea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică la captările de apă.

3.9.2. Alimentarea cu apă

În prezent comuna Pojorâta este alimentată cu apă din surse locale, formate din captări de izvoare, rezervoare și conductele de distribuție pentru alimentarea cu apă a centrului satului Pojorâta. Sistemul este învechit și nu are capacitatea necesară satisfacerii cerințelor de apă pentru toți locuitorii comunei.

Pentru rezolvarea acestei probleme autoritățile locale au întreprins demersurile necesare pentru întocmirea unui Studiu de Fezabilitate privind Alimentarea cu apă a satelor Pojorâta și Valea Putnei, comuna Pojorâta, județul Suceava.

Scopul proiectului de alimentare cu apă în sistem centralizat este creșterea calității vieții și asigurarea sănătății populației din satele comunei, prin reducerea riscului îmbolnăvirilor hidrice prin furnizarea unei ape cu parametri calitativi conform directivei CE 98/93/EC privind calitatea apei potabile nr. 458/2002.

Pentru acoperirea necesarului de apă la nivelul comunei, pe perioada de perspectivă, se recomandă respectarea următoarelor măsuri:

- Organizarea unui sistem local de taxe pentru toți locuitorii și agenții economici care se alimentează cu apă de la sistemele în funcțiune;

Realizarea unui proiect tehnic pentru extinderea rețelei de alimentare cu apă în sistem centralizat;

Cantitățile de apă necesare se vor determina conform STAS 1343 și 1478.

1. Alimentarea cu apă sat Pojorâta

Soluția propusă este alimentarea în sistem local, prin captarea apei din pârâul Frumosul situat la 4 km sud-est de centrul comunei Pojorâta, prin intermediul unei captări de suprafață cu prag de fund, cu priză de iarnă și de vară, prevăzută cu deznisipator.

Sistemul de alimentare cu apă va avea următoarele componente:

- captare
- aducțiuni
- rezervor de compresare
- rețeaua de distribuție
- alimentare cu energie electrică
- amenajări protecția mediului

Aducțiunea apei

Apa captată va fi transportată gravitațional printr-o conductă de polietilenă de înaltă densitate (PEHD), cu o lungime de 230m, DN 2160mm.

Aducțiunile vor fi proiectate numai într-un singur fir de conductă, fără fire de rezervă pentru cazurile de avarie.

Traseul conductei va fi cât mai scurt posibil și ușor accesibil, situat în apropierea drumului, pentru a se putea interveni ușor în caz de avarie și a nu degrada terenurile agricole.

Înmagazinarea apei

Rezervorul de înmagazinare apă va avea un volum de 500mc, amplasat pe înălțimi naturale, într-o zonă stabilă din punct de vedere al terenului. Acesta va asigura compensarea variațiilor consumului și reprezintă rezerva intangibilă de incendiu.

Rezervoarele vor fi prevăzute cu o vană, la care să se racordeze mâna de intervenție a pompierilor.

Nu este necesară amenajarea drumului existent pentru accesul mâinii de pompieri, deoarece acesta se află într-o stare bună.

Primăria își asumă responsabilitatea, prin împuterniciți speciali, pentru menținerea **rezervei intangibile de incendiu** în rezervor, cât și pentru manevrarea vanei care face posibilă utilizarea rezervei în condițiile prevăzute de Normativul I 9 / 1995. De asemenea în sarcina Primăriei intră combaterea incendiului pe baza scenariilor elaborate de Comandamentul de Pompieri.

În mod obligatoriu în punctul final al rețelelor ramificate vor fi prevăzute branșamente la clădiri, hidranți sau ciemele publice.

Rețeaua de distribuție cu o lungime de 12900 m, va fi realizată din conducte de PEHD, PN 6atm, cu diametre diferite (DN: 225, 180, 125, 110, 90).

Rețeaua asigură transportul debitului maxim orar de 68,7 mc/h și a debitului pentru stingerea incendiului de 5 l/s.

Conductele se vor amplasa în zona de siguranță a drumurilor, fără a afecta platforma drumurilor sau proprietățile locuitorilor.

Rețeaua de distribuție va fi echipată cu cmine de vane, ciemele și 26 hidranți de incendiu.

În mod obligatoriu în punctul final al rețelelor ramificate vor fi prevăzute branșamente la clădiri, hidranți sau ciemele publice.

Dimensionarea rețelei se va face conform prevederilor standardelor în vigoare.

Tratarea apei

Instalațiile de tratare pentru îmbunătățirea calității apei vor fi proiectate având în vedere caracteristicile fizico-chimice, biologice și bacteriologice ale apei brute captate, stabilite pe bază de studii de specialitate, prevăzându-se tehnologia de tratare corespunzătoare pentru obținerea unei ape cu calitate de potabilitate conform STAS 1342.

Se impune respectarea HG 930/2005 privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică pentru stații de pompare (10m), instalații de tratare (20m), rezervoare îngropate (20m), aducțiuni (10m), conform H.G. 930/2005.

Cantitățile de apă necesare se vor determina conform GP 106-04 „Ghid de proiectare, execuție și exploatare a lucrărilor de alimentare cu apă și canalizare în mediul rural” STAS 1343/1-1995, P66/2001.

$Q_{zi\ med} = 558,8\ mc/zi$

$Q_{zi\ max} = 744,4\ mc/zi$

$Q_{o\ max} = 68,7\ mc/h$

1. Alimentarea cu apă sat Valea Putnei

Se va face din aceeași sursă ca și pentru Satul Pojorâta, sistemul de alimentare cu apă va avea aceleași componente.

Rezervorul de înmagazinare va avea o capacitate de 200 mc.

Cantitățile de apă necesare s-au determinat conform GP 106-04 „Ghid de proiectare, execuție și exploatare a lucrărilor de alimentare cu apă și canalizare în mediul rural” STAS 1343/1-1995, P66/2001:

$Q_{zi\ med} = 90,35\ mc/zi$

$Q_{zi\ max} = 113,47\ mc/zi$

$Q_{o\ max} = 9,47\ mc/h$

Lucrări prioritare:

- Realizarea de rezervoare de înmagazinare a apei;
- Asigurarea stațiilor de tratare și de pompare, a perimetrelor de protecție sanitară a acestora;
- Realizarea rețelelor de distribuție a apei;

3.9.3. Canalizarea

În condițiile implementării sistemului de alimentare cu apă al comunei, se pune problema realizării unei rețele de canalizare în sistem unitar a apelor uzate menajere.

Apele uzate vor fi dirijate spre stația de epurare propusă care va fi situată pe partea dreaptă a DN 17, spre Câmpulung Moldovenesc, cu deversare în râul Moldova.

Cantitățile de apă evacuate și dimensionarea rețelei se va face la debite maxime de calcul și se vor stabili în conformitate cu prevederile SR 1846 și SR 1795.

Rețeaua de canalizare menajeră la care se vor racorda obiectivele social-economice, clădirile administrative, unitățile agroindustriale locale și locuințele individuale, va avea ca obiectiv colectarea, evacuarea și tratarea apelor uzate rezultate din activitățile acestora.

Apele meteorice vor fi evacuate natural prin lucrări de sistematizare verticală la rigolele drumurilor, care vor deversa în pâraurile limitrofe localităților.

Pentru realizarea acestui obiectiv, Consiliul Local al comunei va trebui să comande un proiect de sistem de canalizare și epurare a apelor uzate menajere din satele comunei.

Sistemul de canalizare va avea următoarele componente:

- *colectoare de canalizare*
- *stații de pompare ape uzate*
- *stații de epurare*

Amplasarea staiei va avea în vedere reducerea numărului de pompi din rețea, cât și scurtarea conductelor de racord necesare.

Ansamblul staiei de epurare va cuprinde:

- blocul de epurare;
- conducta evacuare ape epurate;
- gura de varsare ape epurate în râul Moldova;

Amplasamentul staiei de epurare trebuie să fie în afara zonelor de locuit și în aval de localitate, respectându-se distanțele de protecție sanitară.

Apele uzate vor fi epurate avansat prin procedeul în molului activ recirculat cu reducerea circulației în compoziție de azot până la limita admisă de legislație și cu stabilizarea aerobă a în molului, astfel încât din punct de vedere calitativ acestea se vor încadra în limitele admise prin NTPA 001/2002. În molul rezultat din staia de epurare complet stabilizat va fi integrat în stare fluid în circuitul agroecologic.

Debitele de calcul după care se va face dimensionarea staiei de epurare, conform STAS 1846-90:

$Q_u = 0,8 Q_s$, în care:

Q_u = Debite de ape uzate menajere care se evacuează în rețeaua de canalizare

Q_s = Debite de apă de alimentare caracteristice ale cerințelor de apă

- *Alimentare cu energie electrică*
- *Amenajări protecția mediului*

Se impune respectarea Legii Apelor 107/1996 completată cu Legea 310/2004, care prevede că „realizarea alimentării cu apă a satelor și comunelor cu distribuție stradală, fără branșamente la locuințe este condiționat de asigurarea scurgerii apei prin rigole stradale în programul de realizare etapizat a canalizării acestor ape.

Se va respecta Ordinul Ministerului Sănătății nr. 536/1997 privind distanța de protecție sanitară în jurul staiei de epurare - 300 m.

Lucrări prioritare:

- Realizarea unei rețele de canalizare în sistem unitar;
- Înființarea stației de epurare a apelor uzate.

3.9.4. Alimentarea cu energie electrică

Datorită extinderii intravilanului, a creșterii numărului de locuințe, de obiective social-administrative, economice și comerciale, se poate aprecia o creștere a consumului de energie electrică la nivelul comunei.

Pentru alimentarea cu energie electrică a noilor consumatori, se propun extinderi ale rețelei de joasă tensiune LEA 0.4 KV și se vor avea în vedere următoarele criterii:

- Alimentarea cu energie electrică trebuie să corespundă nivelurilor de exigențe impuse de normativele tehnice în vigoare.
- Toate circuitele principale vor fi trifazate.
- Alimentarea rețelei de iluminat particular și utilizări casnice se recomandă să se facă prin 2-4 plecări, iar cea a rețelei de iluminat public prin 1-3 plecări.
- Posturile de transformare vor fi aeriene, montate pe stâlpi; acestea se vor amplasa la distanțe aproximativ egale, cât mai în centrul de greutate al consumatorilor și în apropierea consumatorilor importanți.
- Se va reabilita iluminatul public. Pentru iluminatul public se vor considera încercări uniforme distribuite; valorile nivelelor de iluminare sunt în funcție de categoria căilor de circulație: drumuri comunale, școli.

- Calculul sec iunii conductorului de nul se va face combinat pentru circuitele de iluminat public, iluminat particular și utilizări casnice, în situațiile când funcționează cu conductorul de nul comun.

Soluția de racord la rețeaua electrică se va stabili de către proiectanții de specialitate F.T.D.E.E. Vaslui conform prescripțiilor în vigoare PE 132 și PE 136.

Lucrări prioritare

- Branarea la rețeaua electrică a construcțiilor neelectrificate și a noilor construcții;
- Electrificarea zonelor deficitare și creșterea gradului de siguranță în exploatare;
- Refacerea traseelor degradate și înlocuirea stâlpilor de lemn cu cei de beton;
- Extinderea rețelei de joasă tensiune în zonele de extindere a intravilanului;
- Înlocuirea posturilor de transformare defecte.

3.9.6. Rețeaua de telefonie și poștă

În comuna Pojorâta este necesară dezvoltarea rețelei telefonice, care să rezolve numeroasele cereri de instalare de noi posturi telefonice neonorate până în prezent, precum și eventualele noi solicitări ca urmare a extinderii intravilanului.

Conform STAS 832, măsurile ce se impun la proiectarea și apoi la întreținerea instalațiilor de telecomunicații sunt:

- Liniile telefonice vor avea circuite transpuse. Cea mai mare distanță între două transpuneri ale unui circuit trebuie să nu depășească 1,6 km;
- Se vor instala cabluri cu manta de aluminiu;
- Simetria instalațiilor și izolațiile lor față de pământ trebuie să corespundă normativelor în vigoare. Defectele de izolație trebuie să fie remediate în funcție de importanța circuitelor în termenele stabilite. Se recomandă ca durata remedierii să nu depășească 24 de ore;
- La subtraversări, cablurile izolate se vor instala în evi izolate;
- Se va evita înlocuirea unei linii aeriene cu o nouă linie aeriană pe alt traseu. De regulă, linia aeriană ce trebuie desființată se înlocuiește cu un cablu;

Ca o măsură specială, înlocuirea instalațiilor existente se va face numai atunci când nu se găsește o soluție judicioasă de protecție în condițiile protecției lor.

Această măsură nu se referă la soluții prin care reorientările de legături, comasările de linii, scurtările de traseu conduc la desființarea de pe terenurile de construcții sau agricole a unor linii aeriene cu lungime totală mai mare decât a cablurilor pe care le înlocuiesc.

Soluția abandonării cablurilor interurbane existente se poate admite numai în cazuri excepționale și se aplică numai cu avizul ministerelor interesate.

Lucrări prioritare:

Creșterea gradului de siguranță și stabilitate în funcționarea instalațiilor telefonice;
Onorarea cererilor de noi posturi telefonice.

3.9.7. Alimentare cu gaze naturale

În comună nu există sistem de alimentare cu gaze naturale, cea mai apropiată localitate care beneficiază de gaze naturale este municipiul Câmpulung Moldovenesc.

Se propune alimentarea cu gaze naturale prin racordul la magistrala ce traversează teritoriul administrativ al comunei.

În localitățile respective, conductele subterane de distribuție se vor poziționa numai în teritoriul public înănd cont de următoarea ordine de preferințe: zone verzi, trotuare, alei pietonale, în porțiunile carosabile, folosind traseele mai puțin aglomerate cu instalații subterane.

Pe traseele fără construcții, pe câmp, precum și în zonele cu agresivitate redusă și fără instalații subterane, se vor prevedea la schimbări de direcții și la suduri răsucite cu înălțimea de 0.6 m deasupra solului, dar nu la distanțe mai mici de 50 m.

Se va evita instalarea a două conducte de gaze pe traseu paralel. Adâncimea de pozare a conductelor de distribuție, măsurată de la suprafața terenului, până la generatoarea superioară a conductei va fi de 1m în carosabil cu fundație de beton, de cel puțin 0.7 m în spații pavate și de cel puțin 0.5 m în spații verzi.

Branșamentele se vor monta subteran și se vor proteja împotriva coroziunii prin izolare cu împănșlatură de sticlă și bitum.

Conductele de gaze naturale din oraș se vor izola conform prevederilor I.6-98 art. 11,4, iar în procesul de execuție calitatea acestora se va verifica conform STAS 7335/3-86 și se va considera corespunzătoare dacă sunt satisfăcute următoarele condiții:

- Izolația să fie continuă, fără denivelări și crăpături
- Suprapunerile în elice să fie regulate pe circa un cm pentru benzile de armare, respectiv 2 cm pentru înfășurarea de protecție.
- Grosimea măsurată cu un dispozitiv de măsur pentru exterior să nu difere în nici un punct față de grosimea nominală, cu mai mult de:
 - o 2mm pentru izolația foarte întărită
 - o 1,5mm pentru izolația întărită

Stația de reglare măsurare predare: filtrarea, măsurarea și reglarea gazelor se va face printr-o instalație compactă executată cu echipamente speciale, montate pe un șasiu, adaptate sub o copertină.

Incinta în care se va amenaja SRMP se va racorda la rețeaua de alimentare cu energie electrică existentă în zonă.

Dimensionarea instalațiilor din cadrul SRMP se va face după următorii parametri:

- Presiunea de intrare în stație $p_1 = 6 \div 40$ bari
- Presiunea de ieșire din stație $p_2 = \max 1,8$ bari
- Debitul maxim $Q_{\max} = 2.400$ Nmc/h

Debitele de calcul pentru dimensionare se vor stabili după următoarele prescripții:

Pentru rețeaua de repartiție și pentru ramurile principale ale rețelei de distribuție se va lua în considerare consumul pentru o etapă de perspectivă de minimum 20 de ani, înănd cont de dezvoltarea în viitor a zonelor deservite, eventuala modificare a regimului de înălțime și a densității construcțiilor existente. Pentru traseele de interconectare se va considera și debitul de avarie al sectoarelor vecine. Dimensionarea rețelei de repartiție trebuie să asigure în caz de defectare a uneia din stațiile de măsurare predare, în orice punct al rețelei, 50% din debitul de calcul.

Pentru ramurile secundare se va considera debitul instalat al aparatelor de utilizare existente și a celor ce se vor monta în viitor.

Pentru instalațiile de utilizare și branșamentele consumatorilor casnici se vor însuma debitele tuturor aparatelor de utilizare de aceeași categorie și se vor aplica factori de încercare corespunzători fiecărei categorii de utilizare.

Lucrări prioritare:

- Realizarea unei rețele de distribuție de presiune redusă a gazului pentru alimentarea centralelor termice individuale necesare preparării agentului termic de încălzire.
- Racordarea construcțiilor din satele comunei la rețeaua de gaze naturale propusă ;

- Înființarea rețelei de repartizare și distribuție de gaze în toate localitățile comunei;
- Înființarea stației de reglare-măsură.

3.9.7. Alimentarea cu căldură

În prezent locuitorii comunei Pojorâta folosesc pentru încălzire combustibil solid (lemne, de euri agricole etc.), combustibil lichid, sau utilizează echipamente electrice de încălzire.

Se recomandă ca alimentarea cu căldură a locuințelor și a clădirilor cu caracter socio-cultural din satele comunei să se realizeze cu centrale termice individuale ce vor funcționa pe bază de gaze naturale din conducta de distribuție de presiune redusă propusă.

3.9.8. Gospodărirea comunală

Colectarea de eurilor pe teritoriul comunei Pojorâta se va face conform Directivei Europene Strategiei Naționale de Gestionare a Deeurilor și a Planului Național de Gestionare a Deeurilor (aprobat prin H.G. nr. 1470/2004) și a Strategiei Județene de Gestionare a Deeurilor Suceava.

OBIECTIVE JUDEȚENE PENTRU GESTIONAREA DEȘEURILOR

Implementarea în județul Suceava a politicii UE privind gestiunea deșeurilor se asigură prin Planul Județean de Gestionare a Deeurilor (PJGD), întocmit în baza Planului Regional de Gestionare a Deeurilor (PRGD) aprobat prin Ordinul comun al Ministerului Mediului și Gospodărire a Apelor și al Ministerului Integrării Europene nr. 1.364/14.12.2006, respectiv nr. 1.499/21.12.2006, care la rândul său a fost întocmit în baza **Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și Planul național de gestionare a deșeurilor-PNGD** -, documente ce au fost aprobate prin **Hotărârea Guvernului nr.1.470/2004** privind aprobarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și a Planului național de gestiune a deșeurilor.

Conform Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor, **organizarea activităților de colectare, transport și eliminare a deșeurilor municipale este una dintre obligațiile administrației publice locale.**

PNGD, PRGD și PJGD reprezintă instrumentele care stabilesc un sistem unitar pentru managementul deșeurilor municipale, prevăd stabilirea graduală la nivel național, regional și județean a unui sistem de management al deșeurilor municipale și constau în:

- a) colectarea/colectarea selectivă;
- b) transportul și transferul deșeurilor;
- c) recuperarea și reciclarea anumitor fracțiuni din deșeurile municipale cu accent pe ambalajele de plastic (PET);
- d) recuperarea energiei;
- e) tratarea deșeurilor și neutralizarea acestora;
- f) depozitarea (eliminarea finală) în depozite controlate, conforme cu legislația de mediu în vigoare.

În județul Suceava, până în 2011, se vor construi 2 **depozite de deșeuri** conforme cu legislația U.E., din care unul în zona de est pe teritoriul comunei Moara, cu termen de finalizare anul 2008 și unul în zona de vest pe teritoriul comunei Pojorâta, cu termen de finalizare anul 2011.

La nivel de județ trebuie îndeplinite cel puțin în obiectivele și interdicțiile. În cazul în care există un potențial local de depășire a interdicțiilor, județul își poate stabili propriile interdicții.

Privind interdicțiile de recuperare și reciclare a deeurilor de ambalaje, acestea au fost preluate din planul de implementare al Directivei 94/62/CE privind ambalajele și deeurile de ambalaje, amendat prin Directiva 2004/12/EC

interdicțiile în ceea ce privește reducerea cantității de deuri biodegradabile depozitate sunt stabilite în conformitate cu prevederile planului de implementare al Directivei nr 99/31/EC privind depozitarea de deuri.

De asemenea, închiderea și remedierea depozitelor de deuri existente sunt stabilite conform prevederilor HG Nr 349/2005 privind depozitarea de deuri.

În anul 2011 este prevăzută închiderea depozitului municipal care deservește municipiul Câmpulung Moldovenesc dar și o serie de localități limitrofe, printre care localitatea Pojorăța;

OBIECTIVE LOCALE PENTRU GESTIONAREA DEȘEURILOR

Se va implementa sistemul de colectare *sdin poartă în poartă* pentru comuna Pojorăța. Acest sistem constă în :

Colectarea deeurilor în 4 saci de plastic inscripționați și colorați diferit ce se scot pe trotuar în ziua stabilită pentru colectare și platforme de colectare dotate cu containere de 1100 l și europubele de 120 l pentru unități și obiective de interes public.

Colectarea deeurilor în saci de plastic se va face astfel:
Unitatea prestatoare de servicii de salubritate va distribui populației, agenților economici și unităților de interes public un număr de 8 saci de plastic colorați și inscripționați în fiecare lună, în funcție de deșeurile ce se vor colecta astfel:

- Pentru organice și reziduri - negru
- Pentru hârtie și carton . galben
- Pentru sticlă . verde
- Pentru plastic și PET- albastru

Locatarii vor umple sacul cu deșeurile indicate legate la gura pentru evitarea imprastierii și îl vor scoate la poartă în ziua stabilită de colectare a deșeurilor reziduri, sticlă, plastic, hârtie și carton.

Agentii economici și unitățile de interes public vor fi dotate cu câte 4 europubele de 120 l așezate pe suprafețe salubre.

Scolile vor fi dotate cu câte 4 containere de 1100 l așezate pe platforme betonate în incinta unității.

Colectarea deeurilor se va face odată la 7 zile pentru deșeurile organice și reziduri și lunar pentru deșeurile reciclabile.

Contravaloarea sacilor de plastic va fi inclusă în prețul de colectare și transport al deeurilor și evidențiată în factură.

Aspecte urbanistice.

Fiecare locuință, unitate economică și obiectiv de utilitate publică va primi 8 saci/lună și 96 saci/an.

Fiecare sac va fi colorat și inscripționat corespunzător categoriilor de deșuri pentru care este destinat.

Pentru obiectivele de interes public se prevede 4 platforme betonate cu 4 eurocontainere de 1100 l.

Pentru celelalte obiective de interes public și unități economice câte 4 europubele de 120 l așezate în locuri salubre.

Se propune ca deșeurile să fie separate în 4 fracțiuni, cu excepția deșeurilor periculoase și a altor deșuri voluminoase (mobila, aparate electrocasnice etc.)

Cele 4 fracțiuni vor fi:

1. deșuri organice și alte tipuri de deșuri;
2. hartie și carton;
3. sticle și borcane din sticlă;
4. obiecte din plastic și PET post consum;

Locatarii vor umple sacul cu deșeurile indicate legat la gură pentru evitarea împrăștiilor și îl vor scoate la poartă în ziua stabilită de colectare a deșeurilor rezidui, sticlă, plastic, hartie și carton.

Colectarea deșeurilor se va face odată la 7 zile pentru deșeurile organice și rezidui lunar sau de câte ori este necesar pentru deșeurile reciclabile.

Sistemul de transport

Agentul economic selectat va avea în dotare următoarele bunuri și servicii:

- personal instruit și calificat în domeniul salubrității;
- 2 autogunoiere de 18 mc cu compactare $\frac{1}{4}$, una pentru deșuri BIO și una pentru deșuri VAL;
- autospecial container hack pentru containere de 4000 l;
- serviciu de salubritate, colectare, transport, întreținere și igienizarea punctelor de colectare;
- autospecial container hack pentru colectarea deșeurilor inerte rezultate din demolări și amenajări interioare.

Colectarea deșeurilor BIO și VAL se va face astfel:

- odată la 7 zile pentru deșeurile BIO;
- Odată la 30 zile sau de câte ori este necesar, pentru deșeurile VAL.

Colectarea cadavrelor animalelor de pe domeniul public și predarea acestora unităților de ecarisaj

Cadavrele de animale de pe domeniul public vor fi colectate și transportate în mijloace auto special amenajate și vor fi predate la unitatea de ecarisaj din județul Suceava.

Această activitate constă în colectarea și transportul către centrele de neutralizare a deșeurilor animaliere provenite din gospodăriile populației situate în județul Suceava.

Colectarea deșeurilor animaliere provenite din gospodăriile populației se va face de la toți utilizatorii care au contract de prestare a serviciului, încheiat cu operatorul de salubritate autorizat, cât și de la persoanele scutite de la plata acestui serviciu conform legilor în vigoare.

Activitatea presupune următorul ciclu de operații:

- a) precolectarea de eurilor;
- b) colectarea de eurilor;
- c) transportul de eurilor;
- d) neutralizarea definitiv a de eurilor.

Precolectarea deșeurilor:

De eurile animaliere provenite din gospodăriile populației vor fi colectate și transportate în mijloace auto special amenajate și vor fi predate unităților stabilite în legislația în vigoare din județul Suceava.

Operatorul de salubritate va înregistra solicitările telefonice primite și se va deplasa la adresele solicitanților.

Serviciul se va efectua în maxim 6 ore de la solicitarea făcută de orice persoană fizică sau juridică. Contravaloarea acestor servicii va fi achitată de către solicitant.

Colectarea, transportul, depozitarea și valorificarea deșeurilor voluminoase provenite de la populație, instituții publice și agenți economici, neasimilabile celor menajere (mobiliere, deșeuri de echipamente electrice și electronice etc.)

Colectarea deșeurilor inerte rezultate din construcții și amenajări interioare se va face în baza solicitării la cererea locuitorilor, contra cost.

Locuitorii vor anunța seful serviciului de salubritate din cadrul primăriei privind intențiile lor de a demola sau de a amenaja locuința urmând ca primăria să comunice în timp util prestatorului de servicii intenția de demolare a locuitorului. Operatorul va pune la dispoziția acestuia, contra cost, containere de 4000 l necesare pentru preluarea deșeurilor și transportul acestora către depozitul de deșeuri inerte al municipiului Pascani.

În cazul în care locuitorii care vor demola sau amenaja au cereri de deșeuri inerte pentru umpluturi acestea vor transporta cu mijloace proprii și sub directă urmărire a reprezentantului primăriei transportul deșeurilor inerte către solicitant.

3.10. PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA MEDIULUI

Protecția și conservarea mediului reprezintă unul din obiectivele de bază ale amenajării teritoriului, prin care se asigură dezvoltarea și valorificarea durabilă și echilibrată a resurselor acestuia.

În vederea asigurării unui mediu echilibrat și stabil se propun o serie de obiective și măsuri necesare pentru rezolvarea problemelor de mediu și a aspectelor negative pe care acestea le generează. În acest sens se propun următoarele măsuri pentru eliminarea și prevenirea poluării la nivelul aerului, apelor și solului.

3.10.1. Protecția aerului

Atmosfera reprezintă principalul vector de propagare a poluanților, ale căror efecte se resimt de la nivel local până la nivel global asupra tuturor elementelor biotice și abiotice. De

aceea, monitorizarea calității aerului ocupă un loc esențial, constituindu-se într-un element de fundamentare a strategiilor de control.

A supune controlului calitatea aerului presupune elaborarea unui program coerent care să vizeze toate problemele de poluare precum și responsabilitățile autorităților locale.

Cunoașterea mecanismelor de poluare a atmosferei, implică studierea a patru categorii de fenomene, și anume:

- emisiile de poluanți atmosferici aferente surselor naturale și antropice;
- transferul poluanților de la sursă la receptor;
- imisiile, adică distribuția temporară și nivelul concentrațiilor de poluanți în atmosferă;
- efectele poluării asupra sănătății umane, a mediului, a construcțiilor și a materialelor.

Monitorizarea emisiilor, activitate ce definește cauza poluării, este un mijloc de informare absolut necesar asupra contribuției pe care o au diferite surse, permițând astfel stabilirea priorităților cu privire la reducerea poluării.

Pentru îmbunătățirea calității aerului în comuna Pojorâta se propun următoarele măsuri:

- menținerea calității aerului prin controlarea emisiilor rezultate în urma arderii combustibililor folosiți pentru încălzire;
- înlocuirea treptată a combustibililor tradiționali (lemn, carbune, produse petoliere) cu gaze naturale;
- conform art. 62 din Ordonanța de urgență nr. 195 din 22 decembrie 2005 privind protecția mediului, de înțeles, cu orice titlu, de terenuri sunt obligați să întreprindă în perdelele și aliniamentele de protecție, spațiile verzi și parcurile pentru îmbunătățirea capacității de regenerare a atmosferei, protecția fonică și eoliană;
- platformele de pre colectare se vor realiza de către utilizatorii serviciilor de salubritate. Platformele vor fi în mod obligatoriu betonate sau asfaltate, amplasate la o distanță minimă de 10 m față de căile de acces ale autogunoierilor și de minim 5 m de cele mai apropiate ferestre ale imobilelor de locuit, mascate fiind prin plantații de arbori și arbuști. Platformele vor fi prevăzute cu rigole de preluare a apelor pluviale, racordate la rețeaua de canalizare sau la cămine de colectare etanșe, care vor fi golite periodic de către operator. Există și o propunere de colectare selectivă a deeurilor în saci de plastic, iar platforme de pre colectare să fie amplasate doar în preajma instituțiilor de importanță publică.

3.10.2. Protecția apei

Protecția apelor de suprafață și subterane și a ecosistemelor acvatice are ca obiect menținerea și îmbunătățirea calității și productivității biologice ale acestora, în scopul evitării unor efecte negative asupra mediului, sănătății umane și bunurilor materiale.

Comuna Pojorâta beneficiază de importante resurse de ape subterane și de suprafață de calitate superioară, a căror protecție, exploatarea rațională și conservare este vitală și ar trebui să constituie una din prioritățile cele mai importante ale factorilor de decizie locali și centrali, în vederea atingerii dezideratului declarat de dezvoltare durabilă a zonei.

Fiind un factor de mediu fundamental, apa conferă posibilități de utilizare pentru orice fel de necesități. *Supravegherea calității apelor* are ca scop protecția împotriva efectelor nocive ale poluării și implică două etape: *cunoașterea calității* și *măsuri de protecție* a acesteia. Supravegherea include monitorizarea apelor de suprafață, a precipitațiilor și a apelor subterane.

Ca măsuri, sunt necesare:

- delimitarea zonelor de protecție ale apelor de suprafață, interzicerea oricărui deversări necontrolate de ape uzate, reziduuri și depuneri de deeurii în cursurile de apă și pe malurile acestora;

- realizarea alimentării cu apă potabilă a localităților comunei, din surse sigure, corespunzătoare, asigurarea potabilității prin instituirea zonelor de protecție sanitară a capturilor de apă din subteran, respectarea distanțelor sanitare între acestea și eventualele surse de impurificare (closete, microferme de animale, unități de prelucrare a lemnului ș.a.);
- realizarea unui sistem de canalizare și identificarea unor soluții pentru realizarea unui de epurare a apelor uzate.

3.10.3. Protecția solului

Ameliorarea și menținerea pe termen lung a funcțiilor solului și contracararea poluării și deteriorării lui sunt obiectivele principale pentru protecția, ameliorarea și utilizarea durabilă a solurilor de pe teritoriul comunei Pojorâta.

Solul este un factor de mediu fundamental ce trebuie protejat cu aceeași atenție ca aerul și apa. Este un mediu divers, dar fragil, care este factorul principal al asigurării hranei oamenilor, animalelor și plantelor. Un centimetru în grosime de sol se realizează în zeci și chiar sute de ani, dar de pierdut îl putem pierde într-un an, datorită vânturilor, precipitațiilor, defrișării și durilor sau folosirii neraționale a unor substanțe chimice.

Conform art. 65 din Ordonanța de urgență nr. 195 din 22 decembrie 2005 privind protecția mediului, este obligatorie pentru toți deținătorii, cu titlu sau fără titlu, protecția solului, a subsolului și a ecosistemelor terestre, prin măsuri adecvate de gospodărire, conservare, organizare și amenajare a teritoriului.

După cum s-a punctat anterior, ca măsuri pentru **prevenirea poluării solului** se impun:

- asigurarea depozitelor de deșeurii ale unităților zootehnice, valorificarea lor ca îngrășământ;
- utilizarea fertilizanților agricoli se recomandă să se facă în doze optime, prin asigurarea unor agrotehnici adecvate și ecologice, inclusiv prin combaterea biologică a dăunătorilor;
- amenajarea de platforme pentru depozitarea controlată și organizată a deeurilor menajere din comună.

Colectarea de deeurii pe teritoriul comunei Pojorâta se va face conform Directivelor Europene, Strategiei Naționale de Gestionarea Deeurilor, a Planului Național de Gestionarea Deeurilor (aprobat prin H.G. nr. 1470/2004) și Planului Regional de Gestionarea Deeurilor Regiunea 1 Nord-Est, aprobat prin Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor și al ministrului integrării europene nr. 1364/1499/2006 de aprobare a planurilor regionale de gestionare a deeurilor care impun următoarele măsuri:

- Închiderea și ecologizarea spațiilor necorespunzătoare de depozitare a deeurilor (depozite rurale de deeurii) până în anul 2009.
- Stabilirea și realizarea punctelor de precolectare selectivă a deeurilor pe teritoriul comunei (în intravilan).

Astfel, în conformitate cu Planul de implementare al Directivei privind depozitarea de deeurii, la Pojorâta urmează să se construiască, în vecinătatea municipiului Câmpulung Moldovenesc, cel târziu până în 2013, un depozit de deeurii municipale nepericuloase (clasa B) cu o capacitate medie de 50.000 t/an. Subliniem însă că pentru acest depozit nu există în prezent decât un proiect de asistență tehnică (ISPA) pentru pregătirea aplicațiilor în vederea finanțării din fonduri UE. În acest sens există Hotărârea Consiliului Local al comunei Pojorâta nr. 14/15.03.2007 privind atribuirea suprafeței de 5,00 ha teren pe care în vederea construirii acestui depozit ecologic care este propus a deservi zona de vest a județului Suceava.

Conform Planului Județean de Gestionarea Deeurilor, Suceava (2007), coordonatele principale ale viziunii strategice asupra acestei probleme constau în împărțirea județului în două zone principale privind colectarea, transportul și depozitarea de deeurii:

– Zona de Est ó acoperind 57% din teritoriul jude ului i 85% din popula ia acestuia. Zona ar urma s fie arondat viitorului depozit ecologic din comuna Moara (în vecinatatea Municipiului Suceava);

– Zona de Vest ó acoperind 43% din suprafa a jude ului i numai 15% din popula ia acestuia. Zona ar urma sa fie arondat viitorului depozit ecologic din comuna Pojorăta.

Un al doilea set de m suri vizeaz **protecția împotriva degradării** solurilor prin procesele de deplasare în mas precum i pe terenurile cu exces de umiditate. Astfel, este necesar :

- ra ionalizarea p unatului;
- reamenajarea corespunz toare a haldelor de steril;
- evitarea supraînc rc rii cu construc ii grele a c ror funda ie este instalat superficial;
- practicarea unui sistem de culturi care s asigure un grad mare de acoperire a solului, cu rol împotriva eroziunii;
- restrângerea suprafe elor afectate i reintroducerea, prin m suri de reconstruc ie ecologic , a terenurilor degradate în circuitul agricol i forestier;
- folosirea corespunz toare, în acord cu necesit ile solului a îngr mintelor chimice.

Aplicarea îngr mintelor este un factor important care contribuie la cre terea productivit ii plantelor i a fertilit ii solului. În cazul în care sunt utilizate f r a se ine cont de natura solurilor, de necesit ile plantelor i de condi iile meteorologice, îngr mintele pot provoca dereglarea echilibrului ecologic (în special prin acumularea nitrilor).

Excesul de azota i i fosfa i în sol, cauzat de utilizarea nera ional a îngr mintelor, d uneaz microflorei edafice, duce la acumularea în vegeta ie a acestor elemente, poluarea pânzei freatice precum i la eutrofizarea apelor de suprafa .

Pentru solurile afectate de exces de umiditate se recomand lucr ri de desecare, canale de drenaj, capt ri de izvoare, decolmatarea i adâncirea albiilor pâraielor din apropiere.

O alt important problem în zona comunei Pojorăta este aciditatea puternic i moderat a solurilor, 80-90% din suprafa fiind afectat de acidifiere. Este, de altfel, o problem general a teritoriilor montane. Acest fenomen se poate corecta prin aplicarea de amendamente.

Pentru prevenirea riscurilor naturale se vor respecta condi iile de fundare din studiile geotehnice i se va acorda o aten ie deosebit sistematz rii verticale.

Sistematz rii vertical a terenului se va realiza astfel încât scurgerea apelor meteorice de pe acoperi uri i de pe terenul amenajat s se fac c tre un sistem centralizat de canalizare . an uri de scurgere a apelor pluviale de-a lungul drumurilor . f r a fi afectate propriet ile învecinate.

Remediarea cauzelor polu rii i degrad rii solurilor trebuie efectuat în ordinea priorit ilor definite prin politica comunei, în paralel cu aplicarea de m suri administrative ferme.

3.11. REGLEMENTĂRI URBANISTICE

- **Soluția generală de organizare și dezvoltare:**

Solu ia de urbanism prevede organizarea i dezvoltarea localit ii suprapus pe intravilanul existent, cu men inerea structurii actuale.

- **Organizarea căilor de comunicație:**

Trama actuală satisface accesul, dar este necesar îmbunătățirea calitativ prin aplicarea de îmbrăcăminte provizorii din piatră sau prin pavarea definitivă a acestora acolo unde este strict necesar și este posibil.

- **Destinația terenurilor, zonele funcționale:**

- Cea mai mare parte a terenurilor din intravilan vor continua să fie suportul pentru asigurarea produselor agricole necesare consumului în gospodăriile în industria alimentară.

- *Zona de dotări socio-culturale* este constituită din obiectivele existente care satisfac necesitățile localității și care sunt situate în zona de locuit. Datorită dispunerii acestora se poate conta pe o zonă centrală.

- *Zona de unități industriale și agricole* se va dezvolta pe amplasamentul actual al obiectivelor existente. Obiectivele de industrie mică compatibile cu celelalte zone funcționale vor putea fi amplasate și în cadrul acestora (în principal în zona de locuințe). Orice nouă activitate de natură productivă va fi analizată pe baza unui studiu de impact, în principal urmărindu-se reducerea la minimum a efectelor asupra mediului.

Interdicții definitive de construire la culoare tehnice și zone de protecție cu regim sever:

- zona rețelei de tensiune - 20 kV . 12m;
- zona rețelei de tensiune - 110 kV . 18m;
- zona de protecție a cimitirului . 50m;
- zona de protecție a cursurilor de apă - 30m;
- zona de protecție a aducțiunilor de alimentare cu apă . 10m;
- zona de protecție a stațiilor de pompare . 10m;
- zona de protecție a stațiilor de clorinare și a rezervoarelor . 20m;
- zona de protecție fermă de taurine 200m;
- zonă de protecție la diguri : - spre cursul de apă 10m
- spre interiorul incintei 4m;
- zonă de protecție la stația de epurare 300m;
- zonă de protecție la calea ferată 100m.

În vederea stabilirii regulilor generale de construire, teritoriul intravilan al satelor a fost împărțit în Unități Teritoriale de Referință (UTR). UTR-ul se definește ca o reprezentare convențională a unui teritoriu având o funcțiune predominantă sau/și omogenitate funcțională, pentru care se pot stabili reguli de construire general valabile.

UTR-ul este delimitat prin limite fizice, existente în teren (străzi, limite de proprietate, ape).

Având în vedere limitele reduse ale localităților rurale și faptul că funcțiunea de locuire este cea dominantă, numărul de UTR-uri este redus.

Reprezentarea grafică a reglementărilor se face în planul "Reglementări", care deține elemente de echipare a teritoriului - existent și propus. Detalierea reglementărilor se face în R.L.U..

3.12. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ

S.C. HABITAT PROIECT S.A. IASI

B-dul. Carol I nr. 4 Tel: 0232-267590
E-mail: habitat@mail.dntis.ro Fax: 0232-267591REACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL
COMUNA POJORÂTA, JUDEȚUL SUCEAVA

Contract nr.: 15391 / 2007 Vol.: I PUG cod: 15391/2007/PUG/I

Piese
scrisePag.
190/206

Principalele obiective de utilitate publică de pe teritoriul administrativ al localității Pojorâta sunt prezentate clasificate mai jos:

DOMENII	CATEGORII DE INTERES		
	NAȚIONAL	JUDEȚEAN	LOCAL
INSTITUȚII PUBLICE ȘI SERVICII			
Pojorâta			X
Primărie			X
Politie	X		
Oficiu Poștal			X
C.E.C.			X
Biserica ortodoxă Sf. Nicolae			X
Biserica ortodoxă <i>Nașterea Sf. Ioan Botezătorul;</i>			X
Schit ortodox Corlenei Ioan Iacov Hozevitul			X
Biserica catolică ;			X
Biserica baptistă ;			X
Biserica evanghelică ;			X
școală generală cl. I-VIII			X
școală primară			X
Grădini			X
Cinematograf			X
Cămin cultural;			X
Biblioteca ;			X
Cămin de bătrâni;			X
Dispensar medical uman			X
Dispensar veterinar;			X
Farmacie umană			X
Magazin universal			X
Magazine mixte			X
Gară C.F.	X		
Districul L4 Pojorâta între inere CF;	X		
Ocol silvic și brigada silvică ;			X
Canton silvic;			X
Centru de cercetare pentru cultura cartofului;			X
Brutărie;			X
Găter;			X
Parc;			X
Teren sport;			X
Popas turistic;			X
Atelier auto;			X
PECO;			X
Valea Putnei			
Biserica ortodoxă			X
școală generală cl. I-VI			X
Grădini			X
Cămin Cultural			X
Magazin alimentar;			X
Magazin mixt			X
Oficiu Poștal;			X

S.C. HABITAT PROIECT S.A. IASI

B-dul. Carol I nr. 4 Tel: 0232-267590
E-mail: habitat@mail.dntis.ro Fax: 0232-267591REACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL
COMUNA POJORĂȚA, JUDEȚUL SUCEAVA

Contract nr.: 15391 / 2007 Vol.: I PUG cod: 15391/2007/PUG/I

Piese
scrisePag.
191/206

Gar ;			X
Schit;			X
P str v rie;			X
Gater;			X
GOSPODĂRIE COMUNALĂ			
Cimitir ortodox Pojorâta			X
Cimitir catolic Pojorâta			X
Cimitir Valea Putnei			X
10 puncte de colectare de euri (în satul Pojorâta exist 7 puncte de colectare, iar în Valea Putnei 3).			X
CĂI DE COMUNICAȚIE			
DN 17 / E 576	X		
DJ 175		X	
DJ 175 B Pojorâta . Rar u		X	
Drumurile s te ti, drumurile vicinale i Drumul T tarilor			X
CF Suceava . Vatra Dornei	X		
INFRASTRUCTURĂ MAJORĂ			
Re ea de alimentare cu energie electric	X		
Re ea de telecomunica ii	X		
PROTEJAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A MONUMENTELOR			
Furnalul de la fosta Fabrică de var. Considerat de localnici %urnul din Pisa al Pojorâtei+construit în 1890			X
Biserica Sf. Nicolae din satul Pojorâta care reprezint o raritate în România i în Europa, datorit celor 7 turnuri construit în anul 1901			X
Rezerva ia geologic Stratele de pojorâta	X		
Rezerva ia tiin ific Codrul Secular Giumalău	X		
SISTEME DE PROTECȚIE A MEDIULUI			
Zone de protec ie sanitar			X
Semnalizarea zonei rezerva iilor naturale	X		

Pe teritoriul comunei Pojorâta s-au identificat urm toarele tipuri de terenuri:

- **terenuri proprietate publică de interes local:** terenurile ocupate de dot rile publice din localit ile componente comunei (coal , gr dini , biseric , cimitir i altele asemenea), zona drumurilor locale i traseul drumului jude ean;
- **terenuri proprietate privată de interes local** formate din: terenurile arabile, p unile i fâne ele, terenurile neproductive aflate în intravilan sau în extravilanul localit ii.
- **terenuri proprietate privată a persoanelor fizice și juridice** formate din terenurile din zona de locuin e i func iuni complementare, terenurile agricole din intravilan.

Necesit ile de dezvoltare ale localit ii impun urm toarea circula ie a terenurilor:

- **terenuri ce se intenționează a fi trecute în domeniul public** - str zile noi propuse în zonele de extindere a intavilanului localit ilor;

Pentru ridicarea standardului de viață și civilizație a locuitorilor din comună și mărirea gradului de atracție a localității se vor prezenta obiectivele de utilitate publică din comuna Pojorâta ce sunt propuse a se realiza în următorii 10 ani:

Obiectivele strategice și de dezvoltare a județului Suceava 2008-2013

Nr crt	Titlu proiect	Sursa finanțării	Beneficiar	Maturitatea proiectului	Data promovării proiectului
1	Modernizare DJ 175B (reclasat din DC 90A, în baza H.G. 540/2000), km. 0+000 . 15+800, Pojorâta . Rarău	POR, Axa 2	Consiliul Județean Suceava	SF,PT	2007
2	Înființarea de Centre de Informare Turistică (CIT) la nivelul județului Suceava în localitățile cu potențial turistic	POR, Axa 5	Consiliul Județean Suceava	Fi de proiect	2010
3	Îmbunătățirea și diversificarea serviciilor pentru turismul montan din județul Suceava	POR, Axa 5	Consiliul Județean Suceava	Fi de proiect	2008-2013
4	Dezvoltarea infrastructurii turistice în zona platoului montan Rarău	POR, Axa 5	Consiliul Local al municipiului Câmpulung Moldovenesc	SF	SF2008-2013
5	Extinderea și reabilitarea structurilor de agrement	POR, Axa 5	Consiliul Județean Suceava	Fi de proiect	2008-2013

Obiectivele strategice și de dezvoltare (directii de dezvoltare) ale comunei Pojorâta

Modernizarea și dezvoltarea căilor de transport

- Definitivarea lucrărilor de reabilitare și modernizare a DN 17/E 576: realizarea celei de a treia benzi de circulație, reabilitarea carosabilului, consolidarea versanților;
- Modernizarea prin asfaltare a celor 17,6 km actual pietruși ai DJ 175 B Pojorâta . Rarău;
- Reabilitarea și modernizarea prin pietruș și asfaltare a drumurilor șterse de pe raza comunei: drum Izvorul Giumalului, drum Mesteceni, drum Pojorâta . Sadova, vechiul DN 17, pe o lungime de 950m, Drumul Târtilor (actual din pământ);
- Realizarea de spații de parcare;
- Reabilitarea și modernizarea podurilor și podelor existente pe raza comunei Pojorâta și construirea de noi poduri și poduri în rețeaua locală de drumuri;
- Construcție pod peste Moldova zona Pecite;
- Decolmatarea anurilor existente;
- Executarea de anuri de scurgere acolo unde este necesar;

- Luarea de m suri pentru lichidarea alunec rilor de teren prin terasare, drenare, împ durire i pe anumite por iuni executarea de ziduri de sprijin;
- Amenajare i construc ie de parc ri;
- Amenajarea profilelor transversale în intravilan conform detaliilor din plan e.

Modernizarea echipării edilitare

- Înfiin are sistem centralizat de alimentare cu ap în cele dou sate ale comunei;
- Înfiin are sistem centralizat de canalizare în satele componente;
- Înfiin are sta ie de epurare;
- Înfiin are re ea gaze naturale în satele componente;
- Extinderea re elei de joas tensiune în zonele propuse pentru extindere;
- Modernizare iluminat public;
- Conectarea de noi abona i la re eua telefonic (intranet, internet, servicii telefonice competitive);

Reabilitarea și construirea de noi obiective socio-culturale:

- Reabilitare i modernizare la coala cu clase I . IV cu înfiin are alimentare cu ap i modernizare grup sanitar ;
- Reabilitare i modernizare la coala I-VIII cu modernizare grup sanitar i construire sal sport;
- Îmbun t irea bazei tehnico-material în coli (dotarea colilor cu calculatoare i soft didactic), c min cultural i bibliotec ;
- Înfiin are Muzeu etnografie i tiin ele naturii;
- Modernizare Ocol Silvic Pojorâta;
- Modernizare Canton Silvic p str v rie Valea Putnei;
- Construc ie Canton Silvic Izvorul Giumal u;
- Înfiin are sta ie PECO;
- A ez mânt de b trâni i persoane defavorizate;
- Cabinet de consiliere pentru b trâni
- Înfiin are cabinete medicale, stomatologice, farmacii în localit ile unde acestea nu exist ;
- Înfiin are pia comercial ;
- Ateliere me te ug re ti pentru acoperirea for ei de munc în localit ile componente;
- Înfiin are ser pomi ornamentali;
- Înfiin are i amenajare de spa ii verzi.

Dezvoltarea economiei

➤ *Dezvoltarea agriculturii*

- Reabilitarea i modernizarea suprafe elor cu planta ii înfiin ate sau în curs de înfiin are (vii, livezi i legumicole);
- Înfiintarea exploata iilor agricole mari (asocia ii de exploatare a terenurilor agricole);
- Dezvoltarea agriculturii ecologice;
- Refacerea septelului cu rase productive, amenajarea i popularea fermelor existente;
- metode i tehnologii pentru exploata iile zootehnice ce vizeaz p strarea i prelucrarea primar a produselor animale.
- realizarea de mecanisme necesare afluirii produselor animale de la produc tor la fondul de stat, în vederea evit rii stoc rii de produse agrozootehnice la produc torul particular;
- Refacerea amenaj rilor pentru iriga ii, valorificarea poten ialului hidrotehnic;

- în cadrul sectorului silvic este necesar conservarea și exploatarea rațional a fondului forestier;
- Protejarea suprafețelor împdurite și diminuarea continuă a tinerilor ilegale.
- **Dezvoltarea industriei și serviciilor bazate pe resursele existente:**
 - dezvoltarea și diversificarea sectorului de mică industrie: mormărit și panificație, tâmplărie, mobilier, prelucrare lână și piele;
 - dezvoltarea industriei de prelucrare a laptelui;
 - dezvoltarea și diversificarea potențialului de prelucrare a produselor animaliere prin:
 - construirea unui abator pentru industrializarea carniilor de consum,
 - dezvoltarea industrializării laptelui
- **Dezvoltarea prestărilor de servicii:**
 - înființarea unor ateliere de reparare a obiectelor de uz casnic, încălțăminte, croitorie, estetice, coafură, etc.;
 - diversificarea formei de servicii pentru populație prin: servicii informaționale, bancare, postale la nivelul fiecărei localități;
 - alte servicii: baie publică, sportivă, notariat.
 - realizarea de târguri și expoziții pentru promovarea produselor și serviciilor în parteneriat cu autoritățile administrațiilor publice locale;
 - încurajarea activității IMM;
 - atragerea capitalului investițional autohton și străin.

Protecția mediului

- managementul integrat al deeurilor menajere, managementul deeurilor industriale;
- construirea instalațiilor de epurare / preepurare a apelor uzate menajere și/sau industriale
- implementarea de sisteme de monitorizare a calității factorilor de mediu (aer, apă, sol);
- reconstrucția ecologică a zonelor degradate și protejarea patrimoniului natural;
- stoparea poluării și depoluarea râurilor, inclusiv repopularea acestora;
- reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de utilități (alimentare cu apă, rețele de canalizare, gaze naturale);
- amenajarea cursurilor de apă și realizarea unor sisteme de avertizare și alarmare sonoră a populației și a obiectivelor din zonele potențial afectate de inundații;
- implementarea unor programe de reducere a emisiilor atmosferice;
- realizarea unor rețele de monitorizare a poluării fonice în zonele urbane;
- realizarea unor perdele de protecție în lungul arterelor rutiere intens circulate și a căilor ferate;
- stabilizarea versanților din apropierea căilor de acces, drumuri județene sau comunale afectate de alunecări de teren;
- protejarea suprafețelor împdurite și diminuarea continuă a tinerilor ilegale.
- Instituirea zonelor de protecție sanitară la cursurile de apă,
- Închiderea și ecologizarea spațiilor actuale de depozitare a deeurilor până în anul 2011, conform H.G. nr. 349/2005 privind depozitarea deeurilor.
- dezvoltarea sistemelor de colectare selectivă a deeurilor, de transport și depozitare;

Dezvoltarea sectorului de servicii de gospodărire comunală

- Respectarea zonei de protecție la cimitire;
- Instituirea zonei de protecție la captările de apă, rezervoare, stații de pompare, stații de clorinare.

Utilizarea excedentului de forță de muncă în:

- Mica industrie
- Agricultur
- Turism: prin dezvoltarea și diversificarea structurilor și a tipurilor de formare profesională în turism și sprijinirea adaptării lor la cerințele pieței turistice;

Intărirea capacității instituționale a Administrației Publice Locale, a grupurilor de utilizatori locali și a furnizorilor de servicii.

Organizarea unor cursuri de instruire pentru persoanele responsabile de identificarea surselor externe de finanțare și gestionarea eficientă a acestora prin implementarea de proiecte

Dezvoltarea turismului după următoarele linii de acțiune:

- reabilitarea obiectivelor turistice ce apar în patrimoniul istoric, ecumenic;
- reabilitarea spațiilor de cazare;
- crearea, modernizarea și diversificarea dotărilor de agrement;
- dezvoltarea unui sistem de marcare a obiectivelor turistice de mare atractivitate: panouri, hărți turistice pe drumurile naționale și județene, înșurubări, autoghiduri;
- dezvoltarea turismului montan și a infrastructurii de agrement asociate sporturilor de iarnă;
- modernizarea și realizarea traseelor montane, a rețelei de cabane și a refugiilor montane, a stațiilor montane;
- dezvoltarea și diversificarea infrastructurii fizice de agrement necesar pentru realizarea unei oferte de petrecere a timpului liber (hipism, cicloturism, sporturi extreme și alte activități specifice turismului de nișă);
- dezvoltarea turismului de afaceri - centre de conferințe și afaceri în cadrul structurilor hoteliere;
- organizarea de târguri, expoziții și manifestări culturale, festivaluri, acțiuni și campanii de promovare integrate a produsului turistic local și sprijinirea participării la acest tip de evenimente pe plan intern și internațional;
- sprijinirea integrării în circuitul internațional a stațiilor turistice;
- editarea de publicații promoționale și materiale audio-video (inclusiv distribuirea acestora în mass-media turistică internațională);
- includerea pachetelor și circuitelor turistice în programele naționale de promovare;
- promovarea turismului ecologic și a bucurărilor bucovinene.

CAPITOLUL 4 - CONCLUZII. MĂSURI ÎN CONTINUARE

Comuna Pojorâta va asigura în continuare funcția de locuire populației, intravilanul propus satisface pe termen scurt și mediu necesitățile pentru construcția de locuințe și funcțiuni complementare.

Localitățile comunei Pojorâta se vor dezvolta pe seama funcției agricole.

Economia se va baza pe activitățile agricole și într-o măsură mai mică pe activitățile neagricole.

Realizarea obiectivelor propuse prin programul propriu al Consiliului Local va trebui susținută de fondurile bugetului local, dar și de către bugetul de stat, sau prin atragerea de finanțări nerambursabile prin programele: SAPARD, ISPA, fonduri de dezvoltare regională (FEDER, FNDR) și fonduri structurale.

Pentru continuarea și aprofundarea propunerilor reglementate prin PUG în perioada următoare sunt necesare de elaborat hotărârile ale consiliului local privind regimul terenurilor;

Pe baza analizelor efectuate și a propunerilor de amenajare teritorială și dezvoltare a comunei Pojorâta, se desprind următoarele:

- Resursele materiale, locale și forța de muncă, utilizate într-un sistem diversificat pot asigura relansarea economico-socială a comunei;
- Echiparea edilitară implică dezvoltări majore privind: extinderea alimentării cu apă, înființarea rețelei de alimentare cu gaze naturale, înființarea canalizării în sistem centralizat, reabilitarea și extinderea iluminatului public.
- Realizarea de investiții și diversificarea ofertei de servicii turistice în vederea valorificării potențialului comunei din acest domeniu.

- Dezvoltarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor, de transport și depozitare se va face prin implementarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor stabilit prin Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor;

Prezenta reactualizare a PUG-ului urmează să fie supusă dezbaterilor publice în cadrul comunității.

După obținerea avizelor legale din partea forurilor interesate, Planul Urbanistic General și Regulamentul Local de Urbanism se supun aprobării Consiliului Local al comunei.

Odată cu aprobarea PUG și RLU, acestea capătă valoare juridică, constituindu-se în instrumentul de lucru al administrației publice locale, fiind utilizat pentru:

- Fundamentarea solicitărilor unor fonduri de la bugetul de stat, fonduri de dezvoltare regională și fonduri structurale, pentru realizarea obiectivelor de utilitate publică.
- Emiterea certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire
- Rezolvarea unor probleme curente ale serviciilor de specialitate (înstrăinări, vânzări, parcelări de terenuri)
- Clarificarea unor litigii care pot apărea între persoane fizice, între persoane fizice și juridice, precum și în alte situații.
- Respingerea unor solicitări de construire neconforme cu prevederile PUG.

Comuna Pojorâta este amplasată pe axa de circulație trans-carpatică Câmpulung Moldovenesc - Vatra Dornei - Transilvania, la o distanță de 7 km de municipiul Câmpulung Moldovenesc și la circa 77 km față de municipiul Suceava..

Se încadrează în grupa comunelor de mărime mică, cu un **spațiu rural relativ bine echipat edilitar, și cu o economie rurală diversificată.**

S.C. HABITAT PROIECT S.A. IASI

B-dul. Carol I nr. 4 Tel: 0232-267590
E-mail: habitat@mail.dntis.ro Fax: 0232-267591

**REACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL
COMUNA POJORĂTA, JUDEȚUL SUCEAVA**

Contract nr.: 15391 / 2007 Vol.: I PUG cod: 15391/2007/PUG/I

Piese
scrise

Pag.
197/206

Nivelul de trai al populației din comună este ridicat, comuna având posibilități de dezvoltare în domeniile: agricol, economic (în special turistic), demografic, social, administrativ și cultural, ceea ce face ca într-un viitor apropiat să se încadreze într-un stadiu de dezvoltare impus și acceptat de normele europene.

ef proiect,
Arh. Elena Dimitriu

S.C. HABITAT PROIECT S.A. IASI

B-dul. Carol I nr. 4 Tel: 0232-267590
E-mail: habitat@mail.dntis.ro Fax: 0232-267591

REACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL
COMUNA POJORĂȚA, JUDEȚUL SUCEAVA

Contract nr.: 15391 / 2007 Vol.: I PUG cod: 15391/2007/PUG/I

Piese
scrise

Pag.
198/206

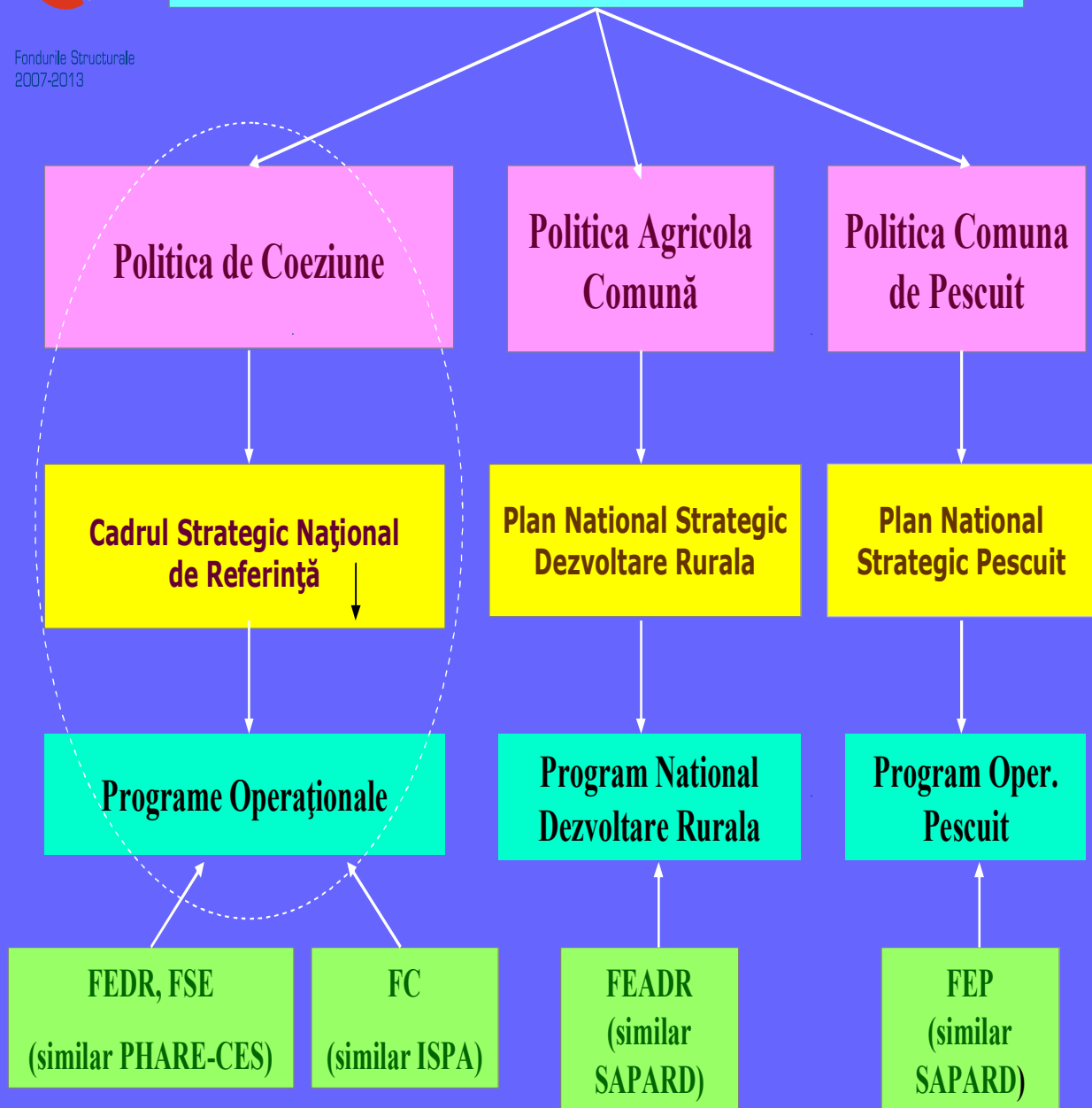

FONDURILE STRUCTURALE DE COEZIUNE

Fondurile Structurale
2007-2013

PLANUL NATIONAL DE DEZVOLTARE 2007-2013

4.4.2. FONDURILE STRUCTURALE ȘI DE COEZIUNE

Tarile membre ale Uniunii Europene și regiunile au nevoie de asistență pentru a putea depăși deficiențele structurale cu care se confruntă și pentru a-și dezvolta competitivitatea pentru a putea concura cu succes atât pe piața internă cât și pe cea externă. Asistența de acest tip este cu atât mai importantă acum, dată fiind creșterea decalajelor între regiuni pe care le antrenează extinderea.

Politica actuală de dezvoltare economică și socială a UE este pusă în aplicare prin Fondurile Structurale și Fondul de Coeziune.

Principiul care stă la baza unei implementări cu succes a acestei politici este parteneriatul dintre toți actorii implicați: administrațiile naționale, regionale și locale, societatea civilă, mediul de afaceri, unități de cercetare și dezvoltare, etc.

Pentru perioada 2007-2013 o treime din bugetul UE (aproximativ 840 miliarde euro) va fi alocat politicii de coeziune care va fi finanțată prin trei instrumente financiare:

Fondul European de Dezvoltare Regională - destinat reducerii dezechilibrelor între diferitele regiuni ale UE. Este cel mai important fond structural în termeni de resurse, acordând ajutoare financiare zonelor defavorizate, fiind astfel un important instrument de corecție a dezechilibrelor regionale.

Principiile alocării acestui fond sunt:

- concentrarea pe obiective și regiuni (pentru maximizarea efectelor),
- parteneriatul între Comisia Europeană, statele membre UE și autoritățile locale și regionale (pentru planificarea și punerea în practică a intervenției structurale),
- programarea intervenției și aditionalitatea contribuției comunitare (care nu trebuie să se substituie celei naționale).

FEDR trebuie să contribuie la creșterea coeziunii economice și sociale și reducerea disparităților regionale, prin sprijinirea dezvoltării și ajustării structurale a economiilor regionale, inclusiv conversia regiunilor aflate în declin industrial și a regiunilor rămase în urmă, și prin stimularea cooperării frontaliere, transnaționale și interregionale.

În acest sens, FEDR va susține prioritățile Comunității, în special întărirea competitivității și inovării, crearea de locuri de muncă pe termen lung și asigurarea dezvoltării durabile.

Domenii de finanțare:

- Cercetare și dezvoltare tehnologică, inovare, antreprenoriat, inclusiv întărirea capacităților de cercetare și dezvoltare tehnologică și integrarea acestora în Zona Europeană de cercetare.
- Societatea informațională inclusiv dezvoltarea infrastructurii de comunicații electronice, îmbunătățirea accesului și dezvoltarea serviciilor publice on-line.
- Mediu, inclusiv investiții legate de furnizarea de apă și managementul deșeurilor, tratamentul apelor reziduale, calitatea aerului, prevenirea, controlul și lupta împotriva secetei, prevenirea și controlul integrat al poluării.
- Prevenirea riscurilor, inclusiv dezvoltarea și implementarea planurilor pentru prevenirea și lupta cu riscurile naturale și tehnologice,
- Activități turistice, inclusiv promovarea valorilor naturale ca potențial pentru dezvoltarea unui turism durabil.
- Investiții în cultură, inclusiv protecția, promovarea și prezervarea moștenirii culturale.

- Investiții în transport.
- Investiții în energie.
- Investiții în educație inclusiv training vocațional.
- Investiții în infrastructură de sănătate și socială.

Fondul Social European (FSE) - principalul instrument al politicii sociale a Uniunii Europene. Prin intermediul său se acordă susținere financiară acțiunilor de formare și reconversie profesională ca și celor vizând crearea de noi locuri de muncă. FSE trebuie să contribuie la îndeplinirea priorităților Comunității în ceea ce privește întărirea coeziunii economice și sociale, a asigurării unui nivel înalt de ocupare și locuri de muncă mai multe și mai bune, prin îmbunătățirea oportunităților de angajare. Acesta va trebui să sprijine politicile naționale pentru obținerea unei ocupări depline a forței de muncă, asigurarea calității și productivitatea muncii și promovarea incluziunii sociale, prin asigurarea accesului la piața muncii a categoriilor dezavantajate și reducerea disparităților regional și naționale.

Principalele domenii de finanțare:

- Accesul la angajare și incluziune sustenabil pe piața muncii a persoanelor inactive, prevenirea omajului, în special a celui pe termen lung și în rândul tinerilor, încurajarea întreprinderii active și prelungirea duratei de activitate.
 - Incluziunea socială a categoriilor dezavantajate în vederea integrării durabile a acestora pe piața muncii și combaterea tuturor formelor de discriminare pe piața muncii.
 - Reforme ale sistemelor de educație și training pentru dezvoltarea angajării.
 - Crearea de rețele informative între instituțiile de învățământ superior, centre de cercetare-dezvoltare și întreprinderi.
 - Efectuarea de reforme în domeniul angajării și incluziunii, în special prin promovarea start-up-urilor și implementarea parteneriatelor și a inițiativelor prin crearea de rețele între principalii actori implicați cum sunt partenerii sociali, ONG-uri la nivel național, regional și transnațional.
 - Întărirea capacității instituționale și eficienței administrațiilor publice și a serviciilor publice la nivel național, regional și local și acolo unde este cazul, a partenerilor sociali și a ONG-urilor pentru promovarea bunei guvernări și a unei mai bune reglementări.
- **Fondul de Coeziune (FC)** . trebuie să contribuie la întărirea coeziunii economice și sociale a Comunității, în vederea promovării unei dezvoltări durabile.

Principalele domenii de finanțare:

- Rețele transeuropene de transport, în special proiecte prioritare de interes european identificate în Decizia nr. 1692/96/EC,
- Proiecte de mediu conform priorităților identificate de politica de protecție a mediului comunitar și în planul de acțiune pentru mediu. FC poate fi de asemenea folosit în domenii legate de dezvoltarea durabilă care prezintă în mod evident beneficii pentru mediu, respectiv energie regenerabilă iar în domeniul transporturilor sisteme de transport intermodale, management rutier și al traficului aerian și maritim, transport public și urban curat.

Obiectivele politicii de coeziune pentru 2007-2013 sunt:

Convergență (80% din buget) - regiunile din Statele Membre care primesc finanțare sub acest obiectiv sunt cele care au un Produs Intern Brut (PIB)/capita < 75% din media comunitară

Programe operationale sub obiectivul "convergență"

1. Programul operational dezvoltarea resurselor umane
2. Programul operational cresterea competitivitatii economice
3. Programul operational transport
4. Programul operational mediu
5. Programul operational dezvoltarea capacitatii administrative
6. Programul operational regional
7. Programul operational asistenta tehnica

Programe operationale sub obiectivul "cooperare teritorială europeană"

1. Cooperare Teritoriala Transnationala
2. Cooperare Teritoriala Transfrontaliera
3. Cooperare Teritoriala Interregionala

Alocare financiara:

In **Romania bugetul** total acordat de catre UE va fi mai mult de **31 miliarde EUR**;
Agricultura si Dezvoltare rurala . aprox **12 miliarde EUR**

Programe operationale – alocare financiara: 19,7 miliarde EUR

Programele operationale (PO) sunt instrumentele de management prin care se realizează obiectivele **Cadrului Strategic National de Referință 2007-2013**, prin intermediul unor interventii specifice.

Programe operationale sub obiectivul "convergență"

1. Programul operational dezvoltarea resurselor umane - **18,1%**
2. Programul operational cresterea competitivitatii economice – **13,3%**
3. Programul operational transport – **23,8%**
4. Programul operational mediu- **23,5%**
5. Programul operational dezvoltarea capacitatii administrative – **1,1%**
6. Programul operational regional – **19,4%**
7. Programul operational asistenta tehnica – **0,9%**

Alocare financiara a UE pe teme prioritare:

- a. Dezvoltarea infrastructurii conform standardelor europene ~ 60%
- b. Imbunatarirea pe termen lung a competitivitatii in Economia romaneasca ~ 15%
- c. Dezvoltarea si utilizarea eficienta a capitalului uman ~ 20%
- d. Dezvoltarea capacitatii administrative ~ 5%

Cum ne pregatim pentru FSC

Proiectul strategic+de dezvoltare a organizatiei (municipiu, oras, IMM, ONG, etc)

- É Informare
- É Analiza capacității de co-finanțare;
- É Identificarea surselor de co-finanțare;
- É Pregătirea și planificarea proiectului;
- É Implementare;

B. Inițiative Comunitare

INTERREG III: promovează cooperarea cross-border (m sura A) și transnațională (m sura B) pentru stimularea dezvoltării economice regionale și încurajarea planificării regionale echilibrate. De asemenea, co-finanțază cooperarea interregională (m sura C) între parteneri regionali care nu împart o graniță comună, dar au caracteristici similare socio-economice și sunt interesați să facă experiențele lor (finanțat de FEDR)

URBAN II: se concentrează pe sprijinirea strategiilor inovative pentru regenerarea orașelor și zonelor urbane în declin (finanțat de FEDR)

LEADER +: sprijină capacitățile entităților locale în zonele rurale și încurajează introducerea de strategii integrate pentru dezvoltare rurală durabilă (finanțat de FEOGA Orientare)

EQUAL: sprijină dezvoltarea resurselor umane într-un context de oportunități egale, prin eliminarea factorilor care duc la inegalități și discriminări în piața muncii (finanțat de FSE). Prin promovarea parteneriatelor de dezvoltare cuprindz toate între parteneri publici și privați, se concentrează pe discriminare bazată pe origine etnică, dizabilitate, vârstă, orientare sexuală, religie, lipsă de calificare.

C. Acțiuni Inovative

] Acțiunile inovative stimulează administrațiile regionale să experimenteze noi idei și abordări pentru provocările societății informaționale și să facă economiile mai competitive.

În perioada 2000-2006 prin FEDR sunt finanțate 3 teme strategice:

- Economii regionale bazate pe cunoaștere și inovare tehnologică;
- EuropeRegio: societatea informațională în serviciul dezvoltării regionale;
- Identitate regională și dezvoltare durabilă.

D. Asistența tehnică

Asistența asigură realizarea acelor măsuri dedicate pregătirii, monitorizării și evaluării implementării Instrumentelor Structurale, prin:

- Studii;
- Schimburi de experiență și informații între beneficiarii finali și publicul larg;
- Operaționalizarea prin sisteme computerizate a managementului, monitorizării și evaluării;
- Îmbunătățirea metodelor de evaluare și a schimbului de informații.

DOMENII DE INTERVENȚIE A FONDURILOR STRUCTURALE

Lista categoriilor de domenii de intervenție ale Fondurilor Structurale se bazează pe Articolul 36 al Regulamentului nr. 1260/1999 al Consiliului UE și are menirea să ajute serviciile Comisiei Europene în sarcinile de raportare asupra activităților finanțate din Fondurile Structurale.

4.4.3. FONDURI STRUCTURALE: DOMENII DE INTERVENȚIE PE CATEGORII ȘI SUB- CATEGORII

1. Sectorul Productiv

11 Agricultură

- 111 Investiții în loturile agricole
- 112 Inițierea activităților tinerilor fermieri
- 113 Formare profesională
- 114 Îmbunătățirea procesării și marketing-ului produselor agricole

12 Silvicultură

- 121 Investiții în pături
- 122 Îmbunătățirea recoltării/țierii, procesării și marketingului produselor forestiere
- 123 Promovarea unor noi modalități de folosire și marketing al produselor forestiere
- 124 Înființarea de asociații ale proprietarilor de pături
- 125 Refacerea potențialului de producție forestier pierdut în urma dezastrelor naturale și focului și introducerea unor instrumente preventive adecvate
- 126 Împdurirea terenurilor neagricole
- 127 Îmbunătățirea/păstrarea stabilității ecologice a pădurilor cu rol de protecție
- 128 Formare profesională

13 Promovarea adaptării și dezvoltării zonelor rurale

- 131 Îmbunătățiri funciare
- 132 Reparcelare
- 133 Înființarea serviciilor de ajutor și management al fermelor
- 134 Marketing al produselor agricole de calitate
- 135 Servicii de bază pentru economia și populația rurală
- 136 Renovarea și dezvoltarea satelor și protecția și conservarea moștenirii rurale
- 137 Diversificarea activităților agricole și a celor apropiate de agricultură, pentru asigurarea de activități multiple sau de venituri alternative
- 138 Gospodărirea resurselor de apă pentru agricultură
- 139 Dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii asociate dezvoltării agriculturii
- 1310 Încurajarea activităților turistice
- 1311 Încurajarea activităților meșteșugărești
- 1312 Conservarea mediului înconjurător asociat cu conservarea terenurilor, pădurilor și peisajului, precum și cu îmbunătățirea condițiilor de viață ale animalelor
- 1313 Refacerea potențialului de producție agricol pierdut în urma dezastrelor naturale și introducerea unor instrumente preventive adecvate
- 1314 Inginerie financiară

14 Pescuitul

- 141 Restructurarea activității de pescuit
- 142 Înnoirea și modernizarea flotei de pescuit
- 143 Procesarea, marketingul și promovarea produselor piscicole
- 144 Acvacultură
- 145 Echiparea porturilor pescărești și protejarea zonelor marine de coastă
- 146 Măsurile socio-economice (inclusiv ajutoare pentru oprire temporară și compensații pentru restricții tehnice)

147 Acțiuni ale pescarilor de profesie (inclusiv formare profesională, pescuit pe coastă la scară redusă)

15 Sprijinirea marilor afaceri

151 Investiții în capital fizic (utilaje și echipamente, cofinanțare a ajutoarelor de stat)

152 Tehnologii nepoluante și neagresive, tehnologii curate și economice din domeniul energiei

153 Servicii de consultanță în afaceri (inclusiv internaționalizare, export și gestionarea problemelor mediului, achiziție de tehnologii)

154 Servicii pentru factorii interesați/implicați (de sănătate și de siguranță, asigurarea îngrijirii persoanelor dependente)

155 Inginerie financiară

16 Sprijinirea sectorului IMM și meșteșugăresc

161 Investiții în capital fizic (utilaje și echipamente, cofinanțare a ajutoarelor de stat)

162 Tehnologii nepoluante și neagresive, tehnologii curate și economice din domeniul energiei

163 Servicii de consultanță în afaceri (informații, planificarea afacerilor, servicii de consultanță, marketing, management, design, internaționalizare, export, management al problemelor de mediu, achiziționare de tehnologii)

164 Servicii pentru participare în afaceri (spații pentru desfășurarea afacerilor, incubatoare de afaceri, servicii de stimulare, promovare, crearea de rețele de comunicare, conferințe, târguri)

165 Inginerie financiară

166 Servicii în sprijinul economiei sociale (asigurarea îngrijirii persoanelor dependente, servicii de sănătate și siguranță, activități culturale)

167 Formare profesională

17 Turism

171 Investiții fizice (centre de informare, cazare, servicii, facilități)

172 Investiții de altă natură decât cele fizice (dezvoltarea și oferirea de servicii turistice, activități sportive, culturale și de ocupare a timpului liber, tradiție)

173 Servicii de participare pentru sectorul turistic (inclusiv activități promoționale, crearea de rețele de comunicare/de contacte, conferințe, târguri)

174 Formare profesională

18 Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare

181 Proiecte de cercetare efectuate în universități și institute de cercetare

182 Transferuri de inovare și tehnologie, înființarea de rețele de comunicare/de contacte și parteneriate între companii și/sau institute de cercetare

183 Infrastructura pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare

184 Pregătire pentru cercetători

2. Resurse Umane

21 Politica pieței muncii

22 Integrarea socială

23 Dezvoltarea formării educaționale și profesionale (persoane și firme)

24 Flexibilitatea forței de muncă, activități antreprenoriale, tehnologii de

inovare, informare și comunicare (persoane și firme)
25 Acțiuni pe piața a muncii în avantajul femeilor

3. Infrastructura de Bază

31 Infrastructura de transport

- 311 Cale ferată
- 312 Drumuri
- 313 Autostrăzi
- 314 Aeroporturi
- 315 Porturi
- 316 Canale navigabile
- 317 Transport urban
- 318 Transport multi-modal
- 319 Sisteme inteligente de transport

32 Infrastructura pentru telecomunicații și societatea informațională

- 321 Infrastructura de bază
- 322 Tehnologia Informației și Comunicării (inclusiv măsuri de securitate și transmisie sigură)
- 323 Servicii aplicative pentru cetățeni (sănătate, administrație, educație)
- 324 Servicii aplicative pentru IMM-uri (comerț și tranzacții electronice, educație și formare, crearea de rețele de comunicare/de contacte)

33 Infrastructura în sectorul energetic (producție, distribuție)

- 331 Electricitate, gaze naturale, petrol, carburant solid
- 332 Surse regenerabile de energie (energia solar, energia eoliană, hidro-electricitatea, biomasa)
- 333 Eficiența energetică, co-generare, control energetic

34 Infrastructura de mediu (inclusiv apă)

- 341 Aer
- 342 Zgomot
- 343 Deșeurile urbane și industriale (inclusiv deșeurile sanitare și periculoase)
- 344 Apa potabilă (colectare, depozitare, tratare și distribuție)
- 345 Canalizare și purificare

35 Planificare și reabilitare

- 351 Modernizarea și reabilitarea siturilor industriale și militare
- 352 Reabilitarea zonelor urbane
- 353 Protejarea, îmbunătățirea și regenerarea mediului natural
- 354 Menținerea și restaurarea patrimoniului cultural

36 Infrastructura socială și sănătatea publică

4. Diverse

41 Asistență tehnică și acțiuni inovative (FEDR, FSE, FEOGA, IFOP)

- 411 Pregătire, implementare, monitorizare, publicitate
- 412 Evaluare
- 413 Studii
- 414 Acțiuni inovative
- 415 Informarea publicului